

Załącznik nr 2
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie
ul. Bursaki 12
20-150 Lublin

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Finanse i rachunkowość

1. Poziom/y studiów: Studia pierwszego stopnia
2. Forma/y studiów: Stacjonarne i niestacjonarne
3. Nazwa dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek¹
Ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Ekonomia i finanse	175	97

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
n/d	Nauki o zarządzaniu i jakości	5	3

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK x NIE

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Tabela 1. Efekty uczenia się dla kierunku Finanse i rachunkowość, obowiązujące cykl kształcenia, który rozpoczął studia w roku akademickim 2024/2025

Efekty uczenia się dla kierunku	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Po zakończeniu studiów I stopnia na kierunku absolwent:	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji
WIEDZA		
FIR_W01	posiada zaawansowaną wiedzę o charakterze nauk społecznych, w szczególności w zakresie ekonomii i finansów oraz ich związku z innymi dyscyplinami naukowymi	P6S_WG
FIR_W02	posiada zaawansowaną znajomość pojęć z obszaru ekonomii i finansów oraz dyscyplin pokrewnych	P6S_WG
FIR_W03	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu zasad rachunkowości finansowej w świetle krajowych i międzynarodowych standardów i regulacji prawnych	P6S_WG
FIR_W04	zna zasady funkcjonowania systemu prawa i odnoszenia przepisów prawnych do praktyki różnego typu przedsiębiorstw, rynków finansowych i instytucji finansowych oraz podmiotów sektora finansów publicznych	P6S_WK
FIR_W05	zna zasady funkcjonowania struktur przedsiębiorstw, instytucji finansowych, jednostek sektora finansów publicznych i ich wzajemnych relacji w uwarunkowaniach społecznych, prawnych i ekonomicznych, z uwzględnieniem różnych grup interesariuszy	P6S_WK
FIR_W06	zna rolę i znaczenie pracownika służb finansowo-księgowych w strukturze organizacyjnej przedsiębiorstw i instytucji oraz w pozyskiwaniu informacji finansowej niezbędnej do przeprowadzania analiz ekonomiczno-finansowych, w tym wykorzystywanych do zarządzania organizacjami, zarówno bieżącego, jak i w dłuższym okresie	P6S_WK
FIR_W07	zna techniki pozyskiwania danych oraz metody i narzędzia matematyczne i statystyczne niezbędne do analizy zjawisk gospodarczych w skali mikro i makroekonomicznej, jak również do podejmowania racjonalnych decyzji w przedsiębiorstwach i instytucjach finansowych	P6S_WG
FIR_W08	zna podstawowe technologie informacyjne, w tym w szczególności programy komputerowe, służące do rozwiązywania typowych problemów z zakresu prowadzenia ksiąg rachunkowych jak i zarządzania finansami, właściwych dla studiowanego kierunku	P6S_WG
FIR_W09	zna podstawowe zasady podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej	P6S_WK
FIR_W10	ma wiedzę o kreatywności i podmiotowości człowieka, zna i rozumie twórcze i praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy z zakresu finansów i rachunkowości w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	P6S_WG
FIR_W11	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz ochrony i bezpieczeństwa danych	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
FIR_U01	potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do obserwacji i prawidłowej	P6S_UW

	interpretacji zjawisk i procesów gospodarczych, analizować ich związki przyczynowo-skutkowe w obszarze finansów i rachunkowości	
FIR_U02	potrafi wykorzystać odpowiednie metody i narzędzia do opisu i analizy problemów dotyczących działalności przedsiębiorstwa, instytucji finansowej, jednostki sektora finansów publicznych oraz opisu i analizy ich otoczenia	P6S_UW
FIR_U03	potrafi właściwie analizować przyczyny historyczne, ekonomiczne i społeczne oraz przebieg konkretnych zjawisk społecznych w zakresie finansów i rachunkowości	P6S_UW
FIR_U04	potrafi zaprojektować politykę rachunkowości i rzetelnie poprowadzić księgi rachunkowe z uwzględnieniem krajowych i międzynarodowych norm rachunkowości oraz sporządzać sprawozdawczość finansową	P6S_UW
FIR_U05	potrafi na podstawie sprawozdania finansowego przeprowadzić analizę finansową jednostki, wyprowadzając prawidłowe wnioski o kondycji finansowo-majątkowej, w tym służące do celów zarządzania operacyjnego i strategicznego, przy zastosowaniu właściwych narzędzi i metod, celem identyfikacji i analizy zasobów, w tym kapitału intelektualnego	P6S_UW
FIR_U06	potrafi pozyskać dane empiryczne, zaadaptować metody i narzędzia matematyki finansowej i statystyki do przeprowadzenia analizy ekonomiczno-finansowej podmiotu gospodarczego z uwzględnieniem jego otoczenia gospodarczo-prawnego oraz merytorycznie zinterpretować, a następnie sformułować ocenę badanego zjawiska	P6S_UW
FIR_U07	potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę do rozwiązania konkretnych problemów finansowych i oceniać przebieg ich rozwiązywania na podstawie prognozy sytuacji finansowej i majątkowej jednostki gospodarczej w oparciu o informacje finansowe dostarczane przez system rachunkowości oraz o narzędzia analizy i matematyki finansowej oraz statystyki	P6S_UW
FIR_U08	potrafi analizować i stosować aktualne przepisy prawa do praktyki gospodarczej przedsiębiorstw, instytucji finansowych, w tym banków zakładów ubezpieczeń, podmiotów sektora finansów publicznych	P6S_UW
FIR_U09	potrafi podejmować decyzje bieżące i strategiczne w działalności zawodowej oraz ocenić ich skutki finansowe wraz z merytorycznym uzasadnieniem i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w pracy zawodowej	P6S_UW
FIR_U10	potrafi stosować normy etyczne w wykonywanej działalności zawodowej, które opierają się na dążeniu do obiektywnych i polubownych rozstrzygnięć w przypadkach sporu i sprzeczności interesów różnych grup zawodowych oraz zastosować alternatywne rozwiązania konkretnych problemów	P6S_UW
FIR_U11	potrafi zdiagnozować i przeanalizować zjawiska wpływające na rozwój gospodarczy oraz poziom zaspokojenia potrzeb społecznych z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstwa	P6S_UW
FIR_U12	potrafi zaprezentować wyniki analiz i ocen finansowo-księgowych podmiotów gospodarczych, w szczególności na potrzeby współpracy z instytucjami finansowymi w kontekście pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności operacyjnej i inwestycyjnej	P6S_UW
FIR_U13	potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii, brać udział w debacie, a także przedstawić i uzasadnić merytorycznie własne pomysły oraz przekonać do nich innych uczestników zajęć	P6S_UW
FIR_U14	posiada umiejętności posługiwania się językiem obcym, zgodne z wymogami na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w szczególności w zakresie dyscyplin naukowych, którym został przyporządkowany kierunek studiów	P6S_UK

FIR_U15	potrafi planować i organizować pracę indywidualną i zespołową oraz aktywnie i twórczo współdziałać w grupie, przyjmując w niej określone role i wykorzystując umiejętności kreatywnego myślenia i działania, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów oraz posługiwania się metodami skutecznej komunikacji	P6S_UO
FIR_U16	rozumie potrzebę podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych, potrafi wyznaczać kierunki własnego rozwoju oraz samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
FIR_K01	rozumie i przestrzega zasady etyki zawodowej i wymaga tego od innych, jest gotów do właściwej oceny i poczucia wartości wykonywanego zawodu, istotnego dla różnych uczestników obrotu gospodarczego	P6S_KR
FIR_K02	jest gotów do reagowania na zmieniające się normy prawne, warunki gospodarcze oraz rozwój nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem ekonomii i finansów	P6S_KK P6S_KR
FIR_K03	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy i kreatywny, jest aktywny społecznie, odpowiedzialny oraz wykazuje samodzielność w działaniach na rzecz środowiska społecznego	P6S_KO
FIR_K04	jest gotów do sprawności organizacyjnej, terminowości i fachowości w kontaktach z osobami korzystającymi z jego wyników pracy, jest otwarty na zgłaszane potrzeby informacyjne ze strony interesariuszy, w tym jednostek gospodarczych i organizacji powiązanych zawodowo	P6S_KO P6S_KR
FIR_K05	jest gotów do należytej staranności oraz przestrzegania tajemnicy zawodowej, szczególnie w kontekście uczciwości i odpowiedzialności w ocenie zjawisk finansowych i przetwarzaniu informacji prezentowanych przez system rachunkowości i sprawozdawczości finansowej	P6S_KO P6S_KR
FIR_K06	ma świadomość wpływu jakości pracy w zawodach księgowo-finansowych na przetrwanie i rozwój jednostki gospodarującej oraz funkcjonowanie innych uczestników rynku finansowego, w tym sektora finansów publicznych	P6S_KO P6S_KR
FIR_K07	jest gotów do krytycznej oceny wyników pracy własnej	P6S_KK
FIR_K08	rozumie znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów, w przypadku wystąpienia trudności potrafi zwrócić się do eksperta w danej dziedzinie naukowej	P6S_KK

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Maria Mazur	Dr, prof. WSPA, Rektor
Małgorzata Michalska-Nakonieczna	Dr, prof. WSPA, Prorektor ds. ogólnych
Andrzej Borowski	Dr, Dziekan ds. kierunku Finanse i rachunkowość
Apolonia Walczyna	Dyrektor Centrum Jakości Kształcenia
Ewa Raczkowska	Dyrektor Centrum Studiów Wyższych
Wioletta Montusiewicz	Koordinator ds. obsługi wykładowcy
Magdalena Mitrut	Koordinator ds. studiów wyższych
Paulina Obszańska	Dyrektor Centrum Współpracy Międzynarodowej
Mariusz Wszola	Dyrektor Centrum Informacji Naukowej i Zasobów Bibliotecznych
Mariusz Sołtys	Dyrektor Centrum Administracji
Joanna Zdzalik	Dyrektor Centrum Projektów Zewnętrznych
Joanna Szydłowska-Tryczyk	Specjalista ds. jakości kształcenia
Magdalena Siroń	Doradca Edukacyjno-Zawodowy
Barbara Mosór	Specjalista ds. księgowości

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	8
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	20
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	45
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	62
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	76
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	86
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	98
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	107
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	133
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	137
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	148
Część III. Załączniki	151
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	151

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (WSPA) została powołana 18 sierpnia 1998 roku decyzją Ministra Edukacji Narodowej. Jest wpisana do ewidencji uczelni niepublicznych prowadzonej aktualnie przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod numerem 144.

Pierwotnie założycielem Uczelni było Centrum Kształcenia Menedżerów Przemysłowych w Lublinie Sp. z o.o. - spółka działająca na rynku edukacyjnym od 1992 roku, natomiast obecnie pozwolenie na utworzenie Uczelni zostało przeniesione na Dyplom Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi. Nadzór nad działalnością Uczelni sprawuje Założyciel oraz Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego w zakresie określonym w ustawie. Bieżące zarządzanie realizują wspólnie Rektor i Kanclerz Uczelni wspomagani przez Senat oraz Prorektora ds. ogólnych.

Uczelnia rozpoczęła swoją działalność w 1998 roku otwierając specjalność „Zarządzanie przedsiębiorstwem”. Na pierwszy rok studiów przyjęto wówczas 415 studentów. W inauguracji następnego roku akademickiego 1999/2000 uczestniczyło już ponad 1400 studentów.

Jako wizję WSPA przyjęto następujące założenie: w efekcie wielowarstwowego transferu kompetencji do otoczenia Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie ma być liderem w obszarze szkolnictwa wyższego kreującym osoby przedsiębiorcze, kreatywne, aktywne we wszystkich sferach życia, wyróżniające się ponadprzeciętnym rozumieniem zjawisk zachodzących w otoczeniu, podejmujące działania zespołowe oraz przedsięwzięcia indywidualne przynoszące korzyści duchowe i materialne.

Zgodnie zaś z obraną misją Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie jest uczelnią kształcącą i integrującą studentów z całego świata, stosującą nowoczesne formy kształcenia, otwartą na różnorodność, kształtującą postawy prospołeczne. Poprzez świadomy proces kształcenia nakierowany na rozwój poczucia podmiotowości człowieka, wzmocniamy kompetencje społeczne i zawodowe niezbędne na globalnym rynku pracy.

Uczelnia oferuje osiem kierunków studiów licencjackich (Administracja, Media i dziennikarstwo, Finanse i rachunkowość, Socjologia, Pielęgniarstwo, Praca socjalna, Stosunki międzynarodowe, Zarządzanie), pięć kierunków inżynierskich (Architektura, Gospodarka przestrzenna, Informatyka, Projektowanie wnętrz, Transport), pięć kierunków studiów drugiego stopnia (Administracja, Architektura, Socjologia, Zarządzanie i Informatyka) oraz jednolite studia magisterskie na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Na Uczelni można studiować w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Paletę oferty edukacyjnej uzupełnia ponad 30 kierunków studiów podyplomowych.

Kierunek Finanse i rachunkowość prowadzony jest w ramach studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Koncepcja kształcenia została ułożona z uwzględnieniem misji i założeń strategicznych WSPA oraz polityki zapewniania jakości. W tworzeniu koncepcji kształcenia o profilu praktycznym wzięte zostały pod uwagę założenia Uczelni w przedmiotowym zakresie, kierunki i prognozy rozwoju rynku pracy oraz potrzeby pracodawców (konsultacje z przedsiębiorcami i instytucjami społecznymi). Proces kształcenia realizowany jest przez wysokiej klasy specjalistów posiadających bogate doświadczenie zawodowe z zakresu finansów i rachunkowości. Kształcenie realizowane jest pod

kątem bieżących oczekiwań lokalnego i regionalnego rynku pracy z uwzględnieniem aktualnych potrzeb firm i instytucji finansowych, samorządowych oraz biznesowych. Sposób w jaki przekazywana jest wiedza można uznać za innowacyjny, biorąc pod uwagę zarówno treść, jak również formę przekazu. Zajęcia prowadzone są m. in. metodą projektową i warsztatową, odbywają się również bezpośrednio w instytucjach partnerskich podczas organizowanych wizyt studyjnych. Proces kształcenia realizowany w trakcie studiów licencjackich ukierunkowany jest na ustawiczne podnoszenie kompetencji zarówno merytorycznych, jak i osobowych studenta, i przygotowuje go do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Kierunek Finanse i rachunkowość w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie prowadzony jest w ramach studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Studia na kierunku realizowane są w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej. Studia trwają sześć semestrów i kończą się nadaniem tytułu zawodowego licencjata. Kształcenie obejmuje 2322 godzin zajęć w trybie stacjonarnym oraz 1645 godzin zajęć w trybie niestacjonarnym. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w trakcie studiów wynosi 180. Podstawą przyjęcia na studia na kierunku Finanse i rachunkowość są punkty rekrutacyjne przyznawane kandydatowi zgodnie z wynikami egzaminów maturalnych z języka obcego nowożytnego (część pisemna) oraz jednego z następujących przedmiotów: język polski, geografia, wiedza o społeczeństwie, matematyka lub historia (część pisemna). Każdy student po zaliczeniu drugiego semestru wybiera jedną z dwóch specjalności: Finanse i bankowość lub Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw. Praktyczny profil kierunku uzupełniają praktyki zawodowe w wymiarze 720 godzin, realizowane na piątym i szóstym semestrze studiów.

Koncepcja kształcenia na kierunku Finanse i rachunkowość została opracowana z uwzględnieniem misji i założeń strategicznych WSPA oraz polityki zapewniania jakości kształcenia. Zgodnie ze Statutem, zadaniem Uczelni w sferze kształcenia jest stwarzanie warunków do rozwoju, wspieranie, stymulowanie, uczenie innowacyjnej kreatywności oraz poszerzanie perspektywy poznawczej studenta. Cele te na kierunku Finanse i rachunkowość osiągnąć są poprzez ciągłą weryfikację programu studiów pod kątem adekwatności rynkowej i branżowej w skali lokalnej, ogólnopolskiej i globalnej, a także w odniesieniu do rozwoju dyscypliny naukowej ekonomia i finanse. W opracowywaniu koncepcji wzięto też pod uwagę przepisy prawa, które zobowiązują Uczelnię do przejścia na kształcenie zorientowane praktycznie. Czynniki branżowe pod uwagę w realizowanej obecnie koncepcji kształcenia są kierunki i prognozy rynku pracy w branży związanej z finansami i rachunkowością (na poziomie lokalnym i krajowym), ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dydaktycznych i przygotowania zawodowego absolwentów kierunku, wskazywanych przez pracodawców z Województwa Lubelskiego, których przedstawiciele wchodzi w skład Rady Konsultacyjnej ocenianego kierunku studiów i Konwentu Rozwoju WSPA. Zgodnie z polityką kształcenia przyszłych kadr pracowniczych przez WSPA, w koncepcji kształcenia na kierunku o profilu praktycznym założono ponadto holistyczne przygotowanie absolwenta do podjęcia po ukończeniu studiów profesjonalnej aktywności zawodowej, niezależnie od lokalizacji miejsca pracy, ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, umożliwiających

efektywną pracę w zespołach pracowniczych. Koncepcja kształcenia na kierunku Finanse i rachunkowość w WSPA zakłada zatem wyposażenie absolwenta zarówno w wiedzę teoretyczną, jak i w umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne niezbędne w pracy zawodowej w obszarze finansów i rachunkowości. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni opiera się w szczególności na:

- 1) praktycznym profilu studiów, kładącym nacisk na rozwój kreatywności, przedsiębiorczości oraz umiejętności prowadzenia projektów i realizacji inicjatyw w zakresie finansów i rachunkowości, w tym rozwiązań wspierających lokalne i globalne potrzeby gospodarcze;
- 2) systematycznym rozwoju kompetencji osobowych, w tym szczególnie analitycznych, finansowych i organizacyjnych, które są niezbędne w pracy w branży finansowej, audycie i doradztwie finansowym;
- 3) ukierunkowaniu na rozwój kompetencji indywidualnych i społecznych poprzez nabywanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji związanych z odpowiedzialnym i autonomicznym podejmowaniem decyzji finansowych;
- 4) kształtowaniu postaw innowacyjnych i odpowiedzialnych społecznie z uwzględnieniem wpływu decyzji finansowych na współczesne społeczeństwo i zrównoważony rozwój gospodarczy;
- 5) oparciu programu i metod kształcenia o współpracę z otoczeniem społeczno - gospodarczym, co przejawia się m. in. w zatrudnianiu na stanowiskach wykładowców specjalistów z doświadczeniem zawodowym, zdobytym w firmach z branży finansowej. Daje to gwarancję aktualności przekazywanej wiedzy i umiejętności, które są oczekiwane przez rynek pracy. Praktycy wchodzi również w skład wszystkich organów konsultacyjnych WSPA: Rad Konsultacyjnych poszczególnych kierunków, kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia oraz Konwentu Rozwoju WSPA.

Województwo lubelskie posiada dobrze rozwinięty sektor finansowy, który stanowi istotne wsparcie dla lokalnej przedsiębiorczości i gospodarstw domowych. Lublin, jako największe miasto regionu, jest głównym ośrodkiem, w którym koncentrują się banki komercyjne, oddziały instytucji krajowych i międzynarodowych, a także firmy doradcze zajmujące się finansami i inwestycjami. Liczne są także biura rachunkowe świadczące usługi outsourcingowe w zakresie finansów i rachunkowości. Mnogość tego typu podmiotów gospodarczych powoduje duże zapotrzebowanie na absolwentów kierunków związanych z finansami i rachunkowością. Ponad 5600 osób z województwa lubelskiego pracuje w branży finansowej i ubezpieczeniowej (GUS). Na terenie województwa funkcjonuje prawie 2000 biur rachunkowych (PKT.pl). Lublin wkroczył w fazę rozwoju metropolitalnego, na który istotny wpływ miał w ostatnich latach wzrost pola kultury, sektora akademickiego, przedsiębiorczości o charakterze ponadlokalnym (branża business process outsourcing – BPO oraz high-tech – wysokich technologii), inwestycje infrastrukturalne oraz polityka miejska sprzyjająca otwartości i różnorodności. Dodatkowo procesy te wzmacniane były przez integrację miasta z jego obszarem funkcjonalnym poprzez realizację strategii z okolicznymi gminami (Zintegrowane Inwestycje Terytorialne). Przemiany w powyższych obszarach doprowadziły do zmian społecznych, różnicowania się struktury społecznej i wzrostu jej funkcjonalnej złożoności. W raporcie analizującym sytuację gospodarczą Lublina i perspektywiczne kierunki jego rozwoju, będącym częścią „Strategii Lublin 2030”, potwierdzono rozwój outsourcingu biznesowego w Lublinie, wskazując na duży i rosnący udział branży w grupie podmiotów gospodarczych, wysoki wskaźnik lokalizacji podmiotów, wysoką dynamikę zatrudnienia oraz duży udział absolwentów studiów z grupy finansowej. Sektor ten jest wewnętrznie zróżnicowany – składa się zarówno z dużych centrów

nowoczesnych usług biznesowych (w tym coraz częściej firm z branży Knowledge Process Outsourcing – KPO / Information Technology Outsourcing – ITO), jak i dużej liczby lokalnych mikroprzedsiębiorstw i samozatrudnionych realizujących działalność prawną i rachunkowo-księgową. Przedsiębiorstwa z tej grupy należą do partnerów kierunku Finanse i rachunkowość, uczestnicząc w kształtowaniu programu studiów, prowadzeniu zajęć, organizacji praktyk zawodowych i staży.

Podsumowując, Uczelnia stara się stale uaktualniać program studiów zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy oraz tendencjami i trendami w zakresie finansów i rachunkowości, m. in. poprzez:

- 1) wykorzystanie dobrych praktyk, dotyczących wzorców i doświadczeń zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, właściwych dla kształcenia praktycznego na kierunku Finanse i rachunkowość;
- 2) utrzymanie równowagi pomiędzy podejściem naukowym i praktycznym poprzez odpowiedni dobór kadry dydaktyczno-naukowej;
- 3) stały kontakt z pracodawcami, reprezentującymi sektor publiczny, prywatny, jak i pozarządowy;
- 4) uwzględnienie założeń Strategii Miasta Lublin 2030. Historia Uczelni rozpoczęła się w 1998 roku od kierunku Zarządzanie, dlatego też wszystkie programy kształcenia zawierają przedmioty z zakresu szeroko rozumianej przedsiębiorczości. Strategia Miasta Lublin stanowi, iż Lublin wspiera kulturę przedsiębiorczości. Inspirowanie i budowanie zainteresowania wśród młodych ludzi podejmowaniem działalności gospodarczej oraz wyposażanie zainteresowanych w niezbędne kompetencje jest procesem wieloletnim, właściwie tylko pełna synergia pomiędzy uczelniami-miastem-przedsiębiorcami i konsekwencja w realizacji tak postawionego celu umożliwi wejście Lublina do ekstraklasy miast przedsiębiorczych w Polsce. Miasto Lublin opracowało i realizuje koncepcję wspierania procesów tworzenia się ekosystemów biznesowych określanymi mianem Lubelskich Wyżyn. Analizy funkcjonowania tych ekosystemów zawarte w raporcie potwierdzają nie tylko rosnącą liczbę podmiotów, ale także coraz intensywniejszą współpracę członków ekosystemów Lubelskich Wyżyn. Jako mocne strony w Strategii wskazano również prowadzenie wspólnych działań promocyjnych oraz współpracę z pracownikami lubelskich uczelni. Ponadto do Strategii zostały wpisane następujące cele - utworzenie w Lublinie, we współpracy z lubelskimi uczelniami oraz administracją rządową, centrum badań i wdrożeń w zakresie sztucznej inteligencji (A.3.k.13); wprowadzenie przedmiotu „zarządzanie projektami i przedsiębiorczość”, prowadzonego metodą warsztatową, jako obowiązkowego dla wszystkich kierunków studiów w Lublinie (A.3.k.9); rozwój i promocja Lubelskiego Festiwalu Nauki (A.3.k.2.); realizacja programu Lublin Akademicki (koordynowanego przez Urząd Miasta Lublin) w części wspierającej inicjatywę uczelni na rzecz mieszkańców miasta, instytucji i organizacji pozarządowych oraz biznesu w Lublinie (A.3.k.3); promocja Lublina jako jednego z wiodących ekosystemów startupowych w Polsce w celu pozyskania nowych młodych firm oraz talentów (A.5.k.4.); wspieranie rozwoju prywatnych projektów inwestycyjnych (np. aniołów biznesu, funduszy Venture Capital) skierowanych do młodych przedsiębiorców oraz wspieranie mikroprzedsiębiorców, startupów (A.5.k.5);
- 5) uwzględnienie założeń Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego: cel strategiczny pt. GOSPODARKA. Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu; cele operacyjne: 3.1. wykorzystanie potencjału badawczo-rozwojowego jednostek naukowych oraz

wspieranie transferu wiedzy i technologii poprzez m. in. dostosowywanie kierunków kształcenia oraz wspieranie możliwości nabywania kwalifikacji innowacyjnych, ze zwróceniem uwagi na potrzeby rynku pracy oraz podmiotów prowadzących działalność w branżach należących do regionalnych inteligentnych specjalizacji, 3.2. wspieranie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, m. in. poprzez: ułatwianie przedsiębiorcom dostępu do doradztwa biznesowego, usług służących rozwijaniu kompetencji i umiejętności niezbędnych w nowoczesnej gospodarce; budowanie zdolności do wdrażania innowacji oraz wspieranie stosowania nowoczesnych rozwiązań podnoszących konkurencyjność przedsiębiorstw (w tym automatyzacja, robotyzacja i cyfryzacja procesów produkcyjnych, usługowych i organizacyjnych, oszczędzanie zasobów);

- 6) uwzględnienie założeń strategicznych Unii Europejskiej. Transformacja cyfrowa to jeden z kluczowych elementów unijnego rozwoju gospodarczego i unijnej autonomii strategicznej. UE pracuje nad szeregiem zagadnień mających sprzyjać cyfrowej przyszłości Europy. Po pandemii Covid-19 cyfryzacja stała się jednym z zasadniczych czynników odbudowy gospodarczej i zwiększania odporności europejskiego sektora zdrowotnego i opiekuńczego. Zmobilizowała UE, by przyspieszyć transformację technologiczną: wspierać e-zdrowie oraz promować technologie prorozwojowe, takie jak przetwarzanie w chmurze, technologie kwantowe i obliczenia wielkiej skali. W opracowaniu programu studiów wzięto pod uwagę kluczowe zagadnienia Unijnej Strategii Cyfrowej, m.in. takie jak: Cyfrowa dekada (Rada przyjęła program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r., aby UE mogła osiągnąć swoje cele dotyczące transformacji cyfrowej zgodnej z wartościami UE.); Deklaracja praw i zasad cyfrowych; Usługi cyfrowe; Gospodarka oparta na danych; Sztuczna inteligencja; Cyberbezpieczeństwo; Europejska tożsamość cyfrowa (eID).

Koncepcja kształcenia na kierunku Finanse i rachunkowość jest opracowywana w ścisłej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. W Uczelni przyjęto zasadę konsultowania koncepcji i programu studiów z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności w ramach powołanych dla każdego kierunku Rad Konsultacyjnych, w skład których wchodzi przedstawiciele instytucji i przedsiębiorstw, zajmujących się działalnością bezpośrednio lub pośrednio powiązaną z charakterem kierunku. Przez ostatnie lata skład Rady Konsultacyjnej podlegał zmianom związanym z udoskonalaniem i wypracowywaniem strategii dotyczącej sposobu i zakresu kooperacji kierunku z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz nawiązywaniem nowych porozumień w tym obszarze. Rada Konsultacyjna w obecnym składzie została powołana zarządzeniem Rektora WSPA nr 83/R/WSPA/2023-2024 z 30 września 2024 roku, a jej członkami zostali:

- 1) Anna Bielak – Dziekan kierunku Zarządzanie, Przewodnicząca;
- 2) Andrzej Borowski – Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość, Przewodniczący;
- 3) Agnieszka Kusa-Malec – Księgowa, Dyrektor w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim;
- 4) Jowita Sosińska – Członek zarządu w Pekao faktoring Sp. z o. o.;
- 5) Iwona Romańska - Dyrektor w Black Red White;
- 6) Wojciech Sobiesiak - Prezes zarządu w Miejskiej Korporacji Komunikacyjnej Sp. z o. o.;
- 7) dr Katarzyna Żuk – Główna księgowa w Witpol Sp. z o.o.;
- 8) Agnieszka Młynarska - Właściciel Biura Rachunkowego;
- 9) Marzena Wasilek - Manager Oddziału Cash Director;
- 10) Anita Gołębowska - Dyrektor Operacyjny Cash Director;
- 11) Grzegorz Witek – Menadżer firmy Vistra;

- 12) Artur Palac – Dyrektor Regionalny Lubelskiego Oddziału Sii Polska;
- 13) Marcin Raszewski - Koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS O/Lublin;
- 14) Ilona Mierzwa-Kowalik - Koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS O/Lublin;
- 15) Grażyna Joachimowicz - Fundacja Inicjatyw Menedżerskich;
- 16) Marek Świć - firma IMPACT;
- 17) Piotr Marek - Grupa TipMedia;
- 18) Grzegorz Teresiński - Ypsilon Consulting Trade & PR;
- 19) Zachary Mitijczenko - inPL Group.

Członkowie Rady Konsultacyjnej podczas wspólnego posiedzenia w trakcie dyskusji wyrażają opinie m. in. na temat bieżącego programu studiów oraz procesu jego realizacji. Następnie propozycje zmian są dyskutowane na posiedzeniach wewnętrznego Zespołu ds. jakości kształcenia. W przypadku akceptacji są one wdrażane za zgodą Rektora i na podstawie uchwały Senatu. Ostatnie posiedzenie Rady odbyło się w 12 marca 2024 roku, a przedmiotem jej obrad było uaktualnienie koncepcji i programu studiów. Warto w tym miejscu nadmienić, iż nad stałym doskonaleniem programu studiów na opisywanym kierunku pracuje kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi również dydaktycy z doświadczeniem zawodowym zgodnym z dyscyplinami naukowymi objętymi programem studiów:

- 1) dr Andrzej Borowski – Przewodniczący, Dziekan kierunku;
- 2) dr Anna Jargiełło, prof. WSPA;
- 3) dr inż. Małgorzata Sosińska-Wit;
- 4) dr Anna Spoz;
- 5) Przedstawiciel studentów.

Koncepcja kształcenia konsultowana jest także z interesariuszami wewnętrznymi – wykładowcami, spośród których większość legitymuje się wieloletnim, praktycznym doświadczeniem w pracy zawodowej w obszarze finansów i rachunkowości, oraz przedstawicielami studentów, biorącymi udział w pracach kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz w obradach Senatu WSPA. Wykładowcy mają możliwość przekazania swoich sugestii dotyczących zmian w programach studiów za pośrednictwem kwestionariusza ankiety otrzymywanej od Dziekana kierunku lub podczas posiedzeń kadry dydaktycznej. Opinie wykładowców są przedmiotem obrad kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, który podejmuje decyzje o uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu propozycji wykładowców. Studenci mają możliwość wypowiedzenia się w procesie ankietyzacji, prowadzonym anonimowo dwa razy w roku akademickim pod koniec każdego semestru przez Pełnomocnika Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, jak również poprzez kontakt z Pełnomocnikiem Rektora ds. Studentów, Dziekanem Kierunku, Rzecznikiem Akademickim, Pełnomocnikiem Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami, czy pracownikami Dziekanatu. W wyniku powyższych konsultacji program studiów podlega ciągłej kontroli i udoskonalaniu, ostatnio m. in. w zakresie pogłębiania wiedzy i umiejętności w obszarze projektów biznesowych, analizy danych oraz tworzenia prezentacji, czy zasad ESG w przedsiębiorstwie.

W opracowaniu koncepcji kształcenia wzięto pod uwagę także doświadczenia wynikające z wzorców, dobrych praktyk i inspiracji zarówno polskich, jak i międzynarodowych. Jako narzędzie zastosowano analizę standardów stworzonych przez ośrodki edukacji wyższej, zawodowej, osobiste doświadczenia kadry dydaktycznej oraz opinie studentów i absolwentów kierunku. Dzięki tym działaniom, program studiów na kierunku Finanse i rachunkowość pozwala studentom nabyć

w szczególności kompetencje związane z obszarami rachunkowości, funkcjonowania rynku finansowego oraz zarządzania finansami przedsiębiorstw. Studenci w ramach zajęć, obejmujących wykłady, ćwiczenia, warsztaty, laboratoria, zajęcia projektowe oraz lektoraty i seminaria, zapoznają się szczegółowo:

- a) z funkcjonowaniem instytucji finansowych, takich jak: banki, fundusze inwestycyjne, firmy ubezpieczeniowe, biura maklerskie oraz organy nadzoru finansowego;
- b) z zasadami funkcjonowania działów finansowo-księgowych w przedsiębiorstwach oraz zespołów zajmujących się analizą finansową, rachunkowością, audytem i kontrolą wewnętrzną, funkcjonujących w firmach produkcyjnych, usługowych, handlowych i instytucjach publicznych.

Kształcenie na kierunku Finanse i rachunkowość pozwala w szczególności opanować wiedzę z zakresu rachunkowości finansowej w świetle krajowych i międzynarodowych standardów i regulacji prawnych, zasad funkcjonowania struktur przedsiębiorstw, instytucji finansowych, jednostek sektora finansów publicznych i ich wzajemnych relacji, czy też zasad funkcjonowania systemu prawa i odnoszenia przepisów prawnych do praktyki różnego typu przedsiębiorstw, rynków finansowych i instytucji finansowych oraz podmiotów sektora finansów publicznych. Studenci poznają techniki pozyskiwania danych oraz metody i narzędzia matematyczne i statystyczne niezbędne do analizy zjawisk gospodarczych oraz podejmowania decyzji, a także technologie informacyjne, służące do rozwiązywania typowych problemów z zakresu prowadzenia ksiąg rachunkowych i zarządzania finansami. Rozumieją rolę i znaczenie pracownika służb finansowo-księgowych w strukturze organizacyjnej przedsiębiorstw i instytucji oraz w pozyskiwaniu informacji finansowej niezbędnej do przeprowadzania analiz ekonomiczno-finansowych. Program studiów zapewnia nabycie umiejętności związanych z projektowaniem polityki rachunkowości, prowadzeniem ksiąg rachunkowych oraz sporządzaniem sprawozdawczości finansowej. Studenci uczą się przeprowadzania analiz finansowych oraz prezentowania ich wyników z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi, rozwiązywania konkretnych problemów finansowych, stosowania aktualnych przepisów prawa z zakresu finansów i rachunkowości, oraz podejmowania bieżących i strategicznych decyzji wraz z oceną ich skutków finansowych.

Koncepcja kształcenia na kierunku Finanse i rachunkowość oparta jest na podejściu interdyscyplinarnym, w związku z czym kierunek łączy w sobie nauczanie o ekonomii i finansach, z elementami zarządzania, prawa oraz kreatywności. W procesie kształcenia nacisk jest położony z jednej strony na wyposażenie studentów w wiedzę ogólną z jednoczesną umiejętnością jej praktycznego stosowania w obszarze finansów i rachunkowości, ale w równie dużym stopniu na wykształceniu praktycznych kompetencji społecznych i osobowościowych, takich jak kreatywność i przedsiębiorczość. Świadczą o tym obecne w programie kształcenia grupy przedmiotów kształtujące kompetencje osobowościowe i społeczne. Zgodnie z misją WSPA, Uczelnia tworzy warunki do odkrywania i rozwoju kreatywności, a także wspiera i stymuluje rozwój studentów. Rozwój kreatywności ukierunkowany jest w szczególności na pobudzanie niestandardowego myślenia, przeformułowywanie przyjętych schematów, tworzenia nowych idei i rozwiązań. W tym celu zajęcia na kierunku Finanse i rachunkowość nakierowane są na pogłębianie umiejętności i wiedzy, w oparciu o którą studenci, rozwiązując problemy rozwijają własną osobowość i uzyskują nowe kompetencje. Dzięki różnorodnym formom zajęć studenci zyskują świadomość, że rzeczywistość można kreować oraz opisywać z różnych punktów widzenia, a także że można ją zmieniać. Nabywają również umiejętność wyboru różnych opisów rzeczywistości i posługiwania się tymi opisami w rozwiązywaniu

konkretnych problemów. Oferowane specjalności i moduły przygotowują absolwenta do budowania własnej kariery zawodowej, a tym samym wpisują się w misję Uczelni.

Celem kształcenia na kierunku Finanse i rachunkowość jest przekazanie wiedzy oraz umiejętności jej praktycznego wykorzystania w dziedzinie nauk społecznych, zwłaszcza w zakresie ekonomii i finansów oraz nauk o zarządzaniu i jakości; zapoznanie z metodami i narzędziami pozyskiwania danych i informacji wykorzystywanych w finansach i rachunkowości; przekazanie wiedzy o metodach analitycznych, statystycznych, prognostycznych oraz narzędziach informatycznych, wykorzystywanych w szeroko rozumianych finansach; przygotowanie do wykorzystania zdobytej wiedzy do rozstrzygania dylematów, pojawiających się w pracy zawodowej; uświadomienie potrzeby uczenia się i doskonalenia zawodowego przez całe życie. Studia na kierunku Finanse i rachunkowość obejmują wszechstronne przygotowanie do pracy w sektorze finansowym, zarówno w instytucjach publicznych, jak i prywatnych oraz w organizacjach pozarządowych. Program stanowi połączenie tradycyjnej, teoretycznej wiedzy z zakresu finansów i rachunkowości z innowacyjnym podejściem, uwzględniającym aktualne potrzeby rynku pracy oraz dynamicznie zmieniające się wymagania przedsiębiorstw, instytucji finansowych i jednostek sektora publicznego.

Absolwent kierunku Finanse i rachunkowość jest przygotowany do podjęcia pracy w różnych instytucjach związanych z ekonomią, finansami, rachunkowością, bankowością oraz ubezpieczeniami. Jest także przygotowany do samodzielnego doskonalenia i uzupełniania wiedzy oraz umiejętności w dalszym procesie kształcenia. Absolwent posiada wiedzę o obowiązujących przepisach oraz praktyczne umiejętności dotyczące finansów i rachunkowości. W toku studiów absolwent realizował program z przedmiotów ogólnouczelnianych, międzykierunkowych, kierunkowych oraz z przedmiotów do wyboru (tzw. specjalnościowych) związanych z daną specjalnością tj. Finanse i bankowość oraz Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw. Przedmioty ogólnouczelniane kształtują przede wszystkim kompetencje społeczne absolwenta tj. umiejętność efektywnej komunikacji, rozwiązywania konfliktów, kreatywności, korzystania z technologii informacyjnej. Dają także wiedzę z zakresu podstaw prawa, ochrony własności intelektualnej i filozofii. Przedmioty międzykierunkowe i kierunkowe dostarczają wiedzę i praktyczne umiejętności z zakresu ekonomii, podstaw zarządzania, zastosowania matematyki, statystyki i ekonometrii, a także z zakresu rachunkowości, finansów, bankowości i ubezpieczeń. Przedmioty specjalnościowe obejmują natomiast wysoko specjalistyczną wiedzę z zakresu finansów i bankowości oraz rachunkowości i finansów przedsiębiorstw. Oprócz wiedzy oraz umiejętności praktycznych, związanych ściśle z wybraną specjalnością, absolwent zna wybrany na początku studiów język obcy na poziomie B2. Tak opracowany program studiów pozwala na zdobycie wiedzy zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym. Absolwent potrafi rozwiązywać problemy zawodowe, posiada umiejętności komunikowania się w miejscu pracy, sprawnego posługiwania się najnowszą technologią, aktywnego uczestniczenia w pracy grupowej, samodzielnie oraz organizowania i kierowania zespołami. Praktyczny profil kierunku uzupełniają praktyki zawodowe w ramach których studenci zapoznają się m.in. z obowiązkami przestrzegania tajemnicy państwowej i służbowej, przepisami BHP obowiązującymi na danym stanowisku pracy, strukturą organizacyjną, poszczególnymi działami i ich funkcjonowaniem oraz szczegółowymi zadaniami z zakresu którego odbywają praktykę.

Jak wspomniano wyżej, program studiów umożliwia wybór i realizację jednej z dwóch specjalności: Finanse i bankowość oraz Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw. W ramach specjalności Finanse i bankowość studenci rozwijają umiejętności z zakresu produktów i usług

bankowych, ubezpieczeń gospodarczych, zarządzania ryzykiem finansowym, ewidencji i wyceny instrumentów bankowych i ubezpieczeniowych, oceny wiarygodności kredytowej, rachunkowości bankowej i ubezpieczeniowej. Od strony praktycznej poznają tajniki funkcjonowania sektora bankowego i ubezpieczeniowego. Po ukończonej specjalności absolwenci są w stanie samodzielnie i aktywnie funkcjonować w sektorze finansowym. Z kolei dzięki specjalności Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw studenci nabywają kompetencje w zakresie prowadzenia księgowości i zarządzania finansami przedsiębiorstwa. W szczególności poznają zagadnienia związane z rachunkowością handlową, ubezpieczeniami społecznymi, strategiami finansowania przedsiębiorstw, audytem i rewizją finansową, sprawozdawczością finansową i rzeczową oraz prawem podatkowym wykorzystywanym w pracy księgowego. Po ukończonej tej specjalności absolwenci są w stanie formułować oraz realizować finansowe cele i zadania związane z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa przy wykorzystaniu praktycznych narzędzi rachunkowo-finansowych.

Definiując zakładane kierunkowe efekty uczenia się kierowano się zasadą zachowania spójności z efektami uczenia się opisanymi w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się dla cyklu kształcenia, który rozpoczął się w roku akademickim 2023/2024, ujęte zostały w programie studiów kierunku Finanse i rachunkowość, stanowiącym załącznik do Uchwały Senatu WSPA nr 574/2024 Senatu WSPA w Lublinie z dnia 26 czerwca 2024 roku. Zgodnie z zapisami wspomnianego programu studiów, kierunkowe efekty uczenia się przypisano do dyscypliny naukowej ekonomia i finanse – jako wiodącej, oraz do nauk o zarządzaniu i jakości. Załącznik nr 1 do programu studiów zawiera kompletną tabelę efektów uczenia się dla kierunku, w której ujęte zostały: opis poszczególnych kierunkowych efektów uczenia się (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) oraz odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przegląd poszczególnych efektów uczenia się pozwala na poznanie koncepcji kształcenia oraz umożliwia weryfikację założeń dotyczących sylwetki absolwenta. Przegląd poszczególnych efektów uczenia się pozwala na poznanie koncepcji kształcenia oraz umożliwia weryfikację założeń dotyczących sylwetki absolwenta. Efekty uczenia się obejmują najważniejsze, kluczowe dla badań nad finansami i rachunkowością zagadnienia, problemy, kategorie pojęciowe oraz kategorie poznawcze. Powiązane są także ściśle z przyjętymi dla poszczególnych specjalności założeniami programowymi. Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych oraz wiedzy niezbędnej do formułowania i rozwiązywania zadań z zakresu studiowanego kierunku.

Kluczowe, najczęściej pojawiające się w eksplikacjach treści przedmiotowych zawartych w poszczególnych sylabusach obowiązujących w roku akademickim 2024/2025, są następujące efekty uczenia się:

- 1) posiada zaawansowaną wiedzę o charakterze nauk społecznych, w szczególności w zakresie ekonomii i finansów oraz ich związku z innymi dyscyplinami naukowymi (FIR_W01) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Ekonomia, w trakcie którego student nabywa wiedzę na temat problemów mikro- i makroekonomicznych, roli państwa w gospodarce oraz podstawowych narzędzi polityki gospodarczej;
- 2) posiada zaawansowaną znajomość pojęć z obszaru ekonomii i finansów oraz dyscyplin pokrewnych (FIR_W02) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Podstawy

- rachunkowości, w trakcie którego student poznaje terminologię z zakresu majątku, źródeł jego finansowania, a także ponoszonych kosztów i osiągniętych przychodów;
- 3) zna techniki pozyskiwania danych oraz metody i narzędzia matematyczne i statystyczne niezbędne do analizy zjawisk gospodarczych w skali mikro i makroekonomicznej, jak również do podejmowania racjonalnych decyzji w przedsiębiorstwach i instytucjach finansowych (FIR_W07) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Zastosowanie matematyki w finansach i rachunkowości, w trakcie którego student nabywa wiedzę o zastosowaniu modeli matematycznych do analizy finansowej, w tym o operacjach na macierzach i wektorach, oraz ich zastosowaniu w rozwiązywaniu problemów optymalizacji portfela;
 - 4) potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do obserwacji i prawidłowej interpretacji zjawisk i procesów gospodarczych, analizować ich związki przyczynowo–skutkowe w obszarze finansów i rachunkowości (FIR_U01) - efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Funkcjonowanie rynku finansowego, w ramach którego student nabywa umiejętność diagnozowania sytuacji na rynku finansowym przez pryzmat wskazań indeksów giełdowych;
 - 5) potrafi wykorzystać odpowiednie metody i narzędzia do opisu i analizy problemów dotyczących działalności przedsiębiorstwa, instytucji finansowej, jednostki sektora finansów publicznych oraz opisu i analizy ich otoczenia (FIR_U02) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Projekt biznesowy, w ramach którego student nabywa umiejętność stosowania narzędzi analizy marketingowej do oszacowania potencjalnych przychodów, analizy konkurencji oraz mocnych i słabych stron biznesu;
 - 6) potrafi pozyskać dane empiryczne, zaadaptować metody i narzędzia matematyki finansowej i statystyki do przeprowadzenia analizy ekonomiczno-finansowej podmiotu gospodarczego z uwzględnieniem jego otoczenia gospodarczo-prawnego oraz merytorycznie zinterpretować, a następnie sformułować ocenę badanego zjawiska (FIR_U06) - efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Zastosowanie matematyki w finansach i rachunkowości, w trakcie którego student uczy się analizować dane finansowe przy użyciu narzędzi statystycznych, takich jak obliczenia przepływów pieniężnych i wycena instrumentów finansowych przy użyciu pochodnych i całek;
 - 7) potrafi analizować i stosować aktualne przepisy prawa do praktyki gospodarczej przedsiębiorstw, instytucji finansowych, w tym banków zakładów ubezpieczeń, podmiotów sektora finansów publicznych (FIR_U08) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Prawo podatkowe, w trakcie którego student uczy się analizować i interpretować zapisy przepisów podatkowych oraz wyliczać wielkość należnego podatku dochodowego w zależności od wybranej formy opodatkowania.;
 - 8) rozumie i przestrzega zasady etyki zawodowej i wymaga tego od innych, jest gotów do właściwej oceny i poczucia wartości wykonywanego zawodu, istotnego dla różnych uczestników obrotu gospodarczego (FIR_K01) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Finanse przedsiębiorstwa, w trakcie którego student nabywa świadomości etycznych aspektów zarządzania finansami przedsiębiorstwa, w tym zasad odpowiedzialności społecznej, uczciwości finansowej oraz znaczenia przejrzystości i rzetelności w raportowaniu finansowym;
 - 9) jest gotów do reagowania na zmieniające się normy prawne, warunki gospodarcze oraz rozwój nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem ekonomii i finansów (FIR_K02) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Bankowość, w ramach którego student nabywa gotowości do reagowania na zmieniające się warunki funkcjonowania banków i wynikające stąd zmiany parametrów oferowanych produktów i usług bankowych;

- 10) jest gotów do krytycznej oceny wyników pracy własnej (FIR_K07) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Audyt i rewizja finansowa, w trakcie którego student nabywa gotowości do krytycznej samooceny poziomu swojej wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.

Na doskonalenie koncepcji kształcenia na kierunku Finanse i rachunkowość istotny wpływ wywiera wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, którego działania merytoryczne i procedury mają na celu m. in. monitorowanie i systematyczne podnoszenie poziomu jakości nauczania. System ten uwzględnia nie tylko opinie studentów i absolwentów, ale także głosy pracodawców z sektora finansowego oraz członków Rady Konsultacyjnej, co pozwala na szybkie reagowanie na zmieniające się potrzeby rynku pracy. Biorąc pod uwagę powyższe, warto nadmienić, że stale udoskonalana i modyfikowana koncepcja kształcenia daje przyszłym absolwentom kierunku Finanse i rachunkowość możliwość podjęcia pracy w biurach rachunkowych, działach finansowych przedsiębiorstw, podmiotach z sektora finansów tj.: w bankach, firmach ubezpieczeniowych, funduszach inwestycyjnych i emerytalnych, a także w firmach doradztwa finansowego oraz w administracji publicznej szczebla centralnego i lokalnego. Absolwenci są także przygotowani do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, dzięki programowi kształcenia kładącemu nacisk na kreatywność, przedsiębiorczość oraz znajomość zasad prowadzenia biznesu.

Reasumując, kluczową ideą przyświecającą procesowi tworzenia koncepcji studiów na kierunku Finanse i rachunkowość prowadzonym w WSPA w Lublinie, jest zorientowanie na kształcenie umiejętności praktycznych, przy stałej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym – zarówno kierunku, jak i całej Uczelni – o czym świadczy przede wszystkim przeważająca część kadry dydaktycznej, którą stanowią osoby posiadające praktyczny background, wynikający z pracy zawodowej w sektorze finansowym, a także praktycy biznesu, od wielu lat prowadzący własne firmy. Model kształcenia na kierunku przygotowuje do pracy i samodzielnego funkcjonowania zarówno w firmach prywatnych, jak i instytucjach publicznych oraz organizacjach pozarządowych. Absolwenci kierunku mają też wiedzę i umiejętności pozwalające na założenie i prowadzenie własnego biznesu. Konstrukcja programu na kierunku Finanse i rachunkowość ma również charakter antycypowania nowych paradygmatów rozwojowych, uwzględniających globalne zjawiska, takie jak zastosowanie AI, zrównoważony rozwój, analiza i prezentacja danych. Źródłem sukcesu w procesie nauczania jest osiągnięcie efektu synergii na linii dydaktycy – członkowie Rady Konsultacyjnej – szefowie instytucji przyjmujących studentów na praktyki oraz dostosowanie treści kształcenia do bieżących problemów i wyzwań dotyczących obszaru finansów i rachunkowości. Przykładem dobrej współpracy z otoczeniem gospodarczym jest organizacja webinarów i wizyt studyjnych przez partnerów technologicznych dla Studentów kierunku oraz możliwość uczestniczenia w procesie certyfikacji popularnego programu finansowo-księgowego Symfonia.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Warto zauważyć, iż studenci kierunku Finanse i rachunkowość w WSPA w Lublinie zdobywają dodatkowe kompetencje uczestnicząc w szkoleniach i wydarzeniach organizowanych przez Uczelnię oraz inne podmioty. Należy wymienić tu:

- 1) Uczestnictwo w webinarium (10.06.2024 r., MS Teams) zorganizowanym przez firmę Sii Polska, dotyczącym wykorzystania narzędzia Power BI oraz możliwości wykorzystania tego narzędzia w czasie studiów.
- 2) Uczestnictwo w webinarium organizowanym przez firmę Symfonia (w dniu 21.05.2024 r.), przygotowującym do pracy w programie Finanse i księgowość, który jest jednym z najczęściej używanych programów finansowo - księgowych w Polsce. Studenci mają możliwość przystąpienia również do certyfikacji w zakresie obsługi tego programu.
- 3) Uczestnictwo w wizycie studyjnej w firmie CaschDirector (Superksięgowia) (w dniu 2.06.2022 r.). Podczas wizyty studyjnej studenci mieli możliwość zapoznania się ze specyfiką firmy, strukturą organizacyjną oraz zadaniami realizowanymi przez pracowników.
- 4) Uczestnictwo w webinarach dla studentów WSPA, przeprowadzanych przez firmę Vistra. Studenci mają możliwość poznania struktury, organizacji i działalności firmy Vistra, a także zapoznania się z wymaganiami i wyzwaniem stawianymi przed kandydatami do pracy. Podczas jednego z webinarów studenci poznali również ścieżkę kariery i rozwoju zawodowego w instytucji finansowej.
- 5) Możliwość uczestniczenia w płatnych, półrocznych stażach zawodowych organizowanych przez firmę Vistra. Z możliwości skorzystały do tej pory dwie studentki.
- 6) Uczestnictwo w webinarium Księgowość bez papieru (w dniu 14.04.2023 r.) – jak organizować pracę z dokumentami cyfrowymi zorganizowanym przez firmę Symfonia.
- 7) Uczestnictwo w webinarium INPL group - Accounting&Outsourcing. Бухгалтерия и аутсорсинг в Польше, podczas którego przedstawiciele firmy przedstawili oferty pracy oraz szkoleń firmowych dla początkujących specjalistów, którzy chcą zdobyć doświadczenie w świecie księgowości. Rekrutacja odbyła się w dniu 29.10. 2024 r.
- 8) Możliwość uczestniczenia w projekcie „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni” (w ramach Osi Priorytetowej: III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój POWER), którego głównym celem jest wzrost jakości kształcenia Uczelni i dopasowanie go do potrzeb społecznych i gospodarczych, prowadzących do zwiększenia interdyscyplinarności i elastyczności konstruowania ścieżek kształcenia, przełamywania wzajemnej izolacji wydziałów oraz optymalnego wykorzystania zasobów Uczelni, poprzez realizację zintegrowanego programu rozwoju WSPA, obejmującego realizację programów kształcenia, dostosowanych do potrzeb gospodarki i realizacji szkolnictwa, ukierunkowanych na wyposażenie studentów w praktyczne umiejętności, kształcenie w języku obcym, podniesienie kompetencji językowych, zawodowych, komunikacyjnych, informatycznych i analitycznych. W ramach projektu studenci kierunku Finanse i rachunkowość uczestniczyli w szkoleniach i warsztatach prowadzących do nabycia kompetencji sporządzania projektów oraz kompetencji miękkich. Brali udział też w kursach języka angielskiego.
- 9) Możliwość uczestniczenia w projekcie „WySPA kwalifikacji i umiejętności (w ramach Osi Priorytetowej: III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER).

10) Uczestniczenie w działaniach pomocowych, a także integracyjnych, realizowanych w Baobab (Krakowskie przedmieście 39B) – nowej przestrzeni w centrum Lublina służącej integracji, wymianie doświadczeń, realizacji projektów, rozmów, a przede wszystkim spotkań migrantów i migrantek, uchodźców i uchodźczyń, mieszkańców i mieszkanki Lublina. W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także w wyniku sytuacji na Ukrainie, Prezydent Miasta Lublin (do Uczelni zostało skierowane pismo w tej sprawie) złożył podziękowania studentom za włączenie się w działania wolontariackie w ramach Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie, który łączy przedstawicieli Stowarzyszenia Homo Faber, Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, Urzędu Miasta, wolontariuszy oraz organizacje międzynarodowe (UNHCR, DRC). Od pierwszych dni wojny studenci WSPA włączyli się w działalność organizacyjną Komitetu, a także wolontariacką, pomagali uchodźcom na Hali Mosir (al. Zygmuntowskie 4), dworcu PKS, dworcu PKP, Hali Start (ul. Piłsudskiego 22), w akademikach Helios (akademik UMCS przy ulicy Czwartaków) i Akademik nr 4 Uniwersytetu Medycznego (przy ulicy Chodźki). Wszyscy studenci realizowali działania związane z asystą międzykulturową (wsparcie i pomoc w urzędach i placówkach medycznych), tłumaczeniami oraz przekazywaniem najważniejszych informacji o Lublinie. Studenci WSPA biorą czynny udział w warsztatach w ramach projektu Wolontariat Lubelski, którego celem jest stworzenie i wdrożenie spójnego systemu / struktury wolontariatu w Lublinie, ze szczególnym uwzględnieniem działań związanych z Europejską Stolicą Młodzieży 2023. Rektor uczelni jest ekspertką programu „Wolontariat Lubelski”.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia

Program studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na kierunku Finanse i rachunkowość został zatwierdzony uchwałą nr 574/2024 Senatu Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 26 czerwca 2024 roku. Nakierowany jest na umożliwienie studentom osiągnięcia efektów uczenia się i kwalifikacji odpowiadającym poziomowi kształcenia. Treści kształcenia kierunkowego przekazywane studentom powiązane są w całości i bezpośrednio z dyscyplinami naukowymi, do których został przyporządkowany kierunek (ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości), a także odnoszą się szerzej do umiejętności i kompetencji społecznych (w tym przedsiębiorczych i kreatywnych) oraz znajomości języka obcego.

Na program studiów składa się łącznie realizowanych przez sześć semestrów 12 modułów, odpowiednio rozdzielonych części, w kolejności pozwalającej studentom na przyswojenie potrzebnej wiedzy, umiejętności i kompetencji w sposób stopniowy i wynikowy oraz z uwzględnieniem nabywania kompetencji praktycznych. Kluczowe treści kształcenia, w tym powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, realizowane są w ramach 6 modułów, stanowiących pogrupowane przedmioty kierunkowe: Kompetencje ekonomiczne cz. 1-2, Kompetencje rachunkowe i ilościowe cz. 1-2, Rynki finansowe i ubezpieczenia, Rachunkowość i analiza przedsiębiorstwa, Finansowe aspekty zarządzania firmą, Biznes plan. 2 moduły (Wprowadzenie do studiowania, Kompetencje osobowościowe i społeczne cz. 1-5) zawierają przedmioty ogólnouczelniane, odnoszące się do kompetencji społecznych i wiedzy ogólnej m. in. z zakresu ochrony danych osobowych i własności

intelektualnej, komunikacji interpersonalnej i międzykulturowej, psychologii, filozofii, BHP czy technologii informacyjnych. Na 1 rozbudowany moduł (w 2 częściach) składają się przedmioty specjalnościowe, w ramach których student nabywa szczegółową wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu wybranej przez siebie specjalności (specjalność Finanse i bankowość oraz specjalność Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw). 2 moduły (Wprowadzenie do badań społecznych cz. 1-2, Przygotowanie pracy dyplomowej i praktyka zawodowa cz. 1-2) przygotowują studentów do prowadzenia badań i napisania pracy dyplomowej, oraz do prowadzenia działalności zawodowej. Z kolei moduł anglojęzyczny rozwija umiejętności językowe z zakresu finansów i rachunkowości. Poniżej szczegółowo przedstawione zostały moduły zaplanowane do realizacji w programie studiów kierunku Finanse i rachunkowość od roku akademickiego 2024/2025:

Tabela 1. Wykaz modułów w planie studiów kierunku Finanse i rachunkowość

Nr	Nazwa modułu	Przedmioty
1.	Wprowadzenie do studiowania	Komunikacja interpersonalna Ochrona danych osobowych BHP
2.	Kompetencje osobowościowe i społeczne cz. 1-5	Język obcy cz. 1-4 WF Technologie informacyjne Podstawy psychologii Higiena psychiczna i techniki autoterapii Filozofia z etyką Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji Komunikacja międzykulturowa Techniki rozwoju kreatywności Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów Ochrona własności intelektualnej Podstawy prawa Autoprezentacja Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne
3.	Kompetencje ekonomiczne cz. 1-2	Ekonomia Podstawy zarządzania Prawo podatkowe Bankowość Makroekonomia Finanse publiczne
4.	Kompetencje rachunkowe i ilościowe	Matematyka Statystyka opisowa Podstawy rachunkowości Rachunkowość finansowa Zastosowanie matematyki w finansach i rachunkowości Ekonometria
5.	Rynki finansowe i ubezpieczenia	Mikroekonomia

		Podstawy ubezpieczeń gospodarczych i społecznych Funkcjonowanie rynku finansowego
6.	Wprowadzenie do badań społecznych cz. 1-2	Wprowadzenie do badań społecznych cz. 1-2
7.	Specjalność do wyboru (Finanse i bankowość, Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw) cz. 1-2	Specjalność Finanse i bankowość: Współczesne produkty i usługi bankowe Ubezpieczenia gospodarcze Zarządzanie ryzykiem finansowym Zasady ewidencji i wyceny instrumentów bankowych i ubezpieczeniowych Ocena wiarygodności kredytowej przedsiębiorstwa Rachunkowość bankowa i ubezpieczenia Specjalność Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw: Rachunkowość handlowa Ubezpieczenia społeczne Strategie finansowania przedsiębiorstw i opłacalność projektów inwestycyjnych Audyt i rewizja finansowa Sprawozdawczość finansowa i rzeczowa w przedsiębiorstwie Prawo podatkowe w pracy księgowego
8.	Przygotowanie pracy dyplomowej i praktyka zawodowa cz. 1-2	Seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej cz. 1-2 Praktyka zawodowa cz. 1-2
9.	Rachunkowość i analiza przedsiębiorstwa	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej Rachunek kosztów w przedsiębiorstwie Analiza ekonomiczno- finansowa
10.	Finansowe aspekty zarządzania firmą	Finanse przedsiębiorstwa Rachunkowość zarządcza
11.	Biznes plan	Projekt biznesowy Biznes plan jako finansowy plan działalności gospodarczej ESG w przedsiębiorstwie Analiza danych oraz tworzenie prezentacji
12.	Moduł anglojęzyczny	International Accounting - Introduction Analysis of accounting data International Financial Reporting

W ramach kluczowych treści kształcenia studenci nabywają wiedzę z zakresu ekonomii, prawa podatkowego, podstaw rachunkowości, bankowości, finansów publicznych, rachunkowości finansowej, funkcjonowania rynku finansowego, finansów przedsiębiorstw czy rachunkowości zarządczej. Zyskują także kluczowe umiejętności praktyczne z zakresu wybranego języka obcego,

zastosowania matematyki w finansach i rachunkowości, analizy ekonomiczno-finansowej, rachunku kosztów w przedsiębiorstwie, projektu biznesowego czy analizy danych i tworzenia prezentacji. Do działalności zawodowej studenci przygotowują się również na praktykach zawodowych, w ramach których zapoznają się m.in. z obowiązkami przestrzegania tajemnicy państwowej i służbowej, przepisami BHP obowiązującymi na danym stanowisku pracy, strukturą organizacyjną, poszczególnymi działami i ich funkcjonowaniem oraz szczegółowymi zadaniami z zakresu którego odbywają praktykę. Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku Finanse i rachunkowość powinien charakteryzować się praktyczną znajomością języka obcego, dlatego w ramach lektoratów studenci uczą się elementów słownictwa specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów, treści gramatycznych, płynnego porozumiewania się w języku obcym, brania czynnego udziału w dyskusjach i debatach, wyrażania opinii i przedstawiania swoich poglądów, argumentowania i formułowania swojego punktu widzenia, polemizowania i wypracowywania rozwiązań kompromisowych, a także wyrażania emocji i rozmawiania o przeżyciach w różnych sytuacjach życiowych.

Dla zachowania zgodności z aktualnym stanem wiedzy treści kształcenia podlegają bieżącym zmianom i uaktualnieniom. Program studiów oraz sylabusy aktualizowane są co roku, dzięki czemu Dziekan kierunku i nauczyciele akademicy mają możliwość zmiany koncepcji przedmiotu, uwzględnienia nowych publikacji oraz zmian zachodzących w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Wprowadzane zmiany Dziekan konsultuje z Zespołem ds. Jakości Kształcenia, nauczycielami akademickimi, studentami oraz Radą Konsultacyjną kierunku, w skład której wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Należy zwrócić uwagę, że treści programu studiów stanowią odzwierciedlenie szeroko rozbudowanych gałęzi profesjonalizacji i specjalizacji w ramach poszczególnych kompetencji, jakich wymaga się współcześnie od pracowników sektora finansowego. Wobec powyższego, większość kierunkowych treści programowych zostało zaplanowanych do realizacji z użyciem metod angażujących i projektowych. W ten sposób studenci zyskują kluczowe umiejętności praktyczne oraz twarde i miękkie kompetencje związane ze specyfiką studiowanego kierunku. Uzupełniane są one przedmiotami ogólnouczelnianymi, odnoszącymi się zakresem treści do perspektyw ogólnorozwojowych studenta, a także kształtowania zdolności psychospołecznych, postaw i nabywania wiedzy, niezbędnych dla potrzeb samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz perspektyw zatrudnienia, wliczając w to takie przedmioty jak:

- 1) Komunikacja interpersonalna – warsztat;
- 2) Ochrona danych osobowych – wykład;
- 3) BHP – wykład;
- 4) Język obcy – laboratorium, do wyboru;
- 5) WF – ćwiczenia, realizowane w profesjonalnych klubach i siłowniach;
- 6) Technologie informacyjne – laboratorium;
- 7) Podstawy psychologii – wykład;
- 8) Higiena psychiczna i techniki autoterapii – warsztat;
- 9) Filozofia z etyką – wykład;
- 10) Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji – laboratorium;
- 11) Komunikacja międzykulturowa – warsztat;
- 12) Techniki rozwoju kreatywności – warsztat;
- 13) Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów – warsztat;

- 14) Podstawy prawa – wykład;
- 15) Ochrona własności intelektualnej – wykład;
- 16) Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne – warsztat;
- 17) Projekt własnego przedsięwzięcia – projekt;
- 18) Praktyki zawodowe w wymiarze 720 godzin.

Treści programowe realizowane na kierunku w ramach poszczególnych przedmiotów są ściśle powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się i zostały dobrane w taki sposób, aby zrealizować wszystkie zakładane efekty uczenia się. Poniżej przedstawiono przykładowe powiązania między treściami kształcenia a kierunkowymi efektami uczenia się:

Tabela 2. Przykładowe powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się

Przedmiot	Przykładowe kluczowe treści kształcenia	Kierunkowe efekty uczenia się
Podstawy rachunkowości	<p>Wykład:</p> <p>Pojęcie, zadania i funkcje rachunkowości w systemie ewidencji gospodarczej. Składniki majątkowe i źródła ich finansowania.</p> <p>Bilans majątkowy obrazem stanu majątkowo-finansowego.</p> <p>Podstawy dynamicznego rachunku majątkowego, konto jako urządzenie ewidencyjne.</p> <p>Dokumentacja księgowa, istota zakładowego planu kont.</p> <p>Podzielność pozioma i pionowa kont, ewidencja syntetyczna i analityczna.</p> <p>Zasady ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.</p> <p>Koszty, przychody i wyniki finansowe, funkcjonowanie kont wynikowych.</p> <p>Podstawy ewidencji kosztów w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym.</p> <p>Ewidencja wybranych procesów gospodarczych, ewidencja zakupu i sprzedaży.</p> <p>Podstawowe sprawozdanie finansowe.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Grupowanie składników majątkowych i źródła ich finansowania. Sporządzanie uproszczonego bilansu majątkowego.</p> <p>Wpływ operacji gospodarczych na bilans, typy operacji gospodarczych. Konto jako urządzenie ewidencyjne, zasady zapisu operacji gospodarczych na kontach bilansowych i niebilansowych.</p> <p>Ewidencja w cyklu „od bilansu do bilansu”, zestawienie obrotów i sald.</p> <p>Ewidencja syntetyczna i analityczna.</p> <p>Zasady ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, ujęcie amortyzacji i umorzenia.</p> <p>Ewidencja rozrachunków z odbiorcami i dostawcami oraz</p>	<p>FIR_W01</p> <p>FIR_W06</p> <p>FIR_U01</p> <p>FIR_U04</p> <p>FIR_U05</p> <p>FIR_U10</p> <p>FIR_K02</p> <p>FIR_K06</p>

	<p>rozrachunków publiczno-prawnych, w tym z tytułu VAT.</p> <p>Podstawy ewidencji kosztów w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym.</p> <p>Zasady ewidencji pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych, działalności finansowej i zdarzeń nadzwyczajnych.</p> <p>Księgowe ustalanie wyniku finansowego w rachunku zysków i strat.</p> <p>Zamknięcie roczne i sporządzanie sprawozdań finansowych.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	
Makroekonomia	<p>Wykład:</p> <p>Wprowadzenie do makroekonomii.</p> <p>Schemat okrężny strumieni w gospodarce.</p> <p>Podstawowe agregaty gospodarki i pomiar efektów w systemie SNA.</p> <p>Elementy wzrostu gospodarczego i rozwoju społecznego.</p> <p>Cykl koniunkturalny, mechanizmy, przebieg, wskaźniki.</p> <p>Organizacja i funkcjonowanie sektora bankowego i banku centralnego.</p> <p>Narzędzia i typy polityki pieniężnej banku centralnego.</p> <p>Inflacja i polityka antyinflacyjna.</p> <p>Równowaga na rynku siły roboczej. Bezrobocie.</p> <p>Elementy makroekonomii gospodarki otwartej.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Podstawowe agregaty gospodarki i pomiar efektów w systemie SNA – zajęcia praktyczne.</p> <p>Elementy wzrostu gospodarczego i rozwoju społecznego – zajęcia praktyczne.</p> <p>Równowaga krótkookresowa i procesy mnożnikowe – zajęcia praktyczne.</p> <p>Cykl koniunkturalny, mechanizmy, przebieg, wskaźniki – zajęcia praktyczne.</p> <p>Budżet sektora finansów publicznych i polityka fiskalna – zajęcia praktyczne.</p> <p>Narzędzia i typy polityki pieniężnej banku centralnego – zajęcia praktyczne.</p> <p>Systemy kursu walutowego – zajęcia praktyczne.</p> <p>Inflacja i polityka antyinflacyjna – zajęcia praktyczne.</p> <p>Równowaga na rynku siły roboczej. Bezrobocie – zajęcia praktyczne.</p> <p>Elementy makroekonomii gospodarki otwartej – zajęcia praktyczne.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen</p>	<p>FIR_W03</p> <p>FIR_W05</p> <p>FIR_U01</p> <p>FIR_U11</p> <p>FIR_U13</p> <p>FIR_K01</p> <p>FIR_K07</p>
Zastosowanie matematyki w finansach i rachunkowości	<p>Wykład:</p> <p>Wprowadzenie do matematyki finansowej – podstawowe pojęcia i definicje.</p> <p>Algebra liniowa w finansach – macierze, wektory i ich</p>	<p>FIR_W02</p> <p>FIR_W07</p> <p>FIR_U06</p> <p>FIR_U07</p>

	<p>zastosowania.</p> <p>Rachunek różniczkowy i całkowity w modelach finansowych.</p> <p>Teoria portfela i analiza ryzyka.</p> <p>Modele wyceny instrumentów finansowych.</p> <p>Metody ilościowe w rachunkowości – analiza kosztów i budżetowanie.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Rozwiązywanie równań liniowych w kontekście finansowym.</p> <p>Analiza macierzowa portfeli inwestycyjnych.</p> <p>Zastosowanie całek i pochodnych do obliczeń finansowych.</p> <p>Modelowanie ryzyka za pomocą rozkładów statystycznych.</p> <p>Wycena obligacji i opcji finansowych</p> <p>Budżetowanie i analiza kosztów przy użyciu arkuszy kalkulacyjnych.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	<p>FIR_K07</p> <p>FIR_K08</p>
Funkcjonowanie rynku finansowego	<p>Wykład:</p> <p>Istota rynku finansowego. Podział i charakterystyka segmentów rynku finansowego.</p> <p>Institucje rynku finansowego.</p> <p>Instrumenty rynku finansowego. Rodzaje i definicje papierów wartościowych. Ryzyko na rynku papierów wartościowych.</p> <p>Funkcjonowanie GPW w Warszawie – system UTP. Rodzaje zleceń, przykłady zastosowania.</p> <p>Rodzaje i rola indeksów giełdowych. Budowa indeksów cenowych i dochodowych.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Rynek finansowy i jego segmenty. Instrumenty finansowe.</p> <p>Institucje rynku finansowego.</p> <p>Rynek kapitałowy. Funkcjonowanie giełdy papierów wartościowych, rodzaje zleceń.</p> <p>Wycena akcji i obligacji.</p> <p>Analiza dochodu i ryzyka.</p> <p>Analiza fundamentalna.</p> <p>Analiza techniczna.</p> <p>Rynek pieniężny i rynek walutowy.</p> <p>Rynek instrumentów pochodnych.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	<p>FIR_W02</p> <p>FIR_W05</p> <p>FIR_W10</p> <p>FIR_U01</p> <p>FIR_U11</p> <p>FIR_K03</p> <p>FIR_K06</p>
Rachunek kosztów w przedsiębiorstwie	<p>Wykład:</p> <p>Rachunek kosztów w systemie rachunkowości. Istota i zadania księgowego rachunku kosztów.</p> <p>Koszty, jako kryterium oceny działalności przedsiębiorstwa.</p> <p>Rachunek zysków i strat.</p> <p>Wycena zasobów przedsiębiorstwa.</p> <p>Istota i klasyfikacja kosztów.</p> <p>Metody kalkulacji kosztów jednostkowych: podziałowe,</p>	<p>FIR_W03</p> <p>FIR_W07</p> <p>FIR_W10</p> <p>FIR_U06</p> <p>FIR_U09</p> <p>FIR_K06</p> <p>FIR_K07</p>

	<p>doliczeniowa.</p> <p>Modele rachunku kosztów.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Istota i klasyfikacja kosztów. Wycena produktów finalnych w rachunku kosztów pełnych.</p> <p>Kalkulacja podziałowa prosta. Wynik finansowy przedsiębiorstwa.</p> <p>Kalkulacja podziałowa ze współczynnikami.</p> <p>Kalkulacja doliczeniowa zleceniowa i asortymentowa.</p> <p>Kalkulacja fazowa. Kalkulacja kosztów produkcji pomocniczej.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	
Analiza ekonomiczno-finansowa	<p>Wykład:</p> <p>Cel i znaczenie analizy finansowej.</p> <p>Elementy sprawozdań finansowych: bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych.</p> <p>Ocena struktury i dynamiki sprawozdania finansowego.</p> <p>Ocena struktury majątkowo-kapitałowej. Interpretacja i wykorzystanie wskaźników do oceny płynności i zadłużenia.</p> <p>Ocena rentowności, czyli zdolności przedsiębiorstwa do generowania zysków z zainwestowanego kapitału i zaangażowanych zasobów.</p> <p>Ocena aktywności gospodarczej. Interpretacja wyników analizy finansowej. Wykorzystanie analizy finansowej w podejmowaniu decyzji biznesowych.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Analiza sytuacji majątkowej i kapitałowej przedsiębiorstwa.</p> <p>Rachunek zysków i strat jako źródło informacji o wynikach finansowych przedsiębiorstwa. Ocena rentowności.</p> <p>Analiza płynności finansowej w ujęciu statycznym i dynamicznym.</p> <p>Analiza aktywności gospodarczej. Ocena zadłużenia.</p> <p>Ocena zdolności jednostki do kontynuowania działalności.</p> <p>Ocena zagrożenia upadłością.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	<p>FIR_W03</p> <p>FIR_W06</p> <p>FIR_U05</p> <p>FIR_U06</p> <p>FIR_U07</p> <p>FIR_U12</p> <p>FIR_K05</p>
Biznes plan jako finansowy plan działalności gospodarczej	<p>Ćwiczenia:</p> <p>Istota, znaczenie i struktura biznes planu. Szczegółowa struktura planu finansowego. Źródła finansowania projektów biznesowych.</p> <p>Prognoza kosztów eksploatacyjnych w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym. Prognoza przychodów ze sprzedaży. Prognoza zapotrzebowania na kapitał obrotowy.</p> <p>Prognoza rachunku zysków i strat. Prognoza rachunku przepływów pieniężnych. Prognoza bilansu.</p> <p>Analiza sprawozdań finansowych. Wskaźnikowa ocena sytuacji finansowej. Analiza zagrożenia upadłością.</p>	<p>FIR_W02</p> <p>FIR_W09</p> <p>FIR_W10</p> <p>FIR_U03</p> <p>FIR_U13</p> <p>FIR_U15</p> <p>FIR_K06</p>

	<p>Ocena efektywności inwestycji metodami prostymi (stopa zwrotu, okres zwrotu) i dyskontowymi (NPV, NPVR, PI, IRR, MIRR).</p> <p>Ocena ryzyka inwestycyjnego: analiza wrażliwości NPV, analiza wrażliwości prognozy rentowności, statystyczna kalkulacja ryzyka.</p> <p>Prezentacje projektu biznes planu.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	
--	---	--

Dobór metod kształcenia

Metody kształcenia na kierunku Finanse i rachunkowość zostały powiązane z efektami uczenia się i umożliwiają ich pełne osiągnięcie przez studentów. W realizacji programu studiów wykorzystywane są w szczególności następujące metody kształcenia:

- 1) metody podające (przyswajanie przekazywanej wiedzy);
- 2) metody problemowe (nabywanie umiejętności przez odkrywanie na podstawie wiedzy nabytej w drodze przekazu i wiedzy przyswajanej w ramach samodzielnej pracy własnej);
- 3) metody praktyczne i aktywizujące (nabywanie umiejętności poprzez aktywne działanie).

Wymienione metody kształcenia realizowane są przy wykorzystaniu takich form jak wykład, ćwiczenia, laboratorium, projekt, warsztat, seminarium, z wykorzystaniem takich elementów jak m. in. dyskusja, prezentacje multimedialne, analiza przypadków, przygotowywanie i prezentacja referatów. Samokształcenie umożliwia studentom m. in. samodzielne przygotowywanie prezentacji, referatów i prac pisemnych. Informacje na temat metod kształcenia znajdują się w kartach poszczególnych przedmiotów. Przykładowe powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Przykładowe powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się

Przedmiot	Kierunkowe efekty uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się	Metody kształcenia
Makroekonomia	FIR_W01 FIR_W03 FIR_W05 FIR_U01 FIR_U11 FIR_U13 FIR_K01 FIR_K07	Student: - posiada wiedzę o systemie gospodarczym i podmiotach gospodarujących w ujęciu zagregowanym; - posiada wiedzę o relacjach między strukturami społecznymi i ekonomicznymi w wymiarze globalnym, krajowym, regionalnym; - posiada wiedzę o czynnikach i procesach rozwoju społeczno-gospodarczego w wymiarze globalnym, krajowym, regionalnym; - potrafi obserwować i interpretować zjawiska makroekonomiczne; - potrafi prognozować zjawiska i procesy makroekonomiczne; - potrafi wykorzystać wiedzę do opisu	Wykład z prezentacją multimedialną, wykład problemowy, case study, projekt, dyskusja dydaktyczna, analiza, praca zespołowa

		<p>zależności przyczynowo skutkowych obserwowanych zjawisk;</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi formułować, prezentować i argumentować własne poglądy i wnioski dotyczące tematów związanych z makroekonomią, podejmować merytoryczną dyskusję z zastosowaniem odpowiedniej dla przedmiotu terminologii; - jest gotów do włączenia się w działalność grup społecznych realizujących cele makroekonomiczne. - jest gotów komunikować się z otoczeniem i krytycznie analizować zjawiska gospodarcze. 	
Matematyka	<p>FIR_W07 FIR_U02 FIR_U06 FIR_U07 FIR_K07</p>	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie zbioru, operacji wykonywanych na zbiorach, pojęcie ciągu i jego granicy, pojęcie funkcji i jej własności, w tym zagadnienie ciągłości funkcji; - pojęcie pochodnej, sposoby obliczania pochodnej oraz jej najważniejsze zastosowania (w tym zastosowanie pochodnej z zadaniach optymalizacyjnych); - pojęcie całki, sposoby obliczania całek oraz zastosowanie całek np. do obliczania pól powierzchni między wykresami funkcji; - pojęcie macierzy, wyznacznika macierzy, podstawowych operacji na macierzach oraz zastosowania macierzy do rozwiązywania układów równań liniowych. <p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprawnie wykonywać działania na zbiorach, obliczać granice ciągów i funkcji, badać podstawowe własności funkcji; - obliczać pochodne oraz stosować rachunek różniczkowy do wybranych problemów praktycznych, w tym rozwiązywać problemy optymalizacyjne; - obliczać proste całki oraz stosować całki do wyznaczania pól powierzchni między wykresami funkcji; - wykonywać podstawowe operacje na macierzach oraz stosować rachunek macierzowy do rozwiązywania układów równań liniowych. 	<p>Wykład połączony z rozwiązywaniem przykładowych problemów i dyskusją nad otrzymanymi wynikami, rozwiązywanie zadań przy tablicy połączone z dyskusją nad uzyskanymi wynikami; praca w grupach</p>

		<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zrozumienia ograniczeń własnej wiedzy i krytycznej oceny wyników własnej pracy. 	
<p>Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej</p>	<p>FIR_W02 FIR_W03 FIR_U04 FIR_K01 FIR_K02</p>	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna główne założenia koncepcyjne MSR/MSSF; - zna główne MSR/MSSF (m.in. zapasy, rzeczowe aktywa trwałe, aktywa niematerialne); - zna nazwy i układ sprawozdań finansowych według MSR/MSSF; - zna metody wyceny i prezentacji instrumentów finansowych zgodnie z MSR/MSSF; - potrafi przekształcać sprawozdania finansowe według ustawy o rachunkowości na zasady zgodne z MSR/MSSF; - potrafi wymienić i analizować różnice pomiędzy krajowymi a międzynarodowymi standardami rachunkowości; - potrafi stosować MSR/MSSF do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych; - rozumie znaczenie przejrzystości i wiarygodności sprawozdań finansowych w międzynarodowym obrocie gospodarczym i potrafi komunikować się efektywnie w tym zakresie z różnymi interesariuszami; - aktywnie dostosowuje się do zmieniających się norm prawnych i warunków gospodarczych, przestrzega zasad etyki zawodowej oraz śledzi rozwój nauk ekonomicznych, w szczególności w dziedzinie rachunkowości i finansów. 	<p>Wykład z prezentacją multimedialną, rozwiązywanie zadań problemowych, analiza MSR/MSSF, praca nad projektem</p>
<p>Podstawy ubezpieczeń gospodarczych i społecznych</p>	<p>FIR_W01 FIR_W04 FIR_W11 FIR_U01 FIR_U08 FIR_U09 FIR_K06 FIR_K08</p>	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie mechanizmy ubezpieczeń gospodarczych i społecznych; - definiuje pojęcia z zakresu ubezpieczeń gospodarczych i społecznych; - zna zasady funkcjonowania systemu zabezpieczenia społecznego w Polsce oraz ubezpieczeń społecznych stanowiących jedną z metod zabezpieczenia społecznego; - ma wiedzę na temat regulacji prawnych oraz bezpieczeństwa danych dotyczących 	<p>Wykład z prezentacją multimedialną, Przeprowadzana analiza dot. różnych case – study, analiza dokumentów ubezpieczeniowych (np. OWU), analiza świadczeń z ubezpieczenia społecznego</p>

		<p>ubezpieczeń gospodarczych i społecznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi korzystać z oferty zakładów ubezpieczeń; - potrafi prawidłowo zastosować regulacje do analizy i oceny konkretnego zdarzenia; - jest przygotowany do racjonalnej oceny systemu ubezpieczeń społecznych; - potrafi stosować pojęcia z zakresu ubezpieczeń; - potrafi wykorzystać swoją wiedzę do przedsiębiorczego działania; - ma świadomość doskonalenia swojej wiedzy w związku ze zmiennością uwarunkowań i rozwiązań prawnych; - widzi potrzebę wzrostu świadomości ubezpieczeniowej w społeczeństwie. 	
ESG w przedsiębiorstwie	<p>FIR_W02 FIR_W03 FIR_U02 FIR_U11 FIR_U15 FIR_K01 FIR_K07</p>	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna i rozumie założenia koncepcji ESG oraz jej znaczenia w kontekście zarządzania przedsiębiorstwem; - zna i rozumie jakie są główne regulacje, standardy i wytyczne dotyczące ESG, zarówno na poziomie krajowym jak i międzynarodowym; - rozumie jak wdrażanie zasad ESG wpływa na wyniki finansowe, operacyjne oraz reputacyjne przedsiębiorstw; - potrafi analizować i oceniać działania przedsiębiorstw pod kątem zgodności z zasadami ESG, wykorzystując różne narzędzia i metody oceny; - potrafi przygotować raporty ESG, w tym zbieranie danych, analiza oraz prezentacja wyników w sposób przejrzysty i zgodny ze standardami; - potrafi opracować i wdrożyć strategię ESG w przedsiębiorstwach, biorąc pod uwagę aspekty środowiskowe, społeczne i ładu korporacyjnego; - potrafi efektywnie komunikować się i współpracować w zespołach wielodyscyplinarnych, aby realizować projekty związane z ESG; - rozwija postawę odpowiedzialności społecznej i rozumie znaczenie etycznego prowadzenia działalności; - rozwija umiejętność krytycznego myślenia i oceny wpływu działań przedsiębiorstw na środowisko, 	<p>Wykład interaktywny, studia przypadków, projekty zespołowe, dyskusje, warsztaty praktyczne</p>

		społeczeństwo oraz ich wewnętrzne procesy zarządzania.	
--	--	--	--

Metody i techniki kształcenia na odległość

W ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia udostępnia studentom i kadrze dydaktycznej Platformę Moodle – Polski Uniwersytet Wirtualny WSPA (www.puw.wspa.pl), a ponadto każdy wykładowca i student WSPA posiada bezpłatny dostęp do pakietu Office 365, w skład którego wchodzi: poczta, OneDrive, Word, Excel, PowerPoint, OneNote, SharePoint, Teams, Sway, Forms, Stream, Power BI. Warty podkreślenia jest fakt, iż już w Strategii WSPA na lata 2015-2020 wśród celów strategicznych wskazano rozszerzenie oferty Uczelni w zakresie e-learning oraz blended learning. Wieloletnie doświadczenie Uczelni w prowadzeniu zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stanowiło klucz do płynnego przejścia na kształcenie zdalne w związku z sytuacją epidemiczną wywołaną rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2. Mając na uwadze zachowanie bezpieczeństwa w czasie pandemii, zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Uczelnia dokonała zmiany w formie i metodach prowadzenia zajęć dydaktycznych na studiach wyższych i studiach podyplomowych, wprowadzonej Zarządzeniem nr 19/R/WSPA/2019-2020 Rektora WSPA z dnia 11 marca 2020 roku. Przejście na kształcenie przy pomocy metod i technik kształcenia na odległość dotyczyło wszystkich przedmiotów na wszystkich kierunkach prowadzonych w Uczelni. Proces ten w znacznej mierze ułatwił fakt, iż zarówno kadra akademicka, jak i studenci, posiadali już doświadczenie w pracy na platformie e-learningowej WSPA oraz mieli do niej stały dostęp. Obecnie na Platformie Moodle realizowane są głównie wykłady oraz seminaria, a zajęcia dydaktyczne prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość regulowane są m. in. takimi aktami wewnętrznymi jak:

- 1) Uchwała nr 305/2018 Senatu WSPA z dnia 14 maja 2018 roku w sprawie zaopiniowania Regulaminu użytkownika platformy e-learningowej WSPA w Lublinie oraz uchwała nr 426/2020 z dnia 30 czerwca 2020 roku w sprawie zaopiniowania zmian w Regulaminie użytkownika Platformy e-learningowej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 2) Uchwała nr 306/2018 Senatu WSPA z dnia 14 maja 2018 roku w sprawie zaopiniowania organizacji zajęć dydaktycznych na platformie e-learningowej WSPA w Lublinie oraz uchwała nr 436/2020 z dnia 25 września 2020 roku w sprawie zaopiniowania zmian w Organizacji zajęć dydaktycznych na platformie e-learningowej w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 3) Zarządzenie nr 86/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku w sprawie zasad hospitalacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych;
- 4) Zarządzenie nr 50/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 19 maja 2023 roku w sprawie zasad monitoringu zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 5) Zarządzenie nr 101/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2023 roku w sprawie zasad weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

Uczelniana platforma PUW.WSPA umożliwia stosowanie takich narzędzi aktywności jak: ankieta, bigbluebutton, baza danych, czat klasowy, forum, głosowanie, kwestionariusz, lekcja, pakiet SCROM,

rich media, słownik pojęć, test (quiz), warsztat, zadanie. Zasoby można z kolei udostępniać w postaci adresu url, etykiety, folderu, książki, pakietu treści IMS, pliku oraz strony. Dla wszystkich wykładowców i studentów udostępnione zostały szkolenia z zakresu obsługi platformy PUW.WSPA, zarówno w formie tekstowej, jak i w postaci filmów instruktażowych, które są dostępne całodobowo na platformie w zakładkach szkoleń dla studentów oraz wykładowców. Nad przebiegiem procesu kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia czuwają pracownicy Działu obsługi kształcenia on-line, którzy wspierają wykładowców i studentów w bieżącej realizacji zajęć. Terminowość realizacji zajęć dydaktycznych monitorowana jest z kolei przez pracowników Centrum Studiów Wyższych. Dodatkowo zajęcia dydaktyczne poddawane są hospitacjom przez Dziekanów poszczególnych kierunków. Działania te podejmowane są zgodnie z zarządzeniem nr 86/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku w sprawie zasad hospitacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych. Dzięki hospitacjom Dziekani mają możliwość bezzwłocznie zareagować w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu zajęć. Przeprowadzone w danym roku akademickim hospitacje podsumowywane są w sprawozdaniu przyjmowanym w drodze uchwały przez Senat WSPA.

Dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów

Na Uczelni uwzględniono proces samodzielnego uczenia się studentów oraz aktywizujące formy pracy umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych ułatwiających start na rynku pracy. Wyjściem naprzeciw zróżnicowanym potrzebom grup studenckich jest oferta dwóch różnych specjalności: Finanse i bankowość oraz Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw. Specjalności do wyboru pozwalają studentowi na wybór indywidualnej ścieżki kształcenia, wspierając poczucie sprawczości i możliwość rozwoju osobistego. Specjalność Finanse i bankowość wyposaża absolwentów w wiedzę i umiejętności z zakresu produktów i usług bankowych, ubezpieczeń gospodarczych, zarządzania ryzykiem finansowym, ewidencji i wyceny instrumentów bankowych i ubezpieczeniowych, oceny wiarygodności kredytowej, rachunkowości bankowej i ubezpieczeniowej. Od strony praktycznej studenci poznają tajniki funkcjonowania sektora bankowego i ubezpieczeniowego. Po ukończonej specjalności absolwenci są w stanie samodzielnie i aktywnie funkcjonować w sektorze finansowym. Z kolei specjalność Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw pozwala nabyć kompetencje w zakresie prowadzenia księgowości i zarządzania finansami przedsiębiorstwa. Studenci poznają w szczególności zagadnienia związane z rachunkowością handlową, ubezpieczeniami społecznymi, strategiami finansowania przedsiębiorstw, audytem i rewizją finansową, sprawozdawczością finansową i rzeczową oraz prawem podatkowym wykorzystywanym w pracy księgowego. Po ukończonej tej specjalności absolwenci są w stanie formułować oraz realizować finansowe cele i zadania związane z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa przy wykorzystaniu praktycznych narzędzi rachunkowo-finansowych. Wybrana przez studenta specjalność realizowana jest w semestrach 3 i 4, i umożliwia osiągnięcie łącznie 36 punktów ECTS. Student wybiera także język obcy, które będzie realizował w ramach obowiązkowych zajęć dydaktycznych w semestrach od 1 do 4, i za który otrzyma razem 8 punktów ECTS, a także wybiera promotora i tematykę seminarium, które będzie realizował w semestrach 5 i 6, i za które uzyska razem 12 punktów ECTS, dzięki czemu program studiów zapewnia wybór modułów kształcenia w wymiarze przekraczającym 30% ogólnej liczby punktów ECTS.

Zastosowane na ocenianym kierunku metody kształcenia umożliwiają identyfikację i zaspokojenie spersonalizowanych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami, poprzez działania organizacyjne, np. indywidualną organizację studiów, w tym sesję egzaminacyjną, dodatkowe konsultacje oraz zapewnienie odpowiednich rozwiązań technicznych umożliwiających studentom z niepełnosprawnościami korzystanie z infrastruktury jednostki. Na Uczelni działa Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami oraz Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, które udziela wsparcia studentom z niepełnosprawnościami i przewlekłe chorym w sytuacji, kiedy stan ich zdrowia utrudnia realizację studiów w trybie standardowym. Proponowane przez Biuro rozwiązania mają na celu wyrównanie szans studentów w dostępie do oferty akademickiej. Uczelnia oferuje studentom z niepełnosprawnościami możliwość skorzystania z:

- 1) usług asystenta;
- 2) usług tłumacza języka migowego;
- 3) transportu na zajęcia dydaktyczne;
- 4) dodatkowych zajęć z języka angielskiego – grupowych;
- 5) udziału w szkoleniach, warsztatach, konferencjach;
- 6) usług doradczych;
- 7) konsultacji (psychologicznych, logopedycznych, prawnych, zawodowych – prowadzonych w formie stacjonarnej i online);
- 8) wyjazdów edukacyjnych;
- 9) konsultacji związanych z poszukiwaniem pracy, rynkiem pracy itp.;
- 10) dostosowania formy egzaminu lub rozmowy kwalifikacyjnej indywidualnie do osoby;
- 11) zdawania egzaminu z wykorzystaniem dostosowanego komputera;
- 12) adaptacji materiałów egzaminacyjnych (druk powiększony);
- 13) wydłużenia czasu trwania egzaminu maksymalnie o 50%;
- 14) indywidualnej organizacji toku studiów;
- 15) całościowego lub częściowego zwolnienia z obowiązku uczestnictwa w zajęciach – w takim przypadku właściwy Dziekan ustali i określi warunki zaliczenia zajęć dydaktycznych;
- 16) korzystanie ze specjalistycznego sprzętu dla osób z niepełnosprawnością (wypożyczalnia);
- 17) korzystania z innowacyjnej platformy e-learning.

Studenci mają także do dyspozycji tzw. pokój wyciszeń, który przeznaczony jest głównie dla osób z obniżoną sprawnością funkcjonowania społecznego, wynikającą ze spektrum autyzmu. Mogą z niego korzystać również osoby z różnymi dysfunkcjami oraz studenci doświadczający kryzysu psychicznego.

Studenci i pracownicy z niesprawnością wzroku, słuchu oraz osoby z niesprawnością rąk mogą wypożyczyć elektroniczne urządzenia przenośne, takie jak: komputery przenośne (notebooki), systemy FM dla osób słabosłyszących, lupy elektroniczne, klawiatury dla osób z niepełnosprawnością ruchową dłoni, dla osób jednoręcznych, tablety, w tym m.in.: iPady, Samsungi, programy udźwiękawiające Window-Eyes i Jaws, notesy / notatniki brajlowskie (Braille Sense, Kajetek), odtwarzacze dźwięku np. BookSense, iPod, VoiceDream Reader, linijki brajlowskie, dyktafony, programy powiększające Zoom Text i SuperNovaMagnifier, powiększalniki przenośne, alternatywne klawiatury, przenośne skanery A4, systemy Roger wspomagające słyszenie, wózki inwalidzkie. WSPA dysponuje także stroną internetową dedykowaną studentom z niepełnosprawnościami. Pracownicy Uczelni mają możliwość wzięcia udziału w następujących bezpłatnych szkoleniach:

- 1) Edukacja włączająca;
- 2) Uczelnia wobec studentów z zaburzeniami psychicznymi – formy wsparcia edukacyjnego;
- 3) Etykieta wobec osób z niepełnosprawnościami;
- 4) Technologie wspierające edukację osób z niepełnosprawnościami;
- 5) Wrażliwość na niepełnosprawność;
- 6) Kurs lipsspeakingu;
- 7) Kurs fonogestów – I, II stopień;
- 8) Kurs języka migowego – I, II stopień, B1;
- 9) Jak uczyć osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności;
- 10) Kształcenie osób głuchych i słabosłyszących;
- 11) Projektowanie uniwersalne;
- 12) Funkcjonowanie osób z całościowym zaburzeniem rozwoju.

W latach 2020-2023 WSPA realizowała projekt „WySPA Dostępności”, którego celem głównym było podniesienie poziomu dostępności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w zakresie realizacji potrzeb osób z niepełnosprawnościami w wielu wymiarach, zarówno w obszarze edukacyjnym, świadomościowym, kompetencyjnym, jak i architektonicznym czy technicznym. Projekt obejmował szereg działań, począwszy od niwelowania barier architektonicznych i technologicznych, dostosowania procesu kształcenia i materiałów dydaktycznych, assistive technologies, po podniesienie kompetencji kadr uczelni, zatrudnienie specjalistów – doradców edukacyjnych, asystentów dydaktycznych i psychologów oraz tłumaczy języka migowego, czy też wprowadzenie usprawnień technicznych ułatwiających uczestnictwo studentów i załatwianie bieżących spraw. Opracowane zakresy działań łącznie przyczyniły się do wsparcia zmian organizacyjnych i podniesienia kompetencji kadry oraz poprawy dostępności kształcenia w ramach studiów wyższych. Główne działania w projekcie obejmowały modernizację i rozszerzenie działalności Biura ds. osób z niepełnosprawnościami, opracowanie poradników i folderów traktujących o potrzebach i formach pomocy dla studentów z niepełnosprawnościami, dostosowanie i likwidację barier architektonicznych, modernizację stron www, audyt procedur i dokumentów, szereg szkoleń dla pracowników kadry dydaktycznej i administracyjnej związanych z podnoszeniem wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób z niepełnosprawnościami, czy też wprowadzenie rozwiązań wspomagających proces kształcenia. Utworzono wypożyczalnię sprzętu wspomagającego kształcenie, opracowano aplikację mobilną dla OzN. Wszystkie powyższe działania mają na celu wykreowanie w Uczelni środowiska niezwykle przyjaznego i dostępnego dla osób z niepełnosprawnościami i zwiększenie dostępności uczelni wyższych dla osób z niepełnosprawnościami, a w konsekwencji ich udział w kształceniu na poziomie studiów wyższych. W ramach realizacji działań projektowych WSPA zniwelowała bariery architektoniczne - zmodernizowano budynek, dobudowano windę przystosowaną do korzystania przez osoby z niepełnosprawnością, zapewniono miejsca parkingowe, ciągi komunikacyjno- ewakuacyjne dla os. z niepełnosprawnością. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji złożyła także projekt „WySPA praktycznego kształcenia” w ramach działania 7.4 Infrastruktura szkół wyższych FELU.07.04, polegający na komplementarnym dostosowaniu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami budynku Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie poprzez dostosowaniu budynku do aktualnych przepisów pożarowych w kontekście pełnej dostępności budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W latach 2020-2023 Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji realizowała również projekt „WySPA uniwersalnego projektowania”, który miał na celu podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i umiejętności studentów i pracowników dydaktycznych w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez praktyczne wykorzystanie zasad projektowania uniwersalnego. Wśród podejmowanych aktywności zaplanowano i zrealizowano szkolenia dla kadry dydaktycznej, pozwalające na podniesienie wiedzy na temat projektowania uniwersalnego oraz na prowadzenie zajęć ze studentami w ramach opracowanych modułów - zarówno w projekcie, ale również po jego zakończeniu i na innych kierunkach. Pozwoliło to na przełamanie barier mentalnych w kontekście OzN oraz zwiększenie dostępności szkolnictwa wyższego. W rezultacie realizacji zadań projektowych studenci nabyli wiedzę i umiejętności praktyczne, które pozwolą im kreować przestrzeń w sposób uniwersalny i odpowiedni dla każdego użytkownika - członka społeczeństwa.

Harmonogram realizacji studiów

Studia na kierunku Finanse i rachunkowość trwają 6 semestrów niezależnie od formy (stacjonarne i niestacjonarne). Wymiar godzinowy zajęć wynosi 2322 godzin w przypadku studiów stacjonarnych i 1645 godzin w przypadku studiów niestacjonarnych. Nakład pracy studenta potrzebny do zaliczenia studiów to 180 punktów ETCS, które zostały ujęte w układzie 60 punktów ECTS na każdym roku studiów. Z bezpośrednim udziałem nauczyciela odbywają się zajęcia odpowiadające 93 punktom ECTS (52%) na studiach stacjonarnych i 66 punktom ECTS (37%) na studiach niestacjonarnych. W przypadku studiów niestacjonarnych liczby godzin dla poszczególnych przedmiotów są odpowiednio pomniejszone, przy założeniu zwiększenia pracy własnej studenta. Stosunek liczby godzin zajęć realizowanych na studiach niestacjonarnych w odniesieniu do ogólnej liczby godzin zajęć na studiach stacjonarnych wynosi 71%. W ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym student uzyskuje 100 punktów ECTS, co stanowi 56% wszystkich punktów ECTS i przekracza 50% wszystkich punktów ECTS, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów. Analogiczne proporcje występują w programie studiów niestacjonarnych. Zajęcia rozwijające kompetencje językowe (lektoraty) realizowane są w semestrach 1-4 i obejmują łącznie 8 ECTS, co stanowi 4% wszystkich punktów ECTS. Grupa zajęć do wyboru obejmuje 56 punktów ECTS, co stanowi 31% wszystkich punktów ECTS. Składają na nią dwie specjalności: Finanse i bankowość oraz Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw, obejmujące po 36 punktów ECTS przyporządkowanych do przedmiotów specjalnościowych, seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej, któremu przypisano 12 punktów ECTS, oraz lektoraty z języka obcego, którym, jak wspomniano wyżej, przypisano łącznie 8 punktów ECTS. Program studiów zapewnia więc elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej dla osiągnięcia kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia.

Sekwencja przedmiotów w programie studiów została dobrana w sposób pozwalający studentom na stopniowe pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na pierwszym roku studiów studenci realizują więc przedmioty kluczowe dla wprowadzenia w tematykę finansów i rachunkowości, takie jak m. in. Ekonomia, Podstawy rachunkowości, Matematyka, Statystyka opisowa, Makroekonomia, czy Finanse publiczne. W ramach wprowadzenia do studiowania prowadzone są zajęcia z zakresu BHP, ochrony danych osobowych, technologii informacyjnych oraz podstaw psychologii. Drugi rok studiów przewiduje pogłębienie wiedzy o finansach i rachunkowości,

w szczególności w ramach takich przedmiotów jak Funkcjonowanie rynku finansowego, Podstawy ubezpieczeń gospodarczych i społecznych, Mikroekonomia czy Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej. Studenci rozwijają wtedy też umiejętności praktyczne, m. in. z zakresu rachunku kosztów w przedsiębiorstwie oraz analizy ekonomiczno-finansowej, a także nabywają specjalistyczną wiedzę i umiejętności w ramach wybranej przez siebie specjalności. Trzeci (ostatni) rok studiów poświęcony jest w szczególności na przygotowanie pracy dyplomowej oraz odbycie praktyk zawodowych, ponadto prowadzone są wtedy przedmioty m. in. z zakresu ESG w przedsiębiorstwie, biznes planu, rachunkowości zarządczej czy analizy danych i tworzenia prezentacji. Studenci realizują wtedy także zajęcia z zakresu autoprezentacji i projektu własnego przedsięwzięcia, które przede wszystkim mają na celu ułatwienie rozpoczęcia kariery zawodowej. Szczegółowo ujęty program studiów i harmonogram zajęć zostały przedstawione w załącznikach nr 1 i 3 do niniejszego raportu.

Dobór form zajęć i organizacja procesu kształcenia

Program studiów kierunku Finanse i rachunkowość przewiduje następujące formy zajęć dydaktycznych:

- 1) wykład, uwzględniający tradycyjne metody podające i problemowe, który przyjmuje formę wykładu podającego, problemowego lub konwersatoryjnego;
- 2) ćwiczenia, uwzględniające metody praktyczne i aktywizujące uczestników, w szczególności związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu. Ćwiczenia przyjmują formę case study, symulacji, gier decyzyjnych, burzy mózgów, paneli dyskusyjnych, itp.;
- 3) laboratorium, uwzględniające metody praktyczne i aktywizujące z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu lub specjalistów-lektorów języków obcych;
- 4) projekt, uwzględniający metody praktyczne i problemowe, opierający się przede wszystkim na indywidualnej pracy studenta związanej z rozwiązaniem konkretnego zadania/problemu o charakterze praktycznym;
- 5) warsztat, uwzględniający przede wszystkim metody aktywizujące i problemowe, których istotą jest aktywne uczestnictwo w zajęciach wszystkich studentów, a wykładowca jest mentorem i moderatorem działań. Wszyscy członkowie zajęć działają, uczą się wzajemnie, rozwiązują problemy, wyciągają wnioski. Dzięki tej metodzie każde zajęcia są inne, kształtują inne postawy, uczą rozwiązywania nowych sytuacji problemowych;
- 6) seminarium, uwzględniające przede wszystkim metodę problemową i praktyczną, polegającą na nauczaniu z czynnym uczestnictwem studentów, którzy samodzielnie opracowują część zagadnień poruszanych na seminarium i następnie przedstawiają swoje opracowania w postaci prezentacji, referatu, lub w inny sposób, jak również biorą aktywny udział w dyskusji nad danym zagadnieniem wykazując się posiadaną wiedzą.

Poniżej przedstawiono dobór form zajęć do poszczególnych przedmiotów:

Tabela 4. Dobór form zajęć do poszczególnych przedmiotów

Nr	Forma zajęć	Opis	Przedmioty
1.	wykład	uwzględnia tradycyjne metody podające i problemowe, który przyjmuje formę wykładu podającego, problemowego lub konwersatoryjnego;	1. Ochrona danych osobowych 2. BHP 3. Ekonomia 4. Podstawy zarządzania 5. Prawo podatkowe

			<ol style="list-style-type: none"> 6. Matematyka 7. Statystyka opisowa 8. Podstawy rachunkowości 9. Podstawy psychologii 10. Filozofia z etyką 11. Bankowość 12. Makroekonomia 13. Finanse publiczne 14. Rachunkowość finansowa 15. Zastosowanie matematyki w finansach i rachunkowości 16. Ekonometria 17. Mikroekonomia 18. Podstawy ubezpieczeń gospodarczych i społecznych 19. Funkcjonowanie rynku finansowego 20. Współczesne produkty i usługi bankowe 21. Ubezpieczenia gospodarcze 22. Zarządzanie ryzykiem finansowym 23. Rachunkowość handlowa 24. Ubezpieczenia społeczne 25. Strategie finansowania przedsiębiorstw i opłacalność projektów inwestycyjnych 26. Ochrona własności intelektualnej 27. Podstawy prawa 28. Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości finansowej 29. Rachunek kosztów w przedsiębiorstwie 30. Analiza ekonomiczno-finansowa 31. Zasady ewidencji i wyceny instrumentów bankowych i ubezpieczeniowych 32. Ocena wiarygodności kredytowej przedsiębiorstwa 33. Rachunkowość bankowa i ubezpieczeniowa 34. Audyt i rewizja finansowa 35. Sprawozdawczość finansowa i rzeczowa w przedsiębiorstwie 36. Prawo podatkowe w pracy księgowego 37. Finanse przedsiębiorstwa
--	--	--	--

			38. Rachunkowość zarządcza
2.	ćwiczenia	uwzględniają metody praktyczne i aktywizujące uczestników, w szczególności związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu. Ćwiczenia przyjmują formę case study, symulacji, gier decyzyjnych, burzy mózgów, paneli dyskusyjnych, itp.;	<ol style="list-style-type: none"> 1. WF 2. Ekonomia 3. Podstawy zarządzania 4. Prawo podatkowe 5. Matematyka 6. Statystyka opisowa 7. Podstawy rachunkowości 8. Bankowość 9. Makroekonomia 10. Finanse publiczne 11. Rachunkowość finansowa 12. Zastosowanie matematyki w finansach i rachunkowości 13. Ekonometria 14. Mikroekonomia 15. Funkcjonowanie rynku finansowego 16. Współczesne produkty i usługi bankowe 17. Ubezpieczenia gospodarcze 18. Zarządzanie ryzykiem finansowym 19. Rachunkowość handlowa 20. Ubezpieczenia społeczne 21. Strategie finansowania przedsiębiorstw i opłacalność projektów inwestycyjnych 22. Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej 23. Rachunek kosztów w przedsiębiorstwie 24. Analiza ekonomiczno-finansowa 25. Zasady ewidencji i wyceny instrumentów bankowych i ubezpieczeniowych 26. Ocena wiarygodności kredytowej przedsiębiorstwa 27. Rachunkowość bankowa i ubezpieczeniowa 28. Audyt i rewizja finansowa 29. Sprawozdawczość finansowa i rzeczowa w przedsiębiorstwie 30. Prawo podatkowe w pracy księgowego 31. Finanse przedsiębiorstwa 32. Rachunkowość zarządcza 33. Biznes plan jako finansowy

			plan działalności gospodarczej
3.	projekt	uwzględnia metody praktyczne, aktywizujące i problemowe, opierający się przede wszystkim na indywidualnej oraz zespołowej pracy studentów związanej z rozwiązaniem konkretnego zadania lub problemu o charakterze praktycznym;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt biznesowy 2. Projekt własnego przedsięwzięcia
4.	laboratorium	uwzględnia metody praktyczne i aktywizujące z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu lub specjalistów-lektorów języków obcych;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Język obcy cz. 1-4 2. Technologie informacyjne 3. Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji 4. Analiza danych i prezentacja treści
5.	warsztat	uwzględnia przede wszystkim metody aktywizujące i problemowe, których istotą jest aktywne uczestnictwo w zajęciach wszystkich studentów, a wykładowca jest mentorem i moderatorem działań. Wszyscy członkowie zajęć działają, uczą się wzajemnie, rozwiązują problemy, wyciągają wnioski. Dzięki tej metodzie każde zajęcia są inne, kształtują inne postawy, uczą rozwiązywania nowych sytuacji problemowych;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikacja interpersonalna 2. Higiena psychiczna i techniki autoterapii 3. Komunikacja międzykulturowa 4. Techniki rozwoju kreatywności 5. Wprowadzenie do badań społecznych 6. Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów 7. Autoprezentacja 8. Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne 9. ESG w przedsiębiorstwie 10. International Accounting - Introduction 11. Analysis of accounting data 12. International Financial Reporting
6.	seminarium	uwzględnia przede wszystkim metodę problemową i praktyczną, polegającą na nauczaniu z czynnym uczestnictwem studentów, którzy samodzielnie opracowują część zagadnień poruszanych na seminarium i następnie przedstawiają swoje opracowania w postaci prezentacji, referatu, lub w inny sposób, jak również biorą	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej

		aktywny udział w dyskusji nad danym zagadnieniem wykazując się posiadaną wiedzą.	
--	--	--	--

Kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy teoretycznej realizowane są głównie w ramach wykładów, dzięki którym absolwent studiów pierwszego stopnia posiada m. in. wiedzę o charakterze nauk społecznych, w szczególności w zakresie ekonomii i finansów oraz ich związku z innymi dyscyplinami naukowymi, znajomość pojęć z obszaru ekonomii i finansów oraz dyscyplin pokrewnych, wiedzę dotyczącą funkcjonowania przedsiębiorstw, instytucji finansowych, jednostek sektora finansów publicznych i ich wzajemnych relacji, znajomość zasad rachunkowości finansowej w świetle krajowych i międzynarodowych standardów i regulacji prawnych, a także techniki pozyskiwania danych oraz metody i narzędzia matematyczne i statystyczne niezbędne do analizy zjawisk gospodarczych w skali mikro i makroekonomicznej.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności, w tym praktycznych umiejętności zawodowych, realizowane są głównie poprzez aktywne formy nauczania jak ćwiczenia, warsztaty i projekty, czego przykładem jest nabywanie umiejętności analizowania rachunku zysków i strat w celu określenia rentowności przedsiębiorstwa w ramach zajęć ćwiczeniowych z przedmiotu Analiza ekonomiczno-finansowa, nabywanie umiejętności planowania i przygotowania wystąpień publicznych w ramach zajęć warsztatowych z przedmiotu Autoprezentacja, czy też nabywanie umiejętności przygotowywania koncepcji projektu biznesowego obejmującego analizę organizacyjno-prawną, rynkową i potencjału rzeczowego, finansowego i ludzkiego w ramach zajęć projektowych z przedmiotu Projekt biznesowy. Nacisk na aktualność przekazywanej wiedzy i umiejętności jest bardzo ważny z uwagi na szybkie zmiany zachodzące w polskim i europejskim prawodawstwie w wielu dziedzinach. Gwarantami stałej aktualizacji wiedzy są dydaktycy – praktycy, przenoszący swoje doświadczenia zawodowe na kontakt ze studentami, oraz praktyki zawodowe w selekcyonowanych firmach i instytucjach. Student zostaje również wdrożony do posługiwania się zbiorem pojęć i definicji przypisanych dyscyplinom w jakich się porusza.

Efekty uczenia się z zakresu języków obcych realizowane są w ramach laboratoriów, uwzględniających metody praktyczne i aktywizujące. Laboratoria - lektoraty angażują uczestników do podnoszenia kompetencji językowych pod nadzorem specjalisty - lektora języków obcych. Z kolei podczas zajęć laboratoryjnych z przedmiotu Technologie informacyjne studenci rozwijają m.in. umiejętność przygotowania prezentacji multimedialnej z zastosowaniem różnego typu elementów multimedialnych oraz najlepszych technik autoprezentacji, umiejętność edycji i formatowania dokumentów tekstowych oraz umiejętność pracy w arkuszu kalkulacyjnym w tym wykorzystywania danych statystycznych w arkuszach kalkulacyjnych do przygotowania projektów oraz wykresów ilustrujących wyniki analizy danych.

Efekty uczenia się z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych realizowane są m. in. na warsztatach w ramach przedmiotów takich jak Komunikacja interpersonalna, Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów czy Techniki rozwoju kreatywności, dzięki którym studenci potrafią w sposób aktywny organizować pracę własną i zespołową, podejmować decyzje w środowisku biznesowym, włączać się aktywnie w działania społeczne przyjmując określone role, rozumieją zasady etyki wykonywania zawodu oraz potrafią posługiwać się metodami skutecznej komunikacji. Formy aktywne, w jakich w większości prowadzone są zajęcia na kierunku, sprzyjają rozwojowi kompetencji

miękkich. Dzięki pracy w grupach studenci uczą się współpracy w zespole, którą to umiejętność następnie rozwijają podczas praktyk zawodowych. Metody ćwiczeniowe oraz warsztatowe w szczególności sprzyjają przyjmowaniu odpowiedzialności za własną pracę i decyzyjności oraz pozwalają pokonać ograniczenia w kompetencjach do wystąpień publicznych.

Przybliżone proporcje godzinowe przypisane poszczególnym formom prowadzenia zajęć w stosunku do ogółu zajęć dydaktycznych wynoszą: wykłady – 23%, ćwiczenia – 28%, laboratoria – 7%, projekty – 1%, warsztaty – 8%, seminarium – 1%, praktyki zawodowe – 26%; na studiach niestacjonarnych: wykłady – 18%, ćwiczenia – 19%; laboratoria – 10%, projekty – 1%, warsztaty – 7%, seminarium – 2%, praktyki zawodowe – 44%.

Organizacja procesu kształcenia obejmuje rok akademicki, który trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego. Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry – zimowy i letni. Każdy semestr kończy się sesją egzaminacyjną. Szczegółową organizację każdego roku akademickiego określa Rektor w drodze zarządzenia ogłaszanego przed rozpoczęciem danego roku akademickiego – w roku akademickim 2024/2025 jest to Zarządzenie nr 51/R/WSPA/2023-2024 z dnia 3 czerwca 2024 roku w sprawie organizacji roku akademickiego 2024/2025 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. W Uczelni obowiązuje również Regulamin planowania i monitorowania realizacji zajęć dydaktycznych, zgodnie z którym planowanie zajęć odbywa się tak, aby wykorzystać w jak najlepszym stopniu czas studentów, a także umożliwić im odpowiednie przyswajanie wiedzy, nabycie umiejętności i kompetencji społecznych. Zajęcia rozmieszczane są w planie zajęć w sposób równomierny w miarę możliwości godzinowych i lokalowych. Realizacja zajęć powinna w pierwszej kolejności odbywać się w godzinach porannych i wczesnopopołudniowych. Plany zajęć tworzone są w oparciu o zgłoszone przez nauczycieli akademickich do Działu Obsługi Wykładowcy preferencje co do terminów i godzin realizacji zajęć, z zastrzeżeniem następujących zasad: wykłady planowane są przed innymi formami realizacji zajęć (np. warsztatami, ćwiczeniami bądź projektami) z tego samego przedmiotu; wykłady mogą być prowadzone w blokach nie większych niż 4 godziny lekcyjne dla jednego przedmiotu.

Program i organizacja praktyk

Praktyki zawodowe realizowane są w trakcie V i VI semestru studiów, w wymiarze 720 godzin i 30 punktów ECTS (I część praktyki w V semestrze, w wymiarze 250 godzin i 10 punktów ECTS, oraz II część praktyk w trakcie VI semestru, w wymiarze 470 i 20 punktów ECTS). W uzasadnionych przypadkach student może ubiegać się o zgodę Rektora na zmianę terminu realizowania praktyki. Przy wyborze miejsca praktyk studenci mogą skorzystać z propozycji przedstawionych przez Doradcę Edukacyjno-Zawodowego, mogą również sami zaproponować interesujące ich miejsce. W drugim przypadku zgodę na odbycie praktyk w danej firmie/instytucji wyraża Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych, po przeprowadzeniu weryfikacji, czy praktyki te pozwolą na odpowiednie osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia przewidzianych dla praktyk. W ramach procesu weryfikacji pod uwagę brane są przede wszystkim: zakres czynności, jaki dany podmiot przewiduje do wykonywania dla praktykanta, forma, profil i cele działalności tego podmiotu oraz możliwość zapewnienia właściwej opieki merytorycznej. W roku akademickim 2024/2025 wprowadzono formularz zgłoszenia miejsca praktyk, który pozwala na sprawną i przejrzystą ocenę miejsca praktyk, ogląd zakresu zadań przewidzianych na praktykach oraz efektów uczenia się, które może uzyskać student. Formularz student otrzymuje od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego, wypełnia go

w porozumieniu z pracodawcą, a następnie dostarcza do Centrum Planowania Kariery, gdzie Doradca zapoznaje się z dokumentem i przedstawia go Pełnomocnikowi ds. Praktyk na kierunku Finanse i rachunkowość. Po otrzymaniu zgody Pełnomocnika, student otrzymuje dokumenty niezbędne do odbycia praktyk. Studenci kierunku Finanse i rachunkowość mogą odbywać praktyki przede wszystkim w:

- 1) biurach rachunkowych;
- 2) działach finansowych przedsiębiorstw;
- 3) kancelariach podatkowych;
- 4) podmiotach z sektora finansów tj.: w bankach, firmach ubezpieczeniowych, funduszach inwestycyjnych i emerytalnych;
- 5) firmach doradztwa finansowego;
- 6) instytucjach i urzędach państwowych (urzędy skarbowe, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Miasta);
- 7) stowarzyszeniach.

Praktyki zawodowe odbywają się na podstawie zawartych wcześniej porozumień o współpracy lub umowy, która dotyczy konkretnego studenta na dany okres. Należy podkreślić, że przeważająca większość studentów ocenianego kierunku preferuje samodzielne wyszukiwanie i organizowanie sobie miejsca praktyk, w czym Uczelnia ich wspiera. Wybrane samodzielnie miejsca praktyk, jak wspomniano wyżej, podlegają ocenie i zatwierdzeniu przez Kierunkowego Pełnomocnika ds. Praktyk Zawodowych. Pełnomocnik weryfikuje przede wszystkim zakres czynności przewidzianych dla studenta na praktyce (czyli jego zgodność z efektami uczenia się przewidzianym w programie praktyk) oraz to, czy miejsce praktyk gwarantuje zdobycie praktycznych umiejętności i doświadczenia w środowisku pracy (analiza profilu działalności podmiotu na podstawie dostępnych danych – KRS, CEiDG, strony internetowe, w przypadku wątpliwości kontakt z przedstawicielem podmiotu). Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych weryfikuje zgodności miejsca praktyki wskazanego przez studenta pod kątem osiągnięcia zakładanych celów i efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych. Obecnie studenci kierunku Finanse i rachunkowość w ramach porozumień mają zagwarantowane około 37 firm i instytucji, w których mogą odbywać praktyki zawodowe. Są to m.in.:

- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych ZUS Oddział w Lublinie;
- 2) CashDirector S. A.;
- 3) Vistra Corporate Services Sp. z o. o.;
- 4) Finanse Agnieszka Janusz;
- 5) Symfonia sp. z o. o.;
- 6) Sii Sp. z o. o.;
- 7) Akor Biuro Rachunkowe Dorota Zygo;
- 8) Biuro Rachunkowe Abax;
- 9) Nocowanie pl;
- 10) Robert Sajnar – Lutor;
- 11) Lubelskie Centrum Consultingu;
- 12) Global Income Biuro Rachunkowo-Doradcze;
- 13) Centrum Spotkania Kultur W Lublinie;
- 14) Biuro Rachunkowe Projekt Agnieszka Młynarska;
- 15) AKPOL Adam Kuś;
- 16) Adecco Poland Sp. z o. o.;
- 17) Stokrotka Sp. z o. o.;

- 18) Pierwszy Urząd Skarbowy w Lublinie;
- 19) Drugi Urząd Skarbowy w Lublinie;
- 20) Trzeci Urząd Skarbowy;
- 21) Gmina Lublin/Urząd Miasta Lublin;
- 22) Kancelaria Podatkowo-Rachunkowa Kuba;
- 23) Reall Agencja Zaopatrzenia Technicznego;
- 24) Spółdzielnia Mieszkaniowa Transportowiec;
- 25) Opiekun Bankowy Sp. z o. o.;
- 26) Lubelski Ośrodek Samopomocy;
- 27) Andrzej Lubański Doradztwo Gospodarcze;
- 28) Pol-Inowex Sp. z o. o. s. k. a.;
- 29) Targi Lublin S. A.;
- 30) Fundacja Fuga Mundi;
- 31) Biuro Rachunkowe Dafin;
- 32) POL-SKONE;
- 33) Muzeum Narodowe w Lublinie;
- 34) All Service Tax Sp. z o. o.;
- 35) PAG Sp. z o. o.;
- 36) DAREX;
- 37) Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie.

Dodatkowym wsparciem, jakie mogą otrzymać studenci w ramach wizyty w Centrum Planowania Kariery podczas poszukiwania miejsc praktyk, jest rozmowa doradcza, wraz z użyciem narzędzi diagnostycznych. Zdarzają się sytuacje, w których student nie jest pewny, w jakim miejscu mógłby odbyć praktyki, jaki konkretnie obszar w zakresie finansów i rachunkowości go interesuje oraz jakie są jego predyspozycje i możliwości. Doradca Edukacyjno-Zawodowy proponuje wówczas narzędzia takie jak: ankieta głównego celu zawodowego, stworzenie indywidualnego planu działania, a także testy predyspozycji i zainteresowań zawodowych. Podczas spotkania z doradcą omawiane są możliwości odbywania praktyk zawodowych. Przedstawiana jest oferta pracodawców, u których odbywać się mogą praktyki w ramach zawartych przez Uczelnię porozumień. Omawiane są także zasady odbywania praktyk, kwestie formalne oraz dokumenty niezbędne do odbycia praktyk. Doradca przekazuje informacje dotyczące korzyści z odbywania praktyk (nowe umiejętności, wiedza, poznanie danej branży, możliwość zdobycia doświadczenia). Po pozytywnej weryfikacji miejsca praktyk przez Kierunkowego Pełnomocnika ds. Praktyk Zawodowych student otrzymuje od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego potwierdzenie udzielenia porady. W kolejnym kroku student kontaktuje się z Asystentem ds. Praktyk Zawodowych, przedstawiając uzyskany dokument od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego. Na tej podstawie Asystent ds. Praktyk Zawodowych przygotowuje: skierowanie na praktykę oraz umowę o organizację praktyk. Po zrealizowaniu praktyk student jest zobowiązany do przedstawienia dziennika praktyk zawodowych oraz zaświadczenia o odbyciu praktyk. Na podstawie złożonych dokumentów Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych dokonuje oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się i podejmuje decyzję o zaliczeniu lub niezaliczeniu praktyk zawodowych.

Warto podkreślić, iż dla studentów dostępne są także praktyki zagraniczne z Programu Erasmus, praktyki realizowane w innych krajach mogą być częścią praktyk obowiązkowych lub stanowić praktykę dodatkową - odnotowaną w suplemencie do dyplomu i liczoną do osiągnięć studenta np. przy ubieganiu się o stypendia. Studenci kierunku Finanse i rachunkowość mają możliwość udziału

w praktykach zagranicznych oraz możliwość zrealizowania części okresu studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z wieloma uczelniami zagranicznymi, oferującymi możliwość wymiany dla kierunku Finanse i rachunkowość w takich krajach jak Chorwacja, Cypr, Niemcy, Węgry, Włochy, Łotwa, Litwa, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania.

Podsumowując zakres tematyczny kierunku Finanse i rachunkowość obejmuje kluczowe zagadnienia, zgodne z efektami uczenia się i wymaganiami rynku pracy. Omawiane treści są ze sobą logicznie powiązane, ich poziom trudności rośnie w miarę postępów w nauce. Poruszane zagadnienia są stale aktualizowane. Harmonogram zajęć jest przejrzysty, logicznie zaplanowany, zapewniający efektywność nauki. Formy prowadzenia zajęć odpowiadają charakterowi nauczanych treści. Metody kształcenia zakładają interaktywność, aktywizację i angażowanie Studentów. Praktyki są powiązane z profilem studiów i pełnią istotną rolę z zdobywaniu umiejętności praktycznych. Studenci mają pełne wsparcie ze strony Uczelni oraz dostęp do jej infrastruktury i zasobów.

Warto podkreślić, iż program studiów jest stale konsultowany z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Zgodnie z sugestiami Rady konsultacyjnej wprowadzono przedmioty Projekt biznesowy, Analiza danych oraz tworzenie prezentacji i ESG w przedsiębiorstwie. Dzięki przedmiotowi Projekt biznesowy studenci kształtują umiejętności związane z zarządzaniem projektami oraz dokonywaniem niezbędnych analiz służących optymalizacji decyzji ekonomicznych. Przedmiot Analiza danych oraz tworzenie prezentacji jest odpowiedzią na potrzeby rynku pracy, na którym coraz częściej wymagane są umiejętności analizy danych pochodzących z wielu źródeł oraz ich prezentacji. W jego ramach studenci poznają umożliwiające to narzędzie Power BI. Przedmiot ten jest prowadzony przez przedstawicieli partnera technologicznego kierunku Finanse i rachunkowość. Z kolei zajęcia w prowadzone w ramach ESG w przedsiębiorstwie umożliwiają zdobycie umiejętności niezbędnych do planowania i wdrażania strategii ESG, oceny ryzyka oraz integracji zasad zrównoważonego rozwoju w codziennej działalności firmy. Studenci kierunku Finanse i rachunkowość mają także możliwość doskonalenia swoich kompetencji językowych nie tylko w ramach lektoratów, ale także w trakcie zajęć z zakresu Ekonomii – wykładu prowadzonego z elementami języka angielskiego oraz anglojęzycznych zajęć prowadzonych z zakresu International Accounting – Introduction, Analysis of accounting data, International Financial Reporting.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Dodatkową wartością programu studiów są wprowadzone od roku akademickiego 2024/2025 nowe przedmioty ogólnouczelniane takie jak:

- 1) Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne - przedmiot ten wzmacnia świadomość obywatelską studentów i przygotowuje ich do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na zasadach prawa i odpowiedzialności społecznej. Wiedza o mechanizmach bezpieczeństwa publicznego, zarówno w kontekście fizycznym, jak i cyfrowym (np. ochrona przed cyberzagrożeniami), jest kluczowa w pracy zawodowej, szczególnie w sektorze finansowym, gdzie etyczne podejście i zdolność reagowania na ryzyko mają bezpośrednie przełożenie na efektywność i reputację. Ponadto w świetle sytuacji geopolitycznej regionu Europy

Środkowo-Wschodniej, w tym trwającej od prawie 3 lat wojny w Ukrainie, wprowadzenie przedmiotu jest kluczowe.

- 2) Higiena psychiczna i techniki autoterapii – zajęcia te pozwalają studentom radzić sobie z presją i stresem, które są konsekwencją pandemii, trwającej wojny w Ukrainie oraz są nieodłącznymi elementami pracy w zawodach związanych z finansami, zarządzaniem czy analityką. Praktyczne techniki autoterapii pomagają zapobiegać wypaleniu zawodowemu i wspierają rozwój umiejętności radzenia sobie z trudnościami zawodowymi i osobistymi. Dzięki temu przyszli absolwenci będą bardziej odporni psychicznie i lepiej przystosowani do pracy w wymagającym środowisku.
- 3) Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji - włączenie tego przedmiotu do programu kształcenia jest odpowiedzią na rosnącą rolę nowych technologii, które przekształcają zarówno gospodarkę, jak i codzienną praktykę zawodową. Znajomość podstaw działania sztucznej inteligencji (AI) oraz jej zastosowań, szczególnie w dziedzinie finansów i rachunkowości, pozwala studentom lepiej rozumieć i wykorzystywać narzędzia automatyzacji, analityki predykcyjnej czy systemów wspomagania decyzji. Wiedza z zakresu AI przygotowuje przyszłych specjalistów do pracy w dynamicznie zmieniającym się środowisku, gdzie technologia jest kluczowym elementem przewagi konkurencyjnej.

Wprowadzenie powyższych przedmiotów wzbogaca proces kształcenia o elementy interdyscyplinarne, które rozwijają zarówno kompetencje społeczne, jak i technologiczne oraz osobiste. Dzięki temu absolwenci będą nie tylko lepiej przygotowani do wymagań rynku pracy, ale również zdolni do efektywnego działania w złożonym środowisku społecznym i zawodowym.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów

Rekrutacja na kierunek Finanse i rachunkowość odbywa się bezpośrednio w siedzibie Uczelni oraz za pomocą internetowej rekrutacji WSPA. W Uczelni istnieje możliwość rozmowy z Doradcą Edukacyjno-Zawodowym, który może rozwiązać wątpliwości dotyczące wyboru kierunku studiów. Szczegółowe zasady rekrutacji określają następujące dokumenty: Uchwała nr 547/2023 Senatu WSPA Lublinie z dnia 29 maja 2023 roku w sprawie zasad rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2024/2025 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz Uchwała nr 570/2024 Senatu WSPA w Lublinie z dnia 26 czerwca 2024 roku w sprawie zasad rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2025/2026 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Zgodnie z powyższymi dokumentami kandydaci na studia na kierunku Finanse i rachunkowość w WSPA zobowiązani są do złożenia kompletu dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji tj.:

- 1) kwestionariusza wraz z podaniem o przyjęcie na studia oraz ankiety osobowej zawierającej zdjęcie kandydata, imiona i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, numer PESEL, a w przypadku jego braku - nazwę i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało, płeć, miejsce zamieszkania przed rozpoczęciem studiów: wieś albo miasto, adres zamieszkania oraz adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej, numer telefonu, obywatelstwo, a w przypadku cudzoziemców - również nazwę państwa urodzenia i informacje o posiadaniu Karty Polaka;

- 2) świadectwa dojrzałości lub poświadczonej przez Uczelnię kopii świadectwa dojrzałości (oryginał do wglądu) - w przypadku kandydata na studia pierwszego stopnia lub studia jednolite magisterskie;
- 3) oryginału dowodu osobistego do wglądu, a w przypadku cudzoziemców dokumentu potwierdzającego tożsamość kandydata, w celu weryfikacji tożsamości i zgodności danych;
- 4) dwóch aktualnych fotografii kandydata, zgodnych z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych;
- 5) dowodu opłaty wpisowej zgodnie z Zarządzeniem Kanclerza WSPA,
- 6) oświadczenia o posiadanych kompetencjach cyfrowych.

Co istotne, komplet dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji musi zawierać oświadczenie o posiadanych kompetencjach cyfrowych. Treść oświadczenia, stanowiącego załącznik do uchwały rekrutacyjnej, brzmi następująco: „W związku z realizacją części zajęć dydaktycznych w sposób zdalny wyrażam zgodę na kształcenie z użyciem sprzętu niezbędnego do aktywnego uczestnictwa w zajęciach (włączona kamera, sprawny mikrofon, zainstalowana aplikacja MSTeams). Ponadto potwierdzam, iż dysponuję właściwym sprzętem informatycznym oraz posiadam odpowiednie kompetencje cyfrowe. Jednocześnie oświadczam, że zapoznałem/łam się ze stroną internetową Uczelni – www.wspa.pl i umieszczonymi w zakładce BIP aktami prawnymi, w szczególności z treścią Regulaminu Studiów Wyższych Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.”.

Na studia pierwszego stopnia na kierunku Finanse i rachunkowość może być przyjęta osoba, która posiada:

- 1) świadectwo dojrzałości albo świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o których mowa w przepisach o systemie oświaty;
- 2) świadectwo lub inny dokument uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z art. 93 dokumenty potwierdzające wykształcenie średnie i uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915);
- 3) świadectwo i inny dokument lub dyplom, o których mowa w art.93 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.);
- 4) świadectwo lub dyplom uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z umową bilateralną o wzajemnym uznawaniu wykształcenia;
- 5) świadectwo lub inny dokument uznany za równorzędny polskiemu świadectwu dojrzałości na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 31 marca 2015 r..

Podstawą przyjęcia na studia na kierunku Finanse i rachunkowość są punkty rekrutacyjne przyznawane kandydatowi zgodnie z wynikami egzaminów maturalnych z języka obcego nowożytnego (część pisemna) oraz jednego z następujących przedmiotów: język polski, geografia, wiedza o społeczeństwie, matematyka lub historia (część pisemna). Jeżeli egzamin z danego przedmiotu zdawany był na dwóch poziomach, pod uwagę brany jest wynik korzystniejszy dla kandydata. Minimalna liczba uzyskanych punktów, na podstawie której student może zostać zakwalifikowany na studia, wynosi 40. Maksymalna liczba punktów, którą może uzyskać kandydat, wynosi 200.

Cudzoziemcy mogą rozpocząć naukę w WSPA na studiach polskojęzycznych, jeżeli legitymują się dokumentem potwierdzającym znajomość języka polskiego przynajmniej na poziomie B2, a w szczególności:

- 1) ukończą roczny kurs przygotowawczy do podjęcia nauki w języku polskim w jednostkach wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, lub
- 2) posiadają certyfikat znajomości języka polskiego wydany przez Państwową Komisję Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego, lub
- 3) uzyskają potwierdzenie WSPA w Lublinie, że ich znajomość języka polskiego jest przynajmniej na poziomie B2, lub
- 4) ukończyli szkołę ponadpodstawową za granicą, w której zajęcia były prowadzone w języku polskim, lub
- 5) ukończyli szkołę ponadpodstawową w Polsce, lub
- 6) ukończyli studia wyższe w Polsce na kierunku prowadzonym w języku polskim.

Warto podkreślić, iż decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 sierpnia 2024 roku Uczelnia już po raz kolejny została zatwierdzona na potrzeby przyjmowania cudzoziemców w celu podjęcia lub kontynuacji studiów. Cudzoziemcy mogą podejmować i odbywać studia na zasadach obowiązujących obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, za wyjątkiem indywidualnych sytuacji, w których Uczelnia poweźmie wątpliwości, co do okoliczności faktycznych wynikających z dokumentów lub oświadczeń kandydata. W przypadku wątpliwości Uczelnia może zażądać przedstawienia dodatkowych dokumentów lub oświadczeń. Cudzoziemcy mogą rozpocząć naukę w WSPA na studiach polskojęzycznych, jeżeli legitymują się dokumentem potwierdzającym znajomość języka polskiego. Kandydaci przyjmowani na studia prowadzone w języku obcym mogą rozpocząć naukę w WSPA, jeżeli legitymują się dokumentem potwierdzającym znajomość języka obcego. Od cudzoziemców oprócz wymaganych dokumentów uczelnia może żądać kserokopii Paszportu, Wizy, Karty Pobytu albo innego dokumentu uprawniającego do legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wymagają tego okoliczności w szczególności weryfikacja autentyczności danych.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Procedura uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym uregulowana została w Regulaminie studiów wyższych, stanowiącym uchwałę nr 540/2023 Senatu WSPA w Lublinie z dnia 26 kwietnia 2023 roku. Zgodnie ze wspomnianym wyżej Regulaminem Student może przenieść się z innej Uczelni krajowej lub zagranicznej, z jednego kierunku na drugi lub z jednej specjalności na drugą w ramach tego samego kierunku, za zgodą Rektora lub osoby działającej z jego upoważnienia wyrażoną w formie decyzji, o ile wypełnił wszystkie warunki wynikające z przepisów Uczelni. Po przeniesieniu Student zobowiązany jest do uzupełnienia różnic programowych wynikających z programu studiów. Zgodnie z Regulaminem wyrównywania różnic programowych w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, przyjętym zarządzeniem nr 49/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 19 maja 2023 roku, dokumentem, w oparciu o który student dokonuje wyrównania różnic programowych jest karta różnic programowych, zawierająca takie elementy jak: dane studenta, wykaz przedmiotów do zaliczenia, efekty uczenia się, formę zaliczenia przedmiotu, punkty ECTS, należne opłaty. Określenie różnic programowych na

podstawie identyfikacji i porównania efektów uczenia się należy do kompetencji Dziekana ds. właściwego kierunku lub upoważnionej przez niego osoby (Koordynatora ds. różnic programowych). Wniosek o umożliwienie zaliczenia różnic programowych, wraz z niezbędną dokumentacją, Student składa w Centrum Studiów Wyższych. Na podstawie analizy dokumentacji otrzymanej z Centrum Studiów Wyższych, potwierdzającej dotychczasowy przebieg studiów, Koordynator ds. różnic programowych dokonuje identyfikacji i porównania efektów uczenia się i podejmuje decyzję o uznaniu lub nieuznaniu efektów uczenia się. Uznanie efektów uczenia się jest równoznaczne z zaliczeniem przedmiotu i uznaniem uzyskanej oceny. Nieuznanie efektów uczenia się jest równoznaczne z niezaliczeniem przedmiotu i koniecznością wyrównania różnic programowych. Wymiana studentów pomiędzy WSPA a innymi uczelniami, w tym zagranicznymi, realizowana jest w Uczelni z zachowaniem systemu transferu i akumulacji punktów ECTS. Student po przeniesieniu uzyskuje taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana zajęciom realizowanym na kierunku studiów, na który student jest przyjmowany.

WSPA w Lublinie zapewnia studentom możliwość uczestniczenia w trakcie procesu kształcenia w wymianie międzynarodowej - Uczelnia od 2006 roku czynnie uczestniczy w Programie wymiany międzynarodowej Erasmus, od 2014 roku w Programie Erasmus +, od 2021 roku w nowej edycji Programu Erasmus +, ma za sobą dwie edycje programów mobilnościowych finansowanych ze środków norweskich Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy, później Edukacja i Program PO WER. Obecnie uczelnia realizuje programy z Programu Erasmus+. Zasady wymian studenckich obejmują proces uznawalności dokonań studenta zagranicą, uznanie okresu wymiany i zdobytych wyników w nauce, w tym punktów ECTS. Dla studentów dostępne są także praktyki zagraniczne z Programu Erasmus +, praktyki realizowane w innych krajach mogą być częścią praktyk obowiązkowych lub stanowić praktykę dodatkową - odnotowaną w suplemencie do dyplomu i liczoną do osiągnięć studenta np. przy ubieganiu się o stypendia. Studenci kierunku Finanse i rachunkowość mają możliwość udziału w praktykach zagranicznych oraz możliwość zrealizowania części okresu studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z wieloma uczelniami zagranicznymi oferującymi możliwość wymiany dla kierunku Finanse i rachunkowość, takimi jak: University of Applied Sciences BALTAZAR ZAPRESIC - Chorwacja, Frederick University - Cypr, Deggendorf Institute of Technology - Niemcy, DHBW Karlsruhe - Niemcy, Kodolanyi Janos University of Applied Sciences - Węgry, Università Ca' Foscari Venezia - Włochy, Università degli Studi di Teramo - Włochy, ISMA University - Łotwa, Šiauliai State College - Litwa, Instituto Politecnico de Castelo Branco - Portugalia, University of Security Management in Kosice - Słowacja, International School for Social and Business Studies - Słowenia, Universidad de Málaga – Hiszpania.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

System potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie został uregulowany Uchwałą Senatu WSPA w Lublinie nr 544/2023 z dnia 29 maja 2023 r. W ramach procedury istnieje możliwość potwierdzenia efektów uczenia się w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów danego kierunku. W celu przystąpienia do procedury kandydat na studia składa wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się, do którego dołącza dokumenty pozwalające ocenić wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w systemach uczenia się zorganizowanego lub niezorganizowanego instytucjonalnie, takie jak: świadectwo dojrzałości dla kandydatów na studia I stopnia, dokument lub dokumenty

potwierdzające wymagany staż pracy, dokumenty potwierdzające uzyskanie efektów uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz dowód wniesienia opłaty pokrywającej koszty procesu potwierdzania efektów uczenia się w wysokości ustalonej przez Władze Uczelni. Na dokumentację dotyczącą potwierdzenia stażu pracy i uzyskania efektów uczenia się poza systemem studiów składają się w szczególności:

- 1) zaświadczenie z zakładu pracy wraz z zakresem obowiązków, potwierdzające wymagany staż pracy zawodowej;
- 2) opinie pracodawcy(ów), rekomendacje;
- 3) opis stanowiska pracy;
- 4) certyfikaty, świadectwa i zaświadczenia ukończonych kursów/szkoleń;
- 5) zaświadczenie o udziale w wolontariacie bądź innych akcjach społecznych;
- 6) opis doświadczenia zawodowego;
- 7) inne.

Wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się, wraz z wymaganymi załącznikami, składany jest przez wnioskodawcę w Centrum Studiów Wyższych. Kierunkowa Komisja ds. potwierdzania uczenia się identyfikuje i porównuje efekty uczenia się osiągnięte przez kandydata z efektami uczenia się przewidzianymi dla wnioskowanych przedmiotów. W przypadku pozytywnej opinii Komisji dotyczącej identyfikacji i porównania efektów uczenia się osiągniętych przez kandydata Dziekan właściwy ds. kierunku wyznacza termin egzaminu ustnego, weryfikującego doświadczenie zawodowe. Egzamin odbywa się przed kierunkową Komisją ds. potwierdzania efektów uczenia się. Po przeprowadzeniu egzaminu Komisja podejmuje decyzję w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się i wystawia oceny w protokole z przedmiotów, dla których zostały potwierdzone efekty uczenia się, oraz określa semestr, na który wnioskodawca zostaje przyjęty. O kolejności przyjęcia na studia decyduje wynik potwierdzenia efektów uczenia się. Osoby przyjęte na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się będą włączone do regularnego trybu studiów, na określony rok studiów, i zwolnione z realizacji przedmiotów/modułów zajęć, dla których efekty zostały uznane w procesie potwierdzania efektów uczenia się.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Zasady przeprowadzania procesu dyplomowania określa Regulamin studiów wyższych Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Finanse i rachunkowość. Zgodnie z ich zapisami na ostatnim roku studiów student zobowiązany jest złożyć egzamin dyplomowy oraz przygotować i obronić pracę dyplomową. Student przygotowuje pracę dyplomową pod kierunkiem promotora, wybranego spośród nauczycieli akademickich wskazanych przez Rektora lub upoważnioną przez niego osobę. Temat pracy dyplomowej ustalany jest najpóźniej do końca pierwszego semestru, w którym rozpoczyna się seminarium dyplomowe. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej powinny być brane pod uwagę zainteresowania studenta, praktyczny charakter pracy oraz realne możliwości wykonania danej pracy.

Końcowego zaliczenia seminarium dyplomowego dokonuje promotor na ostatnim semestrze studiów, po przedstawieniu przez studenta ostatecznej wersji pracy dyplomowej. Pracę dyplomową promotor sprawdza przed egzaminem dyplomowym w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Każda praca dyplomowa podlega ocenie recenzenta. Ocena pracy dokonywana przez recenzenta powinna obejmować: ocenę właściwości sformułowania tematu i zgodności treści z tematem, ocenę układu

pracy i jej struktury, ocenę merytoryczną, ocenę wykorzystanych źródeł, ocenę formalnej strony pracy, propozycje dotyczące sposobu wykorzystania wyników ewentualnych badań. Ostateczna ocena pracy dyplomowej, uwzględniana przy obliczaniu ostatecznego wyniku studiów, jest średnią arytmetyczną oceny promotora i recenzenta pracy lub oceny promotora i recenzentów, jeśli powołano więcej niż jednego. Student składa pracę dyplomową najpóźniej do 31 stycznia na studiach kończących się semestrem zimowym lub do 31 lipca na studiach kończących się semestrem letnim. W uzasadnionych przypadkach Rektor lub upoważniona przez niego osoba może przedłużyć termin oddania pracy dyplomowej o 5 miesięcy. Student zobowiązany jest wówczas złożyć stosowne podanie wraz z uzasadnieniem, odpowiednio do dnia 31 stycznia albo do dnia 31 lipca oraz uzyskać zgodę promotora. Student, który nie złożył pracy dyplomowej w obowiązującym terminie zostaje skreślony z listy studentów odpowiednio z dniem 1 sierpnia - na studiach kończących się semestrem letnim, z dniem 1 lutego – na studiach kończących się semestrem zimowym. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:

- 1) osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów;
- 2) uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS;
- 3) uzyskanie ocen co najmniej dostatecznych z pracy dyplomowej;
- 4) złożenie w Dziekanacie najpóźniej 14 dni roboczych przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego wymaganych dokumentów;
- 5) uregulowanie wszystkich zobowiązań finansowych wobec Uczelni.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed co najmniej trzyosobową komisją, w skład której wchodzi: Rektor lub wskazana przez niego osoba jako przewodniczący komisji, promotor oraz recenzent. Termin egzaminu wyznacza przewodniczący komisji, przy czym egzamin powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym dwóch miesięcy od daty złożenia pracy. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieprzystąpienia bez usprawiedliwienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie przewodniczący komisji wyznacza drugi termin egzaminu, jako ostateczny. Powtórny egzamin może się odbyć nie później niż po upływie jednego miesiąca od daty pierwszego egzaminu. Przy ustalaniu terminów egzaminów dyplomowych należy pominąć okresy wolne od zajęć dydaktycznych wynikających ze szczegółowej organizacji roku akademickiego. W przypadku niezłożenia egzaminu dyplomowego w drugim terminie Rektor lub upoważniona przez niego osoba wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów.

Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Data złożenia egzaminu dyplomowego jest datą ukończenia studiów. Na ostateczny wynik ze studiów składają się:

- 1) 50% z średniej arytmetycznej z ostatecznych (końcowych) ocen ze wszystkich zaliczeń i egzaminów ze wszystkich przedmiotów kończących się oceną, składających się na program studiów, z zaokrągleniem do części setnych;
- 2) 25% ocena pracy dyplomowej (średnia arytmetyczna ocen promotora i recenzenta);
- 3) 25% ocena z egzaminu końcowego (średnia arytmetyczna ocen z pytań zadanych przed komisją).

W dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik ze studiów, zgodnie z zasadą:

- 1) do 3,25 – dostateczny (3,0);
- 2) od 3,26 do 3,75 – dostateczny plus (3,5);
- 3) od 3,76 do 4,25 – dobry (4,0);

- 4) od 4,26 do 4,60 – dobry plus (4,5);
- 5) od 4,61 do 5,00 – bardzo dobry (5).

Informacje dotyczące przygotowania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego dostępne są dla studentów na stronie internetowej Uczelni w zakładce Dziekanat – Praca dyplomowa i obrona.

Sposoby i narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów

Analiza wyników nauczania odbywa się na podstawie opinii nauczycieli akademickich oraz w ramach monitoringu struktury ocen studentów, dokonywanej przez Pełnomocnika Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. W toku analizy wystawianych ocen końcowych z poszczególnych zajęć zwraca się szczególną uwagę na najwyższe i najniższe średnie arytmetyczne tych ocen, co może wskazywać na zbyt wysokie lub zbyt niskie wymagania stawiane studentom przez wykładowców w zakresie weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Wyniki nauczania podlegają także analizie w ramach sprawozdania Dziekana z osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie procesu dyplomowania. W przypadku praktyk zawodowych osiągnięcia efektów uczenia się określa się na podstawie analizy dzienników z przebiegu praktyk z minionego roku akademickiego, ocen uzyskanych przez studentów z praktyk, uwag i informacji pozyskanych w trakcie rozmów ze studentami ubiegającymi się o zaliczenie praktyk zawodowych oraz opinii pracodawców, u których studenci odbywali praktyki zawodowe. Do monitorowania zawodowych losów absolwentów WSPA wykorzystywane są z kolei raporty opracowywane przez Akademickie Biuro Karier. Interpretacja wyników kształcenia i innych danych ilościowych oraz przedstawianych opinii jest wykorzystywana przez Dziekana i kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia na potrzeby doskonalenia procesu nauczania i programu studiów, a w szczególności w zakresie: treści programowych, stosowanych metod dydaktycznych, rozkładu godzin zajęć pomiędzy poszczególne przedmioty, systemu punktowego ECTS, jak również doboru metod sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Wszelkich modyfikacji w zakresie programu studiów i efektów uczenia się dokonuje się po zasięgnięciu opinii Rady Konsultacyjnej, która ocenia przydatność założonych efektów uczenia się na rynku pracy, a także po przeanalizowaniu przez Zespół ds. Jakości Kształcenia danych dotyczących stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku, losów zawodowych absolwentów, wyników ankiet przeprowadzanych wśród studentów oraz zaleceń sformułowanych przez podmioty zewnętrzne.

Monitoringowi podlega także proces rekrutacji na studia - podczas przeprowadzania naboru studentów Centrum Rekrutacji na bieżąco przekazuje Władzom Uczelni informację o liczbie kandydatów. Władze Uczelni po analizie powyższych informacji podejmują decyzje o podjęciu dodatkowych działań promocyjnych. Warunkiem przyjęcia kandydatów na studia jest złożenie kompletu dokumentów do Centrum Rekrutacji oraz uzyskanie decyzji o przyjęciu na studia. Centrum Studiów Wyższych monitorując odsiew studentów jako najczęstsze przyczyny skreśleń z listy studentów wskazuje problemy finansowe studentów lub powody osobiste, natomiast ewentualne powody nieukończenia studiów w terminie to niezyskanie zaliczeń we właściwym terminie lub przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej. Uczelnia podejmuje działania mające na celu wspieranie studentów poprzez udzielanie zniżek na czesne, zwolnień z opłaty rekrutacyjnej, motywowanie ze strony nauczycieli akademickich do terminowego zaliczania prac etapowych i dyplomowych, oraz dbałość o wysoką jakość kształcenia.

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Ogólne zasady zaliczania etapów studiów zawiera Regulamin studiów Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. W rozliczeniu etapu studiów uwzględnia się wszystkie przedmioty, które składają się na program studiów danego etapu. Oceny studentów ze wszystkich egzaminów i zaliczeń wpisywane są do protokołu w wersji elektronicznej, udostępnionego poprzez informatyczny system uczelni (ESS) wyłącznie przez prowadzącego zajęcia. Wpisane i zatwierdzone oceny importowane są poprzez system do elektronicznej karty okresowych osiągnięć studenta. Zatwierdzona karta okresowych osiągnięć jest drukowana i zatwierdzona przez Dziekana kierunku i umieszczona w teczce osobowej studenta. Studenci mają dostęp do dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez informatyczny system uczelni (Wirtualny Pokój Studenta wps.wspa.pl). Na prośbę studenta Uczelnia wydaje wydruk z dokumentacji przebiegu studiów. Wykładowca ma obowiązek poinformować każdego studenta o uzyskanych wynikach zaliczeń i egzaminów.

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określa Zarządzenie nr 77/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 21 czerwca 2023 roku w sprawie systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Zgodnie z powyższym zarządzeniem kierunkowe efekty uczenia się są przyjmowane w ustalony sposób odpowiednimi przepisami WSPA w Lublinie oraz wprowadzane do odpowiednich sylabusów z założeniem, że powinny zostać dokładnie i szczegółowo opisane w postaci przedmiotowych efektów uczenia się, w taki sposób, aby jednoznacznie możliwe było określenie, czy zostały one osiągnięte przez studenta. Efekty uczenia się stanowią podstawę wyznaczania zakresu treści kształcenia, ich usytuowania w modułach kształcenia, sekwencyjność przedmiotów. Efekty powinny być szczegółowe, konkretne, mierzalne i wyczerpujące zakładane cele kształcenia. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia:

- 1) weryfikacja efektów uczenia się w toku zajęć dydaktycznych;
- 2) weryfikacja efektów uczenia się w toku praktyk zawodowych;
- 3) weryfikacja efektów uczenia się w toku przygotowania pracy dyplomowej oraz złożonego egzaminu dyplomowego.

Program studiów każdego kierunku określa celowo i w sposób uzasadniony zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny efektów uczenia się nabytych przez studentów. Dobór sposobów weryfikowania efektów uczenia się powinien uwzględniać formę prowadzenia zajęć i wynikać z celów edukacyjnych. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się założonych w poszczególnych przedmiotach są określone w sylabusie zatwierdzonym wraz z programami studiów przez Senat Uczelni. Sylabus precyzuje metody weryfikacji efektów uwzględniając zgodność metody weryfikacji do określonych treści. Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych przez studentów obejmuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem. Nauczyciel akademicki każdorazowo uwzględnia osiągnięcia studenta w trzech wyżej wymienionych zakresach w przypadku każdej określonej przez niego oceny studenta, zarówno formującej, jak i końcowej (podsumowującej). Tym samym nauczyciel akademicki kontroluje przy dokonywaniu każdej oceny studenta – a przede wszystkim końcowej – w sposób oddzielny stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Nauczyciel akademicki zobowiązany jest do każdorazowego informowania studenta o jego osiągnięciach lub brakach (i ich ocenie). Prace etapowe (egzaminacyjne, zaliczeniowe) mogą być realizowane m. in. w formach takich jak: egzamin ustny, egzamin pisemny, kolokwium, test zaliczeniowy, odpowiedź ustna, praca pisemna, projekt indywidualny, projekt grupowy, realizacja zadań/ćwiczeń, dyskusja, debata, prezentacja multimedialna, prezentacja ustna, obserwacja, symulacje sytuacji. Egzaminy i zaliczenia w formie ustnej powinny odbywać się w obecności co najmniej dwóch studentów. Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (sylabus). Obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się. Ostateczna ocena studenta jest wprowadzana do protokołu i stanowi podsumowanie ocen z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Po zrealizowaniu zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki jest zobowiązany do wypełnienia sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia się założonych w karcie przedmiotu. Sposób weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyki jest określony przez odpowiedni Regulamin studenckich praktyk zawodowych. Z kolei przebieg i realizację procesu dyplomowania określa Regulamin studiów oraz Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Finanse i rachunkowość w WSPA w Lublinie.

Zgodnie ze wspomnianym wyżej zarządzeniem w sprawie systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami dostosowanie sposobu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się do ich indywidualnych potrzeb poprzez zapewnienie możliwości:

- 1) dostosowania formy egzaminów i zaliczeń do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności studenta, w tym zmiany formy egzaminu / zaliczenia z pisemnej na ustną i odwrotnie;
- 2) wydłużenia czasu zdawanych egzaminów i zaliczeń;
- 3) pomocy asystenta przy czytaniu pytań i zaznaczaniu odpowiedzi;
- 4) dostosowania materiałów egzaminacyjnych i zaliczeniowych (większa czcionka, forma elektroniczna, dokumenty w brajlu);
- 5) zdawania egzaminu w osobnym pomieszczeniu;
- 6) indywidualnej organizacji sesji egzaminacyjnej.

Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia ma obowiązek udokumentować prowadzenie bieżącej i końcowej weryfikacji efektów uczenia się poprzez przechowywanie prac pisemnych opracowanych przez studentów oraz przechowywanie dokumentu wskazującego na przeprowadzenie ustnej weryfikacji efektów (np. lista studentów wraz z wykazem zadanych pytań lub zadań). Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się na zakończenie danego przedmiotu powinno nastąpić nie później niż na ostatnich zajęciach dydaktycznych w ramach danego cyklu zajęć. Po zakończeniu semestru nauczyciel akademicki ma obowiązek przekazać wszystkie prace egzaminacyjne i zaliczeniowe studentów do Biblioteki WSPA lub zamieścić je w zakładkach odpowiednich przedmiotów na platformie zdalnego nauczania.

Warunkiem zaliczenia etapu studiów jest pozytywne złożenie egzaminów i zaliczeń przewidzianych w programie studiów oraz uzyskanie przez studenta wymaganej liczby punktów ECTS. Zaliczanie etapu studiów (tj. sesja egzaminacyjna i poprawkowa) odbywa się w terminach przewidzianych w organizacji danego roku akademickiego. W przypadku niezaliczenia zajęć z przedmiotu w pierwszym terminie lub uzyskania oceny niedostatecznej student ma prawo

przystąpić do dwóch terminów poprawkowych (zaliczeń i egzaminów). Nieusprawiedliwione nieprzystąpienie do egzaminu lub zaliczenia jest równoznaczne z uzyskaniem z egzaminu lub zaliczenia oceny niedostatecznej. W przypadku usprawiedliwienia nieobecności studentowi przysługuje utracony termin egzaminu lub zaliczenia. Uzyskanie oceny niedostatecznej skutkuje niezaliczeniem przedmiotu. W uzasadnionych przypadkach Rektor lub upoważniona przez niego osoba, może wyznaczyć dodatkowy termin poprawkowy zaliczenia lub egzaminu. Na umotywowany wniosek studenta Rektor lub upoważniona przez niego osoba może przedłużyć sesję w celu uzyskania brakujących zaliczeń lub egzaminów maksymalnie o 30 dni od zakończenia sesji egzaminacyjnej poprawkowej. Student ma prawo wglądu do ocenianej pracy egzaminacyjnej lub zaliczeniowej i do otrzymania uzasadnienia oceny. Brakującą ocenę z egzaminu lub zaliczenia z przedmiotu, po wyczerpaniu limitu możliwości zaliczeń i/lub egzaminów poprawkowych, student może uzyskać poprzez ponowne przystąpienie do zaliczeń lub egzaminów, po powtórnym odbyciu zajęć z danego przedmiotu.

W stosunku do studenta, który nie spełnił wszystkich wymagań przewidzianych w programie studiów danego etapu, Rektor lub upoważniona przez niego osoba może wydać decyzję: 1) o warunkowym wpisie na kolejny etap studiów, 2) zezwalającą na powtórzenie roku lub semestru, 3) o skreśleniu z listy studentów. Student, który zgłasza zastrzeżenia co do formy zaliczenia lub bezstronności przy wystawianiu oceny, ma prawo złożyć do Rektora lub upoważnionej przez niego osoby wniosek o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. Rektor lub upoważniona przez niego osoba może podjąć decyzję o przeprowadzeniu egzaminu komisyjnego, jeśli uzna zasadność wniosku. W uzasadnionych przypadkach Rektor lub upoważniona przez niego osoba może zarządzić egzamin komisyjny z własnej inicjatywy, na wniosek egzaminatora lub organu Samorządu Studenckiego. Formę egzaminu komisyjnego ustala przewodniczący komisji. W skład komisji egzaminacyjnej, wyznaczonej przez Rektora lub upoważnioną przez niego osobę, wchodzi: 1) kierownik danej jednostki organizacyjnej uczelni, do której przyporządkowany jest kierunek studiów lub wyznaczona przez niego osoba jako przewodniczący, 2) nauczyciel akademicki reprezentujący ten sam lub pokrewny przedmiot jako egzaminator, 3) przedstawiciel organu Samorządu Studenckiego. Ocena uzyskana w wyniku egzaminu komisyjnego jest ostateczna i zastępuje ocenę kwestionowaną. Negatywny wynik egzaminu jest równoznaczny z obowiązkiem powtarzania przedmiotu.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz uczenia się

Metody oceniania i sprawdzania osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się obejmują wszystkie formy studiów oraz wszystkie kategorie efektów, tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Wśród metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dopuszcza się w szczególności wykorzystywanie: testów pisemnych jednokrotnego i wielokrotnego wyboru, prac pisemnych opisowych, odpowiedzi ustnych, prezentacji, projektów indywidualnych i zespołowych, referatów, analiz przypadków. Tematyka, rodzaje i metodyka powyższych prac jest dostosowana do różnych form zajęć. Informacje na temat stosowanych zasad i metody weryfikacji efektów uczenia się oraz kryteria uzyskania oceny zamieszczone są w sylabusie. Efekty uczenia się z zakresu wiedzy najczęściej sprawdzane są w formie egzaminu pisemnego lub ustnego bądź kolokwium lub innej pracy pisemnej. Jako przykład formy sprawdzającej wiedzę wskazać można egzamin pisemny podsumowujący wykład do przedmiotu Finanse publiczne, w trakcie którego osiągnane są następujące efekty uczenia się z zakresu wiedzy: FIR_W01 (posiada zaawansowaną wiedzę o charakterze nauk

społecznych, w szczególności w zakresie ekonomii i finansów oraz ich związku z innymi dyscyplinami naukowymi), FIR_W02 (posiada zaawansowaną znajomość pojęć z obszaru ekonomii i finansów oraz dyscyplin pokrewnych), FIR_W05 (zna zasady funkcjonowania struktur przedsiębiorstw, instytucji finansowych, jednostek sektora finansów publicznych i ich wzajemnych relacji w uwarunkowaniach społecznych, prawnych i ekonomicznych, z uwzględnieniem różnych grup interesariuszy). W przypadku efektów uczenia się w kategorii umiejętności weryfikacja ma na ogół charakter praktyczny – student jest zobowiązany do wykonania zadania, np. przygotowania tekstu, analizy danych, przygotowania prezentacji multimedialnej, projektu, referatu. Tytułem ilustracji wskazać można poniższe przykładowe metody sprawdzania efektów uczenia się odnoszących się do umiejętności praktycznych:

- 1) efekt FIR_U01: potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do obserwacji i prawidłowej interpretacji zjawisk i procesów gospodarczych, analizować ich związki przyczynowo–skutkowe w obszarze finansów i rachunkowości – efekt ten realizowany jest m. in. w ramach przedmiotu Finanse publiczne, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest m. in. poprzez przygotowanie projektu zawierającego charakterystykę, ocenę rozwiązań lub analizę budżetu wybranej gminy, miasta, województwa lub powiatu;
- 2) efekt FIR_U02: potrafi wykorzystać odpowiednie metody i narzędzia do opisu i analizy problemów dotyczących działalności przedsiębiorstwa, instytucji finansowej, jednostki sektora finansów publicznych oraz opisu i analizy ich otoczenia – efekt ten realizowany jest m. in. w ramach przedmiotu Analiza danych oraz tworzenie prezentacji, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest m. in. poprzez wykonanie projektu analitycznego i jego prezentację przed grupą. W projekcie powinny znaleźć się elementy takie jak: pobranie danych z co najmniej dwóch różnych źródeł danych; model analityczny w układzie gwiazdy; zdefiniowane co najmniej 3 miary analityczne; wizualizacja danych – minimum 4 wizualizacje; prezentacja przygotowanego rozwiązania przed grupą;
- 3) efekt FIR_U04: potrafi zaprojektować politykę rachunkowości i rzetelnie poprowadzić księgi rachunkowe z uwzględnieniem krajowych i międzynarodowych norm rachunkowości oraz sporządzać sprawozdawczość finansową – efekt ten jest realizowany m. in. w ramach przedmiotu Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest m. in. poprzez wykonanie projektu, który wymaga zastosowania MSR/MSSF do rozwiązywania problemów rachunkowości;
- 4) efekt FIR_U05: potrafi na podstawie sprawozdania finansowego przeprowadzić analizę finansową jednostki, wyprowadzając prawidłowe wnioski o kondycji finansowo-majątkowej, w tym służące do celów zarządzania operacyjnego i strategicznego, przy zastosowaniu właściwych narzędzi i metod, celem identyfikacji i analizy zasobów, w tym kapitału intelektualnego – efekt ten jest realizowany m. in. w ramach przedmiotu Analiza ekonomiczno-finansowa, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez wykonanie w excelu projektu na podstawie sprawozdania finansowego dowolnego podmiotu, zawierającego następujące zakładki: analiza struktury i dynamiki pozycji bilansowych, analiza struktury i dynamiki rachunku zysku i strat, analiza struktury majątkowo-kapitałowej, analiza zadłużenia, analiza płynności finansowej, analiza rentowności, analiza aktywności gospodarczej;
- 5) efekt FIR_U09: potrafi podejmować decyzje bieżące i strategiczne w działalności zawodowej oraz ocenić ich skutki finansowe wraz z merytorycznym uzasadnieniem i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w pracy zawodowej – efekt ten realizowany jest m. in.

w ramach przedmiotu Współczesne produkty i usługi bankowe, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez przygotowanie projektu dotyczącego analizy i opracowania strategii wprowadzenia nowego produktu bankowego na rynek. Cele projektu: analiza rynku, ocena konkurencji, opracowanie produktu, zarządzanie ryzykiem, strategia marketingowa, prezentacja;

- 6) efekt FIR_U11: potrafi zdiagnozować i przeanalizować zjawiska wpływające na rozwój gospodarczy oraz poziom zaspokojenia potrzeb społecznych z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstwa – efekt ten realizowany jest m. in. w ramach przedmiotu Mikroekonomia, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez przygotowanie i prezentację projektu grupowego, w tym analizę studiów przypadków oraz dyskusje, które pozwolą ocenić umiejętności analizy rynku, oceny struktur rynkowych, decyzji produkcyjnych oraz wpływu polityki publicznej;
- 7) efekt FIR_U12: potrafi zaprezentować wyniki analiz i ocen finansowo-księgowych podmiotów gospodarczych, w szczególności na potrzeby współpracy z instytucjami finansowymi w kontekście pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności operacyjnej i inwestycyjnej – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Ocena wiarygodności kredytowej przedsiębiorstwa, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest m. in. poprzez wykonanie projektu oceny wiarygodności kredytowej wybranego przedsiębiorstwa.

W zakresie kompetencji społecznych osiągnięcie efektów uczenia się w tym obszarze sprawdza się zazwyczaj pośrednio. Sprawdzenie następuje w wyniku oceny zachowania i prezentowanych postaw studenta podczas zajęć, egzaminów, dyskusji oraz przede wszystkim wartości i przesłanek, którymi kieruje się student podczas realizacji konkretnych zadań praktycznych. Przeprowadzana jest również analiza tekstu pracy dyplomowej pod względem jej samodzielnego opracowania (Jednolity System Antyplagiatowy). W WSPA kompetencje społeczne studentów rozwijane są także w ramach bloku zajęć o nazwie Technologia kreatywności, w skład którego wchodzi przedmioty takie jak Komunikacja interpersonalna, Techniki rozwoju kreatywności, Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów czy Projekt własnego przedsięwzięcia. Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych w ramach powyższych zajęć dokonywana jest w szczególności na podstawie oceny pracy zespołowej i aktywności na zajęciach, w tym udziału w dyskusjach na temat zaproponowanych sytuacji problematycznych oraz zaangażowania w dzielenie się doświadczeniami z zakresu dylematów związanych z wartościami oraz próbami rozwiązania tych dylematów m. in. we własnym miejscu pracy.

Efekty uczenia się z zakresu znajomości języka obcego osiągnane są w ramach lektoratów z języków obcych. W trakcie lektoratów studenci korzystają z tekstów obcojęzycznych, komunikują się na zajęciach w języku obcym, przygotowują wypowiedzi i prezentacje oraz posługują się językiem specjalistycznym. Weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się służą takie metody jak ocena aktywnego udziału w zajęciach, wypowiedź ustna, rozwiązywanie zadań problemowych, przygotowanie projektów i prezentacji.

Jak już zostało wspomniane, nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia ma obowiązek udokumentować prowadzenie bieżącej i końcowej weryfikacji efektów uczenia się poprzez przechowywanie prac pisemnych opracowanych przez studentów oraz przechowywanie dokumentu

wskazującego na przeprowadzenie ustnej weryfikacji efektów (np. lista studentów wraz z wykazem zadanych pytań lub zadań). Po zakończeniu semestru nauczyciel akademicki ma obowiązek przekazać wszystkie prace egzaminacyjne i zaliczeniowe studentów do Biblioteki WSPA lub zamieścić je na platformie e-learningowej WSPA.

Sposób weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych został określony w Regulaminie praktyk zawodowych. Zgodnie z jego brzmieniem obowiązującym od 1 października 2024 roku weryfikacja efektów uczenia się założonych dla praktyk zawodowych następuje na podstawie odpowiedniej dokumentacji złożonej przez studenta, wśród której należy wyróżnić: dziennik praktyk oraz pisemne zaświadczenie o odbyciu praktyk wraz z pisemną opinią opiekuna praktyk z ramienia zakładu pracy. Dokumenty związane z odbywaniem przez studenta praktyk zawodowych są przechowywane przez Asystenta ds. Praktyk do końca okresu studiów, a następnie przez Archiwum WSPA. Podstawowej weryfikacji efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych dokonuje Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych. W jej ramach stosowana jest analiza i ocena dziennika praktyk, analiza opinii opiekuna praktyk powołanego w miejscu odbywania praktyk oraz rozmowa z praktykantem na temat przebiegu praktyk. Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych polega na weryfikacji zgodności przebiegu praktyki zawodowej z celami i ramowymi treściami praktyk zawodowych opracowanych dla kierunku Finanse i rachunkowość, a w szczególności: charakteru zadań, prawidłowości wymiaru czasowego i terminu odbywania praktyki zawodowej oraz przestrzegania przez studenta dyscypliny i porządku pracy przyjętych w miejscu odbywania praktyki. Dziennik praktyk stanowi autoanalizę studenta z realizacji praktyk, w którym student szczegółowo opisuje jej przebieg (wykonywane zadania i czynności). Biorąc pod uwagę specyfikę praktyki zawodowej wśród efektów uczenia się dominują umiejętności i kompetencje społeczne, które są weryfikowane na zasadach opisanych powyżej. Dodatkowo, dla zapewnienia jak najlepszej jakości praktyki zawodowej Doradca Edukacyjno-Zawodowy może przeprowadzić czynności kontrolne w zakresie prawidłowości realizacji praktyk zawodowych przez studentów. Bieżąca kontrola realizacji praktyk pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji, gdy jej przebieg odbiega od zakładanego zakresu. Efektem może być nawet przerwanie realizacji praktyki, na co pozwala Regulamin praktyk zawodowych, wprowadzony uchwałą Senatu nr 576/2024 z dnia 26 czerwca 2024 roku, zgodnie z którym istnieje możliwość odwołania studenta z aktualnie odbywanej praktyki (co jest równoznaczne z uznaniem, że student praktyki nie odbył), w sytuacjach gdy: „jednostka przyjmująca na praktyki nie dopełni któregoś z obowiązków ciążących na niej na mocy zawartej umowy w sprawie organizacji praktyk.”; „Student naruszy dyscyplinę lub porządek przyjęte w instytucji; zachowanie studenta nie jest stosowne do charakteru instytucji”; „na wniosek studenta, gdy w związku z odbywaną praktyką zostaną naruszone prawa lub zaistnieją obiektywne okoliczności uniemożliwiające studentowi odbycie praktyki”.

W ramach procesu dyplomowania dokonuje się ostatecznej weryfikacji kierunkowych efektów uczenia się uzyskanych w całym toku studiów. Szczegółowe zasady dyplomowania określa Regulamin studiów oraz Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Finanse i rachunkowość. Kontrola poziomu merytorycznego i poprawności przygotowania prac dyplomowych przeprowadzana jest na podstawie analizy prac dyplomowych złożonych do obrony w danym roku akademickim. W toku weryfikacji poprawności przygotowania prac dyplomowych dokonywanej przez promotora i recenzenta określa się, czy poziom merytoryczny prac odpowiada wymogom stawianym pracom

dyplomowym, sprawdza się poprawność formalnej strony pracy, ocenia zgodność zakresu tematycznego prac dyplomowych z kierunkiem studiów, a także dokonuje się obowiązkowej weryfikacji pracy pod kątem wystąpienia plagiatu z wykorzystaniem odpowiedniego oprogramowania. Praca dyplomowa powinna zawierać dokładne omówienie kontekstu pracy, problemu, którym praca się zajmuje, stanu zagadnienia z odwołaniem do literatury, wad i niedoskonałości obecnych rozwiązań oraz nowej jakości, którą należałoby stworzyć. W ramach seminarium dyplomowego dokonywana jest systematyczna weryfikacja poszczególnych etapów w przygotowaniu pracy dyplomowej. Na każdym seminarium student referuje swoje postępy w pisaniu poszczególnych rozdziałów pracy oraz przebiegu badań empirycznych. Przekłada prowadzącemu do sprawdzenia poszczególne części swojej pracy. Warunkiem zaliczenia pierwszego semestru jest wykonanie zadań oraz przedłożenie promotorowi tematu pracy dyplomowej. Zaliczenie drugiego semestru odbywa się na podstawie przedstawienia całości pracy. Prace dyplomowe przechowywane są w archiwum Uczelni przez 50 lat, w teczce specjalnie przygotowanej dla każdego absolwenta, opisanej jego nazwiskiem. Egzamin dyplomowy odbywa się przed co najmniej trzyosobową komisją, w skład której wchodzi: Rektor lub wskazana przez niego osoba jako przewodniczący komisji, promotor oraz recenzent. W przypadku wykonywania pracy dyplomowej dla potrzeb konkretnego podmiotu gospodarczego przewodniczący komisji może powołać dodatkowo w skład komisji, z głosem doradczym, przedstawiciela zainteresowanego podmiotu. Termin egzaminu wyznacza przewodniczący komisji, przy czym egzamin powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym dwóch miesięcy od daty złożenia pracy. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i składa się z dwóch części: w części pierwszej student dokonuje prezentacji pracy, jej założeń celów, wniosków oraz konkluzji; w części drugiej student odpowiada na trzy pytania dotyczące wylosowanych zagadnień - jedno pytanie z zakresu ogólnego dotyczącego przedmiotów kierunkowych oraz dwa pytania z zakresu dotyczącego wybranej specjalności studiów. Katalogi zagadnień znajdują się na stronie internetowej Uczelni.

Tematyka prac dyplomowych na kierunku Finanse i rachunkowość pozostaje pod stałą kontrolą Dziekana kierunku oraz jest każdorazowo sprawdzana pod kątem adekwatności z dyscyplinami naukowymi przypisanymi do kierunku. Główną determinantą w szczegółowym doborze zakresu tematycznego pracy dyplomowej określonego w jej tytule są zainteresowania przedmiotowe i naukowe poszczególnych studentów oraz ich promotorów. W Uczelni obowiązuje zasada zapisywania się studentów na seminaRIA u przyszłych promotorów. Studenci przed dokonaniem wyboru mają możliwość zapoznania się z sylwetkami naukowymi i/lub zawodowymi nauczycieli akademickich, pełniących funkcję promotorów. Studenci zapoznając się z wykazem zagadnień, leżących w obszarze zainteresowań naukowych i/lub zawodowych danego nauczyciela akademickiego mogą je skonfrontować z własnymi aspiracjami, dotyczącymi realizacji pracy dyplomowej i dzięki temu w najbardziej zadowalający sposób wybrać opiekuna swojej pracy dyplomowej. W obszarze finansów i rachunkowości możliwe są do realizacji następujące rodzaje prac dyplomowych:

- 1) prace o charakterze problemowo-badawczym, polegające na przygotowaniu i przeprowadzeniu własnych badań, ich analizie oraz wnioskowaniu, zasadniczą zawartość poprzedzona jest przeglądem podejmowanego zagadnienia sporządzonym na podstawie literatury przedmiotu;
- 2) prace analityczne, na podstawie przeglądu literatury, zasobów internetowych oraz innych dostępnych źródeł zawierające autorskie zestawienia, analizy oraz wnioski.

W ostatnich latach absolwenci kierunku Finanse i rachunkowość opracowali i obronili prace dyplomowe podejmujące m. in. następującą tematykę (szczegółowy wykaz stanowi załącznik nr 7 do niniejszego raportu):

- 1) „Wpływ funduszy europejskich na rozwój gminy Kraśnik w latach 2014-2020” (promotor: dr Bartosz Sobotka);
- 2) „Ocena sytuacji finansowej gminy Rejowiec Fabryczny w latach 2018-2021” (promotor: dr Robert Pankiewicz);
- 3) „Wysokość zobowiązania z tytułu podatku dochodowego podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe” (promotor: dr Anna Spoz);
- 4) „Analiza dochodów i wydatków powiatu biłgorajskiego i puławskiego w latach 2019 – 2023” (promotor: dr hab. Artur Paździor, prof. WSPA);
- 5) „Szanse i bariery rozwoju lokalnego JST na przykładzie miasta Rzeszów w latach 2017-2021” (promotor: dr Bartosz Sobotka);
- 6) „Ocena kondycji finansowej firmy Bell sp. z o. o. w latach 2018-2020” (promotor: dr inż. Małgorzata Sosińska-Wit);
- 7) „Ocena sytuacji finansowej przedsiębiorstwa budowlanego Unibep S.A. na podstawie sprawozdań finansowych w latach 2018-2021” (promotor: dr inż. Małgorzata Sosińska-Wit);
- 8) „Czynniki kształtujące wynik finansowy na przykładzie spółki usługowo-handlowej” (promotor: dr Anna Jargiełło, prof. WSPA);
- 9) „Ocena formy opodatkowania działalności gospodarczej podatkiem dochodowym mikro i małych przedsiębiorstw (promotor: dr Anna Jargiełło, prof. WSPA);
- 10) „Ocena atrakcyjności kredytu bankowego na przykładzie ofert wybranych banków w Polsce (promotor: dr Anna Jargiełło, prof. WSPA).

Warto podkreślić, iż tematy prac dyplomowych konstruowane są na podstawie konsultacji z otoczeniem społeczno - gospodarczym i odpowiadają na jego potrzeby. Jako przykład wskazać można propozycję Rady konsultacyjnej dotyczącą poruszenia w pracach dyplomowych kwestii związanych z zarządzaniem przedsiębiorstwem czy też analizą przychodów i rentowności w kontekście sytuacji społeczno-gospodarczej (pandemia, wojna na Ukrainie). Sugestie te zostały uwzględnione poprzez realizację takich tematów jak: Ocena płynności finansowej przedsiębiorstwa na przykładzie spółek z branży budowlanej w Polsce, Ocena struktury majątkowo-kapitałowej wybranych spółek w branży cukierniczej Wawel SA i Grupy Otmuchów SA za lata 2020-2022, Ocena rentowności kapitałów i czynników ją kształtujących na przykładzie wybranych przedsiębiorstw z branży spożywczej, Ocena rentowności przedsiębiorstw na podstawie wybranych spółek w branży informatycznej.

Zgodnie z procedurami przyjętymi w WSPA, prace dyplomowe przechowywane są w archiwum Uczelni przez 50 lat, w teczce specjalnie przygotowanej dla każdego absolwenta, opisanej jego nazwiskiem.

Wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów

Informacje o losach zawodowych absolwentów gromadzone są przy użyciu ankiety, powstałej w ramach projektu „WySPA kwalifikacji i umiejętności- zintegrowany program rozwoju uczelni”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Narzędzie skupia się na metodach ilościowych oraz pozwala na zastosowanie techniki CAWI, czyli Computer Assisted WebInterview. Respondenci

otrzymują link do ankiety on-line, wypełniają ją a następnie udzielone przez nich odpowiedzi automatycznie zapisują się w bazie danych i Systemie Ankiety WSPA. Stosowana forma badania, pozwala na łatwe i szybkie dotarcie do dużej liczby respondentów, umożliwia podgląd do prowadzonych badań a także pozwala na uzyskanie w prosty sposób ich wyników. W badaniu dobór próby ma charakter celowy, ankiety rozsyłane są absolwentów, którzy ukończyli WSPA w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Celem badania jest uzyskanie wiedzy dotyczącej opinii studentów/absolwentów na temat przygotowania ich przez uczelnię do wejścia na rynek pracy. Badanie ma również na celu monitorowanie przygotowania absolwentów do wykonywania wybranego przez nich zawodu, wyposażenia w niezbędne umiejętności i kompetencje.

Badania przeprowadzone wśród absolwentów przez Akademickie Biuro Karier w 2023 r. wskazują, iż studenci WSPA, w tym studenci kierunku Finanse i rachunkowość (stanowiący blisko 12% ankietowanych) w większości kończą z dobrym wynikiem podjęte studia, wykazują chęć dalszego kształcenia bądź podnoszenia/uzupełniania kwalifikacji, kształcą się również poza uczelnią. Blisko 75% badanych jest aktywna zawodowo, 33% deklaruje wykonywanie zawodu zgodnego z kierunkiem studiów, a 28% wykonuje pracę „częściowo” związaną z kierunkiem. Ponad połowa absolwentów rozpoczęła aktywność zawodową już w trakcie studiów, pojawiały się również odpowiedzi, że badani byli zatrudnieni już przed rozpoczęciem studiów. W większości badani wyrażają zadowolenie z aktualnej sytuacji zawodowej.

Ocena przydatności nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji prezentuje się również dobrze, natomiast Uczelnia powinna stale pracować nad działaniami w kierunku jak najlepszego dopasowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz pracodawców. Uczelnia powinna również stale podnosić jakość kształcenia oraz dbać o zapewnienie studentom kadry praktyków, którzy mogą przekazać wiedzę opartą na bazie ich doświadczeń. Ważnym elementem jest również stały kontakt Uczelni ze środowiskiem pracodawców oraz ścisła współpraca Uczelni z partnerami reprezentującymi biznes. Istotne jest także monitorowanie „popytu” na specjalistów na rynku pracy oraz ocena zasadności i przydatności prowadzonych kierunków.

Niezwykle ważna jest także stała aktywność Biura Karier w tym: pomoc w doskonaleniu konkretnych umiejętności wymaganych na stanowiskach pracy, organizacja targów pracy, szkoleń, warsztatów np. przygotowujących do pisania dokumentów aplikacyjnych (CV, listów motywacyjnych), organizowanie spotkań z pracodawcami, szerzenie wiedzy dotyczącej praktyk i staży oraz ich znaczenia dla studenta.

Badanie ankietowe prowadzone było również w roku 2024, w okresie kwiecień-maj 2024, gdzie studenci kierunku Finanse i Rachunkowość stanowili 6,15% ankietowanych. Chcąc dokonać ogólnej charakterystyki osób, które ukończyły kierunek Finanse i Rachunkowość, można wskazać, że są to głównie osoby pracujące na umowę o pracę, które dodatkowo uzupełniają kwalifikacje również poza WSPA (są w trakcie studiów na innej Uczelni), pracują głównie na stanowiskach pracowników wykonawczych, zarówno w dużych, jak i małych oraz mikroprzedsiębiorstwach, w obszarze administracji publicznej oraz księgowości i audytach. Pracę podjęły w trakcie lub przed rozpoczęciem studiów, ukończyły studia z oceną dobry, dobry plus.

Podsumowując kluczowe elementy niniejszego kryterium warto podkreślić, iż proces rekrutacji na studia jest przejrzysty i zgodny z wewnętrznymi i zewnętrznymi przepisami prawa, a kryteria przyjęcia

na studia są jasno i precyzyjnie określone. Procedury przyjęcia uwzględniają różne ścieżki rekrutacji. Efekty uczenia się są weryfikowane za pomocą różnych form zaliczeniowych. Stosowane metody oceny są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się zapewniając obiektywność i rzetelność. Istnieje możliwość zaliczenia przedmiotów na podstawie uznania efektów uczenia się zdobytych poza uczelnią. Procedury dyplomowania są jasno opisane, uwzględniając wymagania formalne wobec pracy dyplomowej, sposób jej oceny oraz przebieg egzaminu dyplomowego. Zapewniona jest rzetelność oceny oraz przestrzeganie zasad etyki akademickiej. Skuteczne realizowanie powyższych procesów pozytywnie wpływa na jakość kształcenia, poziom przygotowania absolwentów do rynku pracy oraz zaufanie do uczelni. Duża waga przywiązywana jest do dbałości o przejrzystość procedur oraz ich zgodność z obowiązującymi standardami i wymaganiami prawnymi.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Charakterystyka kadry prowadzącej zajęcia

Kadrę dydaktyczną kierunku Finanse i rachunkowość stanowią 53 osoby, w tym: 2 osoby posiadające stopień naukowy doktora habilitowanego (zatrudnione w WSPA na podstawie umowy o pracę), 21 osób posiadających stopień naukowy doktora (w tym 12 osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, dla których WSPA stanowi podstawowe miejsce pracy) oraz 30 osób posiadających tytuł zawodowy magistra (w tym 5 osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, dla których WSPA stanowi podstawowe miejsce pracy). Na ocenianym kierunku zostały spełnione aktualnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce dotyczące nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia - ponad 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w WSPA jako podstawowym miejscu pracy (profil praktyczny studiów), a wszystkie zajęcia są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację zajęć oraz przez inne osoby, które posiadają takie kompetencje i doświadczenie. Kierunek Finanse i rachunkowość przypisany jest do dziedziny nauk społecznych, dyscypliny naukowej ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości. Wśród kadry dydaktycznej posiadającej dorobek naukowy i / lub doświadczenie zawodowe w powyższej dyscyplinie wymienić należy następujących wykładowców: dr hab. Mariya Fleychuk, dr Andrzej Borowski, dr Anna Jargiełto, prof. WSPA, dr Radosław Marciniak, prof. WSPA, dr Robert Pankiewicz, dr hab. Artur Paździor, prof. WSPA, dr Bartosz Sobotka, dr Małgorzata Sosińska-Wit, dr Anna Spoz, dr Joanna Świdowska, dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA, mgr Jacek Biały, mgr Magdalena Brodziak, mgr Joanna Czaplak, mgr Magdalena Figura, mgr Małgorzata Sadurska, mgr Monika Skalska, mgr Marta Sokół. Kadrę dydaktyczną kierunku uzupełniają wykładowcy przedmiotów, w ramach których studenci osiągają efekty uczenia się odnoszące się do etycznych, prawnych oraz społecznych uwarunkowań działalności zawodowej związanej ze studiowanym kierunkiem, a także nabywają umiejętności posługiwania się językiem obcym, stosowania technik informacyjno-komunikacyjnych umiejętności związane

z zastosowaniem matematyki i statystyki w finansach i rachunkowości. W skład dydaktyków prowadzących zajęcia w powyższym zakresie wchodzi:

- 1) wykładowcy prowadzący zajęcia dotyczące uwarunkowań prawnych: dr Artur Kokoszkiwicz, dr Paweł Rogalski, mgr Magdalena Nurzyńska-Sawicka, mgr Anna Rozwadowska-Miziuła, mgr Natalia Walczak;
- 2) wykładowcy prowadzący zajęcia dotyczące uwarunkowań etycznych i społecznych: dr Marcin Garbowski, dr Małgorzata Jedynak, dr Marta Komorska, dr Monika Maj-Golianek, dr Maria Mazur, prof. WSPA, dr Ewa Miszcza, prof. WSPA, mgr Dorota Grabowska, mgr Piotr Kuśmierzak, mgr Ewa Raczkowska, mgr Piotr Skrzypczak;
- 3) wykładowcy prowadzący zajęcia z zakresu matematyki i statystyki: dr Katarzyna Ziętek-Kwaśniewska, dr Ewa Łazuka, dr Kamil Powroźnik,
- 4) wykładowcy prowadzący zajęcia z zakresu technik informacyjno-komunikacyjnych: mgr Arkadiusz Gwarda, mgr Wioletta Montusiewicz;
- 5) wykładowcy - lektorzy języków obcych: mgr Marcin Jonik, mgr Salloom Assef, mgr Magdalena Szadkowska, mgr Eliza Siatecka, mgr Małgorzata Gierulska, mgr Aneta Jaworska, mgr Agnieszka Kwit, mgr Dorota Malarska-Zwolińska, mgr Sylwia Sotwin, mgr Konrad Szadkowski, mgr Michał Szewczyk, mgr Tomasz Trautman.

Dobór kadry dydaktycznej został oparty na doświadczeniu w procesie kształcenia oraz dorobku naukowym lub zawodowym. Większość nauczycieli akademickich, wchodzących w skład kadry dydaktycznej kierunku Finanse i rachunkowość, posiada doświadczenie zawodowe, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie kierunkowych efektów uczenia się, zdobyte poza uczelnią i wynikające z prowadzonych działalności gospodarczych, pracy zawodowej, przeprowadzanych szkoleń czy warsztatów dla instytucji i przedsiębiorstw. Prowadzenie zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz wykładowców będących praktykami zarówno z obszaru biznesu, jak i administracji, jest szczególnie istotne z punktu widzenia studentów, którzy dzięki temu mają możliwość nabycia wiedzy i umiejętności praktycznych. Na kierunku Finanse i rachunkowość są to m.in.:

- 1) dr Andrzej Borowski – Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji, Urząd Miasta Lublin;
- 2) dr Anna Spoz - Dyrektor ds. ekonomiczno-finansowych, „POLTOR” Sp. z o. o.;
- 3) dr hab. Artur Paździor, prof. WSPA - Wiceprezes Zarządu Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego Oddział w Lublinie, Przewodniczący Rady Nadzorczej MOSIR „Bystrzyca” w Lublinie Sp. z o. o., Prezes Zarządu Fundacji „Europejskie Forum Nauki i Biznesu”, Przewodniczący Rady Programowej Pracodawców Ziemi Lubelskiej;
- 4) dr Marcin Garbowski – Inspektor w referacie ekosystemów gospodarczych, Urząd Miasta Lublin, Prezes Stowarzyszenia Wolna Lubelszczyzna;
- 5) dr Artur Kokoszkiwicz - Radca prawny i Kierownik Działu Business Compliance; Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S. A.;
- 6) dr Bartosz Sobotka – Dyrektor ds. Rozwoju Biznesu, Syntea SA, Animator, Sektorowa Rada ds. Kompetencji Sektor Nowoczesne Usługi Biznesowe;
- 7) dr Robert Pankiewicz – Właściciel firmy zarządzającej nieruchomościami;
- 8) mgr Jacek Biały - Data Officer w Sii Sp. z o. o.;
- 9) mgr Magdalena Figura – Starszy analityk finansowy, Sii Sp. z o. o.;
- 10) mgr Monika Skalska – Właścicielka Biura Rachunkowego Consulting Monika Skalska, biegła sądowa z zakresu księgowości;

- 11) mgr Magdalena Brodziak - Specjalista ds. płac w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Lublinie.

Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku Finanse i rachunkowość mają także bogaty dorobek naukowy, w ramach którego wymienić można autorstwo następujących monografii, artykułów itp.:

- 1) Andrzej Borowski, Istota i znaczenie komunikacji w zarządzaniu organizacją, [w] Samorządy wobec wyzwań współczesności red. Paweł Rogalski, Norbertinum, Lublin, 2022;
- 2) Andrzej Borowski, Rozwój lokalny w aspekcie działań gminy i wsparcia Unii Europejskiej A. Borowski, B. Sobotka, D. Szczerbiwilk, [w] Samorządy wobec wyzwań współczesności red. Paweł Rogalski, Norbertinum, Lublin, 2022;
- 3) Andrzej Borowski, Motivating Employees in Public Administration, [w] 5th International Scientific Conference Is it Time for a Total Reset?, red. Zlatko Nedelko Darja Boršič, University of Maribor University Press, Maribor, maj 2021;
- 4) Maryia Fleychuk, External economic Security of Ukraine: conditions, problems and prospects Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development ISSN 2345-0355. 2020. Vol. 42. No. 3;
- 5) Maryia Fleychuk, Assessment Of Economic Security Of Enterprises: Theoretical and methodological aspects, business: theory and practice, Vol 21 No 1 (2020);
- 6) Maryia Fleychuk, International economic relations and prospects for national development: contemporary challenges and solutions, Dr. Ganski, Prof. V.U.Kazlouski [and others]. – Daugavpils: Daugava Print, 2018;
- 7) Artur Kokoszkiwicz, Sprawiedliwy proces administracyjny jako zadanie państwa: studium teoretycznoprawne / Just administrative proces as a task of the state : theoretical and legal study, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2022, ss. 318;
- 8) Artur Kokoszkiwicz, The institution of a whistleblower in the Polish legal system - meaning and perspectives in the area of public administration activities, współautorstwo z Ł. Bolestą, Prawo i Więż, nr 1(31)/2020, Spółdzielczy Instytut Naukowy, Sopot 2020, s. 40-52;
- 9) Marcin Garbowski, Transhumanistyczny Rozjemca: Czy postęp techniczny pogodzi globalistów i lokalistów?, „Pressje” 51-52, 2017, s. 84-90;
- 10) Marcin Garbowski, Szkodniki, czy „partyzanci” cyberprzestrzeni – próba typologizacji internetowych trolli w: Hejterstwo – nowa praktyka kulturowa? Geneza, przypadki, diagnozy, w: J. Dynkowska, N. Lemann, M. Wróblewski, A. Zatora (red.), Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 66-79;
- 11) Ewa Łazuka, Korneliusz Pylak, Jakub Pizoń, Evolution of regional innovation strategies towards the transition to green energy in Europe 2014–2027, Energies.- 2024, vol. 17, nr 22, s. 1-25;
- 12) Ewa Łazuka, Dariusz Majerek, Elżbieta Sędziewska, Magdalena Pańnikowska-Łukaszuk, Zbigniew Suchorab and Grzegorz Łagód, Automatic Image Analysis Method as a Tool to Evaluate the Anisotropy of Autoclaved Aerated Concrete for Moisture and Heat Transport, Materials.- 2024, vol. 17, nr 19, s. 1-17;
- 13) Ewa Łazuka, K. Barbusiński, B. Szelać, A. Biaćek, E. Popławska, J. Szulżyk-Cieplak, R. Babko, G. Łagód, Sequential algorithm of building the regression-classification model for total nitrogen simulation: application of machine learning, Desalination and Water Treatment, vol. 301, 2023, s. 106-114;

- 14) Maria Mazur, D. Kovalchuk, Studenci pochodzenia ukraińskiego w Polsce, na przykładzie miasta Lublin, [w:] P. Rogalski (red.) Samorzady wobec wyzwań współczesności, Norbertinum, Lublin 2022;
- 15) Maria Mazur, Wielokulturowość jako czynnik kultury organizacyjnej Uczelni w warunkach rozpowszechniania się Covid-19, [w:] I. Krawczyk-Sokołowska (red.) Zrównoważony rozwój w zarządzaniu i finansach, Wyd. Politechniki Częstochowskiej, 2021;
- 16) Robert Pankiewicz, Rachunkowość jako podstawa controllingu i budżetowania w przedsiębiorstwie, [w:] H. Żukowska, A. Spoz, G. Zasuwa, red.: Rachunkowość i sprawozdawczość w procesie zarządzania i oceny działalności przedsiębiorstwa, Wydawnictwo KUL, Lublin 2016, ISBN: 978-83-8061-267-9, s. 241-251;
- 17) Robert Pankiewicz, Sprawozdawczość finansowa wg ustawy o statystyce publicznej, [w:] H. Żukowska, M. Zuba-Ciszewska, P. Bolibok, red.: Sprawozdawczość finansowa w systemie wymiany informacji i bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, Wydawnictwo KUL, Lublin 2016, ISBN: 978-83-8061-266-2, s. 67-79;
- 18) Robert Pankiewicz, Rozwój społeczno-gospodarczy Lublina na tle miast wojewódzkich Polski Wschodniej w latach 2012-2017, Roczniki Ekonomii i Zarządzania 10(46), nr 4 - 2018, Wyd. TN KUL, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, ISSN 2081-1837, s. 27—42;
- 19) Artur Paździor, Caputa W., Krawczyk-Sokołowska I., Economic Resilience in the Face of Covid and the War in Ukraine: Key Lessons from the Situation of the Polish Economy, w: „Modeling Economic Growth in Contemporary Poland”, Emerald, 2023;
- 20) Kamil Powroźnik, H. Bielak, „The density Turán problem for 3-uniform linear hypertree. An efficient testing algorithm. ”, Annales UMCS, sectio A; Vol. LXXII No. 2 (2018), str. 9-20.;
- 21) Bartosz Sobotka, Kompetencje jutra, czyli czego rzeczywistość będzie wymagała od naszych dzieci, OSM, Warszawa 2020;
- 22) Bartosz Sobotka, E. Migałka, A. Kuzior, Multi-level cooperation within the framework of the integrated qualifications system as an opportunity to better adapt education to the labour market needs, Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization & Management, 183, 2023; 100 pkt;
- 23) Bartosz Sobotka, A. Kuzior, K. Anna Postrzednik-Lotko, B. Smołka-Franke, Managing competences of generation Y and Z in the opinion of the employees in the Modern Business Services Sector in Poland in the post-pandemic period, Sustainability 2022, 14, 100 pkt, IF 3.889;
- 24) Małgorzata Sosińska-Wit, Magdalena Mischczuk (red. nauk.), Otoczenie a wartość biznesu, Lublin: Wydawnictwo Politechniki Lubelskiej, 2017.- 200 s.- ISBN 978-83-7947-289-5;
- 25) Małgorzata Sosińska-Wit, Magdalena Mischczuk (red. nauk.), Zarządcze determinanty funkcjonowania podmiotów gospodarczych / red.: Magdalena Mischczuk, Małgorzata Sosińska-Wit.- Lublin : Wydawnictwo Politechniki Lubelskiej, 2019.- 115 s.- ISBN 978-83-7947-368-7;
- 26) Małgorzata Sosińska-Wit, Magdalena Mischczuk (red. nauk.), Zarządzanie finansami: problemy efektywności / red. Magdalena Mischczuk, Małgorzata Sosińska-Wit.- Lublin: Wydawnictwo Politechniki Lubelskiej, 2020.- 86 s.- ISBN 978-83-7947-444-8;
- 27) Anna Spoz (2024), Strengthening SDGs through capital markets. In The Role of Financial Markets in Achieving the Sustainable Development Goals (pp. 117-133). Edward Elgar Publishing;
- 28) Anna Spoz, Zioło M., Bąk, I., (2024), Sustainable Energy Sources and Financial Development Nexus—Perspective of European Union Countries in 2013–2021, Energies, 17(13), 3332;

- 29) Anna Spoz, Ziolo M., (2023), The Directions of Financing the Green Energy Transformation., Green Energy. Springer, Cham, 2023. 85-103.

Obsada zajęć dydaktycznych

Powierzenie zajęć dydaktycznych w WSPA odbywa się na podstawie analizy dorobku naukowego, zawodowego i dydaktycznego. Za obsadę zajęć dydaktycznych i organizację procesu dydaktycznego na kierunku Finanse i rachunkowość odpowiedzialny jest Dziekan kierunku. Dokonując obsady, Dziekan kieruje się takimi kryteriami jak: wykształcenie kierunkowe/obszarowe, dorobek naukowy, osiągnięcia praktyczne i dydaktyczne. Dodatkowo, wpływ na obsadę zajęć mają przeprowadzane systematycznie hospitacje oraz opinie studentów dotyczące pracy nauczycieli akademickich wyrażone w ankietach ewaluacyjnych studentów oraz zajęć.

Kadra dydaktyczna kierunku Finanse i rachunkowość legitymuje się dorobkiem publikacyjnym w obszarach związanych z dyscyplinami ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości, do których przypisane zostały kierunkowe efekty uczenia się. W przypadku dydaktyków – praktyków decydującą kwestią jest doświadczenie zawodowe z zakresu prowadzonych zajęć, z uwzględnieniem aktualności, jakości i komunikatywności przekazywanych treści oraz adekwatności do zakładanych efektów uczenia się. Jako przykład powierzenia zajęć dydaktycznych, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych wskazać można:

- 1) powierzenie zajęć z przedmiotu Analiza danych oraz tworzenie prezentacji Panu mgr Jackowi Białemu - Data Officer w Sii Sp. z o. o.;
- 2) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Rachunkowość handlowa Pani dr Annie Spoz - Dyrektor ds. ekonomiczno-finansowych w POLTOR Sp. z o. o.;
- 3) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Financial Reporting and Analysis Pani mgr Magdalenie Figurze - Starszemu analitykowi finansowemu w Sii Sp. z o. o.;
- 4) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Podstawy zarządzania Panu dr Andrzejowi Borowskiemu - Zastępcy Dyrektora Wydziału Komunikacji w Urzędzie Miasta Lublin;
- 5) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Prawo podatkowe Panu dr Arturowi Kokoszkiewiczowi – Radcy prawnemu i Kierownikowi Działu Business Compliance w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S. A.;
- 6) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Sprawozdawczość finansowa i rzeczowa w przedsiębiorstwie Panu dr Robertowi Pankiewiczowi, prowadzącemu działalność gospodarczą z zakresu zarządzania nieruchomościami i rozliczeń finansowych;
- 7) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Strategie finansowania przedsiębiorstw i opłacalność projektów inwestycyjnych Panu dr hab. Arturowi Paździorowi, prof. WSPA – Wiceprezesowi Zarządu Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego Oddział w Lublinie, Przewodniczącemu Rady Nadzorczej MOSIR „Bystrzyca” w Lublinie Sp. z o. o., Prezesowi Zarządu Fundacji „Europejskie Forum Nauki i Biznesu”, Przewodniczącemu Rady Programowej Pracodawców Ziemi Lubelskiej;
- 8) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Ubezpieczenia społeczne w programie Płatnik Pani mgr Magdalenie Brodziak – Specjaliście ds. płać w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Lublinie.

Zespół tworzący obsadę kadrową na kierunku Finanse i rachunkowość ma także bogate doświadczenie dydaktyczne, zdobyte m. in. w ramach prowadzenia zajęć dydaktycznych w takich

uczelniah jak m. in.: Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Politechnika Lubelska, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, oraz w ramach wykładów prowadzonych w uczelniach zagranicznych takich jak: Fort Hays State University (USA), Polytechnic of Setubal (Portugalia), Instituto Politecnico de Lisboa (Portugalia), University of Mauritius (Mauritius), University of Maribor (Słowenia), University of Split (Chorwacja), American University of Bulgaria, International Black Sea University (Gruzja), Sulkhan-Saba Orbeliani University (Gruzja). Wykładowcy kierunku posiadają również doświadczenie pedagogiczne zdobyte w szkolnictwie zawodowym czy ponadgimnazjalnym. W trakcie realizacji zajęć dydaktycznych nauczyciele akademicy stosują metody dydaktyczne, zwiększające zaangażowanie studentów w proces uczenia się, np.: analiza przypadku, praca zespołowa, dyskusja problemowa. Wypracowany program praktyk zawodowych, polegający na obustronnej konsultacji, a następnie współpracy, ma na celu realizację zakładanych efektów uczenia się uzgodnionych wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi, a w efekcie wypracowanie praktycznych prac projektowych przez studentów.

Polityka kadrowa i wspieranie kadry

Zgodnie ze Strategią WSPA na lata 2021-2026 jednym z celów strategicznych stojących przed Uczelnią w nadchodzących latach jest podnoszenie poziomu kształcenia poprzez rozwój naukowy i profesjonalny kadry dydaktycznej i badawczo-dydaktycznej oraz rozszerzenie i zacieśnienie współpracy WSPA z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego, m. in. poprzez udział w prowadzeniu zajęć, adekwatnie do celów kształcenia wynikających z programu studiów. Dobór dydaktyków jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć i uwzględnia ich dorobek praktyczny, doświadczenie zawodowe oraz osiągnięcia dydaktyczne. Wśród technik selekcyjnych wykorzystuje się analizę dokumentów biograficznych kandydatów (CV, list motywacyjny, dokumenty potwierdzające nabyte kompetencje) oraz rozmowy kwalifikacyjne.

Kadra dydaktyczna jest systematycznie oceniana poprzez przeprowadzane corocznie ankiety studenckie, rozmowy ze studentami, hospitacje oraz w ramach oceny okresowej nauczycieli akademickich. Zasady hospitacji zajęć dydaktycznych od roku akademickiego 2024/2025 regulowane są zarządzeniem nr 86/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku. Wśród kryteriów podlegających ocenie znajdują się m. in. zgodność tematyki prowadzonych zajęć z programem przedmiotu; merytoryczny poziom wiedzy przekazywanej studentom; umiejętność przekazywania wiedzy studentom czy stosowanie metod aktywizacji studentów. Z kolei ocena okresowa nauczycieli akademickich przeprowadzana jest zgodnie z § 32 Statutu WSPA w Lublinie oraz Regulaminem oceny okresowej nauczycieli akademickich, który w obecnym brzmieniu został zarządzeniem nr 85/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA z dnia 30 września 2024 roku. Wyniki tych ocen są analizowane przez Władze Uczelni i kierunku, a w sytuacjach problemowych podejmowane są odpowiednie działania, mające na celu poprawę jakości kształcenia. Efektem analizy oceny nauczycieli akademickich są decyzje związane z powierzaniem zajęć. Przeprowadzone w danym roku akademickim badania opinii studentów oraz hospitacje podsumowywane są w sprawozdaniu przyjmowanym corocznie w drodze uchwały przez Senat WSPA. Sprawozdanie to wpływa na obsadę zajęć dydaktycznych oraz plan hospitacji zajęć w kolejnym roku akademickim. Ponadto, Dziekan kierunku dokonał ewaluacji działalności dydaktycznej wykładowców w roku akademickim 2023/2024. Celem anonimowej ankiety przekazanej Studentom kierunku było poznanie ich opinii dotyczącej wykładowców oraz prowadzonych zajęć. Wyniki ankiet zostały przekazane Władzom Uczelni

i stanowiły podstawę informacji zwrotnej dotyczącej percepcji prowadzonych zajęć. Warto dodać, iż dla docenienia zaangażowania w pracę dydaktyczną wykładowcy zostają oficjalnie wyróżnieni i nagrodzeni podczas uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego – wśród wyróżnionych wykładowców kierunku Finanse i rachunkowość znaleźli się: Pan dr Andrzej Borowski, Pani dr Anna Jargiełło, prof. WSPA, Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA, Pan dr Radosław Marciniak, prof. WSPA, Pan dr hab. Artur Paździor, prof. WSPA, Pani mgr Małgorzata Sadurska, Pan dr inż. Adam Włodarczyk, prof. WSPA, Pan dr Artur Kokoszkiewicz, Pani dr Ewa Łazuka, Pani dr inż. Małgorzata Sosińska-Wit, Pan mgr Piotr Kuśmierzak, Pani mgr Ewa Raczkowska oraz Pani mgr Marta Sokół. Co istotne, w stosunku do nauczycieli akademickich, którzy posiadają stopień naukowy doktora oraz znaczne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, dydaktycznej, zawodowej lub artystycznej, Władze oraz Senat Uczelni mają możliwość podjęcia decyzji o zatrudnieniu na stanowisku profesora nadzwyczajnego Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Do tej pory na stanowisku takim zostali zatrudnieni następujący wykładowcy kierunku Finanse i rachunkowość: dr Maria Mazur, prof. WSPA, dr Anna Jargiełło, prof. WSPA, dr Radosław Marciniak, prof. WSPA, dr Ewa Miszczak, prof. WSPA, dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA.

Uczelnia umożliwia rozwój kadry akademickiej poprzez uczestnictwo w konferencjach i seminariach (jako przykład wskazać tu można członkostwo Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA w Komitecie Naukowym i Organizacyjnym Międzynarodowej Konferencji pt.: „Granica polsko-ukraińska-szansa czy bariera rozwoju?” oraz członkostwo w Komitecie Naukowym i Organizacyjnym Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Samorządy wobec wyzwań współczesności). Pracownicy wyrażający chęć publikowania mogą otrzymać wsparcie finansowe ze strony Uczelni w postaci dofinansowania do publikacji pełnej lub częściowej. Decyzja o przyznaniu dofinansowania należy do Rektora WSPA i w porozumieniu z Kanclerzem jest przekazywana pracownikowi dydaktycznemu starającemu się o wsparcie finansowe. Jako przykład wskazać tu można sfinansowanie przez Władze Uczelni pokonferencyjnej publikacji naukowej o tytule „Samorządy wobec wyzwań współczesności” pod redakcją naukową Pana Pawła Rogalskiego, w której znalazły się artykuły następujących wykładowców kierunku Finanse i rachunkowość: Pana dra Andrzeja Borowskiego, Pana dra Artura Kokoszkiewicza, Pani dr Ewy Miszczak, prof. WSPA, Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA, , oraz publikacji o tytule „Wpływ kryzysu na zarządzanie uczelniami” pod redakcją naukową Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA. Tytułem ilustracji wskazać można także pokrycie przez Uczelnię części kosztów przeprowadzenia przewodu doktorskiego wykładowcy i dziekana kierunku Finanse i rachunkowość – Pana dra Andrzeja Borowskiego oraz dofinansowanie przez Władze Uczelni wydania książki Pana dra Artura Kokoszkiewicza pt.: „Sprawiedliwy proces administracyjny jako zadanie państwa. Studium teoretycznoprawne.”. Ponadto, WSPA wspiera rozwijanie kompetencji kadry, w tym dydaktycznych, m. in. poprzez dofinansowanie do studiów podyplomowych (zgodnie z zarządzeniem nr 77/K/WSPA/2016-2017 z dnia 13 września 2017 roku w sprawie zmiany Zarządzenia nr 113/K/2012-2013 z dnia 30 września 2012 roku w sprawie ustalenia zasad i trybu udzielania zniżek dla studentów oraz pracowników administracyjnych i ich rodzin w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie) – jako przykład wskazać tu można sfinansowanie studiów podyplomowych Metody statystycznej analizy danych Panu Andrzejowi Borowskiemu – Dziekanowi kierunku Finanse i rachunkowość, w ramach środków pozyskanych w związku z realizacją projektu UE. Wykładowcy WSPA mają także możliwość uczestniczenia w wymianie międzynarodowej w ramach projektu ERASMUS, który został szerzej opisany w punkcie 7., dotyczącym umiędzynarodowienia. Wśród nauczycieli akademickich kierunku Finanse i rachunkowość, którzy uczestniczyli w wymianie

międzynarodowej, znaleźli się: dr Andrzej Borowski, dr Artur Kokoszkiewicz, dr Maria Mazur, prof. WSPA, dr Paweł Rogalski, mgr Piotr Skrzypczak, mgr Maria Sieńko. Kadra ma możliwość uczestniczenia też w zdalnych wydarzeniach międzynarodowych oferowanych przez wielu partnerów zagranicznych. Nauczyciele akademicy mogą również uczestniczyć w szkoleniach z zakresu umiejętności społecznych, kończących się uzyskaniem certyfikatu trenerskiego. Wśród wykładowców kierunku Finanse i rachunkowość, którzy skorzystali z powyższej możliwości, wskazać można Panią mgr Ewę Raczkowską oraz Panią mgr Marię Sieńko.

Nauczyciele akademicy mogą korzystać z pokoju wykładowcy, przygotowanego do pracy indywidualnej oraz rekreacji pomiędzy zajęciami. Pokój wyposażony jest w meble biurowe i rekreacyjne, balkon, stół konferencyjny, tablicę suchościeralną, zaplecze gospodarcze, kserokopiarkę, naczynia stołowe, dystrybutor wrzątku i zimnej wody. Kolejną ważną przestrzenią dla wykładowców i jest Czytelnia, w której przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz 6 stanowisk komputerowych oraz drukarkę i dwa skanery. W Czytelni jest stały dostęp do Internetu (stanowiska komputerowe oraz dostęp do Wi-Fi), który umożliwia czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access (Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Biblioteka Nauki, Agregator Centrum Otwartej Nauki), czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA. W przestrzeni Uczelni zamontowane są także dystrybutory ciepłych i zimnych napojów i przekąsek. Bezpośrednio koło wejścia głównego do Uczelni dostępna jest szatnia. W godzinach otwarcia Uczelni dostępny jest portier, który posiada wszelkie informacje organizacyjne, np. o organizacji i miejscu odbywania się zajęć, dysponuje pomocami dydaktycznymi w postaci m. in. sprzętu audiowizualnego oraz służy doraźnym wsparciem technicznym. W Uczelni działa także bar Wyspa smaków. Uwagi w zakresie zasobów materialnych służących kształceniu wykładowcy mogą zgłaszać bezpośrednio Dziekanom, Dyrektorowi Centrum Administracji, Dyrektorowi Centrum Studiów Wyższych czy też Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia. Wszelkie zgłoszone uwagi przekazuje się niezwłocznie Władzom Uczelni. Szczególną rolę odgrywa znajdująca się na Portierni WSPA „Księga potrzeb wykładowcy”, w której nauczyciele akademicy mogą na bieżąco wpisywać ewentualne niedogodności lub zapotrzebowania związane z infrastrukturą Uczelni. Księga codziennie sprawdzana jest przez Dyrektora Centrum Administracji oraz Pracownika technicznego, który na bieżąco dokonuje napraw, uzupełnień i innych niezbędnych czynności. Jednocześnie, na podstawie rozmów z kadrą akademicką, gromadzone są dodatkowe informacje na temat stanu pomieszczeń i wyposażenia, a także na temat zakresu i adekwatności środków wsparcia dla studentów.

Dla wszystkich wykładowców udostępnione zostały szkolenia z zakresu obsługi platformy PUW.WSPA, zarówno w formie tekstowej, jak i w postaci filmów instruktażowych, które są dostępne całodobowo na platformie w zakładce Obsługa platformy zdalnego nauczania - szkolenie dla wykładowców. Dydaktycy mają stały dostęp do materiałów szkoleniowych, z których mogą korzystać w dowolnym czasie. Nad przebiegiem procesu kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia czuwają pracownicy Działu obsługi kształcenia on-line, którzy wspierają wykładowców w bieżącej realizacji zajęć, a także monitorują aktywność nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia. Ponadto, Uczelnia wydaje podręczniki oraz książki pokonferencyjne, które mogą być wykorzystywane w dydaktyce (zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej).

Dostrzegając potrzebę stałego podnoszenia kompetencji dotyczących sprawnego realizowania procesu kształcenia na kierunku Finanse i rachunkowość należy także zwrócić uwagę na liczne szkolenia i kursy, w których uczestniczy i uczestniczyła kadra dydaktyczna. Wyróżnić tutaj należy:

1. Projekty międzynarodowe:

- 1) udział w projekcie, dofinansowanym ze środków Unii Europejskiej, o nazwie „Open minded” (realizacja: 05.11-2018 - 31.01.2021). W ramach projektu uczestnicy otrzymali następujące wsparcie:
 - a) szkolenia dla kadry administracyjnej i dydaktycznej - w ramach projektu zorganizowano cykl szkoleń językowych (język angielski, rosyjski, hiszpański, w tym zajęcia z native speakerem); cykl szkoleń z zakresu efektywnej komunikacji i pracy z klientem (rozumianym jako student); cykl szkoleń z zakresu komunikacji w środowisku wielokulturowym; cykl szkoleń z zakresu zarządzania kryzysem - zasady i praktyki dotyczące kryzysów oraz zarządzania kryzysowego;
 - b) wizyty studyjne pracowników WSPA - zaplanowane i zrealizowane w ramach projektu działania przyczyniły się do zwiększenia potencjału WSPA w Lublinie w obszarze związanym z obsługą i współpracą z zagranicznymi studentami oraz kadrami akademicką. W ramach szkoleń osoby, które miały najbliższy kontakt ze studentami i kadrami z zagranicy, uczestniczyły w dwóch wizytach studyjnych w uczelniach partnerskich: Duale Hochschule Baden- Württemberg w Karlsruhe – Niemcy oraz Polytechnic Institute of Setúbal - Portugalia. Celem wizyt była wymiana doświadczeń z pracownikami uczelni partnerskich, które mają bogate doświadczenie w obsłudze zagranicznych studentów.
- 2) udział w projekcie „Wyspa internacjonalizacji” (01.10.2019-30.09.2021). Projekt ten skierowany był do dwóch głównych grup docelowych: pracowników WSPA w Lublinie oraz studentów uczelni. W ramach projektu zrealizowano cykl szkoleń, które pozwoliły kadrze WSPA na pogłębienie swojej wiedzy w obszarze kompetencji kulturowych i lepszej komunikacji z osobami pochodzącymi z obcych państw:
 - a) szkolenie - zarządzanie zespołem wielokulturowym i zróżnicowanym kulturowo, dzięki któremu uczestnicy nabyli niezbędną wiedzę oraz kompetencje z zakresu: różnic międzykulturowych, stereotypów, kultury organizacyjnej, różnorodności kulturowej, etyki pracy i wynikających z niej zachowań, zarządzania czasem, czynników konfliktogennych w zespole międzykulturowym, komunikacji w zespole, roli lidera zespołu międzykulturowego.
 - b) szkolenie dotyczące wybranych kręgów kulturowych: Bliski Wschód, Azja Centralna, Afryka Europa Wschodnia. Z uwagi na pochodzenie dotychczasowych studentów zagranicznych, studiujących w WSPA, zasadne było przybliżenie specyfiki powyższych krajów pracownikom WSPA w celu lepszego zrozumienia sposobu ich funkcjonowania;
 - c) szkolenia dotyczące międzynarodowego PR i obsługi klienta zagranicznego, mające na celu wzmocnienie potencjału WSPA w prowadzeniu skutecznych kampanii informacyjno-promocyjnych, skierowanych do odbiorców wywodzących się z ww. kręgów kulturowych;
 - d) szkolenie - myślenie analityczne, o tematyce oscylującej wokół zagadnień: rozwiązywania sytuacji problemowych, rozwijania umiejętności kreatywnego myślenia, innowacyjności, analitycznego podejścia do problemów, podejmowania decyzji.
- 3) udział w projekcie „Inclusive University”, finansowanym ze środków Programu Erasmus+. Celem projektu było m. in. wyposażenie dydaktyków w wiedzę dotyczącą organizacji

i koordynacji procesów edukacyjnych skierowanych do studentów ze specjalnymi potrzebami i niepełnosprawnościami, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii; wsparcie naukowców – jak diagnozować i rozwijać programy edukacyjne odpowiadające potrzebom studentów niepełnosprawnych, opracowanie strategii i metod edukacyjnych skierowanych do różnych rodzajów niepełnosprawności; zwiększenie świadomości społeczności uniwersyteckiej na temat obecności studentów z niepełnosprawnościami na uniwersytecie. W ramach projektu opracowano publikację skierowaną do dydaktyków na temat nauczania studentów z różnymi niepełnosprawnościami oraz programu szkoleń dotyczących podnoszenia świadomości pracowników uczelni (dydaktycznych i administracyjnych) oraz studentów na temat obecności na uniwersytecie studentów z niepełnosprawnością.

2. Projekty krajowe:

1) udział w projekcie „WySPA dydaktyków”, którego celem jest kompleksowe poniesienie kompetencji kadry prowadzącej dydaktykę (80UP, min. 40K) w WSPA zgodnie z analizą potrzeb ("Rozpoznanie potrzeb szkoleniowych kadr dydaktycznych WSPA w Lublinie 2023", przeprowadzoną wśród kadry przed realizacją projektu). Projekt skupia się na podnoszeniu kompetencji kadry prowadzącej dydaktykę w WSPA. W ramach projektu, 80 uczestników zostanie objętych szkoleniami z zakresu trzech wymaganych obszarów: a) dydaktyki (nowoczesne metody dydaktyczne i metodyki kształcenia), b) kompetencji cyfrowych oraz c) zielonej transformacji oraz objęcia wsparciem w postaci możliwości dofinansowania studiów podyplomowych z obszaru wybranego przez wykładowcę. Wzbogaci to potencjał WSPA i ofertę komplementarnego kształcenia dopasowanego do potrzeb rozwijającej się gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji (zgodnie z Europejską Strategią Cyfrową (2020), podkreślającą kluczowość rozwoju komp. cyfrowych oraz Raportem Światowego Forum Ekonomicznego wskazującego zmiany rynku pracy i potrzebę przygotowania kadr w zakresie automatyzacji i cyfryzacji).

a) Szkolenia dydaktyczne:

1. Metodyka opracowania pracy dyplomowej –24 h
2. Action learning – 24 h
3. Service design –30 h
4. Praca ze studentem w sytuacji kryzysu adaptacyjnego – 16 h
5. Storytelling w procesie dydaktycznym –24 h
6. Techniki perswazji i ochrony przed manipulacją w procesie dydaktycznym –3 0 h.
7. Project Management dla dydaktyków - 50 h

b) Szkolenia cyfrowe:

1. Doskonalenie umiejętności komunikacji online (E-learning i platformy edukacyjne) oraz Interaktywne narzędzia edukacyjne (36h).
2. Wirtualna rzeczywistość (VR) i rozszerzona rzeczywistość (AR) (24h).
3. Analiza danych i personalizacja nauki (24h).
4. Kreatywność i kolaboracja online (24h).
5. Ochrona prywatności i bezpieczeństwo online (12 h).
6. Rozpoznawanie prac dyplomowych opartych na sztucznej inteligencji: Narzędzia, techniki i ocena autentyczności (36h)

c) Szkolenia:

1. Ścieżka - Kompetencje w zakresie zielonej transformacji

- 1.1 Green skills – zrównoważony rozwój i zielona transformacja w procesach zarządzania
 - 1.2 Świadoma skuteczna edukacja- jak uczyć o zielonej transformacji
 2. Ścieżka - Kompetencje w zakresie projektowania uniwersalnego
 - 2.1. Projektowanie uniwersalne w edukacji – metody i narzędzia pracy dydaktyka
Koordynator ds. dostępności
 3. Ścieżka - Zespoły projektowe - Multidyscyplinarna wymiana doświadczeń z zakresu zielonej transformacji i zastosowania rozwiązań praktycznych w edukacji.
- 2) udział w projekcie „WySPA Dostępności”, którego celem było podniesienie poziomu dostępności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w zakresie realizacji potrzeb osób niepełnosprawnych w wielu wymiarach, zarówno w obszarze edukacyjnym, świadomościowym, kompetencyjnym jak i architektonicznym czy technicznym. Wśród głównych działań w projekcie wskazać należy szereg szkoleń dla pracowników kadry dydaktycznej, związanych z podnoszeniem wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób niepełnosprawnych, m.in. wrażliwość na niepełnosprawność; tworzenie materiałów dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami; jak uczyć osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności; kształcenie osób głuchych i słabosłyszących – wyzwania dla nauczycieli akademickich; kurs lipsspeakingu; kurs fonogestów; kurs języka migowego; szkolenie z zakresu metod nauczania języków obcych osób z niepełnosprawnością.
 - 3) udział w projekcie „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni realizowany”, obejmującym szkolenia i studia podyplomowe, dotyczące kompetencji dydaktycznych pracowników WSPA, takie jak: grafic recording; kreatywność a efektywność innowacyjność w pracy indywidualnej i zespołowej; tworzenie modeli biznesowych metodą Business Model Canvas; warsztaty prawidłowej emisji, estetyki i higieny głosu; cloudera Data Analyst Training: Using Pig, Hive, and Impala with Hadoop; zaawansowane wykorzystanie platformy e-learningowej w procesie kształcenia; kurs języka angielskiego przygotowujący do egzaminu C1; branżowe kursy języka ang. podnoszące kompetencje dydaktyczne, prowadzone przez lektorów i natives spikerów; zajęcia z lektorem -275 h, zajęcia z natives spikerami 150 h; zarządzanie informacją i przepływem informacji.
 - 4) udział w projekcie „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni – edycja 2”, obejmującym szkolenia i studia podyplomowe, dotyczące kompetencji dydaktycznych pracowników WSPA, takie jak:
 - a) Design thinking;
 - b) Jak uczyć kreatywnie, jak uczyć kreatywności?;
 - c) Grywalizacja w edukacji: skuteczność gamifikacji w edukacji, elementy mechaniki i dynamiki gier oraz ich zastosowanie w edukacji, prezentacja akademickich kursów zgamifikowanych, projektowanie zgamifikowanego przedmiotu;
 - d) Prezi: tworzenie własnych prezentacji, kompleksowe wprowadzenie do narzędzi tworzenia prezentacji, prace nad własną prezentacją;
 - e) Adobe Captivate w dydaktyce akademickiej – poziom zaawansowany: kompleksowe przedstawienie zasad funkcjonowania i możliwości programu Adobe Captivate pod kątem poprawy jakości dydaktyki (na poziomie zaawan.), w tym tworzenie testów zrozumienia oprogramowania, rozumienie trybu FMR, praca ze Swatch Managerem, testowanie w Captivate i Adobe Edge, integracja Captivate i MS PowerPoint;

- f) Sztuka skutecznej prezentacji w języku angielskim: przygotowanie i struktura prezentacji, wykorzystanie pomocy audiowizualnych i programów do prezentacji multimedialnych, umiejętność odpowiadania na trudne pytania, techniki radzenia sobie ze stresem, przedstawienie i ocena własnej prezentacji;
 - g) Wykorzystanie zasobów typu Open Access i Otwartych Zasobów Internetu (OZE) w praktyce pracownika naukowo-dydaktycznego: podstawy prawa autorskiego w ramach Otwartych Zasobów Edukacyjnych,
 - h) Mapy Myśli, czyli jak tworzyć zasoby osobistej wiedzy (24h): zapoznanie się z techniką nauczania, której jądrem są Mapy Myśli, poznanie wielorakich zastosowań Map Myśli i myślenia wizualnego w procesie nauczania, w tym narzędzi do wdrażania tej metody w ramach prowadzenia zajęć;
 - i) Microsoft Excel Automatyzacja raportowania i analizy danych z użyciem VBA (40h): podstawy Visual Basic for Applications, rozszerzanie możliwości Visual Basic for Applications na użytek procesu dydaktycznego i zarządzania informacją, tworzenie własnych aplikacji oraz manipulowanie obiektami Microsoft Excel z pozycji Visual Basic for Applications;
 - j) "e-LEARNING";
 - k) Webinary;
 - l) Otwarte zasoby edukacyjne;
 - m) Metodyk początkujący;
 - n) Metodyk zaawansowany;
 - o) Prawa autorskie.
- 5) udział w projekcie „WySPA uniwersalnego projektowania”, który miał na celu podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i umiejętności studentów i pracowników dydaktycznych w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez praktyczne wykorzystanie zasad projektowania uniwersalnego. Wśród podejmowanych aktywności zaplanowano również szkolenia dla kadry dydaktycznej, które pozwoliły na podniesienie wiedzy na temat projektowania uniwersalnego oraz na prowadzenie zajęć ze studentami w ramach opracowanych modułów - zarówno w projekcie ale również po jego zakończeniu i na innych kierunkach. Pozwoliło to na przełamanie barier mentalnych w kontekście ON oraz zwiększyło dostępność szkolnictwa wyższego.
- 6) udział w projekcie „The system of support for academic teachers in process of shaping soft skills of their students”, którego celem było m. in. wyposażenie nauczycieli akademickich w umiejętności i wiedzę pozwalającą im kształtować umiejętności miękkie studentów podczas regularnych zajęć, zmiana nastawienia nauczycieli akademickich i zachęcenie ich do wspierania uczniów w kształtowaniu umiejętności miękkich, wspieranie nauczycieli w procesie usprawniania ich pracy i podnoszenia jakości kształcenia, stworzenie środowiska przyjaznego rozwojowi zawodowemu nauczycieli akademickich w celu zwiększenia wydajności pracy z młodymi ludźmi, opracowanie narzędzi, które będą szeroko dostępne dla nauczycieli akademickich, którzy chcą podnosić swoje umiejętności, inicjowanie w środowisku akademickim dyskusji na temat możliwości i zalet kształtowania umiejętności miękkich młodych ludzi podczas regularnych zajęć, przyczynienie się do tworzenia skuteczniejszych metod zdobywania umiejętności miękkich przez studentów.
- 7) działania w ramach projektu – Internationally active – professionally valuable”, finansowanego ze środków programu Erasmus+ (01.12.2020-30.11.2022). Zaplanowane w ramach projektu

działania miały na celu wypracowanie skutecznych narzędzi i rozwiązań, które wesprą dydaktyków z uczelni obszarze rozwoju zawodowego na poziomie międzynarodowym. Działania projektowe były skoncentrowane na poszukiwaniu przyczyn niskiego zaangażowania pracowników uczelni w działania międzynarodowe: zajęcia ze studentami, badania naukowe, publikacje, wyjazdy zagraniczne itp. Odkrycie przyczyn niskiego zaangażowania pozwoliło na opracowanie narzędzi, które skutecznie pomogą wspierać edukatorów w procesie podnoszenia jakości ich pracy i efektywności działań międzynarodowych. Pracownicy WSPA aktywnie uczestniczyli we wszystkich fazach realizacji projektu. Główne wyniki opracowane w ramach projektu to:

- a) raport z badań przeprowadzonych w ramach projektu dotyczący powodów niskiego zainteresowania działaniami międzynarodowymi, przeszkód, jakie dydaktycy napotykają, jeśli chcą zaangażować się w internacjonalizację na swoich macierzystych uczelniach;
 - b) publikacja odnośnie dobrych praktyk w motywowaniu pracowników do udziału w międzynarodowych działaniach uczelni (na podstawie desk research), praktyczne wskazówki i porady, jak motywować pracowników do udziału w działaniach umiędzynarodawiających realizowanych przez uniwersytety i samodzielnie rozwijać się na arenie międzynarodowej;
 - c) zestaw materiałów szkoleniowych dedykowanych pracownikom europejskich uczelni. Materiały zawierają 5 modułów, z których każdy stanowi odpowiedź na problemy zidentyfikowane w trakcie badań w pierwszej fazie projektu;
 - d) jedno 5-dniowe szkolenie dla przedstawicieli władz (lub osób odpowiedzialnych za rekrutację pracowników do działań międzynarodowych realizowanych na uczelni), podczas którego przedstawiciele władz uczelni opracowywali dla swoich jednostek strategię motywowania pracowników do zwiększenia zaangażowania w działania międzynarodowe.
- 8) działania w ramach punktu Europe Direct Lublin WySPA (2021-2025), którego głównym zadaniem jest informowanie o różnych zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem UE w Regionie. Kadra WSPA, studenci kierunków, m.in. Finanse i rachunkowość, aktywnie angażowali się w działania realizowane przez Punkt. Pracownicy WSPA m.in.:
- a) prowadzili zajęcia ze studentami, dotyczące polityki unijnej (poza programem);
 - b) nagrywali webinary, podcasty, wywiady dotyczące zagadnień dotyczących UE i jej obecności w naszym regionie;
 - c) przygotowywali artykuły tematyczne dotyczące różnych sfer działania UE na Lubelszczyźnie;
 - d) przygotowywali studentów do debat międzystudenckich;
 - e) uczestniczyli w konferencjach organizowanych lub współorganizowanych przez punkt;
 - f) prowadzili szkolenia dla nauczycieli, ngo i przedsiębiorców – z zakresu nowej perspektywy finansowej, pracy z młodzieżą itp..

Co istotne, w związku z dostosowaniem do zmieniającego się zapotrzebowania wprowadzono w ramach projektu: WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni realizowany" szkolenia dla wykładowców z zakresu: „Wdrożenie zrównoważonego rozwoju w procesach funkcjonowania organizacji". Szkolenie jest odpowiedzią na bieżące zmiany w zakresie wprowadzania nowych technologii i rozwiązań w zarządzaniu na poszczególnych kierunkach. Powyższe działania przyczyniają się do podnoszenia jakości i efektywności pracy Uczelni. Dzięki

uczniowie w szkoleniach kadra WSPA rozwija swoje kompetencje oraz aktualizuje poziom wiedzy, co pozytywnie wpływa na komfort studiowania samych studentów.

W zakresie trybu rozwiązywania ewentualnych konfliktów pomiędzy pracownikami W Uczelni wdrożona została procedura antydyskryminacyjna, w ramach której powołany został Rzecznik Akademicki oraz Komisja ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Powyższą procedurą regulują następujące zarządzenia:

- 1) Zarządzenie nr 78/R/WSPA/2019-2020 Rektora WSPA z dnia 30.09.2020 r. w sprawie powołania Rzecznika Akademickiego WSPA;
- 2) Zarządzenie nr 79/R/WSPA/2019-2020 Rektora WSPA z dnia 30.09.2020 r. w sprawie wprowadzenia procedury antydyskryminacyjnej w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 3) Zarządzenie nr 83/R/WSPA/2019-2020 Rektora WSPA z dnia 30.09.2020 r. w sprawie powołania Komisji ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji.

Ponadto, w Uczelni funkcjonuje Kodeks Etyki, który został wprowadzony zarządzeniem nr 72/R/WSPA/2016-2017 z dnia 12 września 2017 roku.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Warto podkreślić, iż działalność kadry dydaktycznej kierunku Finanse i rachunkowość jest wysoko ceniona w środowisku lokalnym. Jako przykład wskazać tu można uhonorowanie Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA Medalem Zasłużony dla Miasta Lublin. Medal został przyznany w listopadzie 2022 roku przez Prezydenta Miasta Lublin za bogaty dorobek naukowy oraz cenny wkład w rozwój polityki migracyjnej i azylowej, z podziękowaniem za szczególne zasługi w niesieniu pomocy Narodowi Ukraińskiemu, a także promocję Lublina jako ośrodka akademickiego. Ponadto, w dniu 28 lutego 2023 roku wykładowcy kierunku - Pan mgr Piotr Skrzypczak i Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA - otrzymali Medal Lublin Bohaterom. Wykładowcy zostali uhonorowani za wielkie czyny oraz zasługi ofiarom kryzysu humanitarnego z wyrazami szczególnego uznania za strategiczne wsparcie Miasta Lublin w niesieniu pomocy Narodowi Ukraińskiemu oraz wkład w propagowanie szlachetnych wartości. Ponadto, w roku 2023 Pan dr Radosław Marciniak, prof. WSPA otrzymał medal złoty za długoletnią służbę, a Pani mgr Ewa Raczkowska medal srebrny za długoletnią służbę. Dyplom Uznania Wojewody Lubelskiego w tym samym roku otrzymali następujący wykładowcy: Pan dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA, Pani dr Marta Komorska, prof. WSPA, Pani dr Ewa Miszczak, prof. WSPA, Pani mgr Ewa Raczkowska. Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA została także nominowana w plebiscycie Osobowość Roku organizowanym przez Kurier Lubelski.

Wykładowcy ocenianego kierunku inicjują i aktywnie włączają się w działania na rzecz pomocy Ukrainie, m. in. w ramach instytucji, które reprezentują (Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA, Pan mgr Piotr Skrzypczak – Stowarzyszenie Homo Faber, Lubelski Społeczny Komitet Pomocy Ukrainie). Wysokie zaangażowanie wykładowców w realizację inicjatyw społecznych ma ogromny wpływ na postawy studentów, którzy przyłączają się do wszelkich podejmowanych aktywności takich jak zbiórki

darów, pomoc w zakwaterowaniach, tłumaczeniach, udział w wolontariacie. Kadra dydaktyczna w sposób ponadprogramowy przyczynia się więc do kształtowania u studentów kompetencji społecznych, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, tj. wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy (P6S_KO) oraz odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, dbałość o dorobek i tradycje zawodu (P6S_KR).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Siedziba Uczelni znajduje się we własnym budynku przy ul. Bursaki 12 o powierzchni ponad 4.400 m², kubatura – 19.785 m³. Grunty WSPA w Lublinie położone przy ul. Bursaki stanowią wielkość 10.681 m²: działka nr 38 – 3.728 m² – użytkowanie wieczyste, działka nr 37/2 – 2.013 m² – własność, działka nr 43/2 – 840 m² – użytkowanie wieczyste, działka 1/7 – 4.100 m² – użytkowanie wieczyste. Budynek WSPA spełnia normy BHP, bezpieczeństwa przeciwpożarowego (razy w roku odbywa się przegląd sprzętu przeciwpożarowego potwierdzany protokołami przeglądu, przegląd oświetlenia ewakuacyjnego, głównego wyłącznika prądu, przegląd instalacji wentylacyjnej i przewodów kominowych). Corocznie odbywa się obowiązkowy techniczny przegląd budowlany obiektu dopuszczający obiekt do użytkowania. Ponadto prowadzone są bieżące przeglądy i konserwacje zgodnie z zaleceniami prawa budowlanego, takie jak przeglądy Urzędu Dozoru Technicznego windy oraz platform dla osób z niepełnosprawnościami, instalacji grzewczej oraz zbiorników ciśnieniowych.

Gmach Uczelni dostosowany jest do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Na bieżąco realizowane są prace mające na celu ułatwić dostęp do obiektu osobom z niepełnosprawnościami. Do budynku prowadzi łagodny podjazd dla wózków inwalidzkich, a budynek dydaktyczny wyposażony jest w dwie windy i platformy schodowe (pomiędzy półpiętami), które pozwalają na dotarcie do każdego poziomu budynku. W ramach przeprowadzonego w minionym roku akademickim remontu dokonana została budowa windy w pełni dostosowanej do osób niewidomych oraz osób z dysfunkcjami ruchowymi. W celu zwiększenia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, Centrum Rekrutacji oraz Rektorat zostały wyposażone w wideotelefony do komunikacji z osobami głuchoniemymi. Toalety damskie i męskie również dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W Bibliotece zainstalowano zautomatyzowane drzwi wejściowe. Powstało tam także stanowisko pracy – komputer z oprogramowaniem dla osób niewidomych i słabo widzących (np. „Multilektor”, dzięki któremu osoba niewidoma może korzystać z książek czy notatek w czarnodruku), monitor, drukarka brajlowska, powiększona klawiatura oraz odwrócona powiększona myszka komputerowa (trackball), które są polecane dla osób słabowidzących oraz przy niedowładzie kończyn górnych. Studenci mają do dyspozycji darmowy parking zapewniający 150 miejsc wraz z wyznaczonymi i oznakowanymi (zgodnie z najnowszymi regulacjami prawnymi) miejscami dla osób z niepełnosprawnościami. Drzwi wejściowe do poszczególnych biur (np. Dział Rozliczeń finansowych, Dziekanat, Akademickie Biuro Karier) zostały oznakowane napisami w alfabecie Braille’, co jest udogodnieniem dla osób niewidomych. Aula 018 została wyposażona w pętlę indukcyjną, ułatwiającą udział w wykładach studentom z dysfunkcjami słuchu. Działaniem mającym na celu monitorowanie potrzeb studentów ze szczególnymi potrzebami było także

przeprowadzenie monitoringu poprzez tzw. matrycę dostępności. Wnioski z monitoringu zostały przekazane Władzom Uczelni i zawierają się w przeprowadzonym remoncie budynku (np. dodatkowa winda). Dodatkowo na bieżąco wykonywana jest rewitalizacja sal poprzez odświeżanie ścian, a także zmianę wykładzin, montaż podłóg drewnianych (sale 223, 224), 85-calowej tablicy multimedialnej (sala 223), 65-calowych telewizorów lub projektorów multimedialnych w salach wykładowych (wszystkie sale wykładowe są wyposażone w ww. sprzęty). Wymieniono także na nowe rolety w większości sal wykładowych. Ponadto, w ostatnim czasie zakończono prace mające na celu powiększenie obszaru parkingu chronionego strefą zamkniętą, odgradzoną szlabanami, do której wjazd regulowany jest rejestratorem umożliwiając jedynie autoryzowany wjazd. Zastosowanie powyższych zabiegów ma na celu zwiększenie dostępności miejsc parkingowych dla studentów oraz poprawę bezpieczeństwa ruchu w obrębie parkingu uczelni.

Baza dydaktyczna WSPA dostosowana jest do specyfiki prowadzonych w Uczelni kierunków studiów oraz trybu studiowania, zapewnia pełną realizację procesu kształcenia i umożliwia osiąganie efektów uczenia się na odpowiednim poziomie. Liczba i powierzchnia sal wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeniowych, konwersatoryjnych, laboratoriów komputerowych jest dostosowana do liczby studentów, zaś w salach liczba stanowisk jest adekwatna do powierzchni pomieszczenia i liczby studentów. W budynku WSPA mieszczą się: 2 aule, które można połączyć w jedną dla 500 osób, 1 sala wykładowa dla 78 osób, 2 sale wykładowe dla 40-44 osób, 8 sal seminaryjnych, 7 sal do ćwiczeń i konwersatoriów, 1 studio multimedialne, laboratorium transportu, fizyki i elektrotechniki, pracownia projektowania wnętrz, modelarnia i sala rysunkowa, pracownia pielęgniarstwa (anatomii), 10 nowoczesnych laboratoriów komputerowych, w tym: laboratorium będące jednocześnie salą projektową i laboratorium CISCO oraz mobilną szafę CISCO umożliwiającą przeprowadzenie zajęć dydaktycznych z sieci w dowolnej Sali komputerowej. Zajęcia z wychowania fizycznego, odbywają się w wynajmowanych pomieszczeniach w Klubach Sportowych „7FIT” przy ul. Jana Pawła II w Lublinie oraz „Xtreme Fitness” przy Al. Unii Lubelskiej w Lublinie. W tym samym momencie w budynku należącym do Uczelni z zajęć może uczestniczyć około 1.434 Studentów. Studenci mają także do dyspozycji odpowiednie zaplecze socjalne w postaci baru studenckiego, kąciku „Przerwa”, 7 maszyn vendingowych serwujących ciepłą kawę, herbatę, przekąski, kanapki i drożdżówki, szatni oraz nieodpłatnego parkingu.

Tabela 5. Wykaz sal dydaktycznych w siedzibie WSPA

Lp.	Sala	Powierzchnia [m ²]	Liczba stanowisk/liczba osób	Przeznaczenie
1.	007	31,26	24	sala ćwiczeniowa
2.	018	272,7	280	aula
3.	019	189,07	220	aula
4.	101	26,5	24	sala ćwiczeniowa
5.	102	28,97	18	sala seminaryjna
6.	103	28,99	18	sala seminaryjna
7.	104	29,33	18	sala seminaryjna
8.	106	32,45	16	studio multimedialne
9.	111	66	45	laboratorium transportu / laboratorium fizyki / elektrotechniki

10.	113	33	26	sala ćwiczeniowa
11.	114	31	26	sala ćwiczeniowa
12.	120	28,78	18	sala seminaryjna
13.	121	58,28	42	pracownia projektowania wnętrz
14.	122	59,22	18	modelarnia/sala rysunkowa
15.	201	32	24	sala ćwiczeniowa
16.	202	28,5	18	sala seminaryjna
17.	203	28,52	18	sala seminaryjna
18.	204	28,85	15	laboratorium komputerowe sztucznej inteligencji / laboratorium komputerowe SII
19.	205	28,97	15	laboratorium komputerowe
20.	206	51,15	23	laboratorium komputerowe CISCO / Lingaro
21.	207	30,45	16	laboratorium komputerowe Pyramid Games
22.	208	31,57	16	laboratorium komputerowe
23.	209	31,32	16	laboratorium komputerowe
24.	210	31,36	16	laboratorium komputerowe
25.	211	31,85	16	laboratorium komputerowe/ sala projektowa
26.	213	31,62	18	laboratorium komputerowe Capgemini
27.	214	30,61	18	laboratorium komputerowe
28.	219	56,82	42	sala ćwiczeniowa
29.	220	57,61	42	sala ćwiczeniowa
30.	221	29,25	20	sala seminaryjna
31.	222	28,25	20	sala seminaryjna
32.	223	82,89	78	sala wykładowa
33.	224	50,82	44	sala wykładowa
34.	224a	46,12	40	sala wykładowa
35.	225	77,47	78	pracownia pielęgniarstwa
		1761,55	1386	

Na laboratoria komputerowe oraz inne komputery dydaktyczne składa się 147 jednostek. Uczelnia posiada 10 w pełni klimatyzowanych laboratoriów komputerowych, wyposażonych w wysokiej klasy zestawy komputerowe z procesorami od Intel Core2 Duo, Intel Core i7 do AMD AI O, z pamięcią RAM od 4 GB do 16 GB i monitory LCD od 17" do 27". Do komputerów dydaktycznych zaliczają się również jednostki umiejscowione w aulach wykładowych oraz 13 laptopów wykorzystywanych przez wykładowców. Jedna z sal laboratoryjnych wyposażona jest w 16 komputerów Apple Mac Mini, podłączonych do monitorów 24". Dodatkowo do dyspozycji na zajęcia dydaktyczne są dostępne: tablety Apple iPad (3), smartfony iPhone (3) oraz tablety i smartfony z systemem Google Android (6). W zależności od rodzaju prowadzonych zajęć, komputery te działają pod kontrolą systemów:

Windows 10 Education oraz MAC OS. Uczelnia posiada także tablety graficzne HUION Kamvas Pro 16 (20 sztuk), gogle BOBOVR Z5 przeznaczone do większości smartfonów z systemem Android lub iOS (18 sztuk), aplikację do nauki języka angielskiego za pomocą VR przeznaczoną na urządzenia mobilne, oraz smartfony Samsung M21 (3 sztuki). Jedno z wymienionych wyżej laboratoriów zostało zaprojektowane do przeprowadzania kursów CCNA oraz CCNP w ramach Lokalnej Akademii CISCO. Pracownia Lokalnej Akademii CISCO w WSPA dysponuje:

- 1) 15 komputerami (AMD Ryzen 8-rdzeni, 32GB pamięci RAM, port RS-232, dodatkowa karta sieciowa, 24" monitory oraz zainstalowany system operacyjny Windows 11 64-bit);
- 2) 5 kompletnymi zestawami do kursów CCNP (w zestawie: 4 routery, 2 przełączniki warstwy drugiej i 2 warstwy trzeciej), czyli 20 szt. routerów 2811, 10 szt. przełączników 2960 i 10 szt. przełączników 35601;
- 3) 2 pełnymi, rekomendowanymi przez Cisco, zestawami do zajęć z zakresu telefonii internetowej VoIP zawierające m.in. procesory DSP, interfejsy EO, FXO i FXSI;
- 4) kontrolerem sieci bezprzewodowych oraz urządzeniami AccessPoint Cisco Aironet 1200;
- 5) 5 sprzętowymi telefonami IP firmy Cisco Fera 7970 i 79651;
- 6) urządzeniem Adtran 550 (rekomendowanym przez Cisco do kursów VoIP i CCNP wykorzystywanym jako przełącznica Frame Relay i centrala telefoniczna (WSPA jest jedną z nielicznych Akademii posiadającą takie urządzenie);
- 7) dodatkowymi routerami Cisco Linksys WRT 160n (wykorzystywanymi do zajęć CCNA);
- 8) serwerem sieciowym do dyspozycji Akademii Cisco, ulokowanym w pracowni;
- 9) projektorem multimedialnym z możliwością uruchomienia prezentacji z dowolnego komputera w sali.

Wszystkie urządzenia umieszczone są w dwóch połączonych, stojących szafach 19" o wysokości 42U. Z pracowni można korzystać w 100% zdalnie, za pośrednictwem sieci Internet. Całe okablowanie wykonane zostało w kategorii 5e, a każde stanowisko wyposażone jest w 4 porty Ethernet, co umożliwia bardzo elastyczne korzystanie z wyposażenia Akademii.

Warto podkreślić, iż w ostatnich latach Uczelnia utworzyła i wyposażyla pracownię - studio multimedialne, mieszczące się na pierwszym piętrze, w sali 106. Studio wyposażone jest m. in. w laptopy, kamery, mikrofony (przewodowe, bezprzewodowe, krawatowe), słuchawki, miksery, lampy studyjne, statywy, telewizory, cyfrowe rejestratory dźwięku. Pracownia została także odpowiednio zaciemniona i wygłuszona. W minionym roku akademickim utworzone zostało także laboratorium komputerowe, mieszczące się w sali 204. Laboratorium to stanowi nową część infrastruktury edukacyjnej WSPA, a jego uroczyste otwarcie odbyło się w dniu 14 lutego 2024 roku. Co istotne, otwarcie laboratorium jest wynikiem współpracy między WSPA a Sii Polska – wiodącą firmą technologiczną specjalizującą się w rozwiązaniach IT i inżynierii. Laboratorium zostało wyposażone w 15 nowoczesnych komputerów stacjonarnych, charakteryzujących się wysokimi parametrami technicznymi. Każda jednostka dysponuje procesorem AMD Ryzen 7 5800X3D z 8 rdzeniami fizycznymi, taktowanym częstotliwością 3400.0 MHz. Procesor jest zainstalowany na płycie głównej Asus TUF Gaming B550-PLUS, na której znajduje się także 16 GB pamięci operacyjnej (z możliwością rozbudowy maksymalnie do 128 GB). Konfigurację komputera uzupełnia dysk NVMe (PCIe 4x 8.0 GT/s) model ADATA SX8200PNP o pojemności 512 GB, wydajna karta graficzna z procesorem NVIDIA AD104 i pamięcią 12282 MB (GDDR6X SDRAM), oraz urządzenia audio obsługujące dźwięk wysokiej rozdzielczości. Zintegrowana z płytą główną karta sieciowa RealTek RTL8125 Gaming 2.5GbE Family może obsługiwać transmisję danych z prędkością do 2,5 Gb/s.

Komputery zainstalowane w sali 204 tworzą sieć lokalną, stanowiącą osobny segment sieci komputerowej WSPA. Komunikują się one z siecią zewnętrzną za pośrednictwem 24-portowego przełącznika TP-Link TL-SG1024D który wspiera mechanizmy służące do zwiększenia wydajności i poprawy bezpieczeństwa sieci. Dzięki wyposażeniu płyt głównych w moduły wi-fi istnieje także możliwość włączenia poszczególnych stanowisk bezpośrednio do ogólnouczelnianej sieci bezprzewodowej. Zainstalowana moc obliczeniowa oraz rozbudowane możliwości przesyłania danych pozwalają traktować opisywane tu komputery jako wydajne stacje graficzne przeznaczone do zastosowań multimedialnych. Uzupełnieniem każdego zestawu jest 27-calowy monitor Philips 272E1GJ o maksymalnej rozdzielczości obrazu 1920 x 1080 pikseli przy częstotliwości wyświetlania 48-144 Hz.

WSPA dysponuje licencjonowanym oprogramowaniem wykorzystywanym na potrzeby zajęć dydaktycznych oraz administracji. Uczelnia uczestniczy w programach edukacyjnych, dzięki którym możliwe jest korzystanie z oprogramowania edukacyjnego, nabywanego bezpłatnie lub po obniżonych cenach.

Tabela 6. Wykaz licencji

Lp.	Nazwa programu	Liczba licencji
1.	JetBrains Product Pack for Students, w którego skład wchodzi między innymi: IntelliJ, CLion, PyCharm, PhpStorm, RubyMine	160
2.	Autodesk AutoCAD 2024	125
3.	Microsoft Office Professional Plus 2016	1750
4.	Microsoft Office 365	1000
5.	Adobe Photoshop	20
6.	Adobe Creative Cloud	10
7.	Matlab 2024a	20
8.	SketchUp 2024	36
9.	Blender	open source
10.	Microsoft Windows 10 Enterprise	500
11.	Microsoft Windows 10 Pro	500
12.	Android Studio	darmowa
13.	Xcode	darmowa
14.	Apache NetBeans IDE 21	darmowa
15.	CodeBlocks	darmowa
16.	Cisco Packet Tracer 8.2.2	darmowa
17.	Oracle VM VirtualBox 7.0.18	darmowa
18.	VisualStudio code	darmowa

WSPA korzysta również z innych pakietów edukacyjnych oprogramowania wykorzystywanego w takich dziedzinach jak zarządzanie firmą, programowanie w językach wysokiego poziomu, inżynieria oprogramowania. Uczelnia uczestniczy w takich programach jak G Suite w skład którego wchodzi aplikacje: Gmail, Meet, Classroom, Google Chat, Google Hangouts, Google Drive. Każdy student ma bezpłatny dostęp do pakietu Office 365 w wersji online, który zawiera: Outlook,

OneDrive, Word, Excel, PowerPoint, OneNote, SharePoint, Teams, Sway, Forms. Studenci, którzy są w trakcie pisania prac dyplomowych mają zapewniony pakiet Office 365 PRO.

Uczelnia podłączona jest do Internetu za pośrednictwem łącza światłowodowego operatora komercyjnego o łącznej przepustowości symetrycznej 500 Mb/s. Na całym terenie Uczelni wykładowcy i studenci mogą korzystać z sieci bezprzewodowej w technologii Wi-Fi 802.11b/g/n. W ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, Uczelnia udostępnia studentom i kadrze dydaktycznej Platformę Zdalnego Nauczania Moodle 3.3.2+ (Build:20171025) system typu open source, oparty na technologii PHI), system operacyjny Linux Debian 8.1 i system bazodanowy MySQL (5.5.59). Platforma funkcjonuje jako serwis internetowy, dostępny w globalnej sieci Internet z każdego miejsca na świecie. Każdy użytkownik posiadający komputer, łącze internetowe i przeglądarkę internetową ma możliwość korzystania z narzędzi platformy. Uczelnia zapewnia odpowiednią infrastrukturę sprzętową (serwerową), pozwalającą na dostęp do systemu przez 24 godziny na dobę. W celu przystosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wzroku platforma została wyposażona we wtyczkę powiększania/przyciemniania obrazu. Studenci mają zapewniony dostęp do komputerów i Internetu także poza zajęciami dydaktycznymi dla realizacji zadań pracy własnej, studentom udostępniono 6 jednostek usytuowanych w bibliotece. W czytelnicy do dyspozycji studentów jest również drukarka i dwa skanery. Czytelnia wyposażona jest w stanowisko komputerowe umożliwiające pracę osobom niedowidzącym tj. komputer z oprogramowaniem dla osób niewidomych i słabo widzących, multilektor (system lektorski SARA – samodzielne urządzenie do czytania drukowanych materiałów), drukarka brajlowska, powiększona klawiatura oraz odwrócona powiększona myszka komputerowa (trackball), polecane dla osób słabowidzących oraz przy niedowładzie kończyn górnych. W WSPA pracują nowoczesne platformy serwerowe, oferowane przez liderów światowego rynku informatycznego, firmy Intel i Dell. Serwery WSPA obsługiwane są przez następujące systemy operacyjne: Linux (Debian, CentOS), Windows Server. Serwery spełniają funkcje dydaktyczne oraz wspomagają zadania wypełniane przez administrację Uczelni.

Uczelnia cały czas unowocześnia i uzupełnia sprzęt wspomagający proces dydaktyczny. Posiada m. in. 32 projektory multimedialne (w tym 15 projektorów stanowiących stałe wyposażenie sal wykładowych), 2 tablice interaktywne, TV LCD, kamery oraz przenośny zestaw nagłośnienia (mikser analogowy Yamaha, 2 zestawy głośnikowe dwudrożne oraz 2 głośniki basowe), a także pełne wyposażenie dwóch auli (w tym: 2 projektory, 2 zintegrowane zestawy nagłośnienia posiadające wzmacniacz, kontroler wejścia audio i mikrofon, 2 układy sterowania oświetleniem/ dźwiękiem/ sygnałem video oraz 4 zestawy mikrofonów bezprzewodowych). Pokój wykładowców wyposażony jest w kserokopiarkę. W Bibliotece dla studentów dostępna jest drukarka laserowa. WSPA wyposażona jest w sprzęt komputerowy i oprogramowanie tworzące nowoczesny system informatyczny dla studentów. W ciągu minionego roku Uczelnia dokonała zakupu i modernizacji nagłośnienia w aulach 018 i 019 (zakup mównicy wraz z zestawem mikrofonów bezprzewodowych), a także dokonano zakupu monitora multimedialnego do Sali 223, tablicy multimedialnej do Sali 224, 13 sztuk telewizorów Philips, które zainstalowano w salach dydaktycznych, czy zakupu 5 sztuk laptopów Lenovo. Obecnie wszystkie sale wykładowe zostały wyposażone w telewizory LCD wielkoformatowe lub rzutniki wraz z okablowaniem do podłączenia laptopa.

Uczelnia zapewnia pomieszczenia dla Samorządu Studenckiego i Kół Naukowych, do których mają dostęp wszyscy studenci i opiekunowie tychże organizacji. W pomieszczeniach tych studenci mają do

swojej dyspozycji komputery, a także niezbędny sprzęt biurowy. Pomieszczenia te służą wszystkim studentom. Są także miejscem wymiany pomysłów i inicjatyw. W wyniku ankiet studenckich, na prośbę Studentów WSPA, przy pokoju Samorządu Studenckiego utworzono także kącik „PRZERWA” wyposażony w mikrofalówkę oraz dystrybutor wody. Samorząd Studencki we współpracy ze swoim opiekunem przygotował także kącik *Zgrajmy_sie*, (II piętro), który stał się miejscem integracji, rozwoju i odpoczynku studentów w przerwach między zajęciami. Wyposażenie kącika zostało przygotowane na podstawie uwag i próśb Samorządu Studentów. Do dyspozycji studentów pozostają wygodne kanapy, pufy, materiały piśmiennicze, a także gry planszowe. Wzdłuż ścian wszystkich korytarzy zamontowane są krzesła i ustawione są kanapy dla studentów. W miesiącach ciepłych wystawiane są leżaki uczelniane. W otoczeniu Uczelni na stałe rozlokowane są ławki oraz zadaszona strefa dla palących. Studenci mają także do dyspozycji tzw. pokój wyciszeń, który przeznaczony jest głównie dla osób z obniżoną sprawnością funkcjonowania społecznego, wynikającą ze spektrum autyzmu. Mogą z niego korzystać również osoby z różnymi dysfunkcjami oraz studenci doświadczający kryzysu psychicznego.

Nauczyciele akademicy mogą z kolei korzystać z pokoju wykładowcy, przygotowanego do pracy indywidualnej oraz rekreacji pomiędzy zajęciami. Pokój wyposażony jest w meble biurowe i rekreacyjne, balkon, stół konferencyjny, tablicę suchościeralną, zaplecze gospodarcze, kserokopiarkę, naczynia stołowe, dystrybutor wrzątku i zimnej wody. Kolejną ważną przestrzenią dla wykładowców i studentów jest Czytelnia, w której przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz 6 stanowisk komputerowych oraz drukarkę i dwa skanery. W Czytelni jest stały dostęp do Internetu (stanowiska komputerowe oraz dostęp do Wi-Fi), który umożliwia czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access (Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Biblioteka Nauki, Agregator Centrum Otwartej Nauki), czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA. W przestrzeni Uczelni zamontowane są także dystrybutory ciepłych i zimnych napojów i przekąsek. Bezpośrednio koło wejścia głównego do Uczelni dostępna jest szatnia. W godzinach otwarcia Uczelni dostępny jest portier, który posiada wszelkie informacje organizacyjne, np. o organizacji i miejscu odbywania się zajęć, dysponuje pomocami dydaktycznymi w postaci m. in. sprzętu audiowizualnego oraz służy doraźnym wsparciem technicznym. W Uczelni działa także bar Wyspa smaków.

Infrastruktura Uczelni, w tym oprogramowanie specjalistyczne i materiały dydaktyczne, dostępne są dla Studentów WSPA w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej. Zgodnie z zarządzeniem nr 52/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 22 maja 2023 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu korzystania z sal laboratoryjnych i wypożyczania sprzętu, Uczelnia udostępnia do bezpłatnego użytkowania studentom sale laboratoryjne i sprzęt komputerowy. Możliwość skorzystania z sali laboratoryjnej i wypożyczenia sprzętu posiada każdy student, pracownik, a także wykładowca. Potrzebę skorzystania z sali laboratoryjnej zainteresowany zgłasza do Centrum Studiów Wyższych. Potrzebę wypożyczenia urządzeń będących w posiadaniu uczelni zainteresowany zgłasza do Dyrektora Administracji. Wypożyczenie następuje na wniosek osoby wypożyczającej na czas określony w pokwitowaniu pobrania sprzętu. Po uzyskaniu zgody sprzęt zostaje wydany bezpośrednio osobie zainteresowanej. Sprzęt może być wykorzystywany przez użytkownika wyłącznie do celów edukacyjnych (np. praca na platformie edukacyjnej, wykonanie pracy domowej, projektu, prezentacji itp.).

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

Zbiory biblioteczne to ponad 38 100 woluminów, kilkadziesiąt prenumerowanych czasopism oraz zbiory audiowizualne. Ze zbiorów Biblioteki mogą korzystać studenci i słuchacze studiów podyplomowych oraz kadra dydaktyczna i administracyjna Uczelni. Wszystkim zainteresowanym Biblioteka udostępnia swoje zbiory na miejscu w czytelni. Biblioteka WSPA do obsługi czytelników korzysta z nowoczesnego zintegrowanego systemu Patron 5. O zasobach księgozbioru informują katalogi komputerowe <https://katalog.wspa.pl>. W czytelni przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz 6 stanowisk komputerowych oraz drukarkę i dwa skanery. W Czytelni jest stały dostęp do Internetu (stanowiska komputerowe oraz dostęp do Wi-Fi), który umożliwia czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access (Repozytorium Otwartych Publikacji Naukowych, Biblioteka Nauki, Biblioteka Cyfrowa Polona), czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA. Na bieżąco odbywa się wymiana międzybiblioteczna. Biblioteka kontynuuje uczestnictwo w projekcie dla szkół wyższych „Bankowość * Finanse * Samorząd – Wiedza on-line”.

Księgozbiór podręczny obejmuje encyklopedie, słowniki, roczniki statystyczne, informatory oraz bieżące czasopisma. Biblioteka prenumeruje 36 tytułów czasopism (17 w postaci e-wydań) tematycznie odpowiadających profilowi Uczelni, w tym „Rachunkowość”, „Gazeta Bankowa”, „Controlling-24: Rachunkowość Zarządcza i Finanse”. Ponadto poprzez Wirtualną Bibliotekę Nauki dostępne są dziedzinowe czasopisma naukowe, np. „Financial Innovation”, „Review of Accounting Studies”. Biblioteka WSPA poleca także studentom czasopisma open access m.in. „Journal of Banking and Financial Economics”, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości”. Poniżej przedstawiono wykaz prenumerowanych czasopism:

- 1) Architektura – Murator (e-wydanie) (ISSN: 1232-6372)
- 2) Controlling-24 : Rachunkowość Zarządcza i Finanse (ISSN: 2956-5669)
- 3) Dziennik Wschodni (e-wydanie) (ISSN: 1425-7068)
- 4) E-Commerce w Praktyce (ISSN: 2544-9184)
- 5) Focus On Business Polska (ISSN: 2720-3557)
- 6) Gazeta Bankowa (e-wydanie) (ISSN: 0860-7613)
- 7) Gazeta Wyborcza (e-wydanie) (ISSN: 0860-908X)
- 8) Kultura i Społeczeństwo (ISSN: 0023-5172)
- 9) ITwiz (e-wydanie) (ISSN: 2353-5628)
- 10) Język Polski (ISSN: 0021-6941)
- 11) Kurier Lubelski (e-wydanie) (ISSN: 1898-3154)
- 12) Kwartalnik Filmowy (ISSN: 0452-9502)
- 13) Logistyka (e-wydanie) (ISSN: 1231-5478)
- 14) Marketer Plus (ISSN: 2083-6368)
- 15) Marketing i Rynek (ISSN: 1231-7853)
- 16) Media & Marketing Polska (ISSN: 1507-174X)
- 17) MIT Sloan Management Review Polska (e-wydanie) (ISSN: 2657-9081)
- 18) Newsweek Polska (e-wydanie) (ISSN: 1642-5685)
- 19) Organizacja i Kierowanie (ISSN: 0137-5466)
- 20) Państwo i Prawo (e-wydanie) (ISSN: 0031-0980)
- 21) Personel i Zarządzanie (e-wydanie) (ISSN: 1641-0793)

- 22) Polityka (e-wydanie) (ISSN: 0032-3500)
- 23) Polski Przegląd Dyplomatyczny (ISSN: 1642-4069)
- 24) Press (e-wydanie) (ISSN: 1425-9818)
- 25) Przegląd Europejski (ISSN: 1641-2478)
- 26) Przegląd Polityczny (ISSN 1232-6488)
- 27) Rachunkowość (e-wydanie) (ISSN: 0481-5475)
- 28) Rzeczpospolita (e-wydanie) (ISSN: 0208-9130)
- 29) Samochody Specjalne (e-wydanie) (ISSN: 1428-5495)
- 30) Samorząd Terytorialny (e-wydanie) (ISSN: 0867-4973)
- 31) Sprawy Międzynarodowe (ISSN: 0038-853X)
- 32) Studia Polityczne (ISSN: 1230-3135)
- 33) Studia Politologiczne (ISSN: 1640-8888)
- 34) TV-SAT Magazyn (ISSN: 0860-9349)
- 35) Wspólnota. Pismo samorządu terytorialnego (e-wydanie) (ISSN: 0867-0935)
- 36) Zawód: Architekt (ISSN: 1898-486X).

E-zasoby Biblioteki WSPA składają się ze zbiorów licencjonowanych dostępnych w ramach projektu MNiSW Wirtualna Biblioteka Nauki oraz dostępu do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academia. Księgozbiór Biblioteki WSPA jest systematycznie digitalizowany i umieszczany w Bibliotece Cyfrowej WSPA <https://dlibra.wspa.pl>. Do digitalizacji zbiorów Biblioteka posiada specjalistyczny skaner ATIZ i zestaw oprogramowania BookDrive. Dostęp do e-zasobów możliwy jest ze wszystkich komputerów w czytelnii, jak również poprzez dostęp indywidualny.

Biblioteka została dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych (m.in. zautomatyzowane drzwi wejściowe). Czytelnia wyposażona jest w stanowisko komputerowe umożliwiające pracę osobom niedowidzącym, tj. komputer z oprogramowaniem dla osób niewidomych i słabo widzących, multilektor (system lektorski SARA – samodzielne urządzenie do czytania drukowanych materiałów), drukarka brajlowska, powiększona klawiatura oraz odwrócona powiększona myszka komputerowa (trackball), polecane dla osób słabowidzących oraz przy niedowładzie kończyn górnych.

Profil gromadzenia zbiorów dostosowany jest do charakteru uczelni i kierunków kształcenia. Uczelnia dokłada wszelkich starań, by zapewnić studentom dostęp do najnowszych wydawnictw związanych z prowadzonymi kierunkami studiów, stale powiększając posiadane zbiory uwzględniając indywidualne zainteresowania i sugestie studentów przez funkcję „Zaproponuj książkę”.

Godziny otwarcia Biblioteki: Poniedziałek-czwartek 7.30-15.30, piątek: 8.00-17.00, sobota: 8.00-14.00.

Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Przebieg infrastruktury dydaktycznej dokonywany jest na bieżąco przez Dyrektora Centrum Administracji. Z przeprowadzonego przeglądu Dyrektor sporządza sprawozdanie, w którym uwzględnia działania zrealizowane w minionym roku akademickim. Dodatkowo do oceny zasobów materialnych stosuje się procedurę inwentaryzacji mienia, przeprowadzaną na podstawie przepisów o rachunkowości. Spis zasobów materialnych w ramach inwentaryzacji koordynuje Główny Księgowy. Sprawozdanie Dyrektora Centrum Administracji oraz wyniki inwentaryzacji w zakresie infrastruktury

i wyposażenia służących kształceniu przedstawia się Władzom Uczelni. Na tej podstawie Rektor, Kanclerz lub upoważniona przez Rektora lub Kanclerza osoba podejmuje decyzje dotyczące zakupów lub modernizacji sprzętu. Oceny zasobów materialnych dokonuje się także podczas corocznego badania opinii studentów wszystkich lat i kierunków studiów w WSPA w Lublinie na temat oceny zajęć dydaktycznych i funkcjonowania uczelni, przeprowadzanego przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. Podczas powyższego badania omawia się w szczególności zagadnienia dotyczące dostępności literatury zalecanej dla poszczególnych przedmiotów, wyposażenia sal dydaktycznych oraz wyposażenia sal w sprzęt multimedialny. Z badania Pełnomocnik ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia sporządza raport, który prezentuje na posiedzeniu Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Na tej podstawie podejmowane są dalsze kroki zmierzające do poprawy sytuacji w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Jako przykład odpowiedzi na zgłoszenia studentów w zakresie infrastruktury wskazać można organizację kąpika „PRZERWA” przy pokoju Samorządu Studenckiego, który wyposażono w kuchenkę mikrofalową oraz dystrybutor wody. Uwagi w zakresie zasobów materialnych służących kształceniu mogą także niezależnie składać nauczyciele akademicy oraz interesariusze zewnętrzni – bezpośrednio Dziekanom, Dyrektorowi Centrum Administracji, Dyrektorowi Centrum Studiów Wyższych czy też Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia. Wszelkie zgłoszone uwagi przekazuje się niezwłocznie Władzom Uczelni. Szczególną rolę odgrywa znajdująca się na Portierni WSPA „Księga potrzeb wykładowcy”, w której nauczyciele akademicy mogą na bieżąco wpisywać ewentualne niedogodności lub zapotrzebowania związane z infrastrukturą Uczelni. Księga codziennie sprawdzana jest przez Dyrektora Centrum Administracji oraz Pracownika technicznego, który na bieżąco dokonuje napraw, uzupełnień i innych niezbędnych czynności. Jednocześnie, na podstawie rozmów ze studentami oraz rozmów z kadrą akademicką, gromadzone są dodatkowe informacje na temat stanu pomieszczeń i wyposażenia, a także na temat zakresu i adekwatności środków wsparcia dla studentów. Działaniem mającym na celu monitorowanie potrzeb studentów ze szczególnymi potrzebami było także przeprowadzenie monitoringu poprzez tzw. matrycę dostępności. Wnioski z monitoringu zostały przekazane Władzom Uczelni i zawierają się w przeprowadzonym remoncie budynku (np. dodatkowa winda). W zakresie systemu biblioteczno-informacyjnego corocznie dokonywany jest przegląd literatury i uzupełniany o wskazane w kartach przedmiotu pozycje. Zbiory biblioteki stale rosną. Wybór publikacji do zakupu odbywa się na podstawie sugestii wykładowców (literatura obowiązkowa i uzupełniająca do przedmiotu), brane są pod uwagę również zapytania i zainteresowania studentów („Zaproponuj książkę do Biblioteki”) oraz aktualne, ciekawe oferty wydawnicze. W polityce gromadzenia Uczelnia największą wagę przywiązuje do nabywania jak najnowszych pozycji książkowych, materiałów źródłowych, monografii itp. Uwzględniane są także sugestie studentów zawarte w ankietach semestralnych przeprowadzanych przez Uczelnię („Ocena pracy biblioteki i dostępności literatury wskazanej w sylabusach”).

W minionym roku akademickim Uczelnia przeprowadziła jedno z największych od czasów swojego funkcjonowania prace remontowo-budowlane. Do dyspozycji studentów, słuchaczy, wykładowców oraz pracowników oddano:

- 1) nową windę, która została zbudowana od podstaw w „nowym” skrzydle budynku, które uległo przebudowie. Została ona zbudowana z myślą o studentach z niepełnosprawnościami, aby poprawić ich komfort studiowania i aby przestrzeń WSPA była bardziej dostępna;
- 2) zmodernizowane toalety we współpracy z partnerem WSPA - firmą SALONIKA;
- 3) zmodernizowane przestrzenie na parterze, pierwszym i drugim piętrze, które zyskały nowoczesny wygląd.

W okresie od maja do końca września 2024 Uczelnia zrealizowała także szereg prac, które miały na celu podniesienie komfortu pracy wykładowców, a także komfortu studiowania studentów WSPA i podniesienia jakości usług oferowanych przez WSPA w Lublinie. Przeprowadzono następujące prace remontowo-modernizacyjne:

- 1) pomalowano 15 sal wykładowych;
- 2) zmodernizowano meble w dwóch salach komputerowych – 208, 209;
- 3) we wszystkich salach wykładowych zostały zamontowane na stałe nowe 65 calowe telewizory lub rzutniki multimedialne - zakupiono 85 calową tablicę multimedialną (ze środków UE), która jest na stałe do dyspozycji w sali 223;
- 4) położono nową podłogę drewnianą w salach 223 i 224;
- 5) zamontowano klimatyzację w sali 223;
- 6) zmodernizowano monitoring uczelniany;
- 7) w większości sal wykładowych zamontowano nowe rolety;
- 8) z dniem 1 października uruchomiony został nowy barek „Wyspa smaków” (nowy operator z nową ofertą), na terenie uczelni pojawiły się nowe automaty vendingowe, oferujące kawę, herbatę, czekoladę, słodkie i słone przekąski, napoje oraz świeże kanapki;
- 9) dokonano malowania ogrodzenia Uczelni od strony ul. Związkowej i ul. Bursaki;
- 10) przeprowadzono remont elewacji.

Jednocześnie Uczelnia planuje dalszy rozwój - w ramach projektu „WySPA praktycznego kształcenia” planowane jest stworzenie szerokiego zaplecza technologicznego i dydaktycznego, które znacząco podniesie poziom kształcenia na Uczelni: od laboratoriów informatycznych po specjalistyczne pracownie architektury i projektowania wnętrz. Inwestycje w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie dają studentom możliwość zdobywania praktycznych umiejętności na poziomie zbliżonym do rzeczywistych warunków pracy. W ramach powyższego projektu utworzony zostanie Zespół laboratoriów informatycznych (pojemność jednorazowa po 16 osób, łącznie: 80 osób) wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia 5 pracowni/sal: Mikroprocesorowej, Programistycznej, Graficznej, Technologii mobilnych, Technologii Machine Learning, obejmującym w szczególności: zestawy komputerowe komplet baza+monitor, zestawy mikrokontrolerów wraz z akcesoriami, zestawy do budowy i programowania, robotów, projektory, meble ergonomiczne, drukarka do wydruku zdjęć wraz z papierem, ploter do wydruków wielkoformatowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

W Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie kształcenie na wszystkich kierunkach studiów prowadzone jest według profilu praktycznego, w związku z czym Władze Uczelni podejmują szczególne działania w celu rozszerzenia zarówno obszarów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jak i zwiększenia liczby firm i instytucji, z którymi taką współpracę podejmuje. Obecnie najważniejszymi filarami działań podejmowanych wspólnie ze wspomnianym wyżej otoczeniem na kierunku Finanse i rachunkowość są: konsultowanie, opiniowanie

i projektowanie programu studiów oraz udział w jego realizacji; organizacja praktyk zawodowych; prowadzenie zajęć dydaktycznych przez wykładowców – praktyków.

W zakresie pierwszego z powyższych filarów przyjęto zasadę konsultowania programu studiów i procesu kształcenia z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności w ramach powołanych dla każdego kierunku Rad Konsultacyjnych, w skład których wchodzi przedstawiciele instytucji i przedsiębiorstw, zajmujących się działalnością powiązaną z charakterem kierunku. Na kierunku Finanse i rachunkowość Rada Konsultacyjna (wspólna z kierunkiem Zarządzanie z uwagi na tożsame dyscypliny naukowe) w obecnym składzie została powołana zarządzeniem nr 83/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku. Członkami Rady są:

- 1) Anna Bielak – Dziekan kierunku Zarządzanie, Przewodnicząca;
- 2) Andrzej Borowski – Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość, Przewodniczący;
- 3) Agnieszka Kusa-Malec - Księgowa, Dyrektor w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim;
- 4) Jowita Sosińska - Członek Zarządu Pekao faktoring Sp. z o. o.;
- 5) Iwona Romańska - Dyrektor w Black Red White;
- 6) Wojciech Sobiesiak - Prezes Zarządu w Miejskiej Korporacji Komunikacyjnej Sp. z o. o.;
- 7) Katarzyna Żuk - Główna księgowa w Witopl Sp z o. o.;
- 8) Agnieszka Młynarska - Właściciel Biura Rachunkowego;
- 9) Marzena Wasilek - Manager Oddziału Cash Director;
- 10) Anita Gołębowska - Dyrektor Operacyjny Cash Director;
- 11) Grzegorz Witek – Menadżer firmy Vistra;
- 12) Artur Palac – Dyrektor Regionalny Lubelskiego Oddziału Sii Polska;
- 13) Marcin Raszewski - Koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS O/Lublin;
- 14) Ilona Mierzwa-Kowalik - Koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS O/Lublin;
- 15) Grażyna Joachimowicz - Fundacja Inicjatyw Menedżerskich;
- 16) Marek Świć - firma IMPACT;
- 17) Piotr Marek - Grupa TipMedia;
- 18) Grzegorz Teresiński - Ypsilon Consulting Trade & PR;
- 19) Zachary Matijczenko - inPL Group.

Członkowie Rady Konsultacyjnej wyrażają opinie na temat dotychczasowego programu studiów oraz procesu jego realizacji, a następnie opiniują projekt zmian dokonanych na podstawie wspomnianych wyżej opinii. Ostatnie posiedzenia członków Rady Konsultacyjnej na kierunku Finanse i rachunkowość odbyły się w dniach 12.04.2023 roku oraz 12.03.2024 roku. Tego typu spotkania służą zacieśnianiu współpracy i konsultacji programu studiów między pracownikami dydaktycznymi kierunku Finanse i rachunkowość a pracodawcami. Rzeczywiste zaangażowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego pozwala skutecznie reagować na ich oczekiwania w zakresie programu studiów, a także podejmować współpracę w projektach rozwojowych. Na posiedzeniu w dniu 12.04.2023 roku członkowie Rady Konsultacyjnej kierunku Finanse i rachunkowość oraz Zarządzanie pozytywnie ocenili programy studiów. Uzgodniono m. in., iż treści związane z nauczaniem nowości wdrażanych w księgowości (w tym KSeF) powinny być przekazywane w ramach przedmiotów Podstawy rachunkowości oraz Rachunkowość finansowa. W trakcie posiedzenia dokonano także analizy zagadnień egzaminacyjnych oraz omówiono charakter prac etapowych wykonywanych przez studentów w ramach poszczególnych przedmiotów. Natomiast w trakcie posiedzenia w dniu 12.03.2024 roku Członkowie Rady zasugerowali wprowadzenie

przedmiotu ESG w przedsiębiorstwie. Podczas posiedzenia omówiono także tematy prac dyplomowych i etapowych oraz kwestie związane z praktykami i stażami. Warto podkreślić, iż w trakcie spotkania przedstawiciele Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przedstawili obszary współpracy z Uczelnią, które dotyczyć będą: prowadzenia wykładów na temat ubezpieczeń społecznych; konkursów na najlepszą pracę dyplomową; możliwości publikacji artykułów na łamach punktowanego kwartalnika „Ubezpieczenia Społeczne. Teoria i praktyka”; przyjmowania studentów na praktyki; prowadzenia wspólnych projektów badawczych. Należy zauważyć, iż Członkowie Rady Konsultacyjnej na kierunku Finanse i Rachunkowość oraz Zarządzanie reprezentują podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego, które w swojej bieżącej działalności związane są bezpośrednio z funkcjonowaniem sektora biznesowego, instytucji publicznych i organizacji pozarządowych oraz instytucji finansowych. Dzięki temu propozycje i sugestie dotyczące programu studiów przekazywane przez Członków Rady Konsultacyjnej są wyrazem dbania o aktualność przedmiotów i dostosowania ich do wymagań szybko zmieniających się trendów w zarządzaniu. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż program studiów konsultowany jest także z przedstawicielami studentów oraz nauczycielami akademickimi – praktykami, którzy reprezentują firmy i instytucje działające w sektorze powiązany z kierunkiem Finanse i rachunkowość. Efektem powyższych konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi są okresowe modyfikacje programu studiów, których celem jest doskonalenie koncepcji kształcenia studentów na kierunku Finanse i rachunkowość. Biorąc pod uwagę konsultacje z ostatnich lat można wskazać następujące zmiany wprowadzone do programów studiów:

- 1) wprowadzenie przedmiotu Podstawy badań społecznych;
- 2) wprowadzenie przedmiotu Projekt biznesowy;
- 3) zastąpienie przedmiotu Rachunkowość podatkowa przedmiotem Prawo podatkowe w pracy księgowego (specjalność Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw);
- 4) wprowadzenie przedmiotu ESG w przedsiębiorstwie;
- 5) wprowadzenie przedmiotu Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji;
- 6) wprowadzenie przedmiotu Analiza danych oraz tworzenie prezentacji treści, a w kolejnych latach wprowadzenie do powyższego przedmiotu treści związanych z wizualizacją danych w oparciu o Power BI.

W odniesieniu do drugiego filaru, jakim jest organizacja praktyk zawodowych, Centrum Planowania Kariery we współpracy z Władzami Uczelni podejmuje szereg działań służących nawiązaniu kontaktów z instytucjami oraz firmami, zajmującymi się działalnością związaną z obszarem kształcenia na kierunku Finanse i rachunkowość. Doradca edukacyjno-zawodowy we współpracy z Władzami Uczelni podejmuje szereg działań służących nawiązaniu kontaktów, w celu zapewnienia jak największej liczby miejsc, w których studenci mieliby możliwość odbywania praktyk. Aktualnie Uczelnia dysponuje listą ponad 35 partnerów, wśród których znajdują się zarówno biura rachunkowe, przedsiębiorstwa, firmy doradztwa finansowego, jak i podmioty z sektora finansów, w tym m. in.: Zakład Ubezpieczeń Społecznych ZUS Oddział w Lublinie, Urząd Miasta Lublin, Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie, CashDirector S. A., Vistra Corporate Services Sp. z o. o., Pierwszy, Drugi i Trzeci Urząd Skarbowy w Lublinie, Finanse Agnieszka Janusz, Symfonia sp. z o. o., Sii Sp. z o. o., Akor Biuro Rachunkowe Dorota Zygo, Biuro Rachunkowe Abax, Lubelskie Centrum Consultingu, Global Income Biuro Rachunkowo-Doradcze, Biuro Rachunkowe Projekt Agnieszka Młynarska, Kancelaria Podatkowo-Rachunkowa Kuba, Opiekun Bankowy Sp. z o. o., Andrzej Lubański Doradztwo Gospodarcze, Biuro Rachunkowe Dafin.

Realizacja praktyk każdorazowo formalizowana jest za pomocą umowy o realizację praktyk, a także skierowaniem na praktyki zawodowe. Praktyki zawodowe na kierunku Finanse i rachunkowość realizowane są w trakcie V i VI semestru studiów, w wymiarze 720 godzin i 30 punktów ECTS (I część praktyki w V semestrze, w wymiarze 250 godzin i 10 punktów ECTS, oraz II część praktyk w trakcie VI semestru, w wymiarze 470 i 20 punktów ECTS). Tak rozbudowany system praktyk stwarza szansę na bardzo dobre przygotowanie studentów do pracy, ma też na celu stymulowanie pracodawców do lepszego wykorzystania tego instrumentu jako sposobu pozyskania nowych pracowników. Centrum Planowania Kariery w celu podtrzymania relacji z pracodawcami prowadzi również działania monitorujące realizację praktyk zawodowych, są to m. in. rozmowy telefoniczne z pracodawcami, a także wizyty monitorujące bezpośrednio u pracodawców w trakcie trwania praktyki danego studenta (hospitacje). Dodatkowo w roku akademickim 2023/2024 z inicjatywy Centrum Planowania Kariery pracodawcy podczas spotkania hospitacyjnego praktyk proszeni są o udzielenie odpowiedzi na ankietę ewaluacyjną praktyk, gdzie pojawiają się pytania dotyczące ogólnej oceny studenta, ale przede wszystkim umiejętności i cech, które powinien posiadać potencjalny kandydat do pracy, pożądanych przez studentów kompetencji, zadań z jakimi praktykanci mają najwięcej trudności, a także informacje dotyczące aktualnych potrzeb pracodawcy, jeśli chodzi o stanowiska pracy, czy kierunki studiów, z których najchętniej dany pracodawca przyjmuje studentów. Powyższa ankieta nie jest długa, ale dzięki bezpośredniej rozmowie z pracodawcą, pozwala na uzyskanie istotnych dla Uczelni informacji, na przykład dotyczących doskonalenia programu studiów, dokonywania analizy zapotrzebowania na rynku pracy na specjalistów bądź konkretne kompetencje / umiejętności, dokonywania zmian czy ulepszeń w programie studiów, a także rozwój kierunku. Hospitacje praktyk zawodowych, w tym podejmowana przez Centrum Planowania Kariery WSPA ewaluacja praktyk, podczas których wypełniana jest ankieta dotycząca ogólnej oceny studenta/studentki, pozwala na określenie obszarów do rozwoju, diagnozowanie kompetencji czy umiejętności, które powinien posiadać student/absolwent kierunku Finanse i rachunkowość. W ramach prowadzonych rozmów pracodawcy wskazują między innymi na konieczność:

- 1) znajomości języka angielskiego przez studentów, ze względu na coraz większe zainteresowanie osób anglojęzycznych ofertą ubezpieczeń czy innych produktów (działalność w obszarze finansowo-ubezpieczeniowym);
- 2) znajomości specjalistycznych programów – Optima, Symfonia itp.;
- 3) utrwalania i poszerzania wiedzy teoretycznej, na przykład w zakresie przepisów prawa dotyczących rachunkowości;
- 4) umiejętności przekładania teorii na praktykę, w kontekście pracy na specjalistycznych programach;
- 5) pracy nad kompetencjami miękkimi: umiejętność pracy w zespole, współpracy z członkami zespołu, czy komunikowania potrzeb / sygnalizowania, że student czegoś nie wie / nie potrafi.

Współpraca Centrum Planowania Kariery z otoczeniem społeczno-gospodarczym polega jednak nie tylko na organizacji praktyk zawodowych, ale również udostępnianiu ofert pracy, staży, warsztatów, szkoleń, wydarzeń skierowanych do studentów i absolwentów na stronie Akademickiego Biura Karier czy też Facebooku Uczelni i Akademickiego Biura Karier. Codziennie aktualizowana jest strona internetowa Centrum Planowania Kariery, dodawane są oferty staży, praktyk, pracy - krajowej i zagranicznej, zamieszczane są artykuły dotyczące rynku pracy, pojawiają się informacje dotyczące inicjatyw skierowanych do studentów (warsztaty, szkolenia, konferencje itp.). Akademickie Biuro

Karier w odpowiedzi na potrzeby studentów i absolwentów, ale również w celu utrzymania ciągłego kontaktu z rynkiem pracy, organizuje także rozmaite inicjatywy, tj. Targi Pracy (Targi Pracy „Rynek otwarty” – pierwsza edycja 2022), Uczelniane Tygodnie Kariery (4 edycje - 2018, 2019 oraz wersje hybrydowe - 2020 i 2021), bezpośrednie spotkania z pracodawcami na Uczelni, webinary, warsztaty z przedsiębiorczości, inne działania mające na celu aktywizację zawodową studentów i absolwentów - wolontariat, szkolenia, wymiany, praktyki zagraniczne, oferty pracy wakacyjnej.

W roku akademickim 2023/2024 w dniu 11.04.2024 odbył się Dzień Kariery, dedykowany studentom WSPA, ale również osobom z zewnątrz, w którym wzięli udział zarówno partnerzy Uczelni, jak również pracodawcy z regionu Lubelszczyzny oraz studenci i osoby zainteresowane z Lublina i okolic. Uczelnia na bieżąco podąża za potrzebami biznesu, ale również słucha opinii swoich studentów i absolwentów. Wychodząc naprzeciw ich oczekiwaniom, a także w trosce o praktyczne przygotowanie do wejścia na rynek pracy, hasłem przewodnim zorganizowanego wydarzenia było „Krok do kariery, czyli najważniejszy pierwszy krok”. Podczas wydarzenia uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w warsztacie dotyczącym przygotowania do rozmowy rekrutacyjnej, prowadzonym przez doświadczoną osobę, reprezentującą dział HR jednej z większych lubelskich firm. Dodatkowo uczestnicy wzięli udział w warsztacie z profesjonalnego pisania CV, a także warsztacie z rozmowy rekrutacyjnej on-line, czy budowania i kreowania wizerunku, oraz własnej marki. W ramach wydarzenia każdy z uczestników mógł skorzystać z porad doradcy zawodowego w kąci kariery, czy zrobić profesjonalne zdjęcie do CV. Jednocześnie chcąc odejść od tradycyjnej formy stoisk wystawienniczych zastąpiono je spotkaniami stolikowymi pracodawców z zainteresowanymi studentami. Wśród gości pojawiły się firmy i instytucje z obszaru finansów, administracji czy informatyki, takie jak m. in.:

- 1) EOS;
- 2) Stokrotka;
- 3) Izba Administracji Skarbowej;
- 4) Manpower Lublin;
- 5) Sii Lublin;
- 6) Infinite IT Solution;
- 7) Voice Contact Center;
- 8) Concentrix Lublin.

Uczestnicy wydarzenia podczas krótkiego spotkania mogli zaprezentować swoje CV, odbyć symulację rozmowy rekrutacyjnej oraz otrzymać informację o aktualnych miejscach pracy czy też wymaganiach na wybrane stanowiska. Warto podkreślić, iż przedstawiciele Izby Administracji Skarbowej w Lublinie, wychodząc z inicjatywą między innymi dedykowaną studentom kierunku Finanse i rachunkowość, zaproponowali warsztat tematyczny dotyczący rozmowy kwalifikacyjnej on-line, jak również przeprowadzili prezentację możliwości odbycia praktyk i staży oraz rozpoczęcia kariery w Izbie Administracji Skarbowej, dzięki czemu osoby zainteresowane podjęciem zatrudnienia otrzymały szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych kroków czy też wymagań związanych z tego typu pracą zawodową. W bieżącym roku akademickim również planowane jest wydarzenie związane z rynkiem pracy, dedykowane studentom WSPA.

Trzeci z filarów, czyli prowadzenie zajęć dydaktycznych przez wykładowców będących praktykami w branży związanej z finansami i rachunkowością, jest szczególnie istotny z punktu widzenia

studentów, którzy dzięki temu mają możliwość nabycia wiedzy i umiejętności praktycznych. Na kierunku Finanse i rachunkowość są to m. in.:

- 1) dr Andrzej Borowski – Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji, Urząd Miasta Lublin;
- 2) dr Anna Spoz - Dyrektor ds. ekonomiczno-finansowych, „POLTOR” Sp. z o. o.;
- 3) dr hab. Artur Paździor, prof. WSPA - Wiceprezes Zarządu Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego Oddział w Lublinie, Przewodniczący Rady Nadzorczej MOSIR „Bystrzyca” w Lublinie Sp. z o. o., Prezes Zarządu Fundacji „Europejskie Forum Nauki i Biznesu”, Przewodniczący Rady Programowej Pracodawców Ziemi Lubelskiej;
- 4) dr Marcin Garbowski – Inspektor w referacie ekosystemów gospodarczych, Urząd Miasta Lublin, Prezes Stowarzyszenia Wolna Lubelszczyzna;
- 5) dr Artur Kokoszkiwicz - Radca prawny i Kierownik Działu Business Compliance; Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S. A.;
- 6) dr Bartosz Sobotka – Dyrektor ds. Rozwoju Biznesu, Syntea SA, Animator, Sektorowa Rada ds. Kompetencji Sektor Nowoczesne Usługi Biznesowe;
- 7) mgr Jacek Biały - Data Officer w Sii Sp. z o. o.;
- 8) mgr Magdalena Figura – Starszy analityk finansowy, Sii Sp. z o. o.;
- 9) mgr Monika Skalska – Właścicielka Biura Rachunkowego Consulting Monika Skalska, biegła sądowa z zakresu księgowości.

Na współpracę kierunku Finanse i rachunkowość z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego składa się w przeważającej mierze kooperacja w zakresie konsultowania programu studiów, prowadzenia przedmiotów praktycznych oraz możliwość odbywania praktyk zawodowych bezpośrednio w instytucjach partnerskich. Z poszczególnymi partnerami prowadzone są przedsięwzięcia i projekty, mające na celu zwiększenie wymiernych możliwości dydaktycznych kierunku oraz poszerzenie oferty edukacyjnej studiów. Poniżej wymieniono najważniejsze z nich:

- 1) W roku akademickim 2024/2025 Studenci kierunku Finanse i rachunkowość otrzymali możliwość uczestniczenia w płatnym stażu organizowanym przez firmę Symfonia. Zainteresowanie stażem zgłosiło 6 osób.
- 2) Studenci kierunku Finanse i rachunkowość otrzymali ofertę pracy w firmie Vistra. Po przejściu procesu rekrutacyjnego studentka została zatrudniona na stanowisku pracy, zgodnym z wykształceniem, a tym samym, dzięki partnerstwu Uczelni, otrzymała możliwość startu zawodowego. Firma Vistra jest światową korporacją, z którą WSPA, dzięki staraniom Dziekana kierunku, podpisało umowę partnerską w 2022 roku. Działalność firmy koncentruje się na wprowadzaniu na polski rynek zagranicznych inwestorów, zapewnianiu kompleksowej obsługi księgowej i kadrowo – płacowej, świadczeniu usługi doradztwa podatkowego i prawnego, sekretariatu korporacyjnego, a także administrowania funduszami inwestycyjnymi.
- 3) Firma INPL group – Accounting & Outsourcing przygotowała dla studentów kierunku Finanse i rachunkowość system szkoleń zawodowych, umożliwiający młodym specjalistom wejście w życie zawodowe. Firma działa na polskim rynku od 2013 roku. Zajmuje się kompleksową obsługą księgową oraz outsourcingiem finansowym dla ponad 600 podmiotów. W 2024 roku została laureatem nagrody Diamenty Forbes 2024. Jest członkiem Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. Obsługuje klientów w języku polskim, angielski i ukraińskim.
- 4) Firma Sii Polska zorganizowała webinarium na temat wykorzystania narzędzia Power BI oraz możliwości wykorzystania tego narzędzia w czasie studiów.

- 5) Firma Vistra zorganizowała webinarium podczas którego studenci mieli możliwość poznania struktury, organizacji i działalności firmy, a także zapoznania się z wymaganiami i wyzwaniem stawianymi przed kandydatami do pracy. Poznali również ścieżkę kariery i rozwoju zawodowego w instytucji finansowej.
- 6) Firma Symfonia zorganizowała webinarium, przygotowujące do pracy w programie Finanse i Księgowość, który jest jednym z najczęściej używanych programów finansowo - księgowych w Polsce.
- 7) Firma Symfonia przygotowała także dla studentów kierunku Finanse i rachunkowość ofertę szkoleń i certyfikacji z obsługi programu komputerowego do prowadzenia księgowości, którego jest operatorem. Łącznie z tej możliwości skorzystało 11 studentów.
- 8) Firma Symfonia zorganizowała także dla studentów kierunku Finanse i rachunkowość webinarium Księgowość bez papieru – jak organizować pracę z dokumentami cyfrowymi.
- 9) Studenci kierunku Finanse i rachunkowość odbyli wizytę studyjną w firmie Super Księgowa (Cash Director), gdzie mieli okazję zapoznać się z praktycznymi elementami cyfryzacji, stosowanymi w księgowości. Poznali specyfikę pracy księgowego oraz wykorzystywane narzędzia pracy. Mieli także okazję zapoznać się z oferowanymi ścieżkami rozwoju zawodowego. Firma Super Księgowa wsparła także Uczelnię przekazując meble na wyposażenie sal dydaktycznych.
- 10) Członkowie Rady konsultacyjnej zapoznawani są z tematami prac dyplomowych. W trakcie spotkania wyrażają opinię na temat prac. Mają również możliwość zgłaszania własnych propozycji, które są następnie przekazywane do wykładowców prowadzących seminaRIA dyplomowe. Jako przykład zgłoszonej propozycji wskazać poruszenie w pracach dyplomowych kwestii związanych z zarządzaniem przedsiębiorstwem, czy też analizą przychodów i rentowności w kontekście sytuacji społeczno-gospodarczej (pandemia, wojna na Ukrainie). Sugestie te zostały uwzględnione poprzez realizację takich tematów jak: Ocena płynności finansowej przedsiębiorstwa na przykładzie spółek z branży budowlanej w Polsce, Ocena struktury majątkowo-kapitałowej wybranych spółek w branży cukierniczej Wawel S. A. i Grupy Otmuchów S. A. za lata 2020-2022, Ocena rentowności kapitałów i czynników ją kształtujących na przykładzie wybranych przedsiębiorstw z branży spożywczej, Ocena rentowności przedsiębiorstw na podstawie wybranych spółek w branży informatycznej.
- 11) W ramach Drzwi Otwartych 2023/2024 Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość dr Andrzej Borowski przeprowadził dla młodzieży uczącej się w liceach i technikach zajęcia pt.: „Urodzony finansista – Masz tyle pieniędzy, że musisz sprawdzać dwa razy, że to Ty?“, które poszerzyły kompetencje uczestników z zakresu zarządzania finansami.
- 12) Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość dr Andrzej Borowski, wraz z dr Małgorzatą Michalską-Nakonieczną, prof. WSPA, poprowadził także dla uczniów Zespołu Szkół im. Grabskiego w Lublinie warsztaty, których celem było przybliżenie specyfiki rozwoju zawodowego w obszarze finansów i rachunkowości. Wizyta odbyła się w ramach zajęć z doradztwa zawodowego. W jej ramach uczniowie mieli okazję m. in. wykonać test Gallupa.
- 13) W ramach organizowanego w siedzibie Uczelni wydarzenia Falcon, Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość poprowadził dla uczestników warsztaty nt. „Budowania fantastycznego zespołu”.
- 14) Studenci kierunku Finanse i rachunkowość, dzięki stałej i wieloletniej współpracy z Urzędem Miasta Lublin, mają okazję być uczestnikami warsztatów organizowanych w ramach wspierania akademickości Lublina. Cykl „Skills Up!” ma na celu rozwój różnych kompetencji, m. in.

kompetencji miękkich, kreatywności i przedsiębiorczości. W zeszłym roku akademickim, w miejskim centrum młodzieżowym HEJ! odbyły się m. in. warsztaty: „Wpuszczeni w kanał – budowanie komunikacji marketingowej jako sztuka tworzenia story” i „Praktyczne poszukiwanie pomysłu biznesowego.”

Ponadto, wśród wielu wydarzeń i przedsięwzięć organizowanych i realizowanych we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi – partnerami Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie wskazać można m. in. takie jak:

- 1) Organizacja konferencji wspólnie z Wydziałem Strategii Urzędu Miasta Lublin i Fundacją Inicjatyw Menedżerskich „Samorządy wobec wyzwań współczesności” – na konferencji poruszono zagadnienia związane z innowacyjnym zarządzaniem miastami.
- 2) Organizacja międzynarodowej konferencji wspólnie z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich „Współczesne trendy w zarządzaniu”.
- 3) Wspólna organizacja konferencji z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich, firmą IMPACT oraz innymi partnerami technologicznymi WSPA „Przedsiębiorczość i administracja – 25 lat współpracy”.
- 4) Organizacja międzynarodowej konferencji wspólnie z Polsko-Ukraińską Izbą Gospodarczą i Fundacją Inicjatyw Menedżerskich „Granica polsko-ukraińska. Szansa czy bariera rozwoju?” Powyższy event łączy wiele środowisk, a jego uczestnicy przez dwa dni obradowali w celu wypracowania rozwiązań w zakresie zwiększenia efektywności współpracy gospodarczej w warunkach toczącej się wojny. W wydarzeniu udział wzięli m. in.: Iryna Wereszczuk - Wicepremier Ukrainy, Waldemar Buda - Minister Rozwoju i Technologii, Paweł Szefernaker - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pełnomocnik rządu ds. uchodźców wojennych z Ukrainy, Lech Antoni Kołakowski - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Bartosz Zberaszczuk - Sekretarz Stanu w Ministerstwo Finansów, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, Jacek Piechota - Prezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej.
- 5) Przygotowanie i prowadzenie warsztatów wspólnie z przedstawicielami Fundacji Inicjatyw Menedżerskich i firmy IMPACT nt. „Młody lider czy młody menedżer” oraz „Zarządzanie jest cool”. Warsztaty były dedykowane młodzieży szkół średnich z Lublina.
- 6) Przygotowanie i wygłoszenie prelekcji przez przedstawicieli partnerów technologicznych: Pana Pawła Prokopa (Fundacja Inicjatyw Menedżerskich) i dr Bartosza Sobotkę (Syntea) nt. „Przyszły rynek pracy – wizja fantastyczna czy rzeczywista”.
- 7) Organizacja prelekcji „Zarządzanie ludźmi w wydaniu science fiction – czy to możliwe?”. Prelekcje miały miejsce w ramach Ogólnopolskiego Festiwalu Fantastyki FALKON.
- 8) Organizacja debaty z cyklu Innowacyjny rozwój Lublina we współpracy z Urzędem Miasta Lublin oraz członkami Rady Innowacyjnego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Lublina – podczas debaty poruszone zostały tematy roli uczelni w mieście oraz wyzwań z jakimi mierzą się na co dzień szkoły wyższe. W debacie udział wzięł Dyrektor Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin – dr Mariusz Sagan.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w celu konsultacji bieżącej i planowanej oferty dydaktycznej oraz wspierania Władz WSPA w podejmowaniu decyzji o charakterze strategicznym zarządzeniem Rektora nr 23/R/WSPA/2016-2017 z dnia 13 marca 2017 roku powołana została Rada Rozwoju WSPA, przemianowana następnie zarządzeniami Rektora nr

34/R/WSPA/2016-2017 i 35/R/WSPA/2016-2017 z dnia 18 maja 2017 roku na Konwent Rozwoju.
W aktualny skład Konwentu Rozwoju wchodzi przedstawiciele takich firm i instytucji jak:

- 1) Wojewoda Lubelski;
- 2) Marszałek Województwa Lubelskiego;
- 3) Starosta Powiatu Lubelskiego;
- 4) Konsul Generalny Ukrainy w Lublinie;
- 5) Konsul Honorowy Republiki Czeskiej w Lublinie;
- 6) Konsul Honorowy Austrii w Lublinie;
- 7) Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego;
- 8) Wydział Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego;
- 9) Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin;
- 10) Wydział Kultury Urzędu Miasta Lublin;
- 11) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin;
- 12) Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie;
- 13) Miejski Urząd Pracy w Lublinie;
- 14) Powiatowy Urząd Pracy w Lublinie;
- 15) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie;
- 16) Lubelski Park Naukowo-Technologiczny;
- 17) Niepubliczna Szkoła Podstawowa Montessori w Lublinie.
- 18) Stowarzyszenie Homo Faber;
- 19) Kurier Lubelski;
- 20) Zakład Ubezpieczeń Społecznych o. Lublin;
- 21) PFRON Oddział Lubelski;
- 22) 1 Wojskowy Szpital Kliniczny w Lublinie;
- 23) KOMANDOR S. A.;
- 24) Lokalna Grupa Działania na Rzecz Rozwoju Gmin Powiatu Lubelskiego – "Kraina wokół Lublina";
- 25) Związek Gmin Lubelszczyzny;
- 26) Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji - Ośrodek Zamiejskowy w Lublinie;
- 27) Fundacja Inicjatyw Menedżerskich;
- 28) International Coach Federation - Oddział Regionalny;
- 29) Pyramid Games;
- 30) Billenium;
- 31) Fundacja Sempre a Frente;
- 32) Stowarzyszenie Architektów Polskich Lublin o. Lublin;
- 33) Lubelska Okręgowa Rada Izby Architektów RP;
- 34) Muzeum Narodowe w Lublinie;
- 35) Sii Delivery Center w Lublinie;
- 36) Perła Browary Lubelskie S.A.;
- 37) Publimar S. j.;
- 38) Teatr Stary;
- 39) SKENDE Lublin;
- 40) Targi Lublin;
- 41) Gala S. A.;
- 42) ROHLIG SUUS Logistics S. A..

Podczas posiedzeń Konwentu Rozwoju omawiane są w szczególności możliwości zaangażowania się poszczególnych członków Konwentu w działalność WSPA. W ramach dotychczasowych konsultacji przedstawiciele przedsiębiorstw zaproponowali m.in. współpracę w zakresie budowania specjalności związanych z marketingiem, oferując zarówno wsparcie przy realizacji projektów marketingowych, budowaniu programów studiów, jak i organizacji praktyk studenckich. Przedstawiciele Władz samorządowych poinformowali z kolei, iż w związku z umiędzynarodowieniem Uczelni widzą ogromną możliwość współpracy poprzez zaangażowanie studentów pochodzących z krajów ościennych, w szczególności z Ukrainy. W trakcie spotkań poruszone zostały także kwestie związane z planami dotyczącymi utworzenia nowych kierunków studiów, zawodami deficytowymi i nadwyżkowymi, zapotrzebowaniem lubelskiego rynku pracy na absolwentów studiów wyższych, a także poruszono problematykę wchodzenia absolwentów-cudzoziemców na rynek pracy. Dostrzegalna potrzeba podejmowania wielopłaszczyznowej dyskusji dotyczącej kierunków kształcenia przyszłych absolwentów oraz ogromna efektywność rozmów z członkami Konwentu Rozwoju upewniła Władze WSPA w Lublinie w przekonaniu, iż współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest niezbędna do lepszego funkcjonowania Uczelni. Ostatnie posiedzenie Konwentu Rozwoju odbyło się w dniu 6 grudnia 2024 roku, natomiast relacja z posiedzenia Konwentu w 2023 roku dostępna pod linkiem: <https://lublin.tvp.pl/69158449/konwent-rozwoju-wspia>).

Zakres opisywanej współpracy jest ponadto poddawany okresowym przeglądom. Dotyczą one poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i jej wpływu na doskonalenie realizacji programu studiów, w tym osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Opisywane zagadnienia stanowią przedmiot rozważań kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia, a przegląd współpracy z otoczeniem społecznym na poszczególnych kierunkach dokonywany jest corocznie podczas posiedzenia Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz na bieżąco podczas posiedzeń Kolegium Dziekańskiego.

Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia pod przewodnictwem Dziekana kierunku w semestrze letnim każdego roku akademickiego analizuje uwagi i propozycje do programu studiów zgłoszone przez Radę Konsultacyjną kierunku, w skład której wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Zespół ds. Jakości Kształcenia po dokonaniu oceny zgłoszonych propozycji podejmuje decyzję o wprowadzeniu lub niewprowadzeniu ich do programu studiów. Członkowie Rady Konsultacyjnej wskazują również kierunki tematyczne prac semestralnych i dyplomowych. Na posiedzenia Zespołu ds. Jakości Kształcenia zapraszani są studenci, którzy mają możliwość wyrażenia opinii na temat proponowanych zmian w programie studiów, a także wskazania obszarów współpracy, które chcieliby realizować w ramach studiów. W przypadku braku zaangażowania Członków Rady Konsultacyjnej Zespół ds. Jakości Kształcenia może wskazać potrzebę dokonania zmian w składzie Rady. Ponadto, przegląd współpracy podejmowanej w minionym roku akademickim 2023/2024 został przyjęty w drodze uchwały przez Senat WSPA w dniu 30 września 2024 roku, w ramach sprawozdania z realizacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Na bieżąco dokonywane są także przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym podczas posiedzeń Kolegium Dziekańskiego (odbywających się raz w tygodniu).

Przegląd współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dokonywany jest także w zakresie Konwentu Rozwoju WSPA – Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia po zakończeniu danego roku akademickiego analizuje ustalenia podjęte przez Konwent oraz zaangażowanie jego członków. Sprawdzana jest także adekwatność działalności, którą zajmują się poszczególni członkowie

Konwentu, do oferty edukacyjnej WSPA. Jako przykład decyzji podjętych w tym zakresie wskazać można włączenie do Konwentu Rozwoju przedstawiciela 1 Wojskowego Szpitala Klinicznego w Lublinie, co spowodowane było utworzeniem w WSPA w Lublinie studiów na kierunku Pielęgniarstwo.

W zakresie współpracy dotyczącej realizacji praktyk zawodowych Kierunkowy oraz Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonują oceny aktualności i liczby podpisanych porozumień z firmami i instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. W przypadku potrzeby zaktualizowania lub nawiązania nowych porozumień i deklaracji wytyczne przekazywane są do Akademickiego Biura Karier, które podejmuje szereg działań służących nawiązaniu kontaktów z instytucjami oraz firmami, zajmującymi się działalnością związaną z obszarem kształcenia na kierunku Finanse i rachunkowość, w celu zapewnienia jak największej liczby miejsc, w których studenci mieliby możliwość odbywania praktyk. Ponadto, w ramach badania ewaluacyjnego przeprowadzanego wśród studentów przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości kształcenia studenci dokonują oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie praktyk zawodowych – w otwartej dyskusji ze wspomnianym wyżej Pełnomocnikiem odpowiadają na pytania takie jak: Jak z Państwa perspektywy wygląda organizacja praktyk zawodowych? Z czym są problemy i co można usprawnić? Władze Uczelni poddają analizie wyniki ankiet, omawiają je podczas posiedzenia Kolegium Dziekańskiego, a następnie podejmują niezbędne działania w celu usunięcia zaistniałych nieprawidłowości lub udoskonalenia funkcjonowania poszczególnych działów. Studenci mogą również w każdej chwili wnieść skargę lub wniosek, zgodnie z procedurą wnoszenia i rozpatrywania skarg i wniosków.

Podsumowując, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym odgrywa kluczową rolę w procesie projektowania, realizacji i doskonalenia programu studiów kierunku Finanse i rachunkowość. Dzięki temu studia są dopasowane do realnych potrzeb rynku pracy oraz społeczności lokalnych. Współpraca z pracodawcami, organizacjami branżowymi oraz ekspertami z sektora finansów pozwala na identyfikację aktualnych trendów i oczekiwań rynku. Dzięki temu program studiów uwzględnia praktyczne umiejętności i kompetencje, które są szczególnie cenione na rynku pracy. Regularne konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi pozwalają na szybką reakcję na zmiany w wymaganiach rynku pracy, technologii czy przepisach prawnych. Dla studentów istotna jest również możliwość odbywania staży, praktyk oraz realizacji projektów z partnerami zewnętrznymi. Dzięki realizowanej współpracy absolwenci kierunku Finanse i rachunkowość są dobrze przygotowani do podjęcia pracy, co wpływa na ich konkurencyjność na rynku. Ich kompetencje są bardziej zróżnicowane i dostosowane do specyfiki sektora finansowego.

Ważnym elementem w dydaktyce jest wymiar społeczny i kompetencje miękkie, które kształtowane są poprzez bezpośredni kontakt z pracodawcami, pracę w zespołach, ale również działania inspirujące młodzież szkół średnich do kontynuacji kształcenia po maturze i rozwoju osobistego, prowadzącego do osiągnięcia życiowego sukcesu. Dzięki aktywnej współpracy z Urzędem Miasta Lublin, który posiada departamenty wyspecjalizowane we wspieraniu akademickości miasta, kierunek Finanse i rachunkowość zdobywa nowych partnerów instytucjonalnych, a studenci mają możliwość odbywania praktyk w renomowanych firmach, uczestniczenia w wydarzeniach rozwijających ich kompetencje oraz brania udziału w wykładach profesorów wizytujących.

Efektywność kształcenia na kierunku potwierdzają statystyki. Według danych Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych absolwenci kierunku

Finanse i rachunkowość w WSPA w Lublinie nie mają problemu ze znalezieniem zatrudnienia. Zajmuje im to średnio 1 miesiąc. Warty podkreślenia jest także fakt, iż ich wynagrodzenia są konkurencyjne i przewyższają wynagrodzenia absolwentów tego typu kierunków realizowanych na innych uczelniach, także publicznych. Według najaktualniejszej publikacji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie, do której dane przygotował m. in. Miejski Urząd Pracy w Lublinie, pn. „Stan bezrobocia absolwentów szkół wyższych w województwie lubelskim (rok akademicki 2021/2022)”, sytuacja osób, które ukończyły Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie wygląda następująco: spośród 342 absolwentów roku akademickiego 2021/2022 z województwa lubelskiego, na koniec maja 2023 roku zarejestrowanych w różnych powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne było 8 osób. Daje to procentowy udział bezrobotnych w liczbie absolwentów uczelni w roku akademickim 2021/22 na poziomie 2,3%. W rejestrach samego Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie znalazły się zaledwie 4 osoby, będące absolwentami WSPA w Lublinie. Aktualnie w rejestrach Miejskiego Urzędu w Lublinie zarejestrowanych jest 77 osób, które kiedykolwiek ukończyły Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (41 kobiet, 36 mężczyzn). Stanowią one zaledwie ok. 4% osób z wyższym wykształceniem, zarejestrowanych w MUP w Lublinie, co wyróżnia WSPA na tle innych lubelskich uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

W bieżącym roku akademickim, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie została beneficjentem programu UM Lublin pt.: „Visiting Professors in Lublin”. Program jest inicjatywą Urzędu Miasta Lublin. Celem Programu jest kreowanie wizerunku Lublina, jako miasta przyjaznego środowisku naukowemu, wzmacnianie międzynarodowej współpracy badawczej, a także wspieranie rozwoju potencjału dydaktycznego i procesu nawiązywania i utrzymywania międzynarodowych kontaktów z ośrodkami naukowymi na świecie przez lubelskie uczelnie wyższe i instytuty naukowo-badawcze. Dzięki programowi w maju 2025 roku w murach WSPA będziemy gościć prof. Félixu Puime-Guilléna z University of Santiago de Compostela, specjalizującego się w zarządzaniu finansami przedsiębiorstw, strategiami finansowymi, bankowością i energią odnawialną. Profesor wygłosi cykl wykładów otwartych, poprowadzi zajęcia na kierunku Finanse i rachunkowość i konsultacje dla pracowników samorządu.

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie współrealizowała także projekt finansowany ze środków programu Erasmus+, pt.: SUCCESS Sustainable University – Enterprise Cooperation for Improving Graduate Employability. W skład konsorcjum weszło 16 uczelni wyższych i jednostek naukowo-badawczych z Europy Zachodniej i Bałkanów. Jego działania miały na celu stworzenie nowej kultury przedsiębiorczości, przestrzeni do tworzenia nowych technologii, stanowiących wartość dodaną dla obydwu stron oraz transfer praktycznej wiedzy z przedsiębiorstw na uczelnie wyższe. Celem głównym projektu jest modernizacja uczelni funkcjonujących w państwach Bałkanów Zachodnich, poprzez wzmocnienie partnerstwa między uczelniami a przedsiębiorstwami, w obszarach edukacji i transferu wiedzy, w oparciu o potrzeby rynkowe, w celu zwiększenia szans studentów na zatrudnienie. Ponadto projekt ma na celu wzmocnienie współpracy międzynarodowej

i tworzenie sieci na poziomie regionalnym i międzynarodowym między uniwersytetami i przedsiębiorstwami. W kwietniu 2022 roku Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość - dr Andrzej Borowski, wraz z dr Małgorzatą Michalską – Nakonieczną, prof. WSPA, wystąpili jako mentorzy, w sesji wyjazdowej w Uniwersytecie im. Ismaila Qemala w Albanii (Vlora), przedstawiając dobre praktyki współpracy z otoczeniem społeczno - gospodarczym w WSPA oraz ich skutki dla rozwoju.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na stałe wpisane jest w misję Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Dokumenty regulujące strategię rozwoju Uczelni zarówno na lata 2015-2020, jak i na lata 2021-2026, wskazują, iż WSPA jest uczelnią kształcąca i integrującą studentów z całego świata, stosującą nowoczesne formy kształcenia, otwartą na różnorodność, kształtującą postawy prospołeczne. Wśród strategicznych celów WSPA znalazły się m.in.: kształcenie studentów z całego świata oraz umiędzynarodowienie procesu dydaktycznego poprzez zwiększenie mobilności studentów i kadry, pozyskiwanie środków zewnętrznych na projekty międzynarodowe, zwiększenie ilości uczelni partnerskich w Europie oraz w innych regionach świata, umiędzynarodowienie kadry dydaktycznej, podnoszenie kompetencji międzykulturowych i językowych kadry dydaktycznej i administracyjnej. W koncepcji kształcenia kierunku Finanse i rachunkowość założono zaś, iż absolwent ma być przygotowany do wejścia na rynek pracy niezależnie od lokalizacji miejsca pracy, posiadając nie tylko wiedzę teoretyczną, ale przede wszystkim mając umiejętności jej wykorzystania w rozwiązywaniu problemów, z którymi będzie musiał się zmierzyć w pracy zawodowej. Ponadto, koncepcja kształcenia na kierunku kształtowana jest w generalnym założeniu w oparciu o przesłanki wewnętrzne oraz zewnętrzne, takie jak m. in. dobre praktyki dotyczące wzorców i doświadczeń zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, właściwych dla kształcenia praktycznego w obszarze finansów i rachunkowości.

Absolwenci kierunku Finanse i rachunkowość powinni charakteryzować się praktyczną znajomością co najmniej jednego języka obcego, dlatego też w semestrach od 1 do 4 realizowane są obowiązkowe lektoraty z języka obcego. Studenci mają do wyboru naukę następujących języków obcych: angielski, niemiecki, hiszpański, rosyjski. W ramach zajęć z języków obcych studenci uczą się elementów słownictwa specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów, treści gramatycznych, płynnego porozumiewania się w języku obcym, brania czynnego udziału w dyskusjach i debatach, wyrażania opinii i przedstawiania swoich poglądów, argumentowania i formułowania swojego punktu widzenia, polemizowania i wypracowywania rozwiązań kompromisowych, a także wyrażania emocji i rozmawiania o przeżyciach w różnych sytuacjach życiowych. Metody weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w ramach nauki języków obcych, są dostosowane do specyfiki i charakteru lektoratu. W tym obszarze dominują zatem formy umożliwiające ocenę wszystkich aspektów zaawansowania językowego, czyli w zakresie: czytania, mówienia, słuchania i pisanie. Od lektorów wymaga się, aby w procesie analizy postępów w nauce wykorzystywali (oprócz tradycyjnych prac zaliczeniowych i egzaminów) prace cząstkowe takie, jak: prezentacje, ćwiczenia pisemne i ustne oraz formy dyskusyjne, które służą nabyciu praktycznych umiejętności posługiwania się danym językiem obcym. Po zakończeniu studiów absolwenci kierunku posiadają umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2.

W celu zwiększenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia do programu studiów kierunku Finanse i rachunkowość wprowadzono przedmiot Ekonomia realizowany z elementami języka angielskiego, a także moduł anglojęzyczny, w ramach którego realizowane są trzy przedmioty w języku angielskim: International Accounting – Introduction, Analysis of accounting data, International Financial Reporting. Ponadto, realizując opisane wyżej cele strategiczne i dostrzegając potrzebę rozwijania kompetencji międzykulturowych studentów Uczelnia, począwszy od roku akademickiego 2019/2020, wprowadziła do programów studiów wszystkich kierunków, w tym Finanse i rachunkowość, przedmiot Komunikacja międzykulturowa. Przedmiot ten ma na celu w szczególności poznanie zagadnień związanych ze sposobami opisu i analizy kultur, rozwijanie umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie wielokulturowym, w szczególności umiejętności komunikacji z osobami odmiennymi kulturowo, nabycie umiejętności wykorzystywania wiedzy z komunikacji międzykulturowej w życiu codziennym.

WSPA w Lublinie zapewnia studentom możliwość uczestniczenia w trakcie procesu kształcenia w wymianie międzynarodowej - Uczelnia od 2006 roku czynnie uczestniczy w Programie wymiany międzynarodowej Erasmus, od 2014 roku w Programie Erasmus+ i od 2021 w nowej edycji Programu Erasmus+, ma za sobą dwie edycje programów mobilnościowych finansowanych ze środków norweskich Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy. Obecnie Uczelnia realizuje projekty w ramach Programu Erasmus+. Zasady wymian studenckich obejmują proces uznawalności dokonań studenta zagranicą, uznanie okresu wymiany i zdobytych wyników w nauce, w tym punktów ECTS. Dla studentów dostępne są także praktyki zagraniczne z Programu Erasmus+, praktyki realizowane w innych krajach mogą być częścią praktyk obowiązkowych lub stanowić praktykę dodatkową - odnotowaną w suplemencie do dyplomu i liczoną do osiągnięć studenta np. przy ubieganiu się o stypendia.

Studenci kierunku Finanse i rachunkowość mają możliwość udziału w praktykach zagranicznych oraz możliwość zrealizowania części okresu studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z kilkoma uczelniami zagranicznymi z Europy University of Applied Sciences BALTAZAR ZAPRESIC - Chorwacja, Frederick University - Cypr, Deggendorf Institute of Technology - Niemcy, DHBW Karlsruhe - Niemcy, Kodolanyi Janos University of Applied Sciences - Węgry, Università Ca' Foscari Venezia - Włochy, Università degli Studi di Teramo - Włochy, ISMA University - Łotwa, Šiauliai State College - Litwa, Instituto Politecnico de Castelo Branco - Portugalia, University of Security Management in Kosice - Słowacja, International School for Social and Business Studies - Słowenia, Universidad de Málaga – Hiszpania, oferującymi możliwości wymiany dla kierunku Finanse i rachunkowość w języku angielskim. W ciągu ostatnich 3 lat odbyło się 17 zagranicznych wyjazdów studentów tego kierunku, wszystkie wyjazdy były na praktyki do takich krajów jak: Portugalia, Holandia, Litwa, Niemcy, Szwecja, Hiszpania. W Uczelni organizowane są także wydarzenia międzynarodowe przybliżające inne kultury i języki, zawierające prezentacje partnerskich uczelni, pozwalające lepiej poznać ofertę edukacyjną i kraje, z którymi prowadzona jest współpraca. Studenci co roku uczestniczą w dniach informacyjnych programu Erasmus+, w czasie których mogą poznać ogólne zasady wymiany, odbywają się spotkania z uczestnikami wyjazdów, którzy dzielą się swoim doświadczeniem międzynarodowym. Zapraszani są wykładowcy z zagranicznych uczelni na cykle wykładów tematycznych oraz praktycy z przedsiębiorstw na wykłady otwarte i warsztaty praktyczne.

Kadra dydaktyczna kierunku Finanse i rachunkowość jest zaangażowana w projekty z udziałem partnerów zagranicznych i aktywnie uczestniczy w mobilnościach w ramach Programu Erasmus+. Główne kierunki współpracy to Cypr, Chorwacja, Gruzja, Hiszpania oraz Portugalia. Planuje się, że w nadchodzącym roku akademickim współpraca ta zostanie rozszerzona o nowe uczelnie. Mobilności realizowane przez nauczycieli akademickich kierunku obejmują wyjazdy szkoleniowe i na prowadzenie zajęć. Wyjazdy zrealizowane przez kadrę dydaktyczną kierunku Finanse i rachunkowość w uczelniach zagranicznych to:

- 1) dr Maria Mazur, prof. WSPA:
 - a) International Black Sea University – Gruzja, temat: Globalization processes in modern world;
 - b) Sulkhan-Saba Orbeliani University- Gruzja, temat- Human rights in the war time;
 - c) University of Mauritius, szkolenie;
 - d) Batumi State Maritime Academy – Gruzja, szkolenie.
- 2) dr Andrzej Borowski:
 - a) Instituto Politecnico de Lisboa - Portugalia, temat wykładu: Human capital management vs. Human resources management;
 - b) University of Split - Chorwacja, temat wykładu: Human capital management vs. Human resources management;
 - c) Universidad Pontificia de Salamanca - Hiszpania, szkolenie oraz wykład: Factors affecting the motivation of public administration employees.
 - d) University of Mauritius – Mauritius, temat wykładu: Factors affecting motivation in the public and private sectors.
 - e) University of Maribor – Słowenia, wykład i publikacja Motivating employes in public administration.
 - f) "Ismail Qemali" University Vlora- Albania, spotkanie projektowe.
- 3) dr Artur Kokoszkiwicz:
 - a) Polytechnic of Setubal - Portugalia, temat wykładu: More rights or less rights in the economy?;
 - b) American University of Bulgaria, temat wykładu: Administrative law in Poland- selected issue for the comparative analysis of legal;
 - c) University of Split - Chorwacja, temat wykładu: More rights or less rights in the economy?;
 - d) Universidad Pontificia de Salamanca - Hiszpania, szkolenie.
- 4) dr Marta Komorska, prof. WSPA:
 - a) Solheimar - Islandia, temat: Social work and social policy in EU projects;
 - b) Masaryk University – Czechy, temat: Universal Design for Learning by Support Centre for Students with Special Needs;
 - c) Jaen University – Hiszpania, szkolenie;
 - d) Adventures for students - Islandia, szkolenie: working with refugees - Icelandic conditions.
- 5) dr hab. Artur Paździor, prof. WSPA:
 - a) Fort Hays State University - USA, wykłady, temat: Stock market in times of crisis;
 - b) Università Ca' Foscari - Włochy, szkolenie;
 - c) University of Maribor- Słowenia, szkolenie.
- 6) dr Anna Spoz:
 - a) University of Maribor- Słowenia, szkolenie.
- 7) mgr Piotr Skrzypczak:

- a) Sulkhani-Saba Orbeliani University- Gruzja, temat- Law and Global Security;
 - b) University of Mauritius, szkolenie.
- 8) mgr Marcin Jonik:
- a) EDU Culture - Cypr, zakres tematyczny szkolenia: Metodyka nauczania języków obcych;
 - b) Euro Pass- Irlandia, zakres tematyczny szkolenia: rozszerzanie warsztatu pracy- nowe technologie w nauczaniu.
- 9) mgr Maria Sieńko:
- b) University of Lapland - Finlandia, zakres tematyczny szkolenia: Nowe metody dydaktyczne w procesie nauczania;
 - c) UWC Maastricht - Holandia, zakres tematyczny szkolenia: Wsparcie procesu nauczania dla studentów międzynarodowych;
 - d) Link Arkitektur - Norwegia, zakres tematyczny szkolenia: Rozwiązania przy projektowaniu wnętrz - użycie najnowszych technologii.

Planowane są kolejne wyjazdy kadry dydaktycznej na wykłady i szkolenia między innymi do Włoch i do Niemiec. Kadra ma możliwość uczestniczenia też w zdalnych wydarzeniach międzynarodowych oferowanych przez wielu partnerów zagranicznych. Ponadto, wśród najistotniejszych wydarzeń dotyczących współpracy międzynarodowej, które odbyły się w ostatnim roku, wskazać można takie jak:

- 1) VI Międzynarodowa Konferencja "Granica polsko-ukraińska. Szansa czy bariera rozwoju?" - jedno z najważniejszych wydarzeń dyplomatycznych w Lublinie, w ramach współpracy WSPA z Fundacją Inicjatyw Menadżerskich, mające na celu poszerzenie wiedzy z zakresu współpracy transgranicznej oraz procesów migracyjnych. Konferencja odbyła się w dniach 12-13 grudnia 2022 roku w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, a jej uczestnicy przez dwa dni obradowali w celu wypracowania rozwiązań w zakresie zwiększenia przepustowości granicy oraz poprawy efektywności transportu kolejowego i drogowego. W wydarzeniu udział wzięli m. in.: Iryna Wereszczuk- Wicepremier Ukrainy, Waldemar Buda - Minister Rozwoju i Technologii, Paweł Szefernaker - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pełnomocnik rządu ds. uchodźców wojennych z Ukrainy, Lech Antoni Kołakowski - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Bartosz Zbaraszczyk - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, Jacek Piechota - Prezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej;
- 2) wizyta przedstawicieli Fundacji Ukraine America Initiative z USA w WSPA w Lublinie. W skład delegacji wszedł m. in. Corey Stapleton, który jest kandydatem w wyborach prezydenckich USA z ramienia partii republikańskiej. Głównym tematem spotkania był kryzys humanitarny w Lublinie, związany z wojną w Ukrainie. Rozmowy koncentrowały się wokół działalności wolontariackiej studentów uczelni lubelskich, a przede wszystkim studentów WSPA w Lublinie. Wystąpienia dotyczyły także Miasto Lublin, którego władze z zaangażowaniem podjęły spójne, skoordynowane działania dotyczące pomocy dla uchodźców wojennych z Ukrainy;
- 3) debata akademicka pt. "Wpływ wojny w Ukrainie na Unię Europejską oczami studentów", która odbyła się w dniu 7 grudnia 2022 r.. Podczas panelu I studenci KUL odpowiedzieli na pytania związane z wpływem polityki EU wobec wojny w Ukrainie na rzeczywistość studencką. Panel II skupiał się na działalności wolontariackiej. Studenci-wolontariusze z WSPA opowiedzieli o swoich wspomnieniach z dnia 24 lutego oraz o swojej pomocy w ramach Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie. Wydarzenie zostało zorganizowane przez

WSPA w Lublinie, EUROPE DIRECT Lublin WSPA, Instytut Nauk o Polityce i Administracji KUL, Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych KUL, Koło Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego KUL oraz Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych WSPA;

- 4) wizyta rektorów uniwersytetów z Ukrainy, które znajdują się na terytorium obecnie okupowanym przez Rosję, w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 5) Culture Fest – Dzień Studentów Międzynarodowych (14 marca 2023 r.) – wydarzenie zorganizowane przez Studentów zagranicznych WSPA, podczas którego uczestnicy mogli obejrzeć prezentacje krajów takich, jak: Etiopia, Kazachstan, Rwanda, Nigeria, Maroko, Zimbabwe, Tajlandia, Ukraina; wziąć udział w konkursie wiedzy na temat tych krajów; wysłuchać występu muzycznego piosenkarek z Ukrainy i zespołu Helping Hand Band;
- 6) udział w panelu dyskusyjnym na konferencji dotyczącej sytuacji migrantów i migrantek na Lubelszczyźnie i w Polsce (26 września 2023 r.) . Moderatorem panelu był Pan Paweł Prokop – Prezes Fundacji Inicjatyw Menedżerskich i wykładowca WSPA. W dyskusji, z ramienia WSPA, wzięli udział: dr Maria Mazur, prof. WSPA – Rektor WSPA, dr inż. Michalina Gryniwicz-Jaworska - Dziekan kierunku Informatyka oraz Studenci WSPA. Konferencja organizowana była przez partnera biznesowego WSPA - Fundację Inicjatyw Menedżerskich, w partnerstwie z Fundacją Zarządzania i Innowacji w ramach projektu „Jedni z nas”;
- 7) Międzynarodowa Konferencja Hybrydowa pt. „Zarządzanie edukacją zdalną – szanse i wyzwania” zorganizowana przez Dział Projektów Zewnętrznych WSPA– konferencja była okazją do dyskusji o problemach, wyzwaniach i doświadczeniach związanych z nauczaniem zdalnym. W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele WSPA, innych uczelni lubelskich oraz uczelni zagranicznych;
- 8) Targi Międzynarodowe zorganizowane przez Dział Współpracy Międzynarodowej WSPA, podczas których przedstawiciele uczelni partnerskich prezentowali swoje kraje. Cała społeczność WSPA miała okazję spróbować zagranicznych przysmaków, obejrzeć tradycyjne produkty, a także porozmawiać o kulturze i zwyczajach różnych krajów;
- 9) udział Przewodniczącego Samorządu Studentów WSPA w spotkaniu z Ambasadorem Królestwa Niderlandów - Panią Daphne Bergsma. Przewodniczący Samorządu Studentów WSPA opowiedział m. in. o działalności Rady Studentów Lublina, której jest członkiem, a także o tym jak młodym ludziom żyje się w Lublinie i jakie zmiany i mechanizmy zostały zainicjowane lub już wykonane w kontekście Europejskiej Stolicy Młodzieży.

Uczelnia realizując misję umiędzynarodowienia przyjmuje wzorce z zagranicznych uczelni partnerskich, ale także prezentuje uczelniom z krajów słabiej rozwiniętych strukturę i zasady funkcjonowania WSPA, pokazuje, jakie działania można podejmować na rzecz poszerzenia współpracy międzynarodowej, w tym jak organizować warsztaty dla studentów i pracowników, oraz dzieli się wiedzą na temat działalności administracyjnej Unii Europejskiej. Aktualnie Uczelnia realizuje projekt "WySPA dydaktyków" (01.05.2024 – nadal), w ramach którego realizowane są szkolenia dla kadry dydaktycznej - w ramach projektu uczestnicy otrzymali następujące wsparcie: językowe (język angielski branżowy (50h) oraz zajęcia z native speakerem (80h)), wizyty studyjne, zakup międzynarodowych publikacji. Co istotne, jak już wcześniej wspomniano, Uczelnia realizowała projekt o nazwie „Open minded” (okres realizacji: 05.11-2018- 31.01.2021), który skierowany był do dwóch głównych grup docelowych: pracownicy WSPA w Lublinie (40 pracowników: 10 dydaktycznych, 30 administracyjnych) oraz studentów uczelni. W ramach projektu uczestnicy otrzymali następujące wsparcie:

- 1) Szkolenia dla kadry administracyjnej i dydaktycznej: językowe, z zakresu efektywnej komunikacji i pracy z klientem (rozumianym jako student), z zakresu komunikacji w środowisku wielokulturowym, z zakresu zarządzania kryzysem - zasady i praktyki dotyczące kryzysów oraz zarządzania kryzysowego. Dzięki szkoleniom pracownicy WSPA poprawili efektywność swojej pracy ze studentami i pracownikami zagranicznymi. Zwiększył się komfort studiowania i pracy dla studentów i pracowników zagranicznych.
- 2) Wizyty studyjne pracowników WSPA - zaplanowane i zrealizowane w ramach projektu działania przyczyniły się do zwiększenia potencjału WSPA w Lublinie w obszarze związanym z obsługą i współpracą z zagranicznymi studentami oraz kadrą akademicką. WSPA od wielu lat funkcjonuje w środowisku międzynarodowym, kształcąc zagranicznych studentów, współpracuje z uczelniami i ośrodkami uniwersyteckimi z różnych krajów. W ramach projektu zrealizowane działania przyczyniły się z jednej strony do zwiększenia kompetencji językowych, komunikacyjnych i międzykulturowych kadry dydaktycznej i administracyjnej (poprzez udział w cyklu szkoleń), a także przyczyniły się do poprawy jakości pracy oraz zwiększenia potencjału międzynarodowego uczelni. W ramach szkoleń 10 osób, które miały najbliższy kontakt ze studentami i kadrą z zagranicy, uczestniczyło w dwóch wizytach studyjnych w uczelniach partnerskich: Duale Hochschule Baden- Württemberg w Karlsruhe – Niemcy oraz Polytechnic Institute of Setúbal - Portugalia.
- 3) Nauka języka polskiego dla studentów zagranicznych - zrealizowano kursy dla studentów zagranicznych, którzy przez 3 semestry uczestniczyli w bezpłatnych kursach nauki języka polskiego. Ogółem przeszkolono 10 grup, w których uczestniczyło 230 studentów zagranicznych (łącznie 90h zajęć dla każdego studenta). Zajęcia uzupełniane były praktycznymi informacjami dotyczącymi różnych aspektów życia w Polsce. Dzięki uczestnictwu w zajęciach studenci zagraniczni szybciej przystosowali się do życia w naszym kraju oraz zintegrowali ze społecznością Uczelni. Zajęcia były prowadzone przez doświadczonych lektorów i kończyły się uzyskaniem certyfikatu.
- 4) Punkt Welcome Centre - stworzono profesjonalne miejsce pierwszego kontaktu z Uczelnią, w którym pracownicy zapewniają studentom i pracownikom zagranicznym pełną pomoc we wszystkich kwestiach dotyczących studiowania i pobytu w Lublinie.

Realizacja projektu przyczyniła się z jednej strony do podniesienia jakości pracy ze studentami oraz pracownikami zagranicznymi na WSPA, z drugiej zaś do zwiększenia ich komfortu podczas studiów i pracy na uczelni, a co za tym idzie zachęcenia ich do kontynuowania nauki i współpracy z WSPA. Rezultatem jest wzrost efektywności i jakości pracy ze studentami zagranicznymi, wzrost zadowolenia pracowników i studentów WSPA ze współpracy, ściślejsza integracja studentów WSPA, zwiększenie komfortu pracy i studiowania na WSPA dla cudzoziemców, zwiększenie komfortu cudzoziemców pracujących i studiujących na WSPA odnośnie przebywania w Lublinie. Wszystko to przełożyło się również na zwiększenie liczby cudzoziemców pracujących i studiujących na WSPA w Lublinie.

Innym projektem dofinansowanym z funduszy Unii Europejskiej, który realizowała Uczelnia, był projekt „Wyspa internacjonalizacji” (01.10.2019-30.09.2021). Projekt ten skierowany był do dwóch głównych grup docelowych: pracowników WSPA w Lublinie oraz studentów uczelni. W ramach projektu zrealizowano cykl szkoleń, które pozwoliły kadrze WSPA na pogłębienie swojej wiedzy w obszarze kompetencji kulturowych i lepszej komunikacji z osobami pochodzącymi z obcych państw:

- 1) Szkolenie - zarządzanie zespołem wielokulturowym i zróżnicowanym kulturowo;

- 2) Szkolenie dotyczące wybranych kręgów kulturowych: Bliski Wschód, Azja Centralna, Afryka Europa Wschodnia - z uwagi pochodzenie dotychczasowych studentów zagranicznych kształcących się w WSPA zasadne było przybliżenie specyfiki tych krajów pracownikom WSPA w celu lepszego zrozumienia sposobu ich funkcjonowania.
- 3) Szkolenie dotyczące międzynarodowego PR i obsługi klienta zagranicznego - mające na celu wzmocnienie potencjału WSPA w prowadzeniu skutecznych kampanii informacyjno-promocyjnych, skierowanych do odbiorców wywodzących się z ww. kręgów kulturowych.
- 4) Szkolenie - myślenie analityczne - dotyczące tematyki rozwiązywania sytuacji problemowych, rozwijania umiejętności kreatywnego myślenia, innowacyjności, analitycznego podejścia do problemów, podejmowania decyzji.

Dzięki udziałowi w szkoleniach kadra WSPA podniosła swoje kompetencje i poziom wiedzy na temat współpracy ze studentami zagranicznymi, jak również bliżej poznała specyfikę kręgów kulturowych, z których pochodzą studenci zagraniczni, co ułatwiło zrozumienie kontekstu zachowań studentów oraz sposobu ich funkcjonowania. Podniosło to także komfort studiowania samych studentów. W ramach realizacji powyższego projektu zrealizowano także szereg działań mających na celu stymulację międzynarodowej wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy WSPA a uczelniami partnerskimi, takich jak:

- 1) zakup publikacji/ksiązek/czasopism w języku angielskim do Biblioteki WSPA. Zakupione zostały najnowsze pozycje z dziedzin, w których WSPA prowadzi kształcenie w języku angielskim. Konkretnie tytuły zostały skonsultowane z kadrą dydaktyczną.
- 2) organizacja konferencji międzynarodowych - "Współczesne trendy w zarządzaniu" - edycja 1 (rok akademicki 2019/2020) i edycja 2 (rok akademicki 2020/2021). Konferencja podzielona na 3 obszary tematyczne - 1. Zarządzanie organizacjami, 2. Ekonomiczny i finansowy aspekt zarządzania organizacjami, 3. Inżynieria w zarządzaniu. Konferencje były tłumaczone na język angielski, rosyjski (tłumaczenia symultaniczne), zapewnione były również tłumaczenia w j. migowym. Do udziału w konferencji zaproszeni zostali naukowcy, przedsiębiorcy, specjaliści z branż z Lublina (innych ośrodków naukowych) i z całej Polski. W każdej edycji konferencji zostali zaproszeni prelegenci z zagranicy (z uczelni partnerskich WSPA), którzy wygłosili referaty. Po każdej konferencji została opracowana publikacja pokonferencyjna w wersji angielskiej, w wersji elektronicznej (+ wydruk wersji papierowej dla uczestników konferencji).
- 3) wizyty studyjne profesorów zagranicznych - 2 edycje - w roku akademickim 2019/2020 wizyta 2 profesorów z Portugalii, w roku akademickim 2020/2021 wizyta 2 profesorów ze Słowenii na 1 tydzień. Zrealizowano: wykłady otwarte dla studentów WSPA, spotkania z kadrą dydaktyczną WSPA, hospitację zajęć, wymiana wiedzy i doświadczeń. Do udziału zaproszeni zostali przedstawiciele uczelni partnerskich: PAR University College in Rijeka (Chorwacja), Deggendorf Institute of Technology (Niemcy), Instituto Politecnico de Setubal (Portugalia), International School for Social and Business Studies in Celje (Słowenia) i innych uczelni partnerskich.

W celu podniesienia poziomu wiedzy społeczności akademickiej na temat kultur krajów pochodzenia studentów zagranicznych oraz lepszego zrozumienia tych kultur przez studentów pochodzących z Polski zorganizowano z kolei następujące wydarzenia nakierowane na integrację międzykulturową:

- 1) wykłady otwarte skierowane do wszystkich studentów WSPA (prowadzone w języku angielskim, aby mogli wziąć w nich udział wszyscy zainteresowani studenci nie tylko z Polski, ale i zza granicy). Zrealizowano cykl wykładów dotyczących różnych kręgów kulturowych: Bliski Wschód, Afryka, Azja Centralna, Europa Wschodnia. Wykładowcami byli specjaliści z danej dziedziny.
- 2) Międzynarodowe Dni Kultury – wydarzenia towarzyszące wykładom otwartym, przybliżające poszczególne kręgi kulturowe w sposób namacalny, praktyczny - np. popołudnia z kulturą (organizacja pokazów filmów, nauka tańców, degustacja tradycyjnych/regionalnych postaw). Tematyka została skorelowana z trybem wykładów otwartych. W ich organizację włączeni zostali aktywnie studenci zagraniczni, którzy będą pełnili rolę multiplikatorów i animatorów. Pozwoliło to na kształtowanie pozytywnego wizerunku studentów zagranicznych i ich kręgów kulturowych. Studenci poznawali siebie nawzajem, co ułatwiło kształtowanie pozytywnych postaw zrozumienia i szacunku do obcych kultur.
- 3) integracja studentów zagranicznych z otoczeniem lokalnym - wspólne wyjścia studentów zagranicznych i polskich do miejsc kultury, rozrywki - mające na celu przybliżenie im kultury, tradycji Polski oraz poznanie Lublina jako miasta wielokulturowego i przyjaznego obcokrajowcom. W ramach tego działania zrealizowano wspólne wyjścia studentów do: muzeów, kina, teatru, wyjścia integracyjne np. na kręgle, do parku linowego, skate parku - gdzie w mniej formalnej atmosferze studenci mogli poznać się wzajemnie, rozwijać kompetencje międzykulturowe i integrować się ze społecznością lokalną.

Ponadto, w ramach projektu „Wyspa internacjonalizacji” Uczelnia zrealizowała następujące działania:

- 1) zaktualizowanie i zmodernizowanie strony www Uczelni wraz z systemem rejestracji on-line, dostępnym w 4 językach obcych: polski, angielski, rosyjski, ukraiński, dzięki czemu zwiększyła się możliwość oddziaływania WSPA za granicą i możliwe stało się dotarcie do szerszej grupy potencjalnych klientów na wielu rynkach;
- 2) opracowanie zestawu materiałów informacyjno-promocyjnych, dostępnych w 4 językach obcych (polskim, angielski, ukraińskim, rosyjskim): informatorów, ulotek, folderów, plakatów, broszur. Opracowane materiały zostały wykorzystane podczas kampanii rekrutacyjno-informacyjnej, jak również częściowo zostały wysłane do agentów pośredniczących w procesach rekrutacyjnych oraz wykorzystane podczas targów edukacyjnych, w których WSPA brała udział (Dział Rekrutacji i Dział Marketingu).

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji W Lublinie prowadzi punkt Europe Direct, w ramach którego wykładowcy i studenci angażowali się m. in. w działania takie jak:

- 1) uczestnictwo w spotkaniach w ramach Inicjatywy obywatelskiej – były to warsztaty, podczas których wypracowywane były pomysły na usprawnienie funkcjonowania różnych struktur UE;
- 2) uczestnictwo w wykładach dotyczących różnych zagadnień polityki unijnej;
- 3) przeprowadzenie sond ulicznych wśród mieszkańców Lublina dotyczących zagadnień związanych z aktualnymi wydarzeniami na arenie międzynarodowej;
- 4) pomoc jako wolontariusze podczas konferencji organizowanych przez ED, lub podczas których wystawione było stoisko z materiałami informacyjnymi punktu;
- 5) obsługa stoiska informacyjnego Punktu podczas różnych wydarzeń na terenie Lublina.

Warto podkreślić, iż Pełnomocnik ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia przeprowadza cyklicznie (nie rzadziej niż raz w roku) badanie wśród studentów, którego celem jest m. in. zbadanie ich opinii na temat dostępności do informacji o procesie kształcenia, w tym o wymianie międzynarodowej. Co istotne, informacje dotyczące wymiany międzynarodowej dostępne są na tablicy ogłoszeń na pierwszym piętrze budynku Uczelni, gdzie prezentowane są także zdjęcia z wyjazdów, co przyczynia się do promowania tej działalności wśród studentów. Ponadto, Centrum Współpracy Międzynarodowej opracowuje i przekazuje Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia coroczne sprawozdanie dotyczące współpracy międzynarodowej. Na podstawie powyższych badań i sprawozdań Władze Uczelni dokonują identyfikacji ewentualnych nieprawidłowości w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia i podejmują decyzje, mające na celu przeciwdziałanie im. Doskonalenie umiędzynarodowienia odbywa się również poprzez poszerzanie oferty zajęć w językach obcych, czego dowodem jest wprowadzenie do programu studiów kierunku Finanse i rachunkowość przedmiotów prowadzonych w językach obcych oraz przedmiotu Komunikacja międzykulturowa.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Co niezwykle istotne dla Uczelni, w dniu 28 listopada 2024 roku Urząd Miasta Lublin ogłosił wyniki Konkursu Prezydenta Miasta Lublin na wsparcie rozwoju i umiędzynarodowienia lubelskiego ośrodka akademickiego pod nazwą „Visiting Professors in Lublin” – edycja IV. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie jako jedyna uczelnia niepubliczna uzyskała pozytywną ocenę wniosku i tym samym znalazła się w gronie sześciu jednostek, które uzyskały środki finansowe na organizację wizyty zagranicznych naukowców – w przypadku WSPA jest to Pan prof. Felix Puime-Guillen - pracownik University of A Coruña (Hiszpania), którego obszarami specjalizacyjnymi są rachunkowość zarządcza, finanse oraz energia odnawialna. Wizyta Profesora, zgłoszona do Konkursu z ramienia Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, odbędzie się w maju 2025 r. i umożliwi głębszą analizę zagadnień dotyczących wdrażania rozwiązań ekologicznych oraz możliwości nawiązania dalszej współpracy na linii miasto-uczelnia-biznes.

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie współrealizowała także projekt finansowany ze środków programu Erasmus+, pt.: SUCCESS Sustainable University – Enterprise Cooperation for Improving Graduate Employability. W skład konsorcjum weszło 16 uczelni wyższych i jednostek naukowo-badawczych z Europy Zachodniej i Bałkanów. Jego działania miały na celu stworzenie nowej kultury przedsiębiorczości, przestrzeni do tworzenia nowych technologii, stanowiących wartość dodaną dla obydwu stron oraz transfer praktycznej wiedzy z przedsiębiorstw na uczelnie wyższe. Celem głównym projektu jest modernizacja uczelni funkcjonujących w państwach Bałkanów Zachodnich, poprzez wzmocnienie partnerstwa między uczelniami a przedsiębiorstwami, w obszarach edukacji i transferu wiedzy, w oparciu o potrzeby rynkowe, w celu zwiększenia szans studentów na zatrudnienie. Ponadto projekt ma na celu wzmocnienie współpracy międzynarodowej i tworzenie sieci na poziomie regionalnym i międzynarodowym między uniwersytetami i przedsiębiorstwami. W kwietniu 2022 roku Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość - dr Andrzej Borowski, wraz z dr Małgorzatą Michalską – Nakonieczną, prof. WSPA, wystąpili jako mentorzy,

w sesji wyjazdowej w Uniwersytecie im. Ismaila Qemala w Albanii (Vlora), przedstawiając dobre praktyki współpracy z otoczeniem społeczno - gospodarczym w WSPA oraz ich skutki dla rozwoju.

W przypadku kryterium dotyczącego umiędzynarodowienia procesu kształcenia nie sposób nie podkreślić także działalności studentów i wykładowców na rzecz pomocy i wsparcia dla uchodźców i uchodźczyń w związku z wojną w Ukrainie. Z inicjatywy lubelskich organizacji pozarządowych został powołany Lubelski Społeczny Komitet Pomocy Ukrainie, który rozpoczął działalność w pierwszym dniu agresji Rosji na Ukrainę. Głównym zadaniem Komitetu stała się koordynacja pomocy uchodźcom przybywającym z terenów objętych wojną w Ukrainie. Bez wątplenia mocną stroną komitetu są osoby, których doświadczenie, umiejętności, kompetencje językowe, znajomość miasta pozwoliły w tych kluczowych pierwszych dniach zbudować sprawnie działający system wsparcia kryzysowego. W większości wolontariuszami w mieście są studenci Politechniki Lubelskiej oraz Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Wolontariusze z Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie ze względu na znajomość języków obcych świadczyli pomoc i wsparcie dla uchodźców w wskazanych wcześniej w raporcie miejscach interwencyjnego zakwaterowania ludności ukraińskiej. Około 70 studentów Uczelni oraz wykładowcy kierunku - mgr Piotr Skrzypczak oraz dr Maria Mazur, prof. WSPA - od samego początku inwazji Rosji na Ukrainę działają z ramienia Lubelskiego Komitetu Społecznego Pomocy Ukrainie.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

System wsparcia dla różnych grup studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością

System opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów uczenia się jest elementem wspomagającym indywidualizację procesu kształcenia. Uwzględniając potrzeby różnych grup studentów w Uczelni istnieje możliwość odbywania studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów. O ten tryb studiowania studiów mogą ubiegać się w szczególności studenci kształcący się na więcej niż jednym kierunku studiów, wychowujący dzieci, legitymujący się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o złym stanie zdrowia, będący członkami sportowej kadry narodowej, oraz studenci, którzy z innych powodów nie mogą realizować studiów w trybie zwykłym. Zastosowane na kierunku metody kształcenia umożliwiają identyfikację i zaspokojenie spersonalizowanych/szczególnych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami, poprzez działania organizacyjne, np. dodatkowe konsultacje oraz zapewnienie odpowiednich rozwiązań technicznych umożliwiających studentom z niepełnosprawnościami korzystanie z infrastruktury jednostki. Na Uczelni działa Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami oraz Biuro ds. osób z niepełnosprawnościami, które udziela wsparcia studentom z niepełnosprawnościami i przewlekłe chorym w sytuacji, kiedy stan ich zdrowia utrudnia realizację studiów w trybie standardowym. Proponowane przez Biuro rozwiązania mają na celu wyrównanie szans studentów w dostępie do oferty akademickiej. Uczelnia oferuje studentom z niepełnosprawnościami możliwość skorzystania z:

- 1) usług asystenta;
- 2) usług tłumacza języka migowego;
- 3) transportu na zajęcia dydaktyczne;
- 4) dodatkowych zajęć z języka angielskiego – grupowych;
- 5) udziału w szkoleniach, warsztatach, konferencjach;
- 6) usług doradczych;

- 7) konsultacji (psychologicznych, logopedycznych, prawnych, zawodowych – prowadzonych w formie stacjonarnej i online);
- 8) wyjazdów edukacyjnych;
- 9) konsultacji związanych z poszukiwaniem pracy, rynkiem pracy itp.;
- 10) dostosowania formy egzaminu lub rozmowy kwalifikacyjnej indywidualnie do osoby;
- 11) zdawania egzaminu z wykorzystaniem dostosowanego komputera;
- 12) adaptacji materiałów egzaminacyjnych (druk powiększony);
- 13) wydłużenia czasu trwania egzaminu maksymalnie o 50%;
- 14) indywidualnej organizacji toku studiów;
- 15) całościowego lub częściowego zwolnienia z obowiązku uczestnictwa w zajęciach – w takim przypadku właściwy Dziekan ustali i określi warunki zaliczenia zajęć dydaktycznych;
- 16) specjalistycznego sprzętu dla osób z niepełnosprawnością (wypożyczalnia);
- 17) innowacyjnej platformy e-learning, dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wzroku (wtyczka powiększania / przyciemniania obrazu).

Studenci i pracownicy z niesprawnością wzroku, słuchu oraz osoby z niesprawnością rąk mogą wypożyczyć elektroniczne urządzenia przenośne, takie jak: komputery przenośne (notebooki), systemy FM dla osób słabosłyszących, lupy elektroniczne, klawiatury dla osób z niepełnosprawnością ruchową dłoni, dla osób jednoręcznych, tablety, w tym m.in.: iPady, Samsungi, programy udźwiękawiające Window-Eyes i Jaws, notesy / notatniki brajlowskie (Braille Sense, Kajetek), odtwarzacze dźwięku np. BookSense, iPod, VoiceDream Reader, linijki brajlowskie, dyktafony, programy powiększające Zoom Text i SuperNovaMagnifier, powiększalniki przenośne, alternatywne klawiatury, przenośne skanery A4, systemy Roger wspomagające słyszenie, wózki inwalidzkie. WSPA dysponuje także stroną internetową dedykowaną studentom z niepełnosprawnościami, która zawiera informacje m. in. o formach wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, dokumentach niezbędnych do udzielenia wsparcia za strony Uczelni oraz możliwych do wypożyczenia elektronicznych urządzeń przenośnych. Pracownicy Uczelni uczestniczyli z kolei w następujących bezpłatnych szkoleniach:

- 1) Edukacja włączająca;
- 2) Uczelnia Edukacja włączająca;
- 3) Uczelnia wobec studentów z zaburzeniami psychicznymi – formy wsparcia edukacyjnego;
- 4) Etykieta wobec osób z niepełnosprawnościami;
- 5) Technologie wspierające edukację osób niepełnosprawnych;
- 6) Wrażliwość na niepełnosprawność;
- 7) Kurs lipsspeakingu;
- 8) Kurs fonogestów – I, II stopień;
- 9) Kurs języka migowego – I, II stopień, B1;
- 10) Jak uczyć osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności;
- 11) Kształcenie osób głuchych i słabosłyszących;
- 12) Projektowanie uniwersalne;
- 13) Funkcjonowanie osób z całościowym zaburzeniem rozwoju.

W latach 2020-2023 WSPA realizowała projekt „WySPA Dostępności”, którego celem głównym było podniesienie poziomu dostępności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w zakresie realizacji potrzeb osób z niepełnosprawnościami w wielu wymiarach, zarówno w obszarze

edukacyjnym, świadomościowym, kompetencyjnym, jak i architektonicznym czy technicznym. Projekt obejmował szereg działań, począwszy od niwelowania barier architektonicznych i technologicznych, dostosowania procesu kształcenia i materiałów dydaktycznych, assistive technologies, po podniesienie kompetencji kadr uczelni, zatrudnienie specjalistów – doradców edukacyjnych, asystentów dydaktycznych i psychologów oraz tłumaczy języka migowego, czy też wprowadzenie usprawnień technicznych ułatwiających uczestnictwo studentów i załatwianie bieżących spraw. Opracowane zakresy działań łącznie przyczyniły się do wsparcia zmian organizacyjnych i podniesienia kompetencji kadry oraz poprawy dostępności kształcenia w ramach studiów wyższych. Główne działania w projekcie obejmowały modernizację i rozszerzenie działalności Biura ds. osób z niepełnosprawnościami, opracowanie poradników i folderów traktujących o potrzebach i formach pomocy dla studentów z niepełnosprawnościami, dostosowanie i likwidację barier architektonicznych, modernizację stron www, audyt procedur i dokumentów, szereg szkoleń dla pracowników kadry dydaktycznej i administracyjnej związanych z podnoszeniem wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób z niepełnosprawnościami, czy też wprowadzenie rozwiązań wspomagających proces kształcenia. Utworzono wypożyczalnię sprzętu wspomagającego kształcenie, opracowano aplikację mobilną dla OzN. Wszystkie powyższe działania mają na celu wykreowanie w Uczelni środowiska niezwykle przyjaznego i dostępnego dla osób z niepełnosprawnościami i zwiększenie dostępności uczelni wyższych dla osób z niepełnosprawnościami, a w konsekwencji ich udział w kształceniu na poziomie studiów wyższych. W ramach realizacji działań projektowych WSPA zniwelowała bariery architektoniczne - zmodernizowano budynek, dobudowano windę przystosowaną do korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami, zapewniono miejsca parkingowe, ciągi komunikacyjno-ewakuacyjne dla os. z niepełnosprawnością. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji złożyła także projekt „WySPA praktycznego kształcenia” w ramach działania 7.4 Infrastruktura szkół wyższych FELU.07.04, polegający na komplementarnym dostosowaniu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami budynku Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie poprzez dostosowaniu budynku do aktualnych przepisów pożarowych w kontekście pełnej dostępności budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W latach 2020-2023 Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji realizowała również projekt „WySPA uniwersalnego projektowania”, który miał na celu podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i umiejętności studentów i pracowników dydaktycznych w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez praktyczne wykorzystanie zasad projektowania uniwersalnego. Wśród podejmowanych aktywności zaplanowano i zrealizowano szkolenia dla kadry dydaktycznej, pozwalające na podniesienie wiedzy na temat projektowania uniwersalnego oraz na prowadzenie zajęć ze studentami w ramach opracowanych modułów - zarówno w projekcie, ale również po jego zakończeniu i na innych kierunkach. Pozwoliło to na przełamanie barier mentalnych w kontekście OzN oraz zwiększenie dostępność szkolnictwa wyższego.

Warto podkreślić także, iż w dniu 20 marca 2023 r. WSPA w Lublinie podpisała porozumienie z Oddziałem Lubelskim PFRON. Porozumienie dotyczy zasad współpracy w zakresie podnoszenia świadomości społeczeństwa w sprawach dotyczących osób z niepełnosprawnościami oraz budowania ich wizerunku zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wśród wspólnie ustalonych działań wskazać można także włączanie się obu instytucji w akcje promocyjne dotyczące problematyki osób z niepełnosprawnościami, wspieranie programów w zakresie edukacji oraz integracji społecznej, wspólne konferencje i spotkania dotyczące problematyki osób

z niepełnosprawnościami oraz wymiany doświadczeń. Jednym z działań promocyjnych był udział Pani dr Marty Komorskiej, prof. WSPA – Pełnomocnika Rektora WSPA ds. studentów z niepełnosprawnościami w transmitowanym na żywo programie telewizyjnym, w którym Pani Profesor rozmawiała na temat dostępności, prezentując symulatory dysfunkcji, które towarzyszą osobom z niepełnosprawnościami. W programie gościła również studentka WSPA, która opowiedziała o tym, jak osobie ze specjalnymi potrzebami studiuje się w WSPA (<https://lublin.tvp.pl/73063499/29-wrzesnia-2023>). Warto wspomnieć, iż Uczelnia regularnie organizuje różnego rodzaju wydarzenia, np. seminaria i konferencje dotyczące problematyki wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami. Jako przykład wskazać konferencję "Dostępność. Ujęcie edukacji włączającej i różnorodności. Projektowanie uniwersalne – współczesne wyzwania", która odbyła się w dniu 28.12.2023 roku. W ramach konferencji dziekani przygotowali inspirujące wykłady, przynoszące nowe spojrzenie na tematykę dostępności, takie jak:

- 1) W stronę spójności społecznej. Problematyka niepełnosprawności z perspektywy integracji i partycypacji. Kierunki rozwoju, dr Marta Komorska – Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami i mgr Dominika Janik-Lis – Dziekan kierunku Socjologia;
- 2) Projektowanie uniwersalne, dr Małgorzata Michalska – Nakonieczna – Prorektor ds. ogólnych, Dziekan kierunku Projektowanie wnętrza;
- 3) Zarządzanie kapitałem ludzkim a dostępność architektoniczna – casus UML, dr Andrzej Borowski – Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość;
- 4) Tworzenie inkluzywnego środowiska w pracy IT: wyzwania i rozwiązania, dr inż. Michalina Gryniwicz – Jaworska – Dziekan kierunku Informatyka;
- 5) Osoby z niepełnosprawnością w zarządzaniu, mgr Anna Bielak – Dziekan kierunku Zarządzanie;
- 6) Język prosty w dokumentacji urzędowej, mgr Marcin Pastuszek – Dziekan kierunku Administracja ;
- 7) Edukacja włączająca – wyzwaniem dla współczesnej szkoły, dr Monika Maj - Golianek – Dziekan kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

Z kolei w dniu 21 listopada 2024 roku odbyła się konferencja pod hasłem „Mapa drogowa dostępności. Potrzeby nieoczywiste w świecie osób młodych”, która była organizowana przez Uczelnię we współpracy ze Związkiem Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych oraz Lubelskim Partnerstwem na Rzecz Dostępności. Wydarzenie poświęcone było problematyce dostępności, szczególnie w kontekście młodych osób oraz ich zdrowia psychicznego. W trakcie konferencji odbyło się wiele wystąpień, które rzuciły światło na różnorodne aspekty dostępności z perspektywy prawnej, socjologicznej i medycznej. Kulminacyjnym punktem konferencji był panel dyskusyjny, podczas którego eksperci, w tym przedstawiciele organizacji pozarządowych, specjaliści medyczni i edukatorzy, podjęli próbę stworzenia Mapy Drogowej Dostępności – wskazując wyzwania i rozwiązania, jakie możemy wdrożyć, aby lepiej wspierać młodych ludzi.

Uczelnia zapewnia także wsparcie dla kobiet wychowujących lub spodziewających się dziecka. W szczególności należy tutaj wskazać takie formy wsparcia jak: indywidualna organizacja studiów, urlop dziekański, studia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, system stypendiów, zapomoga, wsparcie ze strony Pełnomocnika ds. Studentów. Uczelnia, uwzględniając szczególne zainteresowania i uzdolnienia studentów, umożliwia im indywidualny dobór treści, metod i form kształcenia w ramach indywidualnego programu studiów (IPS). Rektor lub upoważniona przez niego osoba na wniosek studenta może zezwolić na indywidualny tok studiów, wyznaczając:

- 1) treść indywidualnego programu studiów, który musi spełniać wymagania, wynikające z efektów uczenia się określonych dla kierunku i nie może prowadzić do obniżenia liczby punktów ECTS wymaganych dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;
- 2) opiekuna naukowego, którym może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora.

Warunkiem koniecznym ubiegania się o IPS jest ukończenie przynajmniej pierwszego roku studiów, uzyskanie pełnej liczby punktów ECTS przewidzianej programem studiów oraz średniej ocen ze studiów nie mniejszej niż 4,7. Kontrola realizacji indywidualnego programu studiów jest prowadzona w tym samym trybie, co kontrola postępów w nauce pozostałych studentów.

Ważnym punktem wsparcia dla studentów jest uruchomione w 2021 roku Centrum Pomocy i Wsparcia dla Polonii i Cudzoziemców, stanowiące jednostkę organizacyjną WSPA zajmującą się doradztwem i pomocą dla różnych grup migrantów, w tym studentów zagranicznych WSPA. Celem Centrum jest stworzenie lepszych warunków pobytu studentów zagranicznych studiujących w Lublinie oraz niesienie pomocy w rozwiązywaniu ich codziennych problemów, a także w sytuacjach trudnych. Działanie Centrum skierowane jest przede wszystkim na studentów zagranicznych, jako realne wsparcie zarówno w kwestiach związanych ze studiami, ale również w kwestiach pobytu i adaptacji w mieście Lublin. Zespół Centrum na co dzień odpowiada na pytania związane z życiem akademickim oraz pobyt w mieście Lublin, pomaga językowo i ułatwia wypełnianie dokumentacji urzędowej. Do zadań Centrum należą:

- 1) wsparcie informacyjno-administracyjne dla zagranicznych studentów, słuchaczy studiów podyplomowych, a także innych grup migrantów;
- 2) wsparcie informacyjno-administracyjne w aspekcie różnic międzykulturowych i problemów adaptacyjnych;
- 3) wsparcie informacyjno-administracyjne jednostek WSPA w sprawach związanych z obsługą zagranicznych studentów i słuchaczy studiów podyplomowych;
- 4) pomoc w kwestiach pobytu w Lublinie;
- 5) pomoc językowa w Urzędach.

Warto podkreślić, iż od samego początku wojny w Ukrainie Uczelnia zaangażowała się w działalność Lubelskiego Komitetu Społecznego Pomocy Ukrainie. 70 wolontariuszy – studentów WSPA było zaangażowanych w pomoc humanitarną dla uchodźców wojennych z Ukrainy, w tym w działania w miejscach zbiorowego zakwaterowania na terenie miasta Lublin. W roku akademickim 2022/2023 Uczelnia nawiązała współpracę z Fundacją Ukraine America Initiative z USA w celu wsparcia i pomocy finansowej dla Studentów z Ukrainy znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Pani Rektor dr Maria Mazur, prof. WSPA jako interwentka kryzysowa Stowarzyszenia Homo Faber realizująca na co dzień zadania z ramienia UNHCR jest w stałym kontakcie ze studentami przebywającymi w trudnej sytuacji życiowej. W mieście Lublin od stycznia 2023 r. funkcjonuje miejsce integracji, a także pomocy i wsparcia dla migrantów i migrantek. Studenci WSPA w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Homo Faber mogą korzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także brać udział w licznych wydarzeniach odbywających się w Baobabie (Lublin, Krakowskie Przedmieście 39b). Dodatkowo, w dniu 19 lutego 2024 roku odbyło się spotkanie Studentów wszystkich kierunków studiów z Dyrektorem Oddziału UNHCR w Lublinie – Panem Marco Procaccini, które dotyczyło możliwości pomocy i wsparcia agendy ONZ dla Studentów pochodzących z terenów objętych wojną.

Ponadto, w zakresie wsparcia studentów zagranicznych Uczelnia, w ramach Letniej Szkoły Języka Polskiego, od przeszło 10 lat prowadzi naukę języka polskiego dla studentów z innych krajów. Kurs przeznaczony jest dla przyszłych studentów, chcących w krótkim czasie nauczyć się języka polskiego lub podnieść poziom swojej wiedzy. Letnia Szkoła Języka Polskiego obejmuje nie tylko zajęcia teoretyczne z języka polskiego, ale także wykłady z historii i kultury Polski, praktyczne zajęcia językowe oraz wycieczki. Uczestnicy kursu dzieleni są na dwie grupy w zależności od poziomu znajomości języka polskiego – zaawansowaną i podstawową. Program kursu zależy od poziomu grupy. Ostatni kurs został zrealizowany w dniach 9-29 września 2024 roku. Ponadto, Uczelnia oferuje kurs języka polskiego dla wszystkich zainteresowanych nauką języka polskiego, przede wszystkim dla osób z zagranicy, w celu podniesienia znajomości i skutecznej komunikacji w tym języku. Kurs można dostosować do każdej grupy wiekowej oraz do stopnia znajomości języka. Przed rozpoczęciem nauki języka polskiego na platformie e-learningowej WSPA przeprowadzany jest test wiedzy ze znajomości języka. Test pozwala zweryfikować poziom zaawansowania danego uczestnika. Program kursu jest dopasowany do poziomu zaawansowania. W czasie rzeczywistym na platformie prowadzone jest webinarium z lektorem, chat, a także zadania do samodzielnego wykonania.

Władze Uczelni dostrzegając potrzebę stałego wsparcia studentów zagranicznych powołały także Pełnomocnika Rektora ds. studentów anglojęzycznych, którym obecnie jest Pani Agnieszka Trepkowska, będąca jednocześnie pracownikiem Centrum Współpracy Międzynarodowej, dzięki czemu Studenci mają możliwość zwrócenia się do Pełnomocnika w każdej sprawie codziennie w godzinach pracy Centrum. Studenci zagraniczni mają także możliwość wzięcia udziału w dedykowanych im cyklicznych spotkaniach m. in. z prawnikiem – ostatnie takie spotkanie odbyło się w dniu 13 listopada 2024 roku i dotyczyło legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce (wizy, karty pobytu, karty Polaka, uchodźcy wojenni z Ukrainy a zmiany w spec. ustawie, polityka łączenia rodzin itd.). Spotkanie poprowadziły Pani Patrycja Gustyn – radczyni prawna w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa oraz Pani Marta Kazymyriw - specjalistka ds. imigracji w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa. Kolejnym tego typu wydarzeniem było zorganizowane w dniu 24 kwietnia 2024 roku spotkanie informacyjne dla studentów z Ukrainy, podczas którego uczestnicy mogli dowiedzieć się m. in. jak podnieść poziom znajomości języka polskiego i zdobyć umiejętności oraz wiedzę, które pozwolą swobodniej funkcjonować w nowym środowisku.

Jak już wspomniano w opisie kryterium 7. Uczelnia organizuje oraz umożliwia udział w wielu wydarzeniach integrujących studentów zagranicznych, wśród których wskazać można Tydzień Europejski (6-11 maja 2024 r.), który był okazją do poznania historii, zwyczajów i kuchni poszczególnych państw członkowskich UE, dzięki przygotowanym z tej okazji stoiskom tematycznym, regionalnym poczęstunkom oraz quizom z nagrodami, czy też Culture Fest – Dzień Studentów Międzynarodowych (14 marca 2023 r.) – wydarzenie zorganizowane przez Studentów zagranicznych WSPA, podczas którego uczestnicy mogli obejrzeć prezentacje krajów takich, jak: Etiopia, Kazachstan, Rwanda, Nigeria, Maroko, Zimbabwe, Tajlandia, Ukraina, wziąć udział w konkursie wiedzy na temat tych krajów, wysłuchać występu muzycznego piosenek z Ukrainy i zespołu Helping Hand Band.

Dodatkowo, w ramach projektu „Open minded”, Uczelnia zrealizowała działania wspierające integrację studentów zagranicznych. Wśród działań tych znalazły się: organizacja kursów języka polskiego dla cudzoziemców oraz organizacja miejsca dedykowanego obsłudze studentów i kadry zagranicznej. W ramach projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej („Open minded” i „Wyspa Internacjonalizacji”) zrealizowano także szereg innych działań i wydarzeń, mających na celu

wsparcie studentów zagranicznych, które opisano szerzej w pkt. 7., dotyczącym umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie wspiera studentów w procesie uczenia się. Jak już wcześniej wspomniano Uczelnia umożliwia odbywanie studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów, a także podejmuje szereg działań, by dostosować proces kształcenia w szczególności do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, kobiet wychowujących lub spodziewających się dziecka oraz studentów zagranicznych. Studenci z Polski oraz Studenci – Cudzoziemcy na kierunku Finanse i rachunkowość wspierani są szerokim wachlarzem pomocy materialnej. Mogą oni aplikować o:

- 1) Stypendium socjalne;
- 2) Stypendium socjalne w zwiększonej wysokości;
- 3) Stypendium dla osób niepełnosprawnych;
- 4) Stypendia finansowane przez Urząd Miasta Lublin;
- 5) Stypendium Rektora;
- 6) Stypendium Rektora dla Studentów pierwszego roku;
- 7) Zapomogę;
- 8) Kredyt studencki.

Informacje o stypendiach studenci uzyskują bezpośrednio od pracownika Uczelni (Specjalista ds. księgowości) w Dziale Rozliczeń Finansowych ze Studentami, telefonicznie lub mailowo. Informacje umieszczane są również na platformie e-learningowej, a także na stronie internetowej Uczelni (w aktualnościach na stronie głównej i ogłoszeniach w zakładce Stypendia), gdzie znajdują się informacje na temat rodzajów wsparcia, możliwości ubiegania się o dane świadczenie, terminach i harmonogramie składania wniosków, wykaz wymaganych dokumentów oraz druki wzorów wniosków o stypendium. Informacje w formie ogłoszeń umieszczane są także na tablicach ogłoszeniowych znajdujących się na terenie budynku Uczelni w miejscach dostępnych dla studentów oraz wyraźnie oznaczonych, a także na portalach społecznościowych (np. Facebook). Kandydaci na studia otrzymują także ogólne informacje na ten temat podczas procesu rekrutacyjnego oraz spotkania informacyjnego przeprowadzanego na początku roku akademickiego prowadzonego przez Specjalistę ds. księgowości.

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie aktywnie wspiera swoich studentów w rozwoju naukowym, oferując im szerokie możliwości poszerzania wiedzy i zdobywania nowych doświadczeń. Wspomnianymi wyżej działaniami są w szczególności:

- 1) Umożliwianie udziału w kołach naukowych, takich jak:
 - a) Interdyscyplinarne Koło Nauk Społecznych PROGRES, którego celem działania jest pobudzenie aktywności oraz rozwój zainteresowań społecznych studentów, a także dalsze poszerzanie wiedzy i umiejętności praktycznego jej zastosowania, projektowanie badań naukowych oraz uczestniczenie w wielu wspólnych ciekawych przedsięwzięciach (wśród zrealizowanych działań wskazać można np. szkolenie w zakresie kas fiskalnych, które poprowadził Pan dr Mirosław Szpakowski – wykładowca WSPA, oraz warsztaty „Myślenie pytaniami” – czyli coachingowy sposób na dobrą komunikację”, które zostały

- poprowadzone przez Panią Monikę Pulińską – Sztorc – wykładowcę Uczelni i przedstawiciela otoczenia gospodarczego);
- b) Studenckie Koło Dziennikarskie, którego uczestnicy nabywają praktykę w tworzeniu artykułów prasowych i materiałów filmowych, uczą się pisania w atrakcyjny sposób, odbywają trening wystąpień publicznych;
 - c) Koło Naukowe „Narzędzia kreatywności”, którego celem jest zapewnienie studentom możliwości rozwoju i eksperymentowania w różnorodnych obszarach grafiki komputerowej i kreacji wizualnej;
 - d) Koło Naukowe „Grafika 3D w Grach Komputerowych” (we współpracy z partnerem WSPA – PolygonStudio), którego celem jest zapewnienie uczestnikom dogłębnej wiedzy i praktycznych umiejętności w tworzeniu grafiki trójwymiarowej;
 - e) Koło Naukowe „Nowe Technologie i Cyfryzacja”.
- 2) Organizacja, informowanie i zachęcanie do udziału w szkoleniach wydarzeniach i konferencjach oraz współpraca z ekspertami i praktykami z różnych - Studenci są na bieżąco informowani o wszystkich bieżących konferencjach, grantach i konkursach. Udział w tych wydarzeniach jest dobrowolny. Studenci są informowani przez Dział Marketingu, Biuro Karier, niekiedy wykładowców i Dziekana. Uczelnia wspiera Studentów dofinansowując szkolenia, wyjazdy i udział w projektach, w tym także dzięki realizacji projektów z funduszy europejskich i środków NCBR-u. Jako przykład wskazać można poniższe wydarzenia i działania dedykowane studentom kierunku Finanse i rachunkowość:
- a) Uczestnictwo w webinarium (w dniu 10.06.2024 r., MS Teams) zorganizowanym przez firmę Sii Polska, dotyczącym wykorzystania narzędzia Power BI oraz możliwości wykorzystania tego narzędzia w czasie studiów.
 - b) Uczestnictwo w webinarium organizowanym przez firmę Symfonia (w dniu 21.05.2024), przygotowującym do pracy w programie Finanse i Księgowość, który jest jednym z najczęściej używanych programów finansowo - księgowych w Polsce. Studenci mają możliwość przystąpienia również do certyfikacji w zakresie obsługi tego programu.
 - c) Uczestnictwo w wizycie studyjnej w firmie CaschDirector (Superksięgowia) (w dniu 2.06.2022 r.). Podczas wizyty studyjnej studenci mieli możliwość zapoznania się ze specyfiką firmy, strukturą organizacyjną oraz zadaniami realizowanymi przez pracowników.
 - d) Uczestnictwo w webinarach dla studentów WSPA, przeprowadzanych przez firmę Vistra. Studenci mają możliwość poznania struktury, organizacji i działalności firmy Vistra, a także zapoznania się z wymaganiami i wyzwaniem stawianymi przed kandydatami do pracy. Podczas jednego z webinarów poznali również ścieżkę kariery i rozwoju zawodowego w instytucji finansowej.
 - e) Możliwość uczestniczenia w płatnych, półrocznych stażach zawodowych organizowanych przez firmę Vistra. Z możliwości skorzystały do tej pory dwie studentki kierunku Finanse i rachunkowość.
 - f) Uczestnictwo w webinarium Księgowość bez papieru (w dniu 14.04.2023 r.) – jak organizować pracę z dokumentami cyfrowymi zorganizowanym przez firmę Symfonia.
 - g) Webinarium INPL group - Accounting&Outsourcing. Бухгалтерия и аутсорсинг в Польше, podczas którego przedstawiciele firmy przedstawili oferty pracy oraz szkoleń firmowych, dla początkujących specjalistów, którzy chcą zdobyć doświadczenie w świecie księgowości. Rekrutacja odbyła się w dniu 29.10. 2024 r..

- h) Debata „Głosuję – decyduję” zorganizowana w dniu 4 marca 2024 roku przez sieć Europe Direct w Polsce we współpracy z działającym na Uczelni punktem Europe Direct Lublin Wyspa, w związku ze zbliżającymi się wyborami do Parlamentu Europejskiego.
 - i) Uczestnictwo w panelu dyskusyjnym, zorganizowanym w WSPA w dniu 20.06.2024 roku z okazji Dnia Uchodźcy i moderowanym przez mgr Annę Bielak - Dziekan kierunku Zarządzanie i Dyrektor Biura Fundacja Inicjatyw Menedżerskich. Dyskusję poprzedziło wystąpienie wprowadzające pt. "Zmiany w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym", które wygłosiła dr Maria Mazur, prof. WSPA - Rektor WSPA i Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego ds. procesów migracyjnych i integracji. Ponadto w ramach współpracy z UNHCR studenci wzięli udział w dwóch grupach fokusowych. 1. Potrzeby studentów ze statusem UKR w Polsce. 2. Młodzi na rynku pracy.
 - j) Udział Studentów w organizacji objazdowego festiwalu WATCH DOCS Prawa Człowieka w Filmie w dniu 16.12.2023 roku. W Lublinie pokaz filmów odbył się w Baobabie. Jest to wydarzenie cykliczne organizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem Homo Faber.
 - k) Możliwość uczestnictwa w projekcie „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni” (w ramach Osi Priorytetowej: III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój POWER), którego głównym celem jest wzrost jakości kształcenia Uczelni i dopasowanie go do potrzeb społecznych i gospodarczych, prowadzących do zwiększenia interdyscyplinarności i elastyczności konstruowania ścieżek kształcenia, przełamywania wzajemnej izolacji wydziałów oraz optymalnego wykorzystania zasobów Uczelni, poprzez realizację zintegrowanego programu rozwoju WSPA, obejmującego realizację programów kształcenia, dostosowanych do potrzeb gospodarki i realizacji szkolnictwa, ukierunkowanych na wyposażenie studentów w praktyczne umiejętności, kształcenie w języku obcym, podniesienie kompetencji językowych, zawodowych, komunikacyjnych, informatycznych i analitycznych. W ramach projektu studenci kierunku Finanse i rachunkowość uczestniczyli w szkoleniach i warsztatach prowadzących do nabycia kompetencji sporządzania projektów oraz kompetencji miękkich. Brali udział też w kursach języka angielskiego.
 - l) Możliwość uczestnictwa w projekcie „WySPA kwalifikacji i umiejętności (w ramach Osi Priorytetowej: III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER)).
- 3) Wspieranie publikacji naukowych Studentów – jako przykład można wskazać wspólne publikacje wykładowców i studentów, w tym publikację „Rozwój lokalny w aspekcie działań gminy i wsparcia Unii Europejskiej” A. Borowski, B. Sobotka, D. Szczerbiwilk, [w] Samorzady wobec wyzwań współczesności red. Paweł Rogalski, Norbertinum, Lublin, 2022, przygotowana wspólnie przez absolwentkę kierunku Finanse i rachunkowość, jej Promotora oraz Dziekana kierunku. Uczelnia nawiązała także sformalizowaną w drodze porozumienia współpracę z czasopismem Prawo i Polityka. Wzajemna współpraca zakłada m. in. publikację najlepszych prac dyplomowych studentów WSPA, czego przykładem jest opublikowanie artykułu naukowego autorstwa absolwentki WSPA i jej promotora - Pana dra Artura Kokoszkiewicza.
- 4) Realizacja prac etapowych, zasugerowanych przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego kierunku (min. w ramach takich przedmiotów jak Projekt biznesowy, Biznes plan jako finansowy plan działalności gospodarczej, Projekt własnego przedsięwzięcia). W ten

sposób studenci uczą się rozwiązywania konkretnych problemów, zdobywają umiejętności, które są cenione w otoczeniu społeczno-gospodarczym, realizując projekty w firmach i instytucjach, zdobywają niezbędne praktyczne doświadczenia wymagane w przyszłej pracy zawodowej.

- 5) Udział w konkursach na prace dyplomowe – wyróżniające się wysokim poziomem prace dyplomowe zgłaszane są do konkursów regionalnych i ogólnopolskich, takich jak np. konkurs Prezydenta Miasta Lublin na najlepszą pracę dyplomową.
- 6) Organizacja spotkań dla studentów piszących pracę licencjacką lub magisterską w WSPA – spotkania prowadzone są przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia – Pana dr Adama Włodarczyka, prof. WSPA. W trakcie spotkania omawiane są wyzwania, z jakimi studenci zmagają się podczas przygotowywania swoich prac dyplomowych, a także strategie ich skutecznego rozwiązania.
- 7) Udział w programie „Stypendia biznesowe”, który powstał jako wspólna inicjatywa na linii ważnej współpracy samorząd – biznes – uczelnia. Program jest odpowiedzią na zainteresowanie firm wspieraniem studentów lubelskich uczelni, a jednocześnie daje możliwość studentom współpracy z najlepszymi w biznesie. Jest to program stypendialny, w którym firmy fundują stypendia finansowe dla najzdolniejszych i najbardziej aktywnych studentów lubelskich uczelni.
- 8) Udział w programie „Miejski program stypendialny dla studentów i doktorantów”, mającym na celu wsparcie wybitnie uzdolnionych osób, których działalność naukowa i pozanaukowa przyczynia się do rozwoju miasta Lublin oraz jego gospodarki.

WSPA wspiera studentów nie tylko w rozwoju akademickim, ale także sportowym. W dniu 21 maja 2024 roku odbyło się spotkanie przedstawicieli Klubu Środowiskowego Akademickiego Związku Sportowego w Lublinie ze studentami WSPA w sprawie powołania na Uczelnia koła AZS, a w dniu 24 listopada 2024 r. studenci WSPA w Lublinie (członkowie koła) reprezentowali Uczelnię w Ćwierćfinale Akademickich Mistrzostw Polski – Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego w dwuboju siłowym. Udział w mistrzostwach był możliwy m. in. dzięki sfinansowaniu Studentom karnetów do klubów sportowych przez WSPA. Uczelnia współpracuje też z klubami sportowymi 7FIT” oraz „Xtreme Fitness” w Lublinie w kwestii organizacji zajęć z wychowania fizycznego.

WSPA w Lublinie zapewnia wszystkim studentom dostęp do kadry dydaktycznej poza zajęciami programowymi. Ponadto wszyscy dydaktycy udostępniają studentom adresy mailowe do indywidualnego kontaktu. Dziekan kierunku – Pan dr Andrzej Borowski prowadzi konsultacje dziekańskie w siedzibie Uczelni według harmonogramu podanego do wiadomości Studentów, a dodatkowo prowadzi stronę kierunku Finanse i rachunkowość na portalu Facebook, która ma charakter platformy kontaktu i informacji studentów oraz kandydatów na studia, a także prezentacji realizowanych przez studentów wydarzeń.

W ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia udostępnia studentom i kadrze dydaktycznej Platformę Moodle – Polski Uniwersytet Wirtualny WSPA (www.puw.wspa.pl), a ponadto każdy wykładowca i student WSPA posiada bezpłatny dostęp do pakietu Office 365, w skład którego wchodzi: poczta, OneDrive, Word, Excel, PowerPoint, OneNote, SharePoint, Teams, Sway, Forms, Stream. Dla wszystkich wykładowców i studentów udostępnione zostały szkolenia z zakresu obsługi platformy PUW.WSPA, zarówno

w formie tekstowej, jak i w postaci filmów instruktażowych, które są dostępne całodobowo na platformie w zakładkach szkoleń dla studentów oraz wykładowców.

Istotnym elementem wsparcia dydaktycznego jest nowoczesna baza dydaktyczna (aule, sale ćwiczeniowe oraz specjalistyczne pracownie i laboratoria). Studenci mogą korzystać z profesjonalnie przygotowanego zaplecza oraz sprzętu, który jest niezbędny do prawidłowego przebiegu procesu kształcenia. Uczelnia zapewnia pomieszczenia dla Samorządu Studenckiego i Kół Naukowych, do których mają dostęp wszyscy studenci i opiekunowie tychże organizacji. W pomieszczeniach tych studenci mają do swojej dyspozycji komputery, a także niezbędny sprzęt biurowy. Pomieszczenia te służą wszystkim studentom. Są także miejscem wymiany pomysłów i inicjatyw. W wyniku ankiet studenckich, na prośbę Studentów WSPA, przy pokoju Samorządu Studenckiego utworzono także kąpielnię „PRZERWA” wyposażony w mikrofalówkę oraz dystrybutor wody. Do dyspozycji studentów pozostają wygodne kanapy, pufy, materiały piśmiennicze, a także gry planszowe. Wzdłuż ścian wszystkich korytarzy zamontowane są krzesła i ustawione są kanapy dla studentów. W miesiącach ciepłych wystawiane są leżaki uczelniane. W otoczeniu Uczelni na stałe rozlokowane są ławki oraz zadaszona strefa dla palących. Studenci mają także do dyspozycji tzw. pokój wyciszeń, który przeznaczony jest głównie dla osób z obniżoną sprawnością funkcjonowania społecznego, wynikającą ze spektrum autyzmu. Mogą z niego korzystać również osoby z różnymi dysfunkcjami oraz studenci doświadczający kryzysu psychicznego. Kolejną ważną przestrzenią dla studentów jest Czytelnia, w której przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz 6 stanowisk komputerowych oraz drukarkę i dwa skanery. W Czytelni jest stały dostęp do Internetu (stanowiska komputerowe oraz dostęp do Wi-Fi), który umożliwia czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access (Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Biblioteka Nauki, Agregator Centrum Otwartej Nauki), czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA. W przestrzeni Uczelni zamontowane są także dystrybutory ciepłych i zimnych napojów i przekąsek. Bezpośrednio koło wejścia głównego do Uczelni dostępna jest szatnia. W godzinach otwarcia Uczelni dostępny jest portier, który posiada wszelkie informacje organizacyjne, np. o organizacji i miejscu odbywania się zajęć, dysponuje pomocami dydaktycznymi w postaci m. in. sprzętu audiowizualnego oraz służy doraźnym wsparciem technicznym. W Uczelni działa także bar Wyspa smaków.

Infrastruktura Uczelni, w tym oprogramowanie specjalistyczne i materiały dydaktyczne, dostępne są dla Studentów WSPA również poza zajęciami dydaktycznymi, w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej. Zgodnie z zarządzeniem nr 52/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 22 maja 2023 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu korzystania z sal laboratoryjnych i wypożyczania sprzętu, Uczelnia udostępnia do bezpłatnego użytkowania studentom sale laboratoryjne i sprzęt komputerowy. Możliwość skorzystania z sali laboratoryjnej i wypożyczenia sprzętu posiada każdy student, pracownik, a także wykładowca. Potrzebę skorzystania z sali laboratoryjnej zainteresowany zgłasza do Centrum Studiów Wyższych. Potrzebę wypożyczenia urządzeń będących w posiadaniu uczelni zainteresowany zgłasza do Dyrektora Administracji. Wypożyczenie następuje na wniosek osoby wypożyczającej na czas określony w pokwitowaniu pobrania sprzętu. Po uzyskaniu zgody sprzęt zostaje wydany bezpośrednio osobie zainteresowanej. Sprzęt może być wykorzystywany przez użytkownika wyłącznie do celów edukacyjnych (np. praca na platformie edukacyjnej, wykonanie pracy domowej, projektu, prezentacji itp.).

Na potrzeby wsparcia studentów w procesie realizacji praktyk zawodowych Władze Uczelni zawierają porozumienia z organizacjami otoczenia społeczno-gospodarczego, wśród których wyróżnić można następujące firmy i instytucje: CashDirector S. A., Akor Biuro Rachunkowe Dorota Zygo, Biuro Rachunkowe Abax, Lubelskie Centrum Consultingu, Global Income Biuro Rachunkowo-Doradcze, Biuro Rachunkowe Projekt Agnieszka Młynarska, Pierwszy Urząd Skarbowy w Lublinie, Drugi Urząd Skarbowy w Lublinie, Trzeci Urząd Skarbowy, Urząd Miasta Lublin, Kancelaria Podatkowo Rachunkowa Kuba, Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Oddział W Lublinie, Opiekun Bankowy Sp. z o. o., Biuro Rachunkowe Dafin, , Finanse Agnieszka Janusz, Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie.

Dodatkowym wsparciem, jakie mogą otrzymać studenci podczas poszukiwania miejsc praktyk, jest rozmowa doradcza z użyciem narzędzi diagnostycznych w Centrum Planowania Kariery WSPA. Zdarzają się sytuacje, w których student nie jest pewny, w jakim miejscu mógłby odbyć praktyki, jaki konkretnie obszar w zakresie administracji go interesuje oraz jakie są jego predyspozycje i możliwości. Doradca Edukacyjno-Zawodowy proponuje wówczas narzędzia takie jak: ankieta głównego celu zawodowego, stworzenie indywidualnego planu działania, a także testy predyspozycji i zainteresowań zawodowych. Podczas spotkania z doradcą omawiane są możliwości odbywania praktyk zawodowych. Przedstawiana jest oferta pracodawców, u których odbywać się mogą praktyki, w ramach zawartych przez Uczelnię porozumień. Przeprowadzany jest wstępny wywiad w celu właściwego doboru miejsca praktyk do realizowanego procesu kształcenia. Omawiane są także zasady odbywania praktyk, kwestie formalne oraz dokumenty niezbędne do odbycia praktyk. Doradca przekazuje informacje dotyczące korzyści z odbywania praktyk (nowe umiejętności, wiedza, poznanie danej branży, możliwość zdobycia doświadczenia). Po pozytywnej weryfikacji miejsca praktyk student otrzymuje od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego potwierdzenie udzielenia porady. W kolejnym kroku student kontaktuje się z Asystentem ds. Praktyk Zawodowych, przedstawiając uzyskany dokument od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego. Na tej podstawie Asystent ds. Praktyk Zawodowych przygotowuje skierowanie na praktykę oraz umowę o organizację praktyk.

WSPA w Lublinie zapewnia studentom możliwość uczestniczenia w trakcie procesu kształcenia w wymianie międzynarodowej - Uczelnia od 2006 roku czynnie uczestniczy w Programie wymiany międzynarodowej Erasmus, od 2014 roku w Programie Erasmus +, ma za sobą dwie edycje programów mobilnościowych finansowanych ze środków norweskich Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy i dwie edycje Programu Edukacja. Obecnie uczelnia realizuje projekty z Programu Erasmus + na lata 2021-27. Zasady wymian studenckich obejmują proces uznawalności dokonań studenta zagranicą, uznanie okresu wymiany i zdobytych wyników w nauce, w tym punktów ECTS. Dla studentów dostępne są także praktyki zagraniczne z Programu Erasmus +, praktyki realizowane w innych krajach mogą być częścią praktyk obowiązkowych lub stanowić praktykę dodatkową - odnotowaną w suplemencie do dyplomu i liczoną do osiągnięć studenta np. przy ubieganiu się o stypendia.

Studenci kierunku Finanse i rachunkowość mają możliwość udziału w praktykach zagranicznych oraz możliwość zrealizowania części okresu studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z Uczelniami z różnych państw Europy: University of Applied Sciences Baltazar Zapresic - Chorwacja, Frederick University - Cypr, Deggendorf Institute of Technology - Niemcy, DHBW Karlsruhe - Niemcy, Kodolanyi Janos University of Applied Sciences - Węgry, Università Ca' Foscari Venezia - Włochy, Università degli Studi di Teramo - Włochy, ISMA University - Łotwa, Šiauliai State College - Litwa, Instituto Politecnico de Castelo Branco - Portugalia, University of

Security Management in Kosice - Słowacja, International School for Social and Business Studies - Słowenia, Universidad de Málaga – Hiszpania, oferującymi studia w języku angielskim. W Uczelni organizowane są także wydarzenia międzynarodowe przybliżające inne kultury i języki, zawierające prezentacje partnerskich uczelni, pozwalające lepiej poznać ofertę edukacyjną i kraje, z którymi prowadzona jest współpraca. Studenci co roku uczestniczą w dniach informacyjnych programu Erasmus+, w czasie których mogą poznać ogólne zasady wymiany, odbywają się spotkania z uczestnikami wyjazdów, którzy dzielą się swoim doświadczeniem międzynarodowym. Zapraszani są wykładowcy z zagranicznych uczelni na cykle wykładów tematycznych oraz praktycy z przedsiębiorstw na wykłady otwarte i warsztaty praktyczne.

W zakresie wsparcia studentów we wchodzeniu na rynek pracy należy podkreślić możliwość korzystania z usług działającego przy Uczelni Centrum Planowania Kariery. W ramach oferowanego wsparcia studenci mogą:

- 1) otrzymać pomoc w wyborze właściwej ścieżki kariery zawodowej i edukacyjnej oraz zdobyciu odpowiednich kwalifikacji i doświadczeń zawodowych;
- 2) otrzymać indywidualne wsparcie związane zarówno z przygotowaniem dokumentów aplikacyjnych, jak i przygotowaniem kandydata do procesu rekrutacyjnego;
- 3) brać udział w szkoleniach i warsztatach związanych z przekazaniem szerokiej wiedzy na temat funkcjonowania obecnego rynku pracy, środków i sposobów poszukiwania pracy, ukierunkowanych na obecne oczekiwania pracodawców;
- 4) uzyskać pomoc w poszukiwaniu pracy, staży, praktyk;
- 5) rozwiązać wątpliwości dotyczące wyboru drogi zawodowej;
- 6) dowiedzieć się więcej o sobie: o swoich mocnych i słabych stronach, kompetencjach i umiejętnościach;
- 7) zaplanować efektywne poszukiwanie pracy, poznać metody poszukiwania pracy, zasady tworzenia dokumentów aplikacyjnych, przygotować się do autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej
- 8) zdobyć informacje związane z planowaniem własnej działalności gospodarczej.

Akademickie Biuro Karier świadczyło i świadczy powyższe usługi w ramach swojej działalności, a także w ramach działań zaplanowanych w projekcie „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni”, współfinansowanego w ramach funduszy UE. W ramach projektu udzielono ponad 350 porad, oraz wsparcia w obszarze badania kompetencji, zainteresowań i predyspozycji zawodowych, bilansów kompetencji i umiejętności, a także przeprowadzono aktywizację studentów i absolwentów poprzez organizację spotkań z pracodawcami, zarówno na terenie Uczelni, jak i w formie wyjść studentów bezpośrednio do zakładów pracy/instytucji, spotkań pracodawców ze studentami on-line, oraz organizowanych cyklicznie od lat Targów Pracy i Dni Kariery. W roku akademickim 2023/2024 Dzień Kariery odbył się w dniu 11.04.2024 r., a udział w nim wzięli udział zarówno partnerzy Uczelni, jak również pracodawcy z regionu Lubelszczyzny oraz studenci i osoby zainteresowane z Lublina i okolic. Hasłem przewodnim zorganizowanego wydarzenia było „Krok do kariery, czyli najważniejszy pierwszy krok”. Podczas wydarzenia uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w warsztacie dotyczącym przygotowania do rozmowy rekrutacyjnej, prowadzonym przez doświadczoną osobę, reprezentującą dział HR jednej z większych lubelskich firm. Dodatkowo uczestnicy wzięli udział w warsztacie z profesjonalnego pisania CV, a także warsztacie z rozmowy rekrutacyjnej on-line, czy budowania i kreowania wizerunku, oraz własnej marki.

W ramach wydarzenia każdy z uczestników mógł skorzystać z porad doradcy zawodowego w kątku kariery, czy zrobić profesjonalne zdjęcie do CV. Jednocześnie chcąc odejść od tradycyjnej formy stoisk wystawienniczych zastąpiono je spotkaniami stolikowymi pracodawców z zainteresowanymi studentami. Wśród pracodawców było kilka dużych firm działających w tym obszarze finansów i rachunkowości: Stokrotka, EOS Polska, Izba Administracji Skarbowej, Manpower, Sii Polska, Infinite IT Solutions, Voice Contact Center, czy Concentrix. Wydarzenie cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem wśród studentów kierunku Finanse i rachunkowość, którzy brali czynny udział w spotkaniach stolikowych, prezentując jednocześnie swoje CV pracodawcom, prowadząc rozmowy dotyczące praktyk, staży i ofert pracy. Studenci brali również udział w warsztatach związanych z rozmową rekrutacyjną, pisaniem CV czy rozmową kwalifikacyjną. W bieżącym roku akademickim również planowane jest wydarzenie związane z rynkiem pracy, dedykowane studentom WSPA. Jednocześnie na portalu internetowym Centrum Planowania Kariery prowadzona jest bieżąca aktualizacja dotycząca: ofert pracy, staży, praktyk, inicjatyw skierowanych do studentów. Informacje dotyczące inicjatyw/działań skierowanych do studentów umieszczane są również na Facebooku Akademickiego Biura Karier. Na stronie internetowej Centrum Planowania Kariery oraz Facebooku umieszczane są również informacje o działalności biura, ciekawe artykuły, porady, informacje o szkoleniach, warsztatach, konkursach, stypendiach, wymianach międzynarodowych.

Władze Uczelni dostrzegają także ogromną potrzebę wsparcia studentów w rozwoju ich aktywności twórczej, czyli kreatywności, przedsiębiorczości i szeroko pojętych kompetencji społecznych. W związku z powyższym programy studiów wszystkich kierunków prowadzonych w WSPA w Lublinie, w tym kierunku Finanse i rachunkowość, zawierają blok zajęć o nazwie Technologia kreatywności, w skład którego wchodzi przedmioty takie jak Komunikacja interpersonalna, Techniki rozwoju kreatywności, Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów i Projekt własnego przedsięwzięcia. Dzięki powyższym zajęciom studenci poszerzają własną wyobraźnię, trenują tworzenie pomysłów, idei, rozwiązań, rozwijają swoją otwartość, kompetencje społeczne i interpersonalne, biorą udział w warsztatach kreatywności, formułują i realizują projekty (metodą projektową), stają przed rynkowymi wyzwaniami i rozwiązują problemy realnych firm, wdrażają swoje pomysły w życie, tworzą produkty i rozwiązania, przygotowują się do organizacji własnych przedsięwzięć i startu na rynku, stale aktualizują swoją wiedzę, ćwiczą i rozwijają umiejętności i kompetencje. Ponadto, dostrzegając potrzebę rozwijania kompetencji międzykulturowych studentów Uczelnia wprowadziła do programów studiów wszystkich kierunków, w tym kierunku Finanse i rachunkowość, przedmiot Komunikacja międzykulturowa, który ma na celu w szczególności poznanie zagadnień związanych ze sposobami opisu i analizy kultur, rozwijanie umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie wielokulturowym, w szczególności umiejętności komunikacji z osobami odmiennymi kulturowo, nabycie umiejętności wykorzystywania wiedzy z komunikacji międzykulturowej w życiu codziennym. Zauważając nowe potrzeby oraz wyzwania stojące przed studentami we współczesnym świecie, od roku akademickiego 2024/2025 do programów studiów wprowadzono także następujące przedmioty ogólnouczelniane: Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne, Higiena psychiczna i techniki autoterapii oraz Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji.

Duże wsparcie dla studentów kierunku Finanse i rachunkowość stanowią także realizowane w Uczelni projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej, w tym:

- 1) projekt „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni – edycja 2”, w ramach którego realizowany jest moduł „Podnoszenie kompetencji”, który umożliwia studentom podnoszenie kwalifikacji językowych dzięki szkoleniu metodą projektową (Practical English training). Celem szkolenia jest synergia nauki języka angielskiego (słownictwa fachowego) i umiejętności pracy zespołowej oraz przeprowadzenie symulacji rozmowy kwalifikacyjnej po angielsku z udziałem praktyków. Szkolenie zakończone jest egzaminem (przed-testy wstępne) i certyfikacją wg standardu TOIEC/TELC. Projekt przewidywał także wizyty studyjne u pracodawców, dodatkowe zadania praktyczne dla studentów realizowane w formie zespołów projektowych we współpracy z praktykami nad potencjalnymi projektami, a także szkolenia w innowacyjnym laboratorium kształtowania kompetencji miękkich typu I-LAB, na które składają się następujące moduły: komunikacja w grupie, trening kompetencji sprzedażowych i przedsiębiorczości, inteligencja emocjonalna, personal branding, trening kreatywnego myślenia. Ponadto dla studentów w ramach projektu organizowano szkolenia tematyczne – program Auto-Cad, zespoły projektowe dotyczące synergii kompetencji zarządzania z projektowaniem wewnątrz, zorganizowano szereg wizyt studyjnych do miejsc ściśle powiązanych z rynkiem pracy przyszłych absolwentów kierunku.
- 2) projekt „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni”, w ramach którego studenci mają możliwość podnoszenia kwalifikacji dzięki bezpłatnym, certyfikowanym szkoleniom (Moduł „Podnoszenie kwalifikacji”, który obejmuje darmowy bilans kompetencji, przeprowadzany przez psychologa i/lub doradcę zawodowego; szkolenia językowe; szkolenia zawodowe; wizyty studyjne u pracodawców; szkolenia informatyczne; szkolenia komunikacyjne; szkolenia EBC * L, Moduł „WySPA aktywności zawodowej”, który obejmuje diagnozę kompetencji i indywidualne poradnictwo zawodowe, poradnictwo w zakresie zakładania działalności gospodarczej i kreowania postaw przedsiębiorczych; organizowanie spotkań z pracodawcami; udział w Targach Pracy; współpracę przy organizacji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery; współpracę przy monitorowaniu losów absolwenta). Projekt zakładał możliwość uzyskania certyfikatu EBCL obejmującego szereg zagadnień z zakresu zarządzania, marketingu, finansów oraz komunikacji biznesowej. Poprzez powyższe studenci Zarządzania oraz studenci kierunku Finanse i rachunkowość otrzymali dodatkowy certyfikat wzmacniający pozycję na rynku pracy.
- 3) projekt „Open minded”, w ramach którego realizowane były działania wspierające integrację studentów zagranicznych. Wśród działań tych znalazły się: organizacja kursów języka polskiego dla cudzoziemców oraz organizacja miejsca dedykowanego obsłudze studentów i kadry zagranicznej.
- 4) Punkt informacji Europe Direct Lublin, którego głównym zadaniem jest informowanie mieszkańców Lubelszczyzny o różnych zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem UE w Regionie. Studenci WSPA aktywnie angażowali się w działania realizowane przez Punkt, m. in.:
 - a) uczestniczyli w spotkaniach w ramach Inicjatywy obywatelskiej – były to warsztaty podczas których wypracowywane były pomysły na usprawnienie funkcjonowania różnych struktur UE;
 - b) uczestniczyli w wykładach dotyczących różnych zagadnień polityki unijnej;
 - c) przeprowadzali sondy uliczne wśród mieszkańców Lublina dotyczące zagadnień związanych z aktualnymi wydarzeniami na arenie międzynarodowej;

- d) pomagali jako wolontariusze podczas konferencji organizowanych przez ED lub podczas których wystawione było stoisko z materiałami informacyjnymi punktu;
 - e) obsługiwali stoiska informacyjne Punktu podczas różnych wydarzeń na terenie Lublina.
- 5) Projekt „Organize Yourself – Time and self-management as a key to your succes, finansowany ze środków programu Erasmus+ i realizowany w okresie 01.04.2021-31.09.2022. Projekt promował wspieranie młodych ludzi w procesie zdobywania i rozwijania tej podstawowej umiejętności potrzebnej niemal w każdym aspekcie życia i samzarządzania. Poprzez złożone działania projekt przyczynił się do opracowania zestawu narzędzi, które będą realną i praktyczną pomocą młodym ludziom w zdobywaniu tak ważnych kompetencji, jak zarządzanie swoim czasem i planowanie działań.

W ramach realizacji projektów zorganizowano mulidyscyplinarne koła naukowe, prowadzone w formie zespołów projektowych:

1. „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni - edycja 2”
 - 1) Koło naukowe – tworzenie projektów społecznych – opiekun: Anna Bielak;
 - 2) Koło naukowe grafika komputerowa – opiekun: Michał Brogowski.
2. „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni realizowany”
 - 1) Zespół projektowy - "Green HR- zarządzanie zgodnie ze zrównoważonym rozwojem" – opiekun: dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA , Paweł Prokop;
 - 2) Projekt interdyscyplinarny - Jak zaprojektować i zarządzać przestrzenią społecznie użyteczną – opiekun: dr Małgorzata Michalska – Nakonieczna, prof. WSPA.

System motywowania studentów

Jednym ze środków służących zwiększaniu motywacji do osiągania lepszych wyników nauczania jest możliwość otrzymywania stypendium Rektora, które przyznawane jest za wysoką średnią ocen (min. 4,51) oraz za dodatkowe osiągnięcia: naukowe, artystyczne i sportowe. Kryteria przyznawania stypendium są corocznie aktualizowane z uwagi na poszerzającą się ofertę edukacyjną WSPA oraz nowe kategorie osiągnięć wykazywanych przez studentów. Studenci mogą otrzymywać wsparcie w formie świadczeń wypłacanych ze środków MNiSW (stypendium rektora, stypendium socjalne, stypendium socjalne w zwiększonej wysokości, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomoga). Studenci WSPA mogą również ubiegać się o inne świadczenia: Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Stypendia finansowane przez Urząd Miasta Lublin, Kredyt studencki, Stypendium Marszałka Województwa Lubelskiego. Informacje o stypendiach studenci uzyskują bezpośrednio od pracownika Uczelni (specjalista ds. księgowości) w Dziale Rozliczeń Finansowych ze Studentami, telefonicznie lub mailowo oraz ze strony internetowej Uczelni (aktualności na stronie głównej, ogłoszenia w zakładce Stypendia), gdzie znajdują się informacje na temat rodzajów wsparcia, możliwości ubiegania się o dane świadczenie, terminach i harmonogramie składania wniosków, wykaz wymaganych dokumentów oraz druki wzorów wniosków o stypendium. Informacje w formie ogłoszeń umieszczane są także na tablicach ogłoszeniowych znajdujących się na terenie budynku Uczelni w miejscach dostępnych dla studentów oraz wyraźnie oznaczonych, a także na portalach społecznościowych (np. Facebook). Kandydaci na studia otrzymują także ogólne informacje na ten temat podczas procesu rekrutacyjnego oraz spotkania informacyjnego przeprowadzanego na początku roku akademickiego prowadzonego przez Specjalistę ds. księgowości. Innym środkiem zwiększającym motywację do uzyskiwania wyższych wyników w nauce oraz kształtowania rozwoju naukowego jest udzielanie przez Władze Uczelni zniżek w wysokości czesnego z tytułu aktywnej

działalności w kołach naukowych i organizacjach studenckich, w tym Samorządzie WSPA, oraz aktywnym uczestnictwie w życiu akademickim.

Kolejnym ze sposobów motywowania studentów jest możliwość udziału w programie Ambasador WSPA. Program Ambasador WSPA przeznaczony jest dla studentów WSPA w Lublinie, którzy będą brać aktywny udział w promowaniu uczelni. Uczestnicząc w Programie Ambasador studenci mają szansę na zdobycie doświadczenia i rozwijanie dodatkowych kompetencji. Do zadań Ambasadorów należy uczestnictwo w targach edukacyjnych, wydarzeniach uczelni; prezentacja oferty edukacyjnej osobom zainteresowanym studiami w WSPA; udział w spotkaniach z uczniami szkół ponadpodstawowych; współpraca z Centrum Marketingu i Promocji przy organizacji wydarzeń. Korzyści z udziału w programie Ambasador to:

- 1) zdobycie dodatkowych umiejętności i doświadczeń;
- 2) możliwość zdobycia dodatkowych kompetencji społecznych i zawodowych;
- 3) okazja do poznania siebie i własnych możliwości, umiejętności i talentów;
- 4) rozwijanie charakteru i cech takich jak umiejętność współpracy, odpowiedzialność, punktualność;
- 5) korzyści finansowe – obniżenie czesnego nawet do 25% za semester;
- 6) referencje, które można wykorzystać jako doświadczenie w CV;
- 7) okazja do poznania ciekawych ludzi;
- 8) komplet gadżetów i strój reprezentacyjny WSPA.

System obsługi administracyjnej studentów i osoby odpowiedzialne za sprawy studenckie

Kluczowym punktem obsługi administracyjnej studentów jest Centrum Studiów Wyższych, którego pracownicy w szczególności odpowiedzialni są za bieżącą obsługę studentów, dokumentowanie przebiegu studiów, tworzenie i modyfikowanie planów zajęć, prowadzenie zapisów na specjalności i seminaria, organizację egzaminów dyplomowych, czy zamieszczanie ogłoszeń na stronie internetowej Uczelni (m. in. o zmianach w planach studiów). Pracownicy Centrum w razie konieczności pośredniczą w kontaktach studentów z Dziekanami kierunków oraz kadrą dydaktyczną kształcącą na danym kierunku. Za realizację praktyk zawodowych odpowiedzialni są z kolei: Asystent ds. Praktyk, Dorada Edukacyjno-Zawodowy oraz Kierunkowi Pełnomocnicy ds. praktyk. W zakresie pomocy materialnej oraz stypendiów studenci obsługiwani są przez Dział Rozliczeń Finansowych ze Studentami. Za organizację i realizację wymiany międzynarodowej odpowiadają pracownicy Centrum Współpracy Międzynarodowej, za pomoc we wchodzeniu na rynek pracy i kontynuację nauki pracownicy Centrum Planowania Kariery, a za organizację i obsługę szkoleń i innych form wsparcia w ramach projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej pracownicy Centrum Projektów Zewnętrznych.

Sprawami studenckimi zajmuje się Dziekan kierunku, który pełni rolę opiekuna kierunku oraz Pełnomocnik Rektora ds. Studentów, który pomaga studentom zarówno w sprawach związanych ze studiowaniem, jak i z relacjami Student–Uczelnia. Podstawowym obszarem jego aktywności jest udzielanie porad i podejmowanie interwencji w indywidualnych sprawach studentów. Do zadań Pełnomocnika Rektora ds. Studentów należy: pomoc studentom w sprawach związanych ze studiowaniem oraz funkcjonowaniem na Uczelni, dbanie o poprawną obsługę studenta i reagowanie w sytuacjach niewłaściwej obsługi, rozstrzyganie indywidualnych problemów studentów, bieżące informowanie o problemach studenckich na kolegiach dziekańskich, współpraca z Pełnomocnikiem

ds. Studentów z Niepełnosprawnościami. Sprawami osób z niepełnosprawnościami zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami. Do podstawowych kompetencji i obowiązków Pełnomocnika należy wspieranie wszelkich działań na rzecz pełnej integracji społecznej, aktywizacji zawodowej i przeciwdziałania izolacji społecznej osób z niepełnosprawnościami, prowadzenie Biura ds. osób z niepełnosprawnościami, prowadzenie panelu informacyjnego Biura, określanie potrzeb związanych ze studiowaniem osób z niepełnosprawnościami. Pełnomocnik pełni nadzór i zarządza Biurem ds. osób z niepełnosprawnościami (BON). Kontakt z Biurem ds. osób z niepełnosprawnościami oraz Pełnomocnikiem odbywa się w formie stacjonarnej tj. dyżur na terenie Uczelni, w pokoju BON oraz poprzez formę online. Na stronie BON udostępnione są bieżące informacje kluczowe dla zainteresowanych np. informacje o dyżurach oraz wachlarz poradników, multimediów, artykułów z zakresu edukacji i promocji integracji społecznej. Kolejną osobą udzielającą studentom wsparcia jest Rzecznik Akademicki. Jego zadaniem jest w szczególności wspieranie społeczności akademickiej w rozwiązywaniu konfliktów w sytuacjach budzących wątpliwości, dbanie o zapewnienie równego traktowania i poszanowania wszystkich członków wspólnoty akademickiej, monitorowanie sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa, reagowanie na zgłaszane zagrożenia dla bezpieczeństwa oraz udzielanie pomocy merytorycznej osobom dotkniętym zdarzeniem naruszającym bezpieczeństwo lub informacji na temat możliwości jej szybkiego i efektywnego uzyskania. W celu wsparcia studentów anglojęzycznych powołany został z kolei wspomniany już wcześniej Pełnomocnik Rektora ds. studentów anglojęzycznych.

Dostrzegając istotną rolę obsługi administracyjnej w sprawnym realizowaniu procesu kształcenia na kierunku Finanse i rachunkowość, Władze Uczelni podejmują działania mające na celu rozwój i motywowanie pracowników administracyjnych, w szczególności poprzez liczne szkolenia i kursy z zakresu m. in.:

- 1) podnoszenia świadomości pracowników na temat obecności na uniwersytecie studentów z niepełnosprawnością poprzez udział w szkoleniach w ramach projektu Inclusive University (finansowanego ze środków Programu Erasmus+, Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk, Partnerstwa strategiczne, sektor Szkolnictwo Wyższe);
- 2) podnoszenia wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób niepełnosprawnych, w tym na temat obecności na uniwersytecie studentów z niepełnosprawnością, poprzez udział w szkoleniach w ramach projektów: WySPA Dostępności, WySPA uniwersalnego projektowania oraz Inclusive University (finansowanego ze środków Programu Erasmus+, Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk, Partnerstwa strategiczne, sektor Szkolnictwo Wyższe);
- 3) podnoszenia wiedzy i kompetencji w obszarze współpracy międzynarodowej i międzykulturowej poprzez udział w szkoleniach takich jak: „Zarządzanie zespołem wielokulturowym i zróżnicowanym kulturowo”, szkoleniach dotyczących wybranych kręgów kulturowych – Bliski Wschód, Europa Wschodnia, Azja Centralna, Afryka, „Międzynarodowy PR i obsługa klienta międzynarodowego”, „Myślenie analityczne” (szkolenia w ramach projektu WySPA internacjonalizacji);
- 4) rozwoju kompetencji zarządczych poprzez udział w:
 - a) szkoleniach z zakresu zarządzania zespołem, motywowania i przywództwa; studiach podyplomowych z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi oraz zarządzania i rachunkowości; studiach MBA; szkoleniach takich jak: Zarządzanie i współpraca w zespole (AT), Autoprezentacja. Prowadzenie narad i spotkań biznesowych, Coaching menedżerski, Nowoczesne motywowanie pracowników, Komunikacja w przywództwie,

Praktyczny trening menedżerski, Skuteczna komunikacja w pracy finansisty, Przywództwo. Praktyczne narzędzia budowania pozycji lidera, Kreatywność. Twórcze rozwiązywanie problemów biznesowych (w ramach projektu WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni);

- b) szkoleniach z zakresu obsługi klienta, w tym cudzoziemców, wystąpień medialnych, języka angielskiego, design thinking; studiach podyplomowych z zakresu przygotowania pedagogicznego, psychologii zarządzania, inspektora danych osobowych, doradztwa zawodowego i edukacyjnego, komunikacji marketingowej w Internecie, zintegrowanych systemów informatycznych ERP II; szkoleniach z zakresu obsługi platformy e-learningowej takich jak: „e-Learning”, Webinary, Otwarte zasoby edukacyjne, Metodyk początkujący, Metodyk zaawansowany, Prawa autorskie (w ramach projektu WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni – edycja 2);
 - c) szkoleniach z zakresu: Edukacja włączająca – założenia i praktyka, Uczelnia wobec studentów z zaburzeniami psychicznymi – formy wsparcia edukacyjnego, Etykieta wobec osób z niepełnosprawnościami, Technologie wspierające edukację ON, Funkcjonowanie osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju, szkolenia w zakresie świadomości związanych z barierami środowiska fizycznego, Projektowanie uniwersalne, Obsługa klienta z niepełnosprawnością, Wrażliwość na niepełnosprawność, Osoba z niepełnosprawnością – pełnosprawny pracownik, Kurs fonogestów, Kurs języka migowego – stopień podstawowy A1, A2, B1, Szkolenie z zakresu użytkowania i możliwości jakie oferuje zakupiony sprzęt (w ramach projektu WySPA Dostępności);
- 5) podnoszenia kompetencji językowych, komunikacyjnych i międzykulturowych poprzez udział w szkoleniach z zakresu: efektywnej komunikacji i pracy z klientem (studentem), komunikacji w środowisku wielokulturowym, kompetencji językowych (język angielski, rosyjski, hiszpański) (w ramach projektu Open minded).

Warto podkreślić, iż kadra administracyjna Uczelni posługuje się językami obcymi w sposób umożliwiający sprawną obsługę studentów WSPA – w szczególności należy tutaj wyróżnić Centrum Studiów Wyższych (Dziekanat) oraz Centrum Rekrutacji i obsługi kandydata, w których obsługa studentów odbywa się w czterech językach (polski, angielski, rosyjski, ukraiński).

W świetle wojny na Ukrainie wsparcie dla studentów objęło jeszcze większy zakres. Po wybuchu wojny zostały zorganizowane dwa spotkania z Panią mec. Beatą Magdaleną Witkowską - prawnikiem polskim i niemieckim, absolwentką m.in. Reńskiego Uniwersytetu Fryderyka Wilhelma w Bonn, Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz Uniwersytetu w Oxfordzie (Brooks College) w Wielkiej Brytanii. Pani Mecenas prowadzi w Polsce i Niemczech kancelarie zajmujące się legalizacją pobytu, a na co dzień współpracuje także z małymi i średnimi podmiotami gospodarczymi działającymi na rynku polskim oraz na rynkach zagranicznych. Spotkania Pani Mecenas ze Studentami WSPA odbyły się w lutym i kwietniu 2022 roku, w językach polskim i angielskim. W kolejnych latach spotkania nabrały cyklicznego charakteru - w 2023 roku były prowadzone przez Pana Juliana Hofmana, prawnika i przedstawiciela Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, a w roku 2024 przez Panią Patrycję Gustyn, radczynię prawną w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, oraz Panią Martę Kazymyriw - specjalistkę ds. imigracji w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa. Spotkania te mają na celu w szczególności przekazanie informacji dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce (wizy, karty pobytu, karty Polaka, uchodźcy wojenni z Ukrainy a zmiany w specustawie).

Skargi i wnioski

Studenci mają możliwość wnoszenia skarg i wniosków, zgodnie z procedurą regulowaną zarządzeniem Rektora nr 3/R/WSPA/2021-2022 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 22 października 2021 roku. Procedura ta określa zasady przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków składanych przez studentów, słuchaczy studiów podyplomowych, pracowników dydaktycznych, administracyjnych oraz innych osób. Przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie albo nienależyte wykonywanie zadań przez organy lub pracowników uczelni, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe bądź nadmiernie sformalizowane załatwianie spraw. Przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji uczelni, doskonalenia jakości kształcenia w uczelni, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności - w tym intelektualnej, lepszego zaspokajania potrzeb społeczności akademickiej uczelni. Skargi i wnioski mogą być składane pisemnie, oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej, a także ustnie do protokołu. Skargi i wnioski składa się w Rektoracie, Centrum Studiów Wyższych lub Centrum Studiów Podyplomowych, w dniach i godzinach przyjmowania interesantów lub pracy powyższych komórek organizacyjnych, a także przesyła się tradycyjną lub elektroniczną drogą pocztową. Studenci mogą składać skargi lub sygnalizować sytuacje konfliktowe Rektorowi, Prorektorom, Kanclerzowi, Dziekanom właściwym do spraw danego kierunku studiów wyższych osobiście, a także za pośrednictwem starosty grupy lub przedstawiciela Samorządu Studenckiego. Po zarejestrowaniu skargi lub wniosku w Rejestrze, organ lub osoba, której zlecono rozpatrzenie skargi lub wniosku podejmuje niezbędne kroki w celu ich rozpoznania i wyjaśnienia. O sposobie załatwienia skargi lub wniosku należy zawiadomić osobę, która je wniosła. Organami odpowiedzialnymi za rozpatrywanie skarg i wniosków są: Dyrektor Centrum Studiów Wyższych – w przypadku skarg i wniosków dotyczących spraw z zakresu dydaktyki i organizacji studiów wyższych oraz dotyczących studentów; Dyrektor Centrum Studiów Podyplomowych - w przypadku skarg i wniosków dotyczących spraw z zakresu dydaktyki i organizacji studiów podyplomowych oraz dotyczących słuchaczy studiów podyplomowych; Kanclerz – w przypadku skarg i wniosków dotyczących spraw administracyjnych i organizacji administracji; Rektor i Prorektorzy – w pozostałych sprawach, a także w sprawach dotyczących Dyrektora Centrum Studiów Wyższych, Dyrektora Centrum Studiów Podyplomowych i Kanclerza oraz w sprawach odwołań od rozstrzygnięć, podjętych przez te osoby. Procedura rozpatrywania skarg i wniosków dostępna jest publicznie na stronie internetowej Uczelni w zakładce Student – Dziekanat – Skargi i wnioski.

Studenci mają także możliwość zgłaszania swoich uwag i wniosków poprzez udział w anonimowych ankietach audytoryjnych i dostępnych on-line oraz udział w spotkaniach Pełnomocnika ds. ewaluacji jakości kształcenia z poszczególnymi rocznikami na każdym z kierunków, a także w trakcie dyżurów dziekanów i konsultacji wykładowców, co zostało szerzej opisane w akapicie Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowania studentów oraz kadry wspierającej proces kształcenia. Ponadto, Dziekan kierunku dokonał ewaluacji działalności dydaktycznej wykładowców w roku akademickim 2023/2024. Celem anonimowej ankiety przekazanej Studentom kierunku było poznanie ich opinii dotyczącej wykładowców oraz prowadzonych zajęć. Wyniki ankiet zostały przekazane Władzom Uczelni i stanowiły podstawę informacji zwrotnej dotyczącej percepcji prowadzonych zajęć.

Działania dotyczące bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy

W zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy w Uczelni funkcjonuje procedura antydyskryminacyjna, wprowadzona zarządzeniem nr 79/R/WSPA/2020-2021 Rektora WSPA z dnia 30 września 2020 roku, która określa zasady oraz sposób postępowania w procesie przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu. Zgodnie z powyższą procedurą Uczelnia zobowiązana jest podejmować wszelkie dozwolone przepisami prawa działania polegające w szczególności na:

- 1) promowaniu pożądanych, zgodnych z zasadami współżycia społecznego postaw i zachowań w relacjach między pracownikami;
- 2) upowszechnianiu wiedzy na temat zjawiska dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu, metod zapobiegania ich występowaniu oraz konsekwencji wystąpienia;
- 3) monitorowaniu problematyki dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu oraz stosowaniu procedur antymobbingowych w praktyce.

W celu przeciwdziałania wszelkim zjawiskom dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego, mobbingu i ich skutkom Rektor powołuje Rzecznika Akademickiego WSPA i Komisję ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Rzecznik Akademicki WSPA pełni rolę osoby pierwszego kontaktu, którego zadaniem jest wsparcie oraz pomoc członkom społeczności akademickiej w przypadkach dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu na terenie Uczelni. Rolą rzecznika akademickiego jest m.in. pomoc w rozwiązywaniu konfliktów, udzielanie merytorycznego wsparcia poszkodowanym w zrozumieniu sytuacji i możliwości podjęcia kolejnych kroków formalnych, pomoc w zorganizowaniu wsparcia psychologicznego i prawnego dla osób poszkodowanych. Osoba, która uznała, że została poddana dyskryminacji, molestowaniu, molestowaniu seksualnemu bądź mobbingowi oraz jest lub była świadkiem takich działań, powinna zgłosić ten fakt pisemnie do Rektora, w formie skargi. Rektor w terminie 5 dni roboczych od otrzymania skargi o dyskryminację, molestowanie, molestowanie seksualne lub mobbing przekazuje sprawę do Komisji, która ustala stan faktyczny i ocenia, czy doszło do wskazanego zdarzenia. Rozpatrywanie spraw przez Komisję odbywa się z zachowaniem zasad: bezwzględności, poufności oraz bezstronności. Postępowanie przed Komisją kończy się wydaniem opinii wraz z uzasadnieniem, którą Przewodniczący Komisji przekazuje w terminie 14 dni Rektorowi. Jeżeli z przedłożonej opinii i zebranych dokumentów wynika, że doszło do dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego lub nierównego traktowania, Rektor podejmuje decyzję o przekazaniu sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu w odniesieniu do nauczycieli akademickich i studentów. Warto zaznaczyć, iż funkcję Rzecznika Akademickiego WSPA pełni Pan mgr Piotr Skrzypczak – współzałożyciel Stowarzyszenia Homo Faber, które realizuje takie działania jak: Latający Uniwersytet Praw Człowieka, Lubelskie Centrum Uchodźców, Niewidzialny mieszkańcy - rzecznictwo na rzecz migrantów i migrantek w Lublinie, One for All, All for One IV, Wyjść z cienia - wsparcie pokrzywdzonych przestępstwami motywowanymi uprzedzeniami. Tak bogate doświadczenie Rzecznika Akademickiego WSPA stanowi ogromne wsparcie dla studentów oraz pracowników Uczelni. Warto podkreślić, iż na Uczelni odbywają się cykliczne spotkania z Rzecznikiem Akademickim, podczas których przekazywane są informacje o podstawowych zasadach bezpieczeństwa oraz umiejętności stawiania granic i asertywności, w celu wspólnego tworzenia bezpiecznej przestrzeni do studiowania. Ostatnie takie spotkanie odbyło się w dniu 3 grudnia 2024 roku. Również cyklicznie

organizowane są spotkania z przedstawicielem Policji, podczas których studenci mogą dowiedzieć się tego, jak dbać o swoje bezpieczeństwo na uczelni, w domu i w przestrzeni publicznej. Ostatnie tego typu spotkanie odbyło się w dniu 5 grudnia 2024 roku. Z kolei w dniu 20 listopada 2024 roku odbyło się spotkanie informacyjne z Naczelnikiem Wydziału Organizacji NFZ – Panią Natalią Malowaną, która przedstawiła szczegółowe informacje i odpowiedziała na pytania studentów dotyczące formalności związanych z ubezpieczeniem zdrowotnym.

Należy tutaj także podkreślić, iż studenci kierunku Finanse i rachunkowość w ramach programu studiów realizują obowiązkowe zajęcia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przedmioty takie jak: Filozofia z etyką, Ochrona danych osobowych, Komunikacja międzykulturowa, Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów, Ochrona własności intelektualnej, Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne. Przedmioty te mają na celu uwrażliwienie studentów na wartości etyczne oraz poszanowanie podmiotowości studenta, co wpisane jest w misję WSPA, zgodnie z którą Uczelnia jest otwarta na różnorodność, kształtuje postawy prospołeczne, a poprzez świadomy proces kształcenia rozwija poczucie podmiotowości człowieka.

Wsparcie psychologiczne

Pierwszym kontaktem dla studenta poszukującego pomocy jest Dziekan ds. kierunku oraz / i Pełnomocnik Rektora ds. Studentów / Dyrektor Centrum Studiów Wyższych. Dziekan pełni cotygodniowe dyżury w pokoju dziekańskim. Pełnomocnik Rektora ds. studentów jest obecny na uczelni codziennie w godzinach 7.30 – 15.30 oraz pełni dyżury w czasie zjazdów, z myślą o studentach niestacjonarnych. Podobnie obowiązki wypełnia Pełnomocnik Rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami, Rzecznik Akademicki oraz Pełnomocnik Rektora ds. studentów anglojęzycznych. Studenci są informowani o możliwości otrzymania wsparcia, na spotkaniu, które odbywa się na początku każdego roku akademickiego, a informacje, w tym kontaktowe są dostępne na stronie internetowej WSPA.

Uczelnia współpracuje z organizacją pozarządową Baobab, która oferuje pomoc psychologiczną / psychiatryczną. Pomoc jest udzielana bez ponoszenia przez studenta kosztów konsultacji. Czas oczekiwania na konsultację jest zależny od aktualnych potrzeb, w tym liczby oczekujących na pomoc, rodzaju konsultacji, rangi problemu. Centrum Interwencji Kryzysowej pozostaje w stałym kontakcie z przedstawicielami Uczelni. Pani Rektor dr Maria Mazur, prof. WSPA jako interwentka kryzysowa Stowarzyszenia Homo Faber, realizująca na co dzień zadania z ramienia UNHCR, jest w stałym kontakcie ze studentami przebywającymi w trudnej sytuacji życiowej i może udzielać pierwszej pomocy psychologicznej, a jako Pełnomocnik Wojewody ds. Procesów Migracyjnych i Integracji, jest władna kierować do punktów szerokiego wsparcia. W mieście Lublin od stycznia 2023 r. funkcjonuje miejsce integracji, a także pomocy i wsparcia dla migrantów i migrantek. Studenci WSPA w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Homo Faber mogą korzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także brać udział w licznych wydarzeniach odbywających się w Baobabie (Lublin, Krakowskie Przedmieście 39b). Kolejną miejską instytucją, której powstanie jest związane z działaniami w ramach Europejskiej Stolicy Młodzieży, którą Lublin był w 2023 roku, jest „Hej! Przestrzeń młodych”. Powstała ona z myślą o integracji i wsparciu młodzieży, pochodzącej z różnych krajów i kultur. Napływ uchodźców po wybuchu wojny w Ukrainie wpłynął na intensyfikację i rozwój długoterminowej polityki wsparcia.

Uczelnia organizuje również szereg warsztatów i szkoleń w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego, zapraszając specjalistów z zewnątrz. Organizowane są cykliczne spotkania z psychologiem, np. pt.: „Jak radzić sobie ze stresem”, z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji pt.: „Bezpieczny student”, z Fundacją Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, dotyczące praw człowieka i obywatela. Lubelski Park Naukowo - Technologiczny organizuje bezpłatne szkolenia dla studentów ukraińskich, w zakresie wsparcia w funkcjonowaniu w nowym środowisku, o których informacja jest przekazywana studentom WSPA w formie zaproszenia pisemnego oraz osobistego. W minionym roku akademickim odbyło się także spotkanie z Dyrektorem Oddziału UNHCR w Lublinie – Panem Marco Procaccini, które dotyczyło możliwości pomocy i wsparcia agendy ONZ dla Studentów pochodzących z terenów objętych wojną.

Programy studiów wszystkich kierunków, w tym kierunku Finanse i rachunkowość, zawierają również przedmioty mające na celu wsparcie rozwoju osobowościowego studentów. Na każdym semestrze studiów przewidziano jeden przedmiot, np. Komunikacja interpersonalna, Techniki rozwoju kreatywności czy Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów. Przedmioty są realizowane w formie warsztatów z zakresu kompetencji miękkich. Co istotne, zauważając nowe potrzeby oraz wyzwania stojące przed studentami we współczesnym świecie, od roku akademickiego 2024/2025 do programów studiów wprowadzono także następujące przedmioty ogólnouczelniane:

- 1) Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne - przedmiot ten wzmacnia świadomość obywatelską studentów i przygotowuje ich do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na zasadach prawa i odpowiedzialności społecznej. Wiedza o mechanizmach bezpieczeństwa publicznego, zarówno w kontekście fizycznym, jak i cyfrowym (np. ochrona przed cyberzagrożeniami), jest kluczowa w pracy zawodowej, gdzie etyczne podejście i zdolność reagowania na ryzyko mają bezpośrednie przełożenie na efektywność i reputację. Ponadto w świetle sytuacji geopolitycznej regionu Europy Środkowo-Wschodniej, w tym trwającej od prawie 3 lat wojny w Ukrainie, wprowadzenie przedmiotu jest kluczowe.
- 2) Higiena psychiczna i techniki autoterapii – zajęcia te pozwalają studentom radzić sobie z presją i stresem, które są konsekwencją pandemii, trwającej wojny w Ukrainie oraz są nieodłącznymi elementami pracy w zawodach związanych z finansami i rachunkowością. Praktyczne techniki autoterapii pomagają zapobiegać wypaleniu zawodowemu i wspierają rozwój umiejętności radzenia sobie z trudnościami zawodowymi i osobistymi. Dzięki temu przyszli absolwenci będą bardziej odporni psychicznie i lepiej przystosowani do pracy w wymagającym środowisku.
- 3) Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji - włączenie tego przedmiotu do programu kształcenia jest odpowiedzią na rosnącą rolę nowych technologii, które przekształcają zarówno gospodarkę, jak i codzienną praktykę zawodową. Znajomość podstaw działania sztucznej inteligencji (AI) oraz jej zastosowań, szczególnie w dziedzinie zarządzania, pozwala studentom lepiej rozumieć i wykorzystywać narzędzia automatyzacji, analityki predykcyjnej czy systemów wspomaganie decyzji. Wiedza z zakresu AI przygotowuje przyszłych specjalistów do pracy w dynamicznie zmieniającym się środowisku, gdzie technologia jest kluczowym elementem przewagi konkurencyjnej.

Wsparcie dla studentów z problemami zdrowotnymi (warunki studiowania osób ze szczególnymi potrzebami, zasady dotyczące urlopów, indywidualnej organizacji studiów) umożliwiają regulacje zawarte w Regulamin studiów WSPA. Do dyspozycji studentów pozostaje pokój wyciszeń, z którego mogą korzystać wszyscy studenci i pracownicy Uczelni, potrzebujący na jakiś czas odciąć się od szumu

informacyjnego i nadmiaru bodźców zewnętrznych, a także pokój pracy własnej, przeznaczony dla studentów, którzy potrzebują cichego i odpowiedniego miejsca do nauki oraz pracy nad projektami.

Ponadto działania uczelni wspierają wykładowczynie – psychoterapeutki dr Małgorzata Jedynak oraz dr Monika Golianek - Maj, które działają na zasadzie wolontariatu i są pierwszym wsparciem w przypadku kryzysu psychicznego. Kontakt do wszystkich miejsc i osób, w których zakresie pozostaje pomoc studentom, są upublicznione na stronie uczelni i tablicach informacyjnych w budynku Uczelni.

Współpraca z Samorządem Studentów i organizacjami studenckimi

W celu reprezentowania i zrzeszania studentów w Uczelni aktywnie działa Samorząd Studentów WSPA. Głównym organem Samorządu Studentów jest Zarząd Samorządu Studentów, w skład którego wchodzi obecnie przewodniczący, wiceprzewodniczący, sekretarz, a dodatkowo podczas ostatnich wyborów studenci wybrali ze swojego grona także pełnomocniczkę ds. osób z niepełnosprawnościami oraz specjalistę IT. Samorząd Studentów jest współorganizatorem, a także aktywnym uczestnikiem w licznych akcjach i wydarzeniach, takich jak m.in. mający na celu integrację członków Samorządu i pozostałych studentów konkurs talentów o nazwie „WySPA MA TALENT”, w ramach którego studenci prezentują swoje talenty i pasje. W ostatnich latach Samorząd we współpracy ze swoim opiekunem przygotował kącik *Zgrajmy_sie*, który stał się miejscem integracji, rozwoju i odpoczynku studentów w przerwach między zajęciami. Wyposażenie kącika zostało przygotowane na podstawie uwag i prośb Samorządu Studentów. Do dyspozycji studentów pozostają wygodne kanapy, pufy, materiały piśmiennicze, a także gry planszowe. Ponadto, Studenci w ramach współpracy ze swoim opiekunem zrealizowali również materiał promocyjny WSPA. Jednocześnie Samorząd Studentów skupia się na innych ważnych wydarzeniach takich jak: debaty polityczne na WSPA, konferencje, wydarzenia kulturalne i społeczne, akcje krwiodawstwa, akcje charytatywne i tym podobne. W ostatnich latach Samorząd zorganizował m. in. spotkanie mikołajkowe całej społeczności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Z kolei 15 kwietnia 2023 roku w siedzibie WSPA w Lublinie miało miejsce X Posiedzenie Parlamentu Młodych Rzeczypospolitej Polskiej. Uczestnicy poruszyli niezwykle ważny temat, jakim jest opieka psychologiczna w Polsce. Co istotne, dwóch studentów WSPA jest członkami Rady Studentów Lublina - organu opiniotwórczo-doradczego Prezydenta Miasta Lublin w zakresie konsultowania spraw dotyczących środowiska akademickiego miasta Lublin. Rada jest uprawniona do przedstawiania propozycji inicjatyw w zakresie rozwoju akademickości miasta. Najważniejszą kwestią dla Samorządu Studentów jest możliwość reprezentowania studentów przed Władzami Uczelni, a także reprezentowanie WSPA na różnego rodzaju akcjach zewnętrznych, takich jak targi edukacyjne, targi pracy, imprezy połączone z promocją Uczelni. Przedstawiciele Samorządu Studentów, będąc członkami Senatu, mają możliwość współpracowania z Władzami Uczelni przy opracowywaniu szeregu wewnętrznych aktów prawnych i regulaminów (w tym dotyczących życia studenckiego, a także współpracy z kołami naukowymi), co ma duży wpływ na prawidłowe funkcjonowanie Uczelni. Ponadto, Studenci uczestniczą w projektowaniu programów studiów, w ramach prac kierunkowych zespołów ds. jakości kształcenia. Wszystkie programy studiów podlegają również zaopiniowaniu przez Samorząd Studentów. Uczelnia zapewnia pomieszczenia dla Samorządu Studenckiego i Kół Naukowych, do których mają dostęp wszyscy studenci i opiekunowie tychże organizacji. W pomieszczeniach tych studenci mają do swojej dyspozycji komputery, a także niezbędny sprzęt biurowy. Pomieszczenia te służą wszystkim studentom. Są także miejscem wymiany pomysłów i inicjatyw. Każda z organizacji studenckich na początku roku akademickiego jest zobowiązana do przedstawienia propozycji budżetu Kanclerzowi

WSPA, który następnie zatwierdza budżet razem z przyporządkowaniem pod konkretne działania dotyczące tych jednostek. Pod koniec roku akademickiego organizacje studenckie są zobowiązane do złożenia Władzom WSPA sprawozdania z działalności oraz z wykorzystania budżetu. Po akceptacji sprawozdania przez Władze organizacja uprawniona jest do przedstawienia propozycji budżetu na nowy rok akademicki.

Uczelnia zachęca również do aktywnego udziału w studenckich kołach naukowych, które funkcjonują w WSPA. Koła te zajmują się szeroko rozumianą współpracą studentów z wykładowcami, w celu realizacji wspólnych projektów. Studenci ocenianego kierunku w szczególności mają możliwość uczestniczenia w:

- 1) Interdyscyplinarnym Kole Nauk Społecznych PROGRES, którego opiekunami są: dr Dominika Janik - Lis, mgr Anna Bielak i dr Mirosław Szpakowski. Celem działania Koła jest pobudzenie aktywności oraz rozwój zainteresowań społecznych studentów oraz dalsze poszerzanie wiedzy i umiejętności praktycznego jej zastosowania, projektowanie badań naukowych oraz uczestniczenie w wielu wspólnych ciekawych przedsięwzięciach. Członkowie koła mają możliwość poznania najnowszych trendów w zarządzaniu oraz zdobycia umiejętności w obszarze formułowania i realizacji projektów. Działanie koła będzie się opierać na spotkaniach, czynnym zaangażowaniu w życie uczeni, udziału w konferencjach, akcjach charytatywnych, dyskusjach akademickich i negocjowaniu różnych rozwiązań, wizytach studyjnych oraz spotkaniach z przedstawicielami z innych ośrodków akademickich i biznesowych. Uczestnictwo w interdyscyplinarnym kole naukowym to szansa na poznanie osób o podobnych pasjach i realizowanie wielu ciekawych projektów naukowych. To pozwoli studentom dostrzegać i definiować aktualne problemy społeczne, wzbudzać dociekliwość badawczą oraz chęć współpracy. Kluczowym atutem działalności koła będzie prowadzenie badań naukowych w problemowych obszarach tematycznych zgłaszanych przez organizacje otoczenia społeczno – gospodarczego współpracujące z Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Dzięki temu studenci zostaną zaangażowani w rozwiązywanie konkretnego problemu społecznego. Będą mogli rozwijać własne pomysły oraz kreatywne myślenie oraz będą mieć możliwość poznania różnych punktów widzenia na dane zjawisko lub problem społeczny. Dotychczas zorganizowano m. in. szkolenie z zakresu obsługi kas fiskalnych, cieszące się dużym zainteresowaniem studentów, oraz warsztat coachingowy „Myślenie pytaniami – czyli coachingowy sposób na dobrą komunikację” (prowadzony przez Panią Monikę Pulińską-Sztorc – coacha, członkinię International Coach Federation, wykładowczynię WSPA na kierunku Socjologia oraz Zarządzanie).
- 2) Studenckim Kole Dziennikarskim, którego opiekunem jest Pani Dorota Grabowska – wykładowczyni WSPA, p. o. Dyrektora i Redaktor Naczelna TVP3 Lublin. Uczestnicy Koła nabywają praktykę w tworzeniu artykułów prasowych i materiałów filmowych, uczą się pisanie w atrakcyjny sposób, odbywają trening wystąpień publicznych. W celu lepszej realizacji podjętych działań, studenci mają możliwość korzystania ze specjalnie przygotowanego studia multimedialnego, w którym pod okiem opiekuna mogą realizować nagrania z użyciem profesjonalnego sprzętu;
- 3) Kole Naukowym „Narzędzia kreatywności”, którego celem jest zapewnienie studentom możliwości rozwoju i eksperymentowania w różnorodnych obszarach grafiki komputerowej i kreacji wizualnej. Koło ma na celu stworzenie inspirującej i wspierającej przestrzeni, w której uczestnicy mogą realizować projekty związane z grafiką animowaną, fotografią,

projektowaniem interfejsów, grafiką 3D, efektami wizualnymi (VFX), rysunkiem cyfrowym i innymi pokrewnymi dziedzinami. Poprzez aktywne uczestnictwo w kołach, studenci mają okazję nie tylko rozwijać swoje umiejętności techniczne i artystyczne, ale także współpracować z innymi pasjonatami, wymieniać się wiedzą oraz zdobywać doświadczenie w realizacji projektów kreatywnych;

- 4) Kole Naukowym „Grafika 3D w Grach Komputerowych” (we współpracy z partnerem WSPA – PoligonStudio), którego celem jest zapewnienie uczestnikom dogłębnej wiedzy i praktycznych umiejętności w tworzeniu grafiki trójwymiarowej. Studenci mają okazję nauczyć się podstaw i zaawansowanych technik modelowania, teksturowania, renderingu, a także eksportowania modeli do silnika gier Unity. Koło oferuje także współpracę z partnerem technologicznym Poligon Studio, co pozwala na realne zastosowanie nabytych umiejętności i zdobycie cennego doświadczenia. Zajęcia mają na celu nie tylko rozwój technicznych umiejętności uczestników, ale również inspirację do twórczego eksplorowania świata grafiki 3D i możliwości, jakie oferuje ta dziedzina;
- 5) Kole Naukowym „Nowe Technologie i Cyfryzacja”, we współpracy z Techevents, którego celem jest tworzenie innowacyjnych projektów, realizacja podcastów, kreowanie treści na YouTube, realizacja projektów zespołowych oraz indywidualnych, oraz stworzenie własnego portfolio przydatnego do podjęcia pracy w branży IT.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowania studentów oraz kadry wspierającej proces kształcenia

Monitorowaniu i doskonaleniu systemu wspierania oraz motywowania studentów służą badania jakości prowadzone w uczelni. Studenci mają wpływ na jakość pracy uczelni w zakresie dydaktyki i funkcjonowania WSPA jako instytucji poprzez udział w anonimowych ankietach audytoryjnych i dostępnych on-line oraz poprzez udział w spotkaniach Pełnomocnika ds. ewaluacji jakości kształcenia z poszczególnymi rocznikami na każdym z kierunków. Studenci proszeni są o wyrażenie opinii i ocenę pracy dydaktyków, pracowników biblioteki, administracji i pracowników technicznych. W wyniku przeprowadzonych badań zostaje sporządzony protokół wraz z rekomendacjami przedstawiany Władzom uczelni, dziekanom kierunków i dyrektorom (kierownikom) jednostek administracyjnych. Władze formułują zalecenia i wskazówki mające na celu poprawę jakości pracy, jeśli jest to wskazane i przekazują swoje decyzje przedstawicielom Samorządu Studenckiego oraz umieszczają w formie oficjalnego listu otwartego odpowiedzi na postulaty i uwagi studentów na internetowej stronie uczelni. W ten sposób od wielu lat sprawnie funkcjonuje możliwość zgłaszania uwag i opinii studentów, które mają nie tylko charakter interwencyjny, ale również ewaluacyjny. Jakość i sposób pracy pracowników, z którymi stykają się studenci, podlega ustawicznej ewaluacji ze strony studentów. Badanie opinii studentów przeprowadzane jest regularnie pod koniec każdego z semestru, w semestrze zimowym przeprowadzane jest badanie ankietowe, natomiast w semestrze letnim - wywiad (rozmowa) ze studentami. W trakcie wywiadu Pełnomocnik rektora ds. ewaluacji jakości kształcenia kieruje do studentów pytania dotyczące poziomu ich zadowolenia ze sposobu rozwiązania spraw, które wcześniej były zgłaszane. Jeśli studenci wyrażają wątpliwości, obiektywnie dotyczące trybu i sposobu rozwiązywania problemów, wtedy Pełnomocnik zgłasza te uwagi Władzom i przygotowuje stosowny raport. Jako przykład odpowiedzi na zgłoszenia studentów wskazać można organizację kącika „PRZERWA” przy pokoju Samorządu Studenckiego, który wyposażono w kuchenkę mikrofalową oraz dystrybutor wody. Ponadto, każdy z dziekanów oraz pełnomocników Rektora

posiada narzędzia kontaktu ze studentami i podczas dyżurów ma możliwość spotykać się ze studentami i reagować na zgłaszane przez nich problemy. Studenci mogą również w każdej chwili wnieść skargę lub wniosek, zgodnie ze wspomnianą wcześniej procedurą wnoszenia i rozpatrywania skarg i wniosków. Ponadto, Dziekan kierunku dokonał ewaluacji działalności dydaktycznej wykładowców w roku akademickim 2023/2024. Celem anonimowej ankiety przekazanej Studentom kierunku było poznanie ich opinii dotyczącej wykładowców oraz prowadzonych zajęć. Wyniki ankiet zostały przekazane Władzom Uczelni i oraz stanowiły podstawę informacji zwrotnej dotyczącej percepcji prowadzonych zajęć. Ponadto, wiele udoskonaleń i udogodnień dla Studentów jest wprowadzanych w wyniku przeprowadzonych rozmów między nimi a kadrami akademicką i pracownikami administracji. Stały monitoring i reagowanie na potrzeby studentów są elementem wspomagającym ciągły proces doskonalenia systemu wspierania studentów. Szczególne znaczenie ma fakt, iż w ramach dyżurów konsultacyjnych studenci mogą się spotkać z kadrą dydaktyczną kierunku, która uczestniczy w procesie kształcenia. W Uczelni stosowane są także inne formy monitorowania potrzeb studenckich. Studenci mogą interweniować i uzyskiwać pomoc m. in. u: Dziekana Kierunku, Pełnomocnika Rektora ds. Studentów, Rzecznika Akademickiego, Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami, pracowników Biura Karier, czy przedstawiciela Samorządu Studentów. Ważnym środkiem, pełniącym rolę pośredniczącą między Władzami WSPA a Studentami, są posiedzenia Kolegium Dziekańskiego, podczas którego Dziekani informują o możliwościach wspierania i motywowania studentów prowadzonych przez siebie kierunków oraz sygnalizują wszelkie potrzeby, zgłaszane do nich przez studentów lub wykładowców. Władze Uczelni mają z kolei możliwość bezpośredniego skierowania do Dziekanów zaleceń lub zadań, mających na celu poprawę wspierania i motywowania Studentów danego kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Wszystkie informacje dotyczące procesu kształcenia, w tym warunków rekrutacji, programu studiów i jego realizacji na kierunku Informatyka udostępnione są do publicznej informacji dwoma sposobami - drogą elektroniczną oraz w formie papierowej na tablicach informacyjnych Uczelni. Na stronie internetowej WSPA zamieszczane są na bieżąco aktualizowane informacje dla studentów, pracowników oraz interesariuszy zewnętrznych, w tym m. in. informator dla kandydatów na studia, informacje dotyczące Uczelni, zasady realizacji praktyk studenckich oraz inne ważne informacje dotyczące wszystkich aspektów funkcjonowania WSPA w Lublinie. Szczegółowe informacje dla studentów dotyczące procedur i terminów objętych tokiem studiów (aktualne harmonogramy zajęć semestralnych i zjazdowych, terminy egzaminów, bieżące informacje dla studentów, np. ogłoszenia, zmiany w planie zajęć) dostępne są za pośrednictwem platformy e-learningowej WSPA, do której dostęp ma każdy student. W Biuletynie Informacji Publicznej Uczelnia zamieszcza m. in. programy studiów oraz uchwały Senatu dotyczące warunków i trybu rekrutacji. Jako przykład wskazać można poniższe zakładki na stronie internetowej Uczelni:

- 1) Oferta – Studia licencjackie – Finanse i rachunkowość (informacje o kierunku, specjalności, czesne);

- 2) Rekrutacja (warunki przyjęć na studia);
- 3) Student - Dziekanat (ogłoszenia, organizacja roku akademickiego, zasady dyplomowania, informacje o praktykach zawodowych, dyżury Dziekanów, procedura przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków);
- 4) Student – Dział rozliczeń ze studentami (stawki czesnego, terminy płatności, ogłoszenia, akty prawne, wzory podań);
- 5) Uczelnia – Jakość kształcenia (programy studiów, w tym efekty uczenia się, akty prawne, sylabusy, procedura potwierdzania efektów uczenia się).

Informacje są na bieżąco aktualizowane przez osoby administrujące poszczególnymi zakładkami wedle pojawiających potrzeb, np. dodawane są nowe programy studiów i efekty uczenia się obowiązujące studentów danego kierunku rozpoczynających studia w konkretnym roku. Sylabusy przedmiotów również zamieszczane są na stronie internetowej Uczelni, zatem publiczny dostęp do sylabusów, a tym samym do programu studiów zawierającego zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów, zapewniony jest dla wszystkich grup odbiorców, w tym dla kandydatów na studia. Uczelnia poprzez swoją stronę internetową przekazuje również aktualności. Informacje skierowane do kandydatów na studia, absolwentów, studentów, pracowników i nauczycieli akademickich są przedstawione w sposób czytelny i łatwo dostępny. Za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej istnieje dostęp do wszelkich zarządzeń Rektora, Statutu, Regulaminu studiów lub też podjętych decyzji Władz Uczelni. Strona internetowa jest dostosowana do urządzeń mobilnych, co stanowi dużą pomoc w procesie studiowania. Informacje dotyczące jakości kształcenia oraz akty prawne są umieszczane na stronie internetowej Uczelni.

Władze Uczelni organizują dla studentów pierwszego roku spotkanie inauguracyjne, podczas którego przekazują podstawowe, najważniejsze wiadomości. W spotkaniu biorą udział Dziekani kierunków, Pełnomocnicy Rektora oraz pracownicy administracyjni odpowiedzialni za obsługę studenta, wymianę międzynarodową, czy pomoc materialną i stypendia. Informacje dotyczące toku studiów są również publikowane na stronie internetowej WSPA oraz na platformie e-learningowej Moodle, a także umieszczane są na tablicy informacyjnej przy Dziekanacie oraz wysyłane mailingiem. Strona internetowa Uczelni przeszła w ostatnim czasie modyfikację, tak by w pełni była przystosowana do różnego rodzaju odbiorców. Publikowane treści są dostępne w języku polskim, angielskim, rosyjskim i ukraińskim. Osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać z wsparcia, które umożliwia im powiększanie czcionki czy zastosowanie kontrastu. Część informacji przekazywana jest studentom i pracownikom za pośrednictwem platformy Moodle. W szczególności znajdują się tam informacje dotyczące planów zajęć oraz szkolenia dla pracowników i studentów z zakresu obsługi platformy. WSPA w Lublinie zapewnia wszystkim studentom dostęp do kadry dydaktycznej poza zajęciami programowymi. Ponadto wszyscy dydaktycy udostępniają studentom adresy mailowe do indywidualnego kontaktu. Dziekan kierunku – Pan dr Andrzej Borowski prowadzi konsultacje dziekańskie w siedzibie Uczelni według harmonogramu podanego do wiadomości Studentów. Ponadto, systematycznie kontaktuje się osobiście ze Studentami przed prowadzonymi aktualnie zajęciami, pytając o bieżące kwestie, problemy i potrzeby. W przypadku pojawienia się sprawy będącej w obszarze zainteresowań Studentów kontaktuje się mailowo ze wszystkimi Studentami (np. przesyłanie zaproszenia do uczestnictwa w kołach naukowych, szkoleniach lub webinarium).

Dodatkowo, Dziekan kierunku aktywnie prowadzi stronę kierunku Finanse i rachunkowość na portalu Facebook.

Co istotne, własną stronę internetową posiada Biuro ds. osób z niepełnosprawnościami (<https://bonwspa.pl/>). Strona ta zawiera informacje m. in. o formach wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, dokumentach niezbędnych do udzielenia wsparcia za strony Uczelni, szkoleniach dla pracowników oraz możliwych do wypożyczenia elektronicznych urządzeniach przenośnych. Z kolei na portalu internetowym Akademickiego Biura Karier WSPA prowadzona jest bieżąca aktualizacja informacji dotyczących: ofert pracy, staży, praktyk, inicjatyw skierowanych do studentów. Informacje dotyczące inicjatyw/działań skierowanych do studentów umieszczane są również na Facebooku Akademickiego Biura Karier. Na stronie internetowej Akademickiego Biura Karier oraz Facebooku umieszczane są także informacje o działalności Biura, ciekawe artykuły, porady, informacje o szkoleniach, warsztatach, konkursach, stypendiach, wymianach międzynarodowych. Ponadto, studenci co roku uczestniczą w dniach informacyjnych programu Erasmus+, w czasie których mogą poznać ogólne zasady wymiany, odbywają się spotkania z uczestnikami wyjazdów, którzy dzielą się swoim doświadczeniem międzynarodowym. Zapraszani są wykładowcy z zagranicznych uczelni na cykle wykładów tematycznych oraz praktycy z przedsiębiorstw na wykłady otwarte i warsztaty praktyczne. Organizowane są też prezentacje i spotkania informacyjne w wersji online. Studenci i kandydaci mogą także śledzić działalność Uczelni na portalach społecznościowych, takich jak Facebook czy Instagram, gdzie prezentowane są m.in. najważniejsze aktualności dotyczące funkcjonowania WSPA. Wybrane ogłoszenia dotyczące toku studiów upowszechniane są w formie papierowej na tablicach informacyjnych Uczelni (plany zajęć, godziny konsultacji). Wyczerpujące informacje o przedmiocie student uzyskuje u nauczycieli akademickich prowadzących dane zajęcia. Wykładowca ma obowiązek poinformować studentów o treściach sylabusu, ze szczególnym uwzględnieniem treści przedmiotu, warunków zaliczenia oraz podstawowej literaturze. Ponadto sylabus jest zamieszczany w zakładce przedmiotu na platformie zdalnego nauczania WSPA. Również godziny dyżurów i konsultacji są przekazywane przez nauczycieli akademickich studentom podczas pierwszych zajęć.

Co warto podkreślić, dla Studentów WSPA cyklicznie organizowane są spotkania informacyjne, wśród których można wymienić:

- 1) Spotkania organizacyjne dla studentów pierwszego roku studiów, podczas których omawiane są kwestie dotyczące życia studenckiego, studiowania, udogodnień dla studentów i możliwości rozwoju. Informacje przekazywane są przez pracowników administracyjnych WSPA, którzy na co dzień czuwają nad sprawnym funkcjonowaniem uczelni, dziekanów poszczególnych kierunków, pełnomocników Rektora, a także przedstawicieli Samorządu Studenckiego.
- 2) Spotkania z prawnikiem – ostatnie takie spotkanie odbyło się w dniu 13 listopada 2024 roku i dotyczyło legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce (wizy, karty pobytu, karty Polaka, uchodźcy wojenni z Ukrainy a zmiany w spec. ustawie, polityka łączenia rodzin itd.). Spotkanie poprowadziły Pani Patrycja Gustyn – radczyni prawna w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa oraz Pani Marta Kazymyryw - specjalistka ds. imigracji w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa. W roku 2023 spotkania tego typu były prowadzone były przez Pana Juliana Hofmana, prawnika i przedstawiciela Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, a w roku 2022 przez Panią mec. Beatą Magdaleną Witkowską, która w Polsce i Niemczech prowadzi kancelarie zajmujące się legalizacją pobytu.

- 3) Spotkania informacyjne programu Erasmus+, w czasie których studenci mogą poznać ogólne zasady wymiany, a także międzynarodowe doświadczenia dotychczasowych uczestników wyjazdów. Na spotkania zapraszani są wykładowcy z zagranicznych uczelni oraz praktycy z firm z instytucji zewnętrznych.
- 4) Spotkania z Rzecznikiem Akademickim, podczas których przekazywane są informacje o podstawowych zasadach bezpieczeństwa oraz umiejętności stawiania granic i asertywności, w celu wspólnego tworzenia bezpiecznej przestrzeni do studiowania. Ostatnie takie spotkanie odbyło się w dniu 3 grudnia 2024 roku.
- 5) Spotkania z przedstawicielem Policji, podczas których studenci mogą dowiedzieć się tego, jak dbać o swoje bezpieczeństwo na uczelni, w domu i w przestrzeni publicznej. Ostatnie tego typu spotkanie odbyło się w dniu 5 grudnia 2024 roku. Z kolei w dniu 20 listopada 2024 roku odbyło się spotkanie informacyjne z Naczelnikiem Wydziału Organizacji NFZ – Panią Natalią Malowaną, która przedstawiła szczegółowe informacje i odpowiedziała na pytania studentów dotyczące formalności związanych z ubezpieczeniem zdrowotnym.
- 6) Spotkania dla studentów piszących pracę dyplomową w WSPA – spotkania prowadzone są przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia – Pana dr Adama Włodarczyka, prof. WSPA. W trakcie spotkania omawiane są wyzwania, z jakimi studenci zmagają się podczas przygotowywania swoich prac dyplomowych, a także strategie ich skutecznego rozwiązania.
- 7) Uczelnia organizuje również szereg warsztatów i szkoleń w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego, zapraszając specjalistów z zewnątrz. Organizowane są cykliczne spotkania z psychologiem, np. pt.: „Jak radzić sobie ze stresem”, z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji pt.: „Bezpieczny student”, z Fundacją Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, dotyczące praw człowieka i obywatela. Lubelski Park Naukowo - Technologiczny organizuje bezpłatne szkolenia dla studentów ukraińskich, w zakresie wsparcia w funkcjonowaniu w nowym środowisku, o których informacja jest przekazywana naszym studentom w formie zaproszenia pisemnego oraz osobistego. W minionym roku akademickim odbyło się także spotkanie z Dyrektorem Oddziału UNHCR w Lublinie – Panem Marco Procaccini, które dotyczyło możliwości pomocy i wsparcia agendy ONZ dla Studentów pochodzących z terenów objętych wojną.
- 8) Uczelnia wspólnie z organizacją międzynarodową AIDS Healthcare Foundation (AHF) co roku w okolicach 1 grudnia Światowego Dnia AIDS organizuje spotkania z przedstawicielami organizacji, podczas których poruszane są kwestie programów profilaktyki prozdrowotnej. W roku ubiegłym Uczelnia zrealizowała wywiad z przedstawicielką organizacji Anną Szadkowską, podczas którego poruszono takie kwestie jak działalność AIDS Healthcare Foundation (AHF), programy profilaktyki realizowane przez AHF w Stanach Zjednoczonych i za granicą, poszerzenie zakresu świadczeń opieki o państwa Europejskie, obszary działalności w Lublinie, profilaktyka i leczenie, polityka informacyjna, punkt konsultacyjno-diagnostyczny w Lublinie przy ul. Spokojnej, jak wygląda testowanie. W dniach 1 i 2 grudnia 2023 r. w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS na Uczelni miały miejsce spotkania informacyjne, prowadzone w językach angielskim i polskim, połączone z dobrowolnym testowaniem dla chętnych studentów oraz kadry akademickiej. W bieżącym roku akademickim spotkanie z AHF jest odbyło się w dniu 11 grudnia 2024 roku.

W zakresie dostępu do informacji o procesie kształcenia oraz jego wynikach, Dyrektor Centrum Studiów Wyższych oraz Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia dokonują oceny dostępności i aktualności treści na stronie internetowej WSPA. Studenci mają możliwość oceny

publicznego dostępu do informacji w ramach badania ewaluacyjnego, prowadzonego przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, który przeprowadza ankietyzację oraz otwartą dyskusję ze studentami. Pytani są oni wówczas o następujące kwestie: źródło pozyskiwania aktualnych informacji na temat programów, planów studiów i harmonogramów zajęć, częstotliwość sytuacji, kiedy brakuje aktualnych informacji na stronie internetowej lub w gablocie, oczekiwania wobec Uczelni oraz jej pracowników w zakresie informacji. Zgodnie z przeprowadzonymi ostatnio wśród studentów badaniami ewaluacyjnymi ogólna ocena dostępu do informacji jest pozytywna, studenci stwierdzili, że nie mają większych problemów ze znalezieniem pożądanego informacji. Dodatkowo, ponad połowa respondentów oceniła dobrze funkcjonowanie strony internetowej. Szczególnie pozytywne oceny wystawiali studenci starszych roczników, którzy nauczyli się już jej obsługi i wiedzą, gdzie można znaleźć właściwe informacje. Raport z badania opinii studentów, wraz z odpowiedzią Rektora, również publikowany jest na stronie internetowej Uczelni, w zakładce Jakość kształcenia. Jednocześnie wszystkie zainteresowane osoby, w tym interesariusze zewnętrzni, mają możliwość bieżącego zgłaszania jakichkolwiek problemów na skrzynkę kontaktową - adresy e-mail do wszystkich działów administracyjnych Uczelni są dostępne w zakładce Kontakt. W przypadku zauważenia/zgłoszenia braków lub nieaktualnych treści, Władze Uczelni i Dyrektorzy poszczególnych działów kierują sprawę do osoby odpowiedzialnej za dane treści w celu ich uzupełnienia lub aktualizacji. W ocenie dostępu do informacji uczestniczyć mogą także inne kategorie odbiorców, np. kandydaci na studia, osoby z otoczenia społeczno-gospodarczego, dzięki zamieszczeniu na stronie internetowej w zakładce „Kontakt” formularza elektronicznego, zawierającego pytania dotyczące czytelności strony, łatwości poruszania się po stronie oraz odnalezienia poszukiwanych informacji. Jako przykład zmian, które nastąpiły w polityce informacyjnej i były skutkiem monitoringu jej adekwatności i rzetelności, wskazać można utworzenie podstrony zawierającej informacje o Pełnomocnikach Rektora, na której umieszczono także zdjęcia i dane kontaktowe, tak, aby ułatwić Studentom dostęp do Pełnomocników. Strona została także dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto, w wyniku zaleceń wskazanych w toku procedury oceny dostępności do informacji publicznej, dokonywanej przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia oraz Dyrektora Centrum Studiów Wyższych, wszystkie sylabusy przedmiotów zostały zamieszczone na stronie internetowej Uczelni. Jako jednostkę odpowiedzialną za aktualność i kompletność sylabusów na stronie internetowej wskazano Centrum Jakości Kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Całościowa polityka jakości Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie przyjęta została uchwałą nr 237/2016 Senatu WSPA z dnia 29 kwietnia 2016 roku. Zgodnie z powyższą uchwałą, mając na względzie misję WSPA, jej wizję oraz strategię rozwoju, a także zmierzając do stałego podnoszenia jakości świadczonych usług, Uczelnia deklaruje nieustanne podejmowanie wszelkich działań zmierzających do:

- 1) tworzenia i utrzymywania warunków sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi poprzez nabywanie odpowiedniej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, zgodnie z potrzebami wszystkich zainteresowanych osób i podmiotów;
- 2) stałego oferowania studentom i słuchaczom możliwie najwyższego poziomu kształcenia na wszelkich prowadzonych studiach, kursach i szkoleniach, uwzględniającego aktualne trendy i potrzeby rynku pracy oraz najlepsze ogólnopolskie i europejskie standardy;
- 3) zapewnienie wysokiej jakości obsługi i pełnego wsparcia dla wszystkich klientów i partnerów WSPA w Lublinie, a w szczególności kandydatów na studia, studentów, słuchaczy, absolwentów i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni;
- 4) stałego podnoszenia kwalifikacji kadr naukowo-dydaktycznych oraz administracyjnych WSPA w Lublinie w celu lepszej realizacji przyjętej polityki jakości i celów z nią związanych;
- 5) ciągłego podnoszenia świadomości wśród wszystkich członków społeczności akademickiej WSPA w Lublinie w zakresie kultury jakości i roli jaką odgrywa w prawidłowym funkcjonowaniu Uczelni.

Osobą odpowiedzialną merytorycznie za oceniany kierunek studiów jest Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość. Do kompetencji Dziekana kierunku należy w szczególności kierowanie i bieżący nadzór nad prawidłowością procesu dydaktycznego na kierunku, dbałość o wysoki poziom prowadzonych zajęć (hospitacje, ocena poziomu dydaktycznego zajęć, ocena procesu dyplomowania), organizowanie cyklicznych spotkań z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi w celu aktualizacji programów studiów, reprezentowanie Uczelni na zewnątrz w obrębie działań związanych z prowadzonym kierunkiem. Nadzór organizacyjno-administracyjny pełni z kolei Dyrektor Centrum Studiów Wyższych, do którego obowiązków w analizowanej materii należy przede wszystkim: planowanie organizacji roku akademickiego, nadzorowanie przygotowania planów obciążeń dydaktycznych, nadzór nad wdrażaniem szczegółowych harmonogramów realizacji programów studiów, nadzorowanie organizacji sesji egzaminacyjnych i egzaminów dyplomowych, dbanie o wysokie standardy obsługi studentów. Nad ewaluacją i doskonaleniem jakości kształcenia na kierunku Finanse i rachunkowość czuwa także Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. Do kompetencji Pełnomocnika należy przede wszystkim: dokonywanie bieżącej i okresowej ewaluacji jakości kształcenia zgodnie z przyjętymi procedurami, opracowywanie podsumowań, sprawozdań lub raportów z przeprowadzonych ewaluacji, opracowywanie i proponowanie nowych metod i narzędzi służących obiektywnej ewaluacji jakości kształcenia, prowadzenie ewaluacji jakości kształcenia w wybranych obszarach, z własnej inicjatywy lub na polecenie Rektora lub Prorektora ds. ogólnych. Nadzór nad wdrażaniem i doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, w tym nad realizacją działań i procedur dotyczących poszczególnych kierunków studiów, pełni Rektor WSPA.

Zasady doskonalenia jakości kształcenia uregulowane zostały w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (WSZJK), wprowadzonym zarządzeniem Rektora nr 63/R/WSPA/2018-2019 z dnia 30 września 2019 roku (zmienionym zarządzeniem Rektora nr 63/R/WSPA/2021-2022 z dnia 30 września 2022 roku oraz zarządzeniem nr 96/R/WSPA/2022-2023 z dnia 19 września 2023 roku). Zgodnie z powyższym zarządzeniem głównymi celami strategicznymi Uczelni w zakresie zapewniania jakości kształcenia są: wspieranie realizacji przyjętej polityki jakości; wspieranie realizacji przyjętych strategii rozwoju WSPA oraz jej jednostek podrzędnych, szczególnie w zakresie, w jakim dotyczą kształcenia; monitorowanie

poziomu jakości kształcenia w WSPA; identyfikowanie i niwelowanie słabych lub problematycznych stron procesu kształcenia w WSPA; systematyczne podnoszenie poziomu jakości kształcenia w WSPA. Odpowiedzialnymi za realizację poszczególnych procedur i czynności podejmowanych w obszarze Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia są: Rektor, Prorektor, Kanclerz, Dziekan, Prodziekan, Senat, Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, Dyrektor Centrum Jakości Kształcenia, Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, Kolegium Dziekańskie, Zespoły ds. Jakości Kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego w ramach powołanego Konwentu Rozwoju na poziomie całej Uczelni i powołanych Rad Konsultacyjnych na poziomie poszczególnych kierunków.

Zgodnie z zasadami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia za bieżące monitorowanie i okresowy przegląd, a także za projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów odpowiedzialne są następujące organy WSZJK: Dziekani kierunków, Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia, Kierunkowe Rady Konsultacyjne, Dyrektor Centrum Jakości Kształcenia, Senat WSPA. Okresowego przeglądu programu studiów dokonuje się m. in. poprzez analizę wyników oceny osiągania efektów uczenia się, analizę pokrycia efektów uczenia się, analizę osiągania efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych oraz analizę osiągania efektów uczenia się w zakresie procesu dyplomowania. Decyzję o przystąpieniu do modyfikacji programu studiów na określonym kierunku i poziomie studiów podejmuje Zespół ds. Jakości Kształcenia właściwy dla tego kierunku studiów, po przeprowadzeniu okresowego przeglądu programu studiów oraz po zasięgnięciu opinii Rady Konsultacyjnej tego kierunku, a także po przeanalizowaniu danych dotyczących w szczególności: stopnia osiągania efektów uczenia się przez studentów tego kierunku, losów zawodowych absolwentów tego kierunku, zapotrzebowania rynku pracy na absolwentów wyposażonych w efekty uczenia się założone dla tego kierunku. W toku prac Zespołu ds. Jakości Kształcenia nad modyfikacją programu studiów stosuje się następującą kolejność prac i analiz:

- 1) analiza i ewentualna modyfikacja sylwetki absolwenta kierunku;
- 2) analiza i ewentualna modyfikacja kierunkowych efektów uczenia się;
- 3) analiza i ewentualna modyfikacja programu studiów;
- 4) analiza i ewentualna modyfikacja szczegółowych elementów procesu kształcenia (m. in. przedmiotowe efekty uczenia się, zasady i metody weryfikacji efektów uczenia się; zasady oraz tryb odbywania i zaliczania praktyk zawodowych; zasady procesu dyplomowania).

Po zakończeniu prac merytorycznych nad modyfikacją programu, Zespół ds. Jakości Kształcenia przygotowuje wstępną dokumentację tych prac, umożliwiającą analizę dokonanych zmian, obejmującą elementy, które zostały w jakimkolwiek stopniu zmodyfikowane, a w szczególności:

- 1) uzasadnienie, cel i zakres dokonanych modyfikacji;
- 2) program studiów wraz z opisem sylwetki absolwenta, wykazem kierunkowych efektów uczenia się, opisem modułów kształcenia oraz planem studiów;
- 3) opis innych zmodyfikowanych elementów procesu kształcenia na tym kierunku.

Dokumentację wstępną przedstawia się:

- 1) Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia – w celu formalnej weryfikacji zgodności programu studiów z prawem, a w szczególności weryfikacji zgodności zmian z wymogami stawianymi przez Ustawę i Rozporządzenie;

- 2) Radzie Konsultacyjnej – w celu zaopiniowania proponowanych zmian, w szczególności w zakresie oczekiwań rynku pracy.

Ustalenie programu studiów wymaga zasięgnięcia opinii Samorządu Studenckiego. Wstępną dokumentację można także przedstawić do zaopiniowania innym przedstawicielom interesariuszy wewnętrznych, w szczególności nauczycielom akademickim, oraz interesariuszom zewnętrznym, w szczególności podmiotom reprezentującym rynek pracy – przedsiębiorcom, organom administracji publicznej (w tym administracji systemu wsparcia zatrudnienia), organizacjom pozarządowym i innym ekspertom z zakresu zatrudnienia i funkcjonowania rynku pracy. Po formalnym przyjęciu całości zmian, Zespół ds. Jakości Kształcenia przygotowuje ostateczną dokumentację, załączając do niej dodatkowo wszelkie opinie, które wpłynęły w toku konsultacji zmian programowych. Dokumentację wraz z opiniami Dziekan kierunku przedkłada Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia, który po ponownej weryfikacji naniesionych zmian, przekazuje dokumentację dotyczącą programu studiów Senatowi Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Program studiów zostaje przyjęty w drodze uchwały przez Senat Uczelni nie później niż do końca miesiąca czerwca. Po przyjęciu przez Senat Uczelni uchwalony program studiów ogłasza się na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

W doskonaleniu i realizacji programu studiów udział biorą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzeni. Wśród interesariuszy zewnętrznych wskazać należy w szczególności członków Rady Konsultacyjnej kierunku Finanse i rachunkowość (Rada wspólna z kierunkiem Zarządzanie z uwagi na tożsame dyscypliny naukowe), która w obecnym składzie została powołana zarządzeniem Rektora WSPA nr 83/R/WSPA/2023-2024 z 30 września 2024 roku, a jej członkami zostali:

- 1) Anna Bielak – Dziekan kierunku Zarządzanie, Przewodnicząca;
- 2) Andrzej Borowski – Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość, Przewodniczący;
- 3) Agnieszka Kusa-Malec - Księgowa, Dyrektor w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim;
- 4) Jowita Sosińska - Członek Zarządu Pekao faktoring Sp. z o. o.;
- 5) Iwona Romańska - Dyrektor w Black Red White;
- 6) Wojciech Sobiesiak - Prezes Zarządu w Miejskiej Korporacji Komunikacyjnej Sp. z o. o.;
- 7) Katarzyna Żuk - Główna księgowa w Witopl Sp z o. o.;
- 8) Agnieszka Młynarska - Właściciel Biura Rachunkowego;
- 9) Marzena Wasilek - Manager Oddziału Cash Director;
- 10) Anita Gołębiwska - Dyrektor Operacyjny Cash Director;
- 11) Grzegorz Witek – Menadżer firmy Vistra;
- 12) Artur Palac – Dyrektor Regionalny Lubelskiego Oddziału Sii Polska;
- 13) Marcin Raszewski - Koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS O/Lublin;
- 14) Ilona Mierzwa-Kowalik - Koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS O/Lublin;
- 15) Grażyna Joachimowicz - Fundacja Inicjatyw Menedżerskich;
- 16) Marek Świć - firma IMPACT;
- 17) Piotr Marek - Grupa TipMedia;
- 18) Grzegorz Teresiński - Ypsilon Consulting Trade & PR;
- 19) Zachary Matijczenko - inPL Group.

Członkowie Rady Konsultacyjnej wyrażają opinie na temat dotychczasowego programu studiów oraz procesu jego realizacji, a następnie opiniują projekt zmian dokonanych na podstawie wspomnianych wyżej opinii. Ostatnie posiedzenia członków Rady Konsultacyjnej na kierunku Finanse

i rachunkowość odbyły się w dniach 12.04.2023 roku oraz 12.03.2024 roku. Tego typu spotkania służą zacieśnianiu współpracy i konsultacji programu studiów między pracownikami dydaktycznymi kierunku Finanse i rachunkowość a pracodawcami. Rzeczywiste zaangażowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego pozwala skutecznie reagować na ich oczekiwania w zakresie programu studiów, a także podejmować współpracę w projektach rozwojowych. Na posiedzeniu w dniu 12.04.2023 roku członkowie Rady Konsultacyjnej kierunku Finanse i rachunkowość oraz Zarządzanie pozytywnie ocenili programy studiów. Uzgodniono m. in., iż treści związane z nauczaniem nowości wdrażanych w księgowości (w tym KSeF) powinny być przekazywane w ramach przedmiotów Podstawy rachunkowości oraz Rachunkowość finansowa. W trakcie posiedzenia dokonano także analizy zagadnień egzaminacyjnych oraz omówiono charakter prac etapowych wykonywanych przez studentów w ramach poszczególnych przedmiotów. Natomiast w trakcie posiedzenia w dniu 12.03.2024 roku Członkowie Rady zasugerowali wprowadzenie przedmiotu ESG w przedsiębiorstwie. Podczas posiedzenia omówiono także tematy prac dyplomowych i etapowych oraz kwestie związane z praktykami i stażami. Warto podkreślić, iż w trakcie spotkania przedstawiciele Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przedstawili obszary współpracy z Uczelnią, które dotyczyć będą: prowadzenia wykładów na temat ubezpieczeń społecznych; konkursów na najlepszą pracę dyplomową; możliwości publikacji artykułów na łamach punktowanego kwartalnika „Ubezpieczenia Społeczne. Teoria i praktyka”; przyjmowania studentów na praktyki; prowadzenia wspólnych projektów badawczych. Należy zauważyć, iż Członkowie Rady Konsultacyjnej na kierunku Finanse i Rachunkowość oraz Zarządzanie reprezentują podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego, które w swojej bieżącej działalności związane są bezpośrednio z funkcjonowaniem sektora biznesowego, instytucji publicznych i organizacji pozarządowych oraz instytucji finansowych. Dzięki temu propozycje i sugestie dotyczące programu studiów przekazywane przez Członków Rady Konsultacyjnej są wyrazem dbania o aktualność przedmiotów i dostosowania ich do wymagań szybko zmieniających się trendów w zarządzaniu. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż program studiów konsultowany jest także z przedstawicielami studentów oraz nauczycielami akademickimi – praktykami, którzy reprezentują firmy i instytucje działające w sektorze powiązanym z kierunkiem Finanse i rachunkowość. Efektem powyższych konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi są okresowe modyfikacje programu studiów, których celem jest doskonalenie koncepcji kształcenia studentów na kierunku Finanse i rachunkowość.

Wśród interesariuszy wewnętrznych, którzy uczestniczą w pracach nad programem studiów wyróżnić należy z kolei członków Zespołu ds. Jakości Kształcenia, powołanego w obecnym składzie dla kierunku Finanse i rachunkowość zarządzeniem nr 82/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku. W skład Zespołu wchodzi:

- 1) dr Andrzej Borowski – Dziekan kierunku, Przewodniczący;
- 2) dr Anna Jargiełło, prof. WSPA;
- 3) dr inż. Małgorzata Sosińska-Wit;
- 4) dr Anna Spoz;
- 5) Przedstawiciel Studentów kierunku Finanse i rachunkowość.

Do kompetencji Zespołu ds. Jakości Kształcenia należy w szczególności:

- 1) analizowanie, aktualizowanie i doskonalenie koncepcji kształcenia kierunku studiów, w tym sylwetki absolwenta;

- 2) weryfikacja i doskonalenie zakładanych efektów uczenia się na kierunku, w tym efektów kierunkowych i przedmiotowych;
- 3) doskonalenie przyjętych programów studiów, zgodnie z wymogami ustawowymi, uchwałami i wytycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz innymi wymogami w zakresie poprawności formalno-prawnej;
- 4) wdrażanie procedur i wytycznych opracowanych przez pozostałe organy WSZJK;
- 5) opracowywanie pełnej dokumentacji prowadzonych działań, a w szczególności wniosków, opinii i sprawozdań;
- 6) organizacja i przeprowadzenie spotkań oraz konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi w celu dostosowania oferty do wymagań rynku pracy oraz oczekiwań studentów i słuchaczy;
- 7) realizacja zadań określonych przez procedury Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia;
- 8) współpraca z innymi organami WSZJK w celu lepszej realizacji polityki jakości.

W procesie projektowania programów studiów na kierunku Finanse i rachunkowość ważną rolę pełnią także nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia, którzy mają możliwość wypowiedzenia się na temat programu ocenianego kierunku studiów oraz zaproponowania w nim zmian. Ponadto, wpływ na doskonalenie i realizację programów studiów mają studenci ocenianego kierunku. Są oni zapraszani na posiedzenia Zespołu ds. Jakości Kształcenia, Kolegium Dziekańskiego czy Senatu, a zatwierdzenie programu studiów wymaga pozytywnej opinii Samorządu Studentów. Dbłość o realizację oraz doskonalenie programu studiów zapewniane jest również poprzez ocenę procesu dydaktycznego, przeprowadzaną przy pomocy ankiety studenckiej. Studenci mają możliwość oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, a swoje opinie mogą wyrażać w formie odpowiedzi na pytania w okresowo przeprowadzanych ankietach dotyczących jakości kształcenia, realizacji programu i oceny nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne. Zawarte w ankiecie pytanie otwarte pozwala na swobodną wypowiedź studentów. Na podstawie przeprowadzonych ankiet Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia opracowuje raport z badania opinii studentów na temat oceny zajęć dydaktycznych i funkcjonowania Uczelni.

Biorąc pod uwagę konsultacje z ostatnich lat z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi można wskazać następujące zmiany wprowadzone do programów studiów:

- 1) wprowadzenie przedmiotu Podstawy badań społecznych;
- 2) wprowadzenie przedmiotu Projekt biznesowy;
- 3) zastąpienie przedmiotu Rachunkowość podatkowa przedmiotem Prawo podatkowe w pracy księgowego (specjalność Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw);
- 4) wprowadzenie przedmiotu ESG w przedsiębiorstwie;
- 5) wprowadzenie przedmiotu Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji;
- 6) wprowadzenie przedmiotu Analiza danych oraz tworzenie prezentacji treści, a w kolejnych latach wprowadzenie do powyższego przedmiotu treści związanych z wizualizacją danych w oparciu o Power BI.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku Finanse i rachunkowość dokonywana jest w szczególności w ramach poniższych procedur Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia:

- 1) podstawowa weryfikacja efektów uczenia się - osoba, której powierzono prowadzenie zajęć dydaktycznych przewidzianych programem studiów opracowuje lub zapoznaje się z kartą opisu przedmiotu (syllabusem), zawierającą zasady i metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie tych zajęć dydaktycznych. Proponowane zasady i metody powinny uwzględniać bieżącą weryfikację efektów, prowadzoną w trakcie zajęć dydaktycznych (ocena cząstkowa) oraz końcową weryfikację efektów, przeprowadzaną na zakończenie cyklu zajęć w celu zweryfikowania osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się (ocena całościowa). W toku zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca te zajęcia wykorzystuje metody bieżącej weryfikacji efektów uczenia się, zgodnie z zasadami określonymi w karcie opisu przedmiotu. Nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne powinna dążyć do odpowiedniego zbalansowania częstotliwości i trudności stosowanych metod weryfikacji w stosunku do rodzaju i charakteru przedmiotu oraz ilości i stopnia trudności treści programowych będących podstawą zajęć. Weryfikacja końcowa efektów uczenia się powinna nastąpić nie później niż na ostatnich zajęciach dydaktycznych w ramach danego cyklu zajęć. Podstawowej weryfikacji efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych dokonuje Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych powołany dla właściwego kierunku. W zakresie weryfikacji efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych stosuje się w szczególności następujące metody weryfikacji: analiza i ocena dziennika z odbytych praktyk zawodowych; analiza opinii opiekuna praktyk powołanego w miejscu odbywania praktyk; rozmowa z praktykantem na temat przebiegu praktyk. W ramach procesu dyplomowania dokonuje się ostatecznej weryfikacji kierunkowych efektów uczenia się uzyskanych w całym toku studiów. Szczegółowe zasady weryfikacji efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania określa Regulamin studiów w WSPA w Lublinie oraz Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Finanse i rachunkowość. W toku weryfikacji efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania, w zakresie prac dyplomowych o charakterze pisemnym dokonuje się obowiązkowej weryfikacji pracy pod kątem wystąpienia plagiatu z wykorzystaniem odpowiedniego oprogramowania.
- 2) monitoring osiągnięcia efektów uczenia się, na który składa się:
 - a) weryfikacja pokrycia kierunkowych efektów uczenia się przez efekty przedmiotowe, dokonywana przez Dziekana i Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Centrum Jakości Kształcenia;
 - b) ocena osiągnięcia efektów uczenia się w ramach poszczególnych przedmiotów dokonywana przez nauczycieli akademickich;
 - c) analiza struktury ocen wystawionych z zajęć dydaktycznych w czasie minionego roku akademickiego przeprowadzana przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia;
 - d) analiza osiągnięcia efektów uczenia się w procesie dyplomowania i w ramach praktyk zawodowych.
- 3) ocena osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych - Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych na kierunku Finanse i rachunkowość dokonuje analizy osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych. Przy przeprowadzaniu analizy Pełnomocnik ds. Praktyk bierze pod uwagę w szczególności: dzienniki (wcześniej sprawozdania) z odbycia praktyk zawodowych, uwagi i informacje pozyskane w czasie rozmów ze studentami ubiegającymi się o zaliczenia praktyk zawodowych, opinie pracodawców (opiekunów praktyk), u których studenci danego kierunku odbywali praktyki.

- 4) ocena osiągnięcia efektów uczenia się w procesie dyplomowania – Dziekan Kierunku wraz z Zespołem ds. Jakości Kształcenia opracowuje syntetyczne sprawozdanie z osiągnięcia efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania. Przy sporządzaniu sprawozdania brana jest pod uwagę w szczególności: analiza struktury ocen wystawionych w ramach procesu dyplomowania w minionym roku akademickim, tj. ocen promotora i recenzenta oraz ocen z egzaminu dyplomowego, a w szczególności sytuacje nietypowe i niepożądane, takie jak zbyt duża zbieżność lub rozbieżność ocen promotorów i recenzentów; ogólne informacje o poziomie przygotowania dyplomantów pozyskane od członków komisji ds. egzaminów dyplomowych; opinie i dodatkowe recenzje prac dyplomowych opracowane przez specjalistów niepełniących funkcji promotora ani recenzenta w danym procesie dyplomowania (w szczególności opinie ekspertów Polskiej Komisji Akredytacyjnej); informacje na temat występowania zjawisk plagiatu pozyskiwane w szczególności od promotorów lub recenzentów prac dyplomowych. Sprawozdanie z osiągnięcia efektów uczenia się w procesie dyplomowania, ze szczególnym uwzględnieniem ewentualnych problemów i nieprawidłowości, wraz z propozycjami rozwiązań, jest wykorzystywane przez Dziekana na potrzeby dokonania kompleksowej oceny osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku oraz w procesie doskonalenia procesu dyplomowania.
- 5) monitorowanie zawodowych losów absolwentów WSPA - do monitorowania zawodowych losów absolwentów WSPA wykorzystywane są raporty opracowywane przez Akademickie Biuro Karier. Corocznie podczas posiedzenia Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia przedstawia się aktualne wyniki powyższego monitoringu. W toku analizy wyników monitoringu bierze się także pod uwagę wyniki i wskaźniki z lat ubiegłych w celach porównawczych. Monitorowanie karier absolwentów pozwala na projektowanie przez WSPA programów studiów, które w pełni dopasowane będą do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.

W celu wdrażania i realizacji powyższych procedur corocznie wprowadzany jest Harmonogram realizacji procedur i zadań z zakresu zapewniania jakości kształcenia w danym roku akademickim. W przypadku roku akademickiego 2024/2025 harmonogram został przyjęty zarządzeniem nr 84/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA z dnia 30 września 2024 roku. Harmonogram ten określa terminy i realizację takich działań jak m. in.: przeprowadzanie hospitacji zajęć dydaktycznych, obejmujących wszystkie formy i poziomy studiów; przeprowadzenie badania opinii wśród studentów na temat oceny zajęć dydaktycznych i funkcjonowania Uczelni; zatwierdzanie tematów prac dyplomowych; organizację posiedzeń Zespołów ds. Jakości Kształcenia i Rad Konsultacyjnych. Również zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia objęte są procedurami i regulacjami, mającymi na celu zapewnienie odpowiedniej jakości tych zajęć, na które składają się:

- 1) Uchwała nr 305/2018 Senatu WSPA z dnia 14 maja 2018 roku w sprawie zaopiniowania Regulaminu użytkowania platformy e-learningowej WSPA w Lublinie oraz uchwała nr 426/2020 z dnia 30 czerwca 2020 roku w sprawie zaopiniowania zmian w Regulaminie użytkowania Platformy e-learningowej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 2) Uchwała nr 306/2018 Senatu WSPA z dnia 14 maja 2018 roku w sprawie zaopiniowania organizacji zajęć dydaktycznych na platformie e-learningowej WSPA w Lublinie oraz uchwała nr 436/2020 z dnia 25 września 2020 roku w sprawie zaopiniowania zmian w Organizacji zajęć dydaktycznych na platformie e-learningowej w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;

- 3) Zarządzenie nr 86/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku w sprawie zasad hospitacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych;
- 4) Zarządzenie nr 50/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 19 maja 2023 roku w sprawie zasad monitoringu zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 5) Zarządzenie nr 101/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2023 roku w sprawie zasad weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej;
- 6) Zarządzenie nr 56/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 2 lipca 2024 roku w sprawie zasad realizacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych w roku akademickim 2024/2025 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.

Niezwykle ważnym elementem służącym zapewnianiu jakości kształcenia są regularne posiedzenia Kolegium Dziekańskiego, w skład którego wchodzi Władze WSPA oraz Dziekani kierunków, a zapraszani są – w zależności od tematyki danego spotkania - wykładowcy, pracownicy administracyjni oraz studenci. Podczas posiedzeń Kolegium Dziekańskiego omawiane są procedury związane z zapewnianiem jakości kształcenia, bieżące sprawy dotyczące realizacji procesu kształcenia, a także plany i pomysły dotyczące rozwoju kierunków, promocji i marketingu, oraz sprawy studenckie.

Uczelnia systematycznie doskonali wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, uwzględniając zewnętrzne rekomendacje i zalecenia wynikające z ocen przeprowadzonych zarówno na wizytowanym kierunku, jak i na innych kierunkach, które podlegały ocenie. Jako przykład wprowadzonych w ostatnim czasie zmian wskazać można:

- 1) Uchwałą nr 550/2023 Senatu WSPA z dnia 29 maja 2023 roku przyjęto nowy Regulamin praktyk zawodowych, w którym wprowadzono zasadę, iż zaliczenia praktyk zawodowych ze strony Uczelni dokonuje wyłącznie kierunkowy Pełnomocnik ds. praktyk. Ponadto, dokonano zmiany w metodzie weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w ramach praktyk – zgodnie z nowo przyjętym Regulaminem praktyk krótkie sprawozdanie z praktyk zastąpione zostało dziennikiem praktyk, który ze względu na swój charakter oraz konieczność szczegółowego opisywania wykonywanych codziennie zadań w sposób kompletny i miarodajny będzie stanowił miarę postępów dokonywanych przez studenta. Powyższy Regulamin został zaktualizowany uchwałą nr 576/2024 Senatu WSPA z dnia 26 czerwca 2024 roku – w ramach aktualizacji do Regulaminu dodano wzór formularza zgłoszeniowego praktyki zawodowej, a także dokonano modyfikacji wzoru wniosku o zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie zatrudnienia/prowadzenia działalności gospodarczej/stażu/wolontariatu.
- 2) Zarządzeniem Rektora nr 77/R/WSPA/2022-2023 z dnia 21 czerwca 2023 roku przyjęto System weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, w którym zawarto w szczególności regulacje dotyczące określania kryteriów ocen, uzasadniania i wskazywania składowych ocen otrzymywanych przez studentów, a także sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przez studentów z niepełnosprawnościami. Ponadto, w zarządzeniu wskazano następujące zasady:
 - a) program studiów każdego kierunku powinien określać celowo i w sposób uzasadniony zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez

- nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny efektów uczenia się nabytych przez studentów;
- b) weryfikacja efektów uczenia się osiąganych przez studentów obejmuje zarówno wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem;
 - c) nauczyciel akademicki każdorazowo uwzględnia osiągnięcia studenta w trzech wyżej wymienionych zakresach w przypadku każdej określonej przez niego oceny studenta, zarówno formującej, jak i końcowej (podsumowującej). Tym samym nauczyciel akademicki kontroluje przy dokonywaniu każdej oceny studenta – a przede wszystkim końcowej – w sposób oddzielny stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
 - d) w przypadku każdej pracy etapowej prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (sylabus);
 - e) obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się.
- 3) Zarządzeniem nr 46/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 18 maja 2023 roku przyjęto Regulamin planowania i monitorowania realizacji zajęć dydaktycznych w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, zgodnie z którym planowanie zajęć odbywa się tak, aby wykorzystać w jak najlepszym stopniu czas studentów, a także umożliwić im odpowiednie przyswajanie wiedzy, nabycie umiejętności i kompetencji społecznych. Zajęcia rozmieszczone są w planie zajęć w sposób równomierny w miarę możliwości godzinowych i lokalowych. Realizacja zajęć powinna w pierwszej kolejności odbywać się w godzinach porannych i wczesnopopołudniowych. Plany zajęć tworzone są w oparciu o zgłoszone przez wykładowców do Działu Obsługi Pracownika preferencje co do terminów i godzin realizacji zajęć, z zastrzeżeniem następujących zasad: wykłady planowane są przed innymi formami realizacji zajęć (np. warsztatami, ćwiczeniami bądź projektami) z tego samego przedmiotu; wykłady mogą być prowadzone w blokach nie większych niż 4 godziny lekcyjne dla jednego przedmiotu.
- 4) W celu wsparcia procesu monitorowania jakości prac etapowych oraz dyplomowych w Uczelni powołano Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, którego zadaniem jest nadzorowanie prac dziekanów oraz kierunkowych zespołu ds. jakości kształcenia dotyczących monitoringu prac etapowych i prac dyplomowych studentów.
- 5) Do zasad rekrutacji dodano zapisy odnoszące się do kompetencji cyfrowych kandydatów na studia, zgodnie z którymi komplet dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji musi zawierać oświadczenie o posiadanych kompetencjach cyfrowych. Treść oświadczenia, stanowiącego załącznik do uchwały rekrutacyjnej, brzmi następująco: „W związku z realizacją części zajęć dydaktycznych w sposób zdalny wyrażam zgodę na kształcenie z użyciem sprzętu niezbędnego do aktywnego uczestnictwa w zajęciach (włączona kamera, sprawny mikrofon, zainstalowana aplikacja MTeams). Ponadto potwierdzam, iż dysponuję właściwym sprzętem informatycznym oraz posiadam odpowiednie kompetencje cyfrowe. Jednocześnie oświadczam, że zapoznałem/łam się ze stroną internetową Uczelni – www.wspa.pl i umieszczonymi w zakładce BIP aktami prawnymi, w szczególności z treścią Regulaminu Studiów Wyższych Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.”.
- 6) Uchwałą nr 544/2023 Senatu WSPA z dnia 29 maja 2023 roku przyjęto nowy Regulamin potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, zgodnie z którym

potwierdzenie efektów uczenia się może nastąpić jedynie w drodze identyfikacji i porównania efektów uczenia się będących rezultatem posiadanego doświadczenia zawodowego z efektami uczenia się określonymi w programie studiów danego kierunku.

- 7) Zarządzeniem nr 49/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA z dnia 19 maja 2023 roku przyjęto nowy Regulamin określający zasady uznawania efektów uczenia się nabytych w innej uczelni (Regulamin wyrównywania różnic programowych), zgodnie z którym uznanie efektów uczenia się może nastąpić jedynie w drodze identyfikacji i porównania efektów uczenia się nabytych w innej uczelni z efektami uczenia się określonymi w programie studiów danego kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcja kształcenia oparta o potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, realizowana z naciskiem na realizację profilu praktycznego, dzięki której studenci zdobywają kompetencje cenione i użyteczne w wielu branżach (bankowości, audycie, doradztwie, firmach produkcyjnych, handlowych, w biurach rachunkowych, w administracji publicznej). 2. Duże zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości, którzy są potrzebni praktycznie w każdej instytucji. 3. Stale aktualizowany program studiów, konsultowany z ekspertami, praktykami biznesu i administracji. 4. Możliwość zdobycia nowych, cenionych i potrzebnych kompetencji, kwalifikacji i certyfikacji (zagadnienia dot. ESG, program Power BI, programy finansowo-księgowo, np. Symfonia.) 5. System wsparcia studentów, zarówno merytoryczny, socjalny, jak i integracyjny. 6. Wysoka aktywność międzynarodowa Uczelni oraz realizacja licznych projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskich i innych środków zewnętrznych. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stała konieczność wydatkowania środków finansowych na aktualizację infrastruktury.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stałe wsparcie Uczelni przez Urząd Miasta Lublin w kontekście akademickiego rozwoju miasta. Stanowi ono część Strategii rozwoju metropolitalnego uchwalonej do 2030 roku. Wsparcie polega na koordynowaniu współpracy lokalnych instytucji, przedsiębiorstw i organizacji z Uczelnią (np. program MATCH, obecność przedstawicieli uczelni w Radzie Gospodarczej Miasta Lublina, Radzie Studentów Lublina, Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. miejskiego systemu wsparcia integracji migrantów i migrantek, Radzie Innowacyjnego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Lublina). 2. Zainteresowanie instytucji, organizacji 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postępujący niż demograficzny. 2. Geopolityczne wyzwania utrudniające podejmowanie nowych, długoterminowych działań, także w sektorze edukacyjnym. 3. Kryzys gospodarczy i społeczny, ograniczający zainteresowanie płatnymi formami kształcenia wyższego. 4. Ciągła zmiana regulacji prawnych, wymuszająca konieczność stałego aktualizowania wymagań edukacyjnych w zakresie wiedzy i umiejętności.

	<p>międzynarodowych, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorstw współpracą z Uczelnią w kontekście praktyk i kształcenia ukierunkowanego na zaspokojenie potrzeb rynku pracy.</p> <ol style="list-style-type: none">3. Rosnące zapotrzebowanie rynku pracy, zarówno polskiego, jak i zagranicznego, na specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości.4. Rozwój sektora fintech, łączącego technologię z finansami.	
--	---	--

WYŻSZA SZKOŁA
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ADMINISTRACJI
W LUBLINIE
(Pieczęć uczelni)
ul. Górska 74-84-10 Lublin
tel./fax (81) 740-84-10, 740-84-13
NIP 712-23-92-737

dr Andrzej Borowski
Dziekan ds. kierunku Finanse i rachunkowość

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

dr Maria Mazur, prof. WSPA
Rektor WSPA

(podpis Rektora)

Lublin, dnia 19 grudnia 2024 roku
(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	16	10	24	43
	II	0	0	34	36
	III	0	7	35	19
Razem:		16	17	93	98

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2023/2024	9	5	25	25
	2022/2023	0	0	36	25
	2021/2022	0	1	35	29
Razem:		9	6	97	79

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).³

STUDIA STACJONARNE	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów / 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	1602
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	93
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	100
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	56
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30
Wymiar praktyk zawodowych⁵	6 miesięcy / 720 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2322/317
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1645/382

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

STUDIA NIESTACJONARNE	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów / 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	925
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	66
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	100
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	56
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30
Wymiar praktyk zawodowych ⁷	6 miesięcy / 720 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	n/d
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2322/317
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1645/382

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁸

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA STACJONARNE			
Nazwa zajęć/ grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Ekonomia	Ćwiczenia	15	2
Podstawy zarządzania	Ćwiczenia	20	2
Prawo podatkowe	Ćwiczenia	30	3

⁶ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Matematyka	Ćwiczenia	30	2
Statystyka opisowa	Ćwiczenia	15	2
Podstawy rachunkowości	Ćwiczenia	20	2
Bankowość	Ćwiczenia	30	2
Makroekonomia	Ćwiczenia	15	2
Finanse publiczne	Ćwiczenia	20	2
Rachunkowość finansowa	Ćwiczenia	20	2
Zastosowanie matematyki w finansach i rachunkowości	Ćwiczenia	30	2
Ekonometria	Ćwiczenia	30	2
Mikroekonomia	Ćwiczenia	15	2
Podstawy ubezpieczeń gospodarczych i społecznych	Ćwiczenia	15	1
Funkcjonowanie rynku finansowego	Ćwiczenia	15	1
Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej	Ćwiczenia	15	1
Rachunek kosztów w przedsiębiorstwie	Ćwiczenia	15	1
Analiza ekonomiczno-finansowa	Ćwiczenia	15	1
Finanse przedsiębiorstwa	Ćwiczenia	15	2
Rachunkowość zarządcza	Ćwiczenia	15	2
Projekt biznesowy	Projekt	15	1
Biznes plan jako finansowy plan działalności gospodarczej	Ćwiczenia	15	1
ESG w przedsiębiorstwie	Warsztat	15	1
Analiza danych oraz tworzenie prezentacji	Warsztat	15	1
Projekt własnego przedsięwzięcia	Projekt	15	1
International Accounting -	Warsztat	15	1

Introduction			
Analysis of accounting data	Warsztat	15	1
International Financial Reporting	Warsztat	15	1
Język obcy cz. 1-4	Laboratorium	120	8
Praktyka zawodowa cz. 1-2	Praktyka zawodowa	720	30
Specjalność 1.: Finanse i bankowość			
Współczesne produkty i usługi bankowe - ćwiczenia	Projekt	30	3
Ubezpieczenia gospodarcze - ćwiczenia	Projekt	30	3
Zarządzanie ryzykiem finansowym - ćwiczenia	Ćwiczenia	30	3
Zasady ewidencji i wyceny instrumentów bankowych i ubezpieczeniowych - ćwiczenia	Projekt	30	3
Ocena wiarygodności kredytowej przedsiębiorstwa - ćwiczenia	Projekt	30	3
Rachunkowość bankowa i ubezpieczeniowa - ćwiczenia	Ćwiczenia	30	3
Specjalność 2.: Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw			
Rachunkowość handlowa - ćwiczenia	Ćwiczenia	30	3
Ubezpieczenia społeczne - ćwiczenia w programie Płatnik	Ćwiczenia	30	3
Strategie finansowania przedsiębiorstw i opłacalność projektów inwestycyjnych - ćwiczenia	Ćwiczenia	30	3
Audyty i rewizja finansowa - ćwiczenia	Ćwiczenia	30	3
Sprawozdawczość finansowa i rzeczowa w przedsiębiorstwie -	Ćwiczenia	30	3

ćwiczenia			
Prawo podatkowe w pracy księgowego - ćwiczenia	Ćwiczenia	30	3
Razem:		1535	100

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA NIESTACJONARNE			
Nazwa zajęć/ grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Ekonomia	Ćwiczenia	15	2
Podstawy zarządzania	Ćwiczenia	10	2
Prawo podatkowe	Ćwiczenia	10	3
Matematyka	Ćwiczenia	15	2
Statystyka opisowa	Ćwiczenia	10	2
Podstawy rachunkowości	Ćwiczenia	10	2
Bankowość	Ćwiczenia	10	2
Makroekonomia	Ćwiczenia	10	2
Finanse publiczne	Ćwiczenia	10	2
Rachunkowość finansowa	Ćwiczenia	10	2
Zastosowanie matematyki w finansach i rachunkowości	Ćwiczenia	10	2
Ekonometria	Ćwiczenia	10	2
Mikroekonomia	Ćwiczenia	10	2
Podstawy ubezpieczeń gospodarczych i społecznych	Ćwiczenia	10	1
Funkcjonowanie rynku finansowego	Ćwiczenia	10	1
Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej	Ćwiczenia	10	1
Rachunek kosztów w przedsiębiorstwie	Ćwiczenia	10	1
Analiza ekonomiczno-finansowa	Ćwiczenia	10	1
Finanse przedsiębiorstwa	Ćwiczenia	10	2
Rachunkowość zarządcza	Ćwiczenia	10	2

Projekt biznesowy	Projekt	10	1
Biznes plan jako finansowy plan działalności gospodarczej	Ćwiczenia	10	1
ESG w przedsiębiorstwie	Warsztat	10	1
Analiza danych oraz tworzenie prezentacji	Warsztat	10	1
Projekt własnego przedsięwzięcia	Projekt	10	1
International Accounting - Introduction	Warsztat	5	1
Analysis of accounting data	Warsztat	5	1
International Financial Reporting	Warsztat	5	1
Język obcy cz. 1-4	Laboratorium	120	8
Praktyka zawodowa cz. 1-2	Praktyka zawodowa	720	30
Specjalność 1.: Finanse i bankowość			
Współczesne produkty i usługi bankowe - ćwiczenia	Projekt	15	3
Ubezpieczenia gospodarcze - ćwiczenia	Projekt	15	3
Zarządzanie ryzykiem finansowym - ćwiczenia	Ćwiczenia	15	3
Zasady ewidencji i wyceny instrumentów bankowych i ubezpieczeniowych - ćwiczenia	Projekt	15	3
Ocena wiarygodności kredytowej przedsiębiorstwa - ćwiczenia	Projekt	15	3
Rachunkowość bankowa i ubezpieczeniowa - ćwiczenia	Ćwiczenia	15	3
Specjalność 2.: Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw			
Rachunkowość handlowa - ćwiczenia	Ćwiczenia	15	3

Ubezpieczenia społeczne - ćwiczenia w programie Płatnik	Ćwiczenia	15	3
Strategie finansowania przedsiębiorstw i opłacalność projektów inwestycyjnych - ćwiczenia	Ćwiczenia	15	3
Audyty i rewizja finansowa - ćwiczenia	Ćwiczenia	15	3
Sprawozdawczość finansowa i rzeczowa w przedsiębiorstwie - ćwiczenia	Ćwiczenia	15	3
Prawo podatkowe w pracy księgowego - ćwiczenia	Ćwiczenia	15	3
Razem:		1205	100

Tabela 5. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁹

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA STACJONARNE					
Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Ekonomia	Wykład	I	Stacjonarne	Polski z elementami języka angielskiego	10 (4)
International Accounting - Introduction	Warsztat	VI	Stacjonarne	Angielski	10 (4)
Analysis of accounting data	Warsztat	VI	Stacjonarne	Angielski	10 (4)
International Financial Reporting	Warsztat	VI	Stacjonarne	Angielski	10 (4)

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA NIESTACJONARNE					
Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Ekonomia	Wykład	I	Niestacjonarne	Polski z elementami języka angielskiego	43 (2)
International Accounting - Introduction	Warsztat	VI	Niestacjonarne	Angielski	43 (2)
Analysis of accounting data	Warsztat	VI	Niestacjonarne	Angielski	43 (2)
International Financial Reporting	Warsztat	VI	Niestacjonarne	Angielski	43 (2)

Niniejszy raport podlega opublikowaniu na stronie internetowej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (<https://wsipa.pl/uczelnia/jakosc-ksztalcenia/>).

